

Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentointitarkoituksiin. Toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä.

► **B**

KOMISSION DELEGOITU ASETUS (EU) N:o 1268/2012,

annettu 29 päivänä lokakuuta 2012,

unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 soveltamissäännöistä

(EUVL L 362, 31.12.2012, s. 1)

sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

virallinen lehti

	N:o	sivu	päivämäärä
► M1 Komission delegoitu asetus (EU) 2015/2462, annettu 30 päivänä lokakuuta 2015	L 342	7	29.12.2015

KOMISSION DELEGOITU ASETUS (EU) N:o 1268/2012,

annettu 29 päivänä lokakuuta 2012,

**unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä
annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU,
Euratom) N:o 966/2012 soveltamissäännöistä**

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 kumoamisesta 25 päivänä lokakuuta 2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU; Euratom) N:o 966/2012 ⁽¹⁾ 8, 11, 13, 19, 21, 22, 23, 25, 26, 29, 30, 31, 34, 35, 38, 41, 44, 49, 53, 54, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 68, 69, 70, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 92, 93, 98, 99, 100, 101, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 137, 138, 139, 140, 142, 144, 145, 146, 148, 151, 154, 156, 157, 181, 183, 184, 186, 187, 188, 190, 191, 192, 195, 196, 199, 201, 203, 204, 205, 208 ja 209 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta 25 päivänä kesäkuuta 2002 annettuun neuvoston asetukseen N:o 1605/2002 ⁽²⁾ on tehty huomattavia muutoksia asetuksella (EU; Euratom) N:o 966/2012, jäljempänä 'varainhoitoasetus'. Sen vuoksi Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 soveltamissäännöistä 23 päivänä joulukuuta 2002 annettu komission asetus (EY, Euratom) N:o 2342/2002 ⁽³⁾ olisi yhdenmukaistettava varainhoitoasetuksen kanssa. Selvyyden vuoksi asetus (EY, Euratom) N:o 2342/2002 on syytä korvata uudella asetuksella.
- (2) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimuksen', 290 artiklan mukaan lainsäätämismääräyksessä hyväksyttävässä säädöksessä voidaan siirtää komissiolle valta antaa muita kuin lainsäätämismääräyksessä hyväksyttäviä säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan lainsäätämismääräyksessä hyväksytyyn säädöksen tiettyjä, muita kuin sen keskeisiä osia. Sen vuoksi joitakin asetukseen (EY, Euratom) N:o 2342/2002 sisältyviä säännöksiä on otettu varainhoitoasetukseen eikä niitä siis pitäisi sisällyttää tähän asetukseen.
- (3) Ehdotuksen valmistelujen yhteydessä komissio on toteuttanut asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja huolehtinut siitä, että tarvittavat asiakirjat on toimitettu Euroopan parlamentille ja neuvostolle yhtäaikaaisesti, hyvissä ajoin ja asianmukaisesti.

⁽¹⁾ EUVL L 298, 26.10.2012, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 248, 16.9.2002, s. 1.

⁽³⁾ EYVL L 357, 31.12.2002, s. 1.

▼B

- (4) Budjettiperiaatteiden ja erityisesti yhtenäisyysperiaatteen osalta ennakkomaksuista kertyviin korkotuottoihin ja niiden perimiseen sovellettavien sääntöjen yksinkertaistaminen, erityisesti luopuminen sen edellyttämisestä, että avustuksen saajat kerryttävät tällaista korkoa, merkitsee sitä, että säännökset korkotuoton perimisen laajuudesta ja edellytyksistä ovat vanhentuneet. Siltä osin kuin tätä vaatimusta sovellettaisiin edelleen yhteisöihin, joille talousarvion toteuttamistehtäviä on siirretty, näiden yhteisöjen kanssa tehtyihin valtuutussopimuksiin olisi sisällytettävä säännöt kertyneen korkotuoton yksilöinnistä, käytöstä ja kirjanpidosta. Silloin kun ennakkomaksuista kertyneet korkotuotot on maksettava unionille tällaisten sopimusten perusteella, ne olisi otettava talousarvion käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina.
- (5) Vuotuisperiaatteen osalta olisi selkeytettävä varainhoitovuoden määrärahojen käsitettä sekä sitoumusten edellyttämiä alustavia muodollisuuksia; jos nämä muodollisuudet saadaan päätökseen 31 päivään joulukuuta mennessä, maksusitoumusmäärärahat on mahdollista siirtää seuraavalle vuodelle.
- (6) Laskentayksikön periaatteen osalta olisi säädettävä tarkemmin, mitä kurssveja on käytettävä kassanhallinnan ja kirjanpidon tarpeisiin toteutettaessa euron ja muiden valuuttojen välisiä muuntotoimenpiteitä. Lisäksi olisi edelleen lisättävä tällaisten muuntotoimenpiteiden tuloksia koskevan kirjanpidon avoimuutta. Euron käyttöönoton tuloksena olisi poistettava komission velvollisuus antaa jäsenvaltioille tietoja eri valuuttojen välillä tekemistään siirroista.
- (7) Yleiskatteisuusperiaatteeseen tehtävien poikkeuksien osalta olisi tärkeää täsmentää toisaalta, miten käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja ja erityisesti tiettyihin unionin ohjelmiin osoitettuja jäsenvaltioiden tai kolmansien maiden rahoitusosuuksia on käsiteltävä talousarviossa, ja toisaalta, mitä rajoituksia asetetaan menojen ja tulojen välisille vähennyksille. Nykykäytännön huomioon ottaen on oikeusvarmuuden vuoksi tarpeen selventää erityisesti, että käyttötarkoitukseensa sidotut tulot aiheuttavat maksusitoumus- ja maksu määrärahoja pääsääntöisesti ilman eri toimenpiteitä heti, kun toimielin on vastaanottanut tulon. Lisäksi on tarpeen yksilöidä ne tapaukset, joissa käyttötarkoitukseensa sidotut tulot voidaan asettaa käyttöön jo ennen kuin toimielin on tosiasiallisesti vastaanottanut tulon.
- (8) Erittelyperiaatteen osalta olisi määriteltävä tarkkaan, miten määrärahoista lasketaan se prosenttiosuus, jonka toimielimet voivat siirtää itsenäisesti. Euroopan parlamentin ja neuvoston olisi saatava asiasta tieto niille toimitettavien määrärahasiirtoesitysten yksityiskohtaisissa perusteluissa.
- (9) Moitteettoman varainhoidon periaatteen osalta olisi täsmennettävä ohjelmien ja toimintojen ennako-, väli- ja jälkiarviointien tavoitteet ja se, kuinka usein arviointeja on vähintään suoritettava, sekä tiedot, jotka lainsäädäntöesitykseen liitettävässä rahoituspalvelutyksessä on esitettävä.

▼B

- (10) Avoimuusperiaatteen osalta tietojen julkistaminen asianomaisten saajien nimistä ja näiden saamien avustusten tarkoista määristä lisää näiden varojen käyttöä koskevaa avoimuutta. Tällaisilla kansalaisten saataville annetuilla tiedoilla parannetaan näiden varojen käytön julkista valvontaa ja myötävaikutetaan julkisten varojen optimaaliseen käyttöön. Toisaalta tällaisessa julkistamisessa on noudatettava tietosuojasääntöjä, jos saajat ovat luonnollisia henkilöitä. Siksi henkilötietoja olisi julkistettava ainoastaan silloin, kun se on tarpeen ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään.
- (11) Tiedot unionin varojen käytöstä olisi julkaistava toimielinten internetsivustolla, ja niissä olisi mainittava ainakin saajan nimi ja sijainti sekä varojen määrä ja käyttötarkoitus. Tietoja julkaistaessa olisi otettava huomioon varainhoitoasetuksen 35 artiklan 3 kohdassa säädetyt perusteet, erityisesti myönnettyjen varojen tyyppi ja merkitys.
- (12) Unionin varojen saajien nimi ja sijainti olisi julkaistava, kun on kyse palkinnoista, avustuksista tai hankintasopimuksista, jotka myönnetään julkisen tarjouskilpailun avaamisen jälkeen ja erityisesti suunnittelukilpailun, ehdotuspyynnön ja tarjouspyynnön yhteydessä, noudattaen SEUT-sopimuksessa määrättyjä periaatteita, erityisesti avoimuuden, oikeasuhteisuuden, tasapuolisen kohtelun ja syrjimättömyyden periaatteita. Lisäksi julkaisemisella olisi edistettävä hylättyjen osallistujien mahdollisuuksia valvoa julkisia valintamenettelyjä.
- (13) Luonnollisia henkilöitä koskevia henkilötietoja ei saisi pitää julkisina kauemmin kuin saaja käyttää hänelle myönnettyjä varoja, joten tiedot olisi poistettava kahden vuoden kuluttua. Samalla tavalla olisi poistettava sellaisia oikeushenkilöitä koskevat henkilötiedot, joiden virallisessa nimessä yksilöidään yksi tai useampi luonnollinen henkilö.
- (14) Useimmissa tämän asetuksen kattamissa tapauksissa julkaiseminen koskee oikeushenkilöitä.
- (15) Silloin kun on kyse luonnollisista henkilöistä, julkaisemisessa olisi noudatettava suhteellisuusperiaatetta ottaen huomioon myönnettyjen varojen määrä ja tarve valvoa varojen käytön asianmukaisuutta. Luonnollisia henkilöitä koskevien tietojen julkaiseminen NUTS 2 -alueen tasolla on yhdenmukaista saajien nimien julkaisemistavoitteen kanssa, varmistaa erikokoisten jäsenvaltioiden tasapuolisen kohtelun ja kunnioittaa saajan oikeutta yksityisyyden ja erityisesti henkilötietojen suojaan.
- (16) Apurahoja ja tukea eniten tarvitseville henkilöille maksettua muuta suoraa tukea koskevia tietoja ei pitäisi julkaista.

▼B

- (17) Saajien tasapuolisen kohtelun periaatteen noudattamiseksi olisi huolehdittava myös luonnollisia henkilöitä koskevien tietojen julkaisemisesta sen vaatimuksen mukaisesti, että jäsenvaltioiden on tiedotettava laajasti hankinnoista, joiden arvo ylittää julkisia rakennusurakoita sekä julkisia tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta 31 päivänä maaliskuuta 2004 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2004/18/EY ⁽¹⁾ säädettyt kynnsarvot.
- (18) Saajan nimeä ja sijaintia tai myönnettyjen varojen määrää ja käyttötarkoitusta ei pitäisi julkaista, jos tämä olisi omiaan vaarantamaan hänen henkilökohtaisen koskemattomuutensa, joka suojataan Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, tai vahingoittamaan hänen oikeutettua taloudellista etuaan.
- (19) Talousarviomenettelyä varten tarvittava selkeys ja avoimuus olisi varmistettava budjettinimikkeistön avulla.
- (20) Olisi määriteltävä toimet, jotka saattavat johtaa eturistiriitaan.
- (21) Välillisen hallinnoinnin osalta olisi täsmennettävä puitteet toimivaltuuksien siirtämiselle ja valtuutus sopimuksen sisältö. Yhteisöjen tai henkilöiden, joille on siirretty talousarvion toteuttamistehtäviä, olisi taattava vastaavan tasoinen unionin taloudellisten etujen suoja kuin se, jota edellytetään varainhoitoasetuksessa. Olisi vahvistettava edellytykset, joilla komissio voi hyväksyä sen, että näiden yhteisöjen ja henkilöiden järjestelmät, säännöt ja menettelyt vastaavat komission omia, jotta voidaan varmistaa, että yhteisöt, joille tehtäviä on siirretty, hoitavat unionin varoja moitteettomasti.
- (22) Toimeenpanovirastot, joiden valvonta jää komissiolle, olisi tunnustettava komission valtuuttamiksi tulojen ja menojen hyväksyjiksi unionin talousarvion toteuttamisessa.
- (23) Yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa toteutettavan välillisen hallinnoinnin osalta olisi yksilöitävä järjestöt, jotka voivat osallistua tämäntyyppiseen hallintointiin.
- (24) Kun talousarvion toteuttamistehtäviä siirretään julkisoikeudellisille elimille tai julkisen palvelun tehtäviä hoitaville yksityisoikeudellisille elimille, olisi täsmennettävä niiden nimeämisen edellytykset.
- (25) Välillisen hallinnoinnin osalta on tarpeen vahvistaa yksityiskohtaiset säännöt, jotka koskevat tilien tarkastamis- ja hyväksyntämenettelyjä ja menettelyä välillisessä hallinnoinnissa sovellettavien sääntöjen vastaisesti suoritettujen maksujen sulkemiseksi unionin rahoituksen ulkopuolelle.

⁽¹⁾ EUVL L 134, 30.4.2004, s. 114.

▼B

- (26) Valmistelu- tai lisätoimia komission lukuun suorittavat yksityiset yhteisöt olisi valittava julkisia hankintoja koskevien menettelyjen mukaisesti.
- (27) Taloushallinnon toimijoiden osalta taloushallinnon uudistus ja siihen liittyvä keskitettyjen ennakkotarkastusten poistaminen lisää tulojen ja menojen hyväksyjien vastuuta kaikissa tulo- ja menotapahtumissa, myös sisäisen valvonnan järjestelmiin liittyvissä asioissa. Euroopan parlamentille ja neuvostolle olisi ilmoitettava vastaisuudessa valtuutettujen tulojen ja menojen hyväksyjien nimityksistä ja palvelussuhteen päättymisistä. Heidän tehtävänsä ja vastuualueensa sekä menettelyissä noudatettavat periaatteet olisi lisäksi määriteltävä. Ennakkotarkastusten siirtäminen yksiköiden sisälle edellyttää erityisesti talousarvion toteuttamistoimiin liittyvien valmistelu- ja tarkastustehtävien selkeää erottamista toisistaan. Kunkin toimielimen on lisäksi laadittava johtosääntö, jota sovelletaan ennako- ja jälkitarkastuksista vastaaviin henkilöihin. On myös syytä säätää, että tehtävien hoidosta raportoidaan vuosikertomuksessa toimielimelle, joka vastaa muun muassa jälkitarkastuksista. Tapahtumiin liittyvät tositteet olisi säilytettävä. Koska julkisten hankintojen tekeminen neuvottelumenettelyssä poikkeaa tavanomaisesta hankintamenettelystä, niistä olisi aina laadittava toimielimelle erillinen selvitys, joka toimitetaan myös Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
- (28) Asetus (EY, Euratom) N:o 2342/2002 olisi mukautettava, jotta voidaan ottaa huomioon edustuston päälliköiden kaksoisrooli toisaalta Euroopan ulkosuhdehallinnon, jäljempänä 'EUH', edelleenvaltuutettuna tulojen ja menojen hyväksyjänä ja toisaalta komission edelleenvaltuutettuna tulojen ja menojen hyväksyjänä toimintamäärärahojen osalta.
- (29) Tehtävien selkeyttämiseksi on tärkeää myös määritellä tarkkaan tilinpitäjän tehtävät ja vastuualueet kirjanpitojärjestelmissä, kassanhallinnassa sekä pankkitilien ja saajarekisterin hoidossa. Myös tilinpitäjän palvelussuhteen päättymisestä olisi annettava tarkempia säännöksiä.
- (30) Tavanomaisista talousarviomenettelyistä poikkeavien hallinnointijärjestelmien eli ennakkotilien käyttämisedellytyksistä olisi annettava säännöt ja säädettävä ennakoiden hoitajien lisäksi myös tulojen ja menojen hyväksyjien sekä tilinpitäjien tehtävistä ja vastuualueista ennakkotilien valvonnassa. Euroopan parlamentille ja neuvostolle olisi toimitettava tiedot kaikista tehtävään nimityksistä ja palvelussuhteen päättymisistä. Tehokkuussyistä edustustoihin olisi perustettava ainoastaan yksi yhteinen ennakkotili sekä komissiota koskevaan että EUH:ta koskevaan talousarvion pääluokkaan kuuluvia määrärahoja varten. On osoittautunut välttämättömäksi sallia ennakkotileihin liittyvien pankkikorttien käyttö maksujen helpottamiseksi erityisesti unionin edustustoissa, sillä näin vältetään käteisvarojen käsittelyyn liittyvät riskit.

▼ **B**

- (31) Kun kunkin taloushallinnon toimijan tehtävät ja vastualueet on määritelty, heidät voidaan saattaa vastuuseen ainoastaan Euroopan unionin virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen ja unionin muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen mukaisin edellytyksin. Tutkintaelimen perustaminen kuhunkin toimielimeen on osoittautunut tehokkaaksi keinoksi selvittää, onko tapahtunut taloudellisia väärinkäytöksiä; sen vuoksi tämä järjestely olisi säilytettävä. Olisi säädettävä menettelystä, jolla tulojen ja menojen hyväksyjä voi pyytää vahvistusta toimeksiantoon, jota hän pitää sääntöjen tai moitteettoman varainhoidon periaatteen vastaisena, ja vapautua näin vastuustaan.
- (32) Tulojen osalta, lukuun ottamatta Euroopan yhteisöjen omien varojen järjestelmästä 7 päivänä kesäkuuta 2007 tehdyn neuvoston päätöksen 2007/436/EY, Euratom⁽¹⁾ soveltamisalaan kuuluvia omia varoja, olisi täsmennettävä tulojen ja menojen hyväksyjän vastuulla olevat tehtävät ja tarkastukset menettelyn eri vaiheissa: saamisennusteen ja perintämääräyksen laatiminen, velalliselle osoitetun veloitussilmoituksen lähettäminen vahvistetuista saamisista, mahdollisten viivästyskorkojen laskeminen ja tarvittaessa päätös luopua saamisen perinnästä perusteilla, jotka takaavat moitteettoman varainhoidon periaatteen noudattamisen siten, että tulot voidaan kantaa tehokkaasti.
- (33) Olisi täsmennettävä tilinpitäjän asema tulojen kannossa ja maksuaikojen pidentämisessä. Tilinpitäjän olisi suhteellisuusperiaate huomiioon ottaen myös voitava toimia joustavasti maksujen perinnässä esimerkiksi kuittaamalla velka suoraan tai poikkeustapauksissa luopumalla vaatimasta vakuutta velan maksamisesta, jos velallinen haluaa suorittaa maksun ja kykenee suorittamaan sen lisäajan kuluessa, mutta ei kykene antamaan tällaista vakuutta.
- (34) Varainhoidon turvaamiseksi ja tuoton saamiseksi varoille olisi sijoitettava alustavasti maksetut määrät, kuten riitautetut kilpailusakot, rahoitusomaisuuteen, ja näistä sijoituksista saadun koron sitomisesta käyttötarkoitukseensa olisi päätettävä.
- (35) Sen varmistamiseksi, että komissiolla on kaikki rahoituspäätösten antamiseksi tarvittavat tiedot, olisi säädettävä vähimmäisvaatimuksista, joita sovelletaan avustuksia, julkisia hankintoja, erityisrahastoja, palkintoja ja rahoitusvälineitä koskevien rahoituspäätösten sisältöön.
- (36) Menojen osalta olisi määritettävä rahoituspäätöksen, kokonaissitoumuksen ja yksittäisen sitoumuksen nivoutuminen toisiinsa sekä näiden vaiheiden erityispiirteet, jotta voidaan vahvistaa selkeät puitteet talousarvion toteuttamisen eri vaiheita varten.

(¹) EUVL L 163, 23.6.2007, s. 17.

▼ **B**

- (37) Olisi selkeytettävä, miten tulojen ja menojen hyväksyjän tehtäviin menojen maksatusmenettelyssä kuuluvat vahvistamis-, hyväksymis-, maksamis- ja tarkastustehtävät nivotaan toisiinsa hyväksymismerkinnän välityksellä. Olisi mainittava tositteet, jotka on esitettävä maksujen tueksi ja annettava säännöt ennakko- ja välimaksujen vähentämisestä.
- (38) Menojen vahvistamis- ja maksamistoimia koskevien määräaikojen soveltamisesta olisi laadittava yksityiskohtaiset säännöt sen varmistamiseksi, että saajille suoritetaan heille kuuluvat maksut ilman aiheutonta viivytystä, ottaen huomioon kaupallisissa toimissa tapahtuvien maksuviivästyksen torjumisesta 16 päivänä helmikuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/7/EU ⁽¹⁾ säännökset.
- (39) Sisäisen tarkastuksen osalta olisi laadittava sisäisen tarkastajan nimeämistä koskevat yksityiskohtaiset säännöt ja taattava, että hän voi toimia riippumattomasti toimielimessä, johon hänet on nimitetty ja jolle hänen on annettava kertomus tehtävänsä hoidosta. Euroopan parlamentille ja neuvostolle olisi toimitettava tiedot kaikista tehtävään nimityksistä ja palvelussuhteen päättymisistä avoimuuden varmistamiseksi.
- (40) Julkisia hankintoja koskevien sääntöjen olisi perustuttava direktiiviin 2004/18/EY. On määriteltävä erityyppiset hankintamenettelyt, niihin sovellettavat tiedotus- ja julkaisutoimenpiteet, tietyn menettelyn käytön edellytykset sekä menettelyjen keskeiset piirteet, valinta- ja ratkaisuperusteet, säännöt, jotka koskevat tarjouspyyntöasiakirjoihin tutustumista ja yhteydenpitoa tarjoajien tai ehdokkaiden kanssa, sekä kynnysarvot ja säännöt, joita sovelletaan hankintojen arvon arviointiin silloin kun komissio tekee hankintoja omaan lukuunsa.
- (41) Hankintamenettelyjen tarkoituksena on täyttää mahdollisimman hyvin edellytyksin toimielinten tarpeet tarjoamalla tasapuolinen pääsy julkisten hankintojen markkinoille ja noudattamalla avoimuuden ja syrjimättömyyden periaatteita. Avoimuuden takaa-miseksi ja ehdokkaiden ja tarjoajien tasapuolisen kohtelun varmistamiseksi ja jotta tulojen ja menojen hyväksyjillä olisi täysi vastuu lopullisesta valinnasta, on säädettävä tarjousten ja osallistumishakemusten avaamis- ja arviointimenettelystä, sitä varten nimitettävästä komiteasta sekä hankintaviranomaisen tekemästä lopullisesta ratkaisupäätöksestä perusteluineen ja liitteineen.
- (42) Aiempien kokemusten perusteella on laadittava uusi hankintamenettely, joka koskee arvoltaan keskisuuria hankintoja. Myyjien luetteloa on voitava hyödyntää samoin edellytyksin kuin tällä hetkellä sovellettavaa kiinnostuksenilmaisupyynnöä, sillä luettelosta aiheutuu mahdollisille tarjoajille vähemmän hallinnollisia rasitteita.
- (43) Jotta voitaisiin suojella unionin taloudellisia etuja hankintasopimuksen toteuttamisen aikana, on säädettävä mahdollisuudesta vaatia, että yhteisöt, jotka hankinnan yhteydessä osoittavat taloudelliset edellytykset, ovat yhteisesti vastuussa kyseisen hankintasopimuksen toteuttamisesta.

⁽¹⁾ EUVL L 48, 23.2.2011, s. 1.

▼B

- (44) Unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi ja hankintasopimuksen toteuttamisen valvomiseksi on säädettävä mahdollisuudesta vaatia, että toimeksisaaja hoitaa itse eräät keskeiset tehtävät.
- (45) Jotta voidaan varmistaa hankintasopimuksen toteuttaminen korkeimpien ammatillisten vaatimusten mukaisesti, on säädettävä mahdollisuudesta hylätä tarjoajat, joilla voi olla eturistiriitoja.
- (46) Koska vakuutta ei enää vaadita automaattisesti, on säädettävä edellytykset vakuuden vaatimiselle.
- (47) Avustuksia koskevan osaston soveltamisalaa olisi selkeytettävä. Erityisesti tämä koskee sitä, millaisille yleistä eurooppalaista etua edistäville toimille tai elimille avustuksia voidaan myöntää ja millaisia oikeudellisia sitoumuksia avustusten osalta voidaan tehdä. Oikeudellisten sitoumusten osalta olisi lisäksi määritettävä, millaisin perustein valitaan joko sopimus tai päätös, mitä seikkoja niissä olisi vähintään mainittava ja voidaanko puitekumppanuuksien yhteydessä tehdä erityisiä avustussopimuksia tai -päätöksiä. Näin voidaan varmistaa tasapuolinen kohtelu ja välttää rajoittamasta mahdollisuuksia saada unionin rahoitusta.
- (48) Avustuksia koskevan osaston soveltamisalassa olisi lisäksi otettava huomioon se, että varainhoitoasetukseen on sisällytetty toisaalta omat osastot palkinnoista ja rahoitusvälineistä ja toisaalta keskeiset säännöt, jotka koskevat avustuksia, avustuskelpoisia kustannuksia, avustusten asteittaisen alenemisen periaatteen poistamista, yksinkertaistettujen avustusten käyttöä (kertakorvaukset, yksikkökustannukset ja kiinteämääräinen rahoitus) ja ennakkomaksuvakuuksien antamista koskevan velvoitteen poistamista.
- (49) Siirtyminen sähköiseen tietojenvaihtoon ja asiakirjojen toimittamiseen sähköisesti yksinkertaistaa huomattavasti menettelyjä. Jotta kuitenkin voidaan samalla turvata asianmukainen oikeudellinen toimintaympäristö, on määritettävä selkeät edellytykset käytettävien järjestelmien hyväksymiselle.
- (50) Voiton tavoittelun kieltoa ja yhteisrahoitusperiaatetta olisi tarkistettava varainhoitoasetukseen sisältyvien selkeyttämistä ja yksinkertaistamista koskevien säännösten pohjalta. Selkeyden vuoksi olisi erityisesti laadittava yksityiskohtaiset säännöt siitä, millaiset tulot kuuluvat jatkossakin voiton tavoittelua koskevan kiellon soveltamisalaa ja millaiset ulkoiset rahoitusosuudet ja luontoissuoritukset ovat mahdollisia.
- (51) Avoimuusperiaatteen osalta olisi sallittava monivuotisten työohjelmien hyväksyminen ja julkaiseminen, sillä niillä saadaan aikaan lisäarvoa hakijoille: nämä voivat niiden avulla paremmin ennakoita ehdotuspyyntöjä ja valmistautua niihin. Tältä osin olisi

▼B

määritettävä edellytykset, joiden mukaisesti työohjelmat voidaan katsoa rahoituspäätöksiksi. Avoimuuden turvaamiseksi on lisäksi tarpeen julkaista ehdotuspyynnöt lukuun ottamatta kiireellisiä tapauksia tai tilanteita, joissa toimen voi toteuttaa vain tietty yhteisö. Lisäksi olisi vahvistettava ne seikat, joita julkaistavissa ehdotuspyynnöissä olisi ainakin esitettävä.

- (52) Koska edunsaajien maksamaan arvonlisäveroon sovellettavien avustuskelpoisuuden perusteiden yhteydessä esiintyy usein virheitä ja ristiriitaisuuksia, on varmistettava, että yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä 28 päivänä marraskuuta 2006 annetun neuvoston direktiivin 2006/112/EY ⁽¹⁾ 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja käsitteitä, jotka koskevat arvonlisäveroa, jota ei voida periä takaisin, ja verovelvollisuudesta vapautettuja henkilöitä, tulkitaan ja sovelletaan johdonmukaisesti niiden soveltamisalaan kuuluvien toimintojen yhteydessä.
- (53) Avoimuuden ja hakijoiden tasapuolisen kohtelun varmistamiseksi sekä tulojen ja menojen hyväksyjien vastuuvollisuuden tehostamiseksi olisi säädettävä avustusten myöntämismenettelystä, joka kattaa vaiheet avustushakemuksen esittämisestä, jota varten komission on annettava hakijoille tietyt vähimmäistiedot, ja sen arvioinnista etukäteen määritettyjen kelpoisuus-, valinta- ja ratkaisuperusteiden perusteella aina toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän lopulliseen päätökseen, joka on asianmukaisesti dokumentoitava. Olisi laadittava yksityiskohtaiset säännöt, jotka koskevat valinta- ja ratkaisuperusteiden mukaisesti tapahtuvaa ehdotusten arviointia varten perustettavan komitean kokoonpanoa ja tehtäviä sekä mahdollisuutta ottaa hakijoihin yhteyttä ratkaisumenettelyn aikana tai pyytää hakijoita tekemään muutoksia ehdotuksiinsa. Tämän mahdollisuuden osalta olisi otettava asianmukaisesti huomioon varainhoitoasetukseen sisällytetyt hyvää hallintotapaa koskevat vaatimukset sekä edellytykset, joiden mukaisesti ehdotuksia voidaan muuttaa ennen avustussopimusten allekirjoittamista tai avustuspäätösten tiedoksiantoa siten, että samalla varmistetaan hakijoiden tasapuolinen kohtelu ja noudatetaan periaatetta, jonka mukaan vain hakijat voivat tehdä aloitteita toimien osalta.
- (54) Koska varainhoitoasetuksessa on helpotettu ja laajennettu kertakorvausten, yksikkökustannusten ja kiinteämääräisen rahoituksen käyttöä, kyseisten yksinkertaistettujen avustusten määritelmiä olisi selkeytettävä. Erityisesti olisi todettava, että muiden avustusten tavoin niillä on tarkoitus kattaa tiettyjä avustuskelpoisia kustannuksia ja ettei niiden määriä tarvitse välttämättä vahvistaa etukäteen. Tämä on erityisen tärkeää silloin kun kyseiset avustukset määräytyvät edunsaajan tavanomaisen kustannuslaskentakäytännön perusteella. Lisäksi on varmistettava, että tietyn ohjelman rahoitussäännöt pysyvät vakaina. Sen vuoksi olisi voitava käyttää yksinkertaistettuja avustuksia ohjelman koko voimassaoloajan. Tilastollisista ja menetelyihin liittyvistä syistä sekä petosten ehkäisemiseksi ja havaitsemiseksi olisi oltava mahdollista tutustua edunsaajan yleisiin kirjanpilotietoihin, myös silloin kun rahoitus toteutetaan kertakorvausten, yksikkökustannusten tai kiinteämääräisen rahoituksen muodossa. Tarkistusten yhteydessä ei kuitenkaan pitäisi kyseenalaistaa aiemmin sovittuja kertakorvausten, yksikkökustannusten tai kiinteämääräisen rahoituksen yksikköarvoja.

⁽¹⁾ EUVL L 347, 11.12.2006, s. 1.

▼B

- (55) Moitteeton varainhoito edellyttää, että komissio saa takeita, joita hankitaan avustushakemusten esittämisvaiheessa merkittävimpien avustusten osalta toimitettavilla tarkastuksilla, ennakkomaksujen suoritusvaiheessa vaatimalla etukäteen vakuuksia, jos tämä on perusteltua tulojen ja menojen hyväksyjän suorittaman riskinarvioinnin pohjalta, ja väli- tai loppumaksun vaiheessa vaatimalla tarkastajien antamia todistuksia niistä maksupyynnöistä, joiden kattamat määrät ovat suurimmat ja joihin liittyy eniten riskejä.
- (56) Avustusten keskeyttämiseen ja vähentämiseen sovellettavia edellytyksiä ja menettelyjä olisi selkeytettävä, jotta voidaan paremmin määrittellä keskeyttämisen ja vähentämisen perusteet, antaa edunsaajille riittävästi tietoja ja varmistaa, että edunsaajat voivat milloin tahansa käyttää oikeuttaan puolustautua.
- (57) Unionin varojen moitteeton hoito tarkoittaa myös sitä, että avustusten saajat käyttävät unionin myöntämiä avustuksia taloudellisesti ja tehokkaasti. Erityisesti edunsaajien toimen täytäntöönpanoa varten tekemistä sopimuksista aiheutuvien kustannusten olisi oltava avustuskelpoisia edellyttäen, että täytäntöönpanosopimukset on tehty kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen pohjalta.
- (58) Koska varainhoitoasetuksessa on lievennetty rajoituksia, jotka koskevat rahoitustuen myöntämistä kolmansille osapuolille, on säädettävä vähimmäisvaatimuksista, joista sovitaan avustussopimuksessa tai jotka sisällytetään avustuspäätökseen, jotta voidaan selkeästi erottaa edunsaajan kolmansille osapuolille myöntämä rahoitustuki siitä, että valtuutuksen saaja hoitaa talousarvion toteuttamistehtäviä välillisen hallinnoinnin yhteydessä.
- (59) Avustuksen saajille määrättäviä seuraamuksia koskevat valtuudet olisi yhdenmukaistettava hankintojen yhteydessä myönnettävien valtuuksien kanssa, sillä ne ovat luonteeltaan samantyyppisiä ja niihin olisi sovellettava samoja tehokkuutta ja oikeasuhteisuutta koskevia sääntöjä.
- (60) Palkintoihin olisi sovellettava avoimuuden ja tasapuolisen kohtelun periaatteita samalla tavoin kuin avustuksiin. Samalla olisi vahvistettava työohjelmien ja suunnittelukilpailujen vähimmäisvaatimukset ottaen huomioon vastaavat avustuksia koskevat vaatimukset. Erityisesti olisi määritettävä edellytykset, joiden mukaisesti työohjelmat voidaan katsoa rahoituspäätöksiksi, sekä suunnittelukilpailuihin sovellettavat vähimmäissäännöt ja erityisesti edellytykset palkinnon maksamiseksi voittajille, jos voittajat on valittu, sekä asianmukaiset julkistamistavat.
- (61) Avoimuusperiaatteen ja tasapuolisen kohtelun periaatteen mukaisesti on lisäksi määritettävä selkeästi ratkaisumenettely, joka kattaa niin kilpailuvastausten jättämisen, hakijoille annettavat tiedot kuin voittajalle ilmoittamisen. Menettelyyn kuuluu vastausten arviointi, jonka toteuttaa toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän nimeämä asiantuntijaryhmä kilpailun säännöissä esitettyjen

▼B

ratkaisuperusteiden nojalla. Näin varmistetaan, että vastaukset arvioidaan ammattimaisesti ja puolueettomasti. Toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän olisi tehtävä asiantuntijoiden suositusten pohjalta lopullinen päätös palkinnon myöntämisestä, sillä komissio on aina vastuussa talousarvion täytäntöönpanosta.

- (62) Jotta voidaan varmistaa rahoitusvälineiden yhdenmukainen täytäntöönpano komissiossa, varainhoitoasetuksen VIII osastoon sisältyvää yleistä kehystä olisi täydennettävä yksityiskohtaisilla säännöillä, jotka koskevat rahoitusvälineiden hallinnointia, täytäntöönpanotehtäviä hoitavien yhteisöjen valintaa, valtuutusopimusten sisältöä, hallinnointikustannuksia ja -palkkioita ja varainhoitotilejä.
- (63) Rahoituksen välittäjien ja varojen lopullisten saajien valintaan sovellettavat säännöt olisi määritettävä erityisesti silloin kun rahoitusvälineitä hallinnoidaan suoraan poikkeustapauksissa joko erityisten sijoitusvälineiden tai muiden välineiden kautta. Näin varmistetaan, että unionin varoja käytetään tehokkaasti.
- (64) On määritettävä rahoitusvälineiden käytön edellytykset, niiden vipuvaikutus ja rahoitusvälineiden seurantajärjestelmä. Lisäksi on varmistettava, että ennen rahoitusvälineiden täytäntöönpanoa suoritetaan perusteellinen ennakoarviointi, jonka pohjalta komissio voi suunnitella välineet niin, että niitä voidaan käyttää markkinahäiriöiden yhteydessä ja optimaalista heikommassa investointitilanteissa.
- (65) Kirjanpidon ja tilinpäätösten osalta voidaan todeta, että yleisesti hyväksytyt kirjanpitoperiaatteet, joiden perusteella tilinpäätös on laadittava, määritellään unionin kirjanpitosäännöissä. Kyseisissä säännöissä määritellään myös edellytykset, joiden on täyttyävä, jotta tapahtuma voidaan viedä kirjanpitoon, sekä säännöt varojen ja velkojen arvostusta varten sekä varausten perustamista varten, jotta voidaan varmistaa täydellisten ja tarkkojen tietojen esittäminen asianmukaisella tavalla.
- (66) Kirjanpidon osalta olisi täsmennettävä, että kunkin toimielimen tilinpitäjän on dokumentoitava oman toimielimensä kirjanpidon järjestäminen ja siihen liittyvät menettelyt ja määriteltävä edellytykset, jotka kirjanpidossa käytettävien tietojenkäsittelyjärjestelmien on täytettävä varsinkin käyttöoikeuksien valvomiseksi ja kirjausketjun varmistamiseksi, kun järjestelmiin tehdään muutoksia.
- (67) Kirjanpidon järjestämisen osalta on tärkeä täsmentää periaatteet, joita sovelletaan kirjanpitokirjoihin, koetaseeseen ja sen saldojen säännölliseen täsmäyttämiseen sekä inventaariin, ja määriteltävä komission tilinpitäjän vahvistaman tililuettelon osat. Tapahtumien

▼B

kirjaukseen ja erityisesti kahdenkertaiseen kirjanpitoon sovellettavat säännöt, muiden kuin euromääräisten tapahtumien muuntamista euroiksi koskevat säännöt ja kirjausten tueksi esitettävät tositteet olisi täsmennettävä. Myös talousarviokirjanpitoon tehtävien kirjausten sisältö olisi täsmennettävä.

- (68) Olisi määriteltävä omaisuusluetteloa koskevat säännöt, selkeytettävä tilinpitäjien ja tulojen ja menojen hyväksyjien vastuualueiden jakautuminen ja annettava säännöt, joita sovelletaan omaisuusluetteloon merkityn omaisuuden jälleenmyynnissä, omaisuuden tehokkaan hallinnoinnin varmistamiseksi.
- (69) Ulkoisten toimien osalta tässä asetuksessa olisi varainhoitoasetuksen mukaisesti säädettävä poikkeuksista, joissa otetaan huomioon alan toiminnan erityispiirteet lähinnä hankintoja ja avustusten myöntämistä koskevissa kysymyksissä, erityisesti koska kyseisistä menettelyistä vastaavat unionilta rahoitusta saavien kolmansien maiden viranomaiset. Hankintojen osalta erot koskevat lähinnä erilaisia menettelyjä ja sovellettavia kynnysarvoja. Avustusten osalta olisi eräissä tapauksissa sallittava täysimääräinen rahoittaminen. Tämä koskee lähinnä tapauksia, joissa edunsaajilla on tavallista heikommat yhteisrahoitusvalmiudet.
- (70) Olisi vahvistettava yksityiskohtaiset säännökset, jotka koskevat budjettituen käyttöä ja sen edellytyksiä sekä kumppanin velvollisuutta toimittaa komissiolle ajallaan luotettavia tietoja, joiden pohjalta kyseisten edellytysten täyttymistä voidaan arvioida.
- (71) Olisi täsmennettävä periaatteet, joita sovelletaan unionin ja muiden rahoittajien unionin erityisrahastoihin osoittamiin rahoitusosuuksiin, vahvistettava erityisrahastojen kirjanpito- ja raportointisäännöt erityisesti rahaston tilille kertyvän koron osalta, selvennettävä vastuunjako eri toimijoiden ja erityisrahaston hallituksen välillä sekä määritettävä ulkoista tarkastusta koskevat velvoitteet. Lisäksi olisi huolehdittava, että rahoittajilla on tasapuolinen edustus erityisrahaston hallituksessa ja että varojen käyttöä koskevan lopullisen päätöksen tekeminen edellyttää komission hyväksyntää.
- (72) Ulkoisiin toimiin liittyvien hankintamenettelyjen yksinkertaistamiseksi on muutettu joitakin kynnysarvoja, ja yhteisten säännösten perusteella on lisätty tai mukautettu muita kynnysarvoja ja hallintomenettelyjä.
- (73) Avustusten osalta yhteisrahoitusperiaatteesta poikkeamisen edellytyksiä olisi yksinkertaistettava varainhoitoasetuksen mukaisesti.
- (74) Unionin määrärahojen moitteettoman hallinnoinnin turvaamiseksi olisi säädettävä tarkemmin myös ennakkoedellytyksistä ja määräyksistä, joita on sisällytettävä sopimuksiin, kun määrärahoja hallinnoidaan hajautetusti tai jos käytetään ennakkotilejä.

▼B

- (75) On aiheellista määritellä unionin virastot ja antaa julkaisutoimistoon sovellettavat yksityiskohtaiset säännöt sekä säännökset, joilla valtuutetaan komission tilinpitäjä siirtämään osa tehtävistään näiden virastojen henkilöstölle. Olisi myös täsmennettävä, miten hoidetaan pankkitilejä, joita unionin virastot voivat avata komission nimissä.
- (76) Luettelo varainhoitoasetuksen 204 artiklassa tarkoitetuista asiantuntijoista, jotka valitaan kiinnostuksenilmaisupyynnön perusteella, ja tiedot heidän tehtävistään olisi julkaistava samalla tavalla kuin unionin varojen saajia koskevat tiedot. Myös asiantuntijoille maksetut korvaukset olisi julkistettava, jos ne ovat enemmän kuin 15 000 euroa.
- (77) Varainhoitoasetuksen 203 artiklalla käyttöön otettua uutta menettelyä olisi täydennettävä erityisesti siinä vahvistettuihin kynnysarvoihin sisältyvien kustannuslajien osalta. Unionin edustustojen kiinteistöhankeista olisi laadittava yksityiskohtaiset säännöt, koska niissä on etenkin kiireellisissä tapauksissa erityispiirteitä. Koska edustustojen asuinkiinteistöt joudutaan vuokraamaan tai hankkimaan lyhyen ajan kuluessa, on aiheellista säätää, että niihin ei sovelleta varainhoitoasetuksen 203 artiklassa säädettyä menettelyä. Koska veloitusetta tai symboliseen hintaan tapahtuva maan hankinta ei aiheuta lisämenoja talousarvioon, siihen ei tulisi soveltaa varainhoitoasetuksen 203 artiklassa säädettyä menettelyä.
- (78) Jotta varmistettaisiin johdonmukaisuus suhteessa varainhoitoasetuksen säännöksiin, olisi annettava siirtymäsäännöksiä. Jotta varmistettaisiin johdonmukaisuus suhteessa alakohtaiseen oikeusperustaan, on lisäksi aiheellista lykätä hallintotapoja ja rahoitusvälineitä koskevien säännösten soveltamista 1 päivään tammikuuta 2014,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

ENSIMMÄINEN OSA
YHTEISET SÄÄNNÖKSET

I OSASTO

SISÄLTÖ

1 artikla

Sisältö

Tässä asetuksessa vahvistetaan asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012, jäljempänä 'varainhoitoasetus', soveltamissäännöt.

II OSASTO
BUDJETTIPERIAATTEET

1 LUKU

Yhtenäisyyden ja talousarvion totuudenmukaisuuden periaatteet

2 artikla

**Ennakkomaksuista kertyviä korkotuottoja koskeva kirjanpito
(Varainhoitoasetuksen 8 artiklan 4 kohta)**

Kun talousarvioon on maksettava korkoa, varainhoitoasetuksen 58 artiklan 1 kohdan c alakohdan ii–viii alakohdassa tarkoitettujen yhteisöjen tai henkilöiden kanssa tehdyissä sopimuksissa määrätään, että ennakkomaksut maksetaan tileille tai alatileille, joilta varat ja niiden tuottamat korot voidaan eritellä. Jos tällaisia tilejä ei ole, unionin maksamat varat sekä niiden tuottamat korot tai muut edut on voitava eritellä saajan tai rahoituksen välittäjän kirjanpitomenetelmien avulla.

Ennakkomaksuista kertynyttä korkotuottoa koskevat tämän asetuksen säännökset eivät rajoita ennakkomaksujen kirjaamista tilinpäätöslaskelmien vastaavaa-puolelle varainhoitoasetuksen 143 artiklassa tarkoitetuissa kirjanpitosäännöissä vahvistetulla tavalla.

2 LUKU

Vuotuisperiaate

3 artikla

**Varainhoitovuoden määrärahat
(Varainhoitoasetuksen 11 artiklan 3 kohta)**

Varainhoitovuodeksi hyväksytyt maksusitoumusmäärärahat ja maksu-määrärahat muodostuvat seuraavista eristä:

- a) talousarvioon otetut määrärahat, mukaan lukien lisätalousarviot;
- b) edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt määrärahat;
- c) varainhoitoasetuksen 178 ja 182 artiklan mukaisesti uudelleen käyttöön otetut määrärahat;
- d) varainhoitoasetuksen 177 artiklan 3 kohdan mukaisesti takaisin maksetuista ennakkomaksuista peräisin olevat määrärahat;
- e) määrärahat, jotka on otettu talousarvioon varainhoitovuoden kuluessa tai aiempien varainhoituvuosien kuluessa kannettujen ja käyttämättä jääneiden käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen perusteella.

4 artikla

Määrärahojen peruuttaminen tai siirtäminen varainhoitovuodelta toiselle

(Varainhoitoasetuksen 13 artiklan 2 kohta)

1. Maksusitoumusmäärärahoja ja varainhoitoasetuksen 13 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja kiinteistöhankeisiin liittyviä jaksotamattomia määrärahoja voidaan siirtää seuraavalle varainhoitovuodelle ainoastaan silloin kun sitoumuksia ei ole voitu tehdä varainhoitovuoden 31 päivään joulukuuta mennessä syistä, joihin tulojen ja menojen hyväksyjä ei ole voinut vaikuttaa, ja kun alustavat muodollisuudet ovat edenneet jo niin pitkälle, että sitoumus katsotaan voitavan tehdä viimeistään seuraavan vuoden 31 päivänä maaliskuuta tai kiinteistöhankeiden osalta viimeistään 31 päivänä joulukuuta.

2. Varainhoitoasetuksen 13 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettut alustavat muodollisuudet, jotka on saatava päätökseen varainhoitovuoden 31 päivään joulukuuta mennessä, jotta määrärahat voidaan siirtää seuraavalle varainhoitovuodelle, ovat erityisesti seuraavat:

- a) varainhoitoasetuksen 85 artiklassa tarkoitetuista kokonaissitoumuksista rahoituspäätös tai edellä mainittuun päivämäärään mennessä loppuun saatettu kunkin toimielimen sisäinen lausuntokierros, jonka päämääränä on saada kyseinen päätös hyväksytyä,
- b) varainhoitoasetuksen 85 artiklassa tarkoitetuista yksittäisistä sitoumuksista mahdollisten toimeksisaajien, edunsaajien, palkinnonsaajien tai valtuutuksen saajien lopullinen valinta.

3. Määrärahat, jotka on siirretty seuraavalle varainhoitovuodelle varainhoitoasetuksen 13 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti ja joita ei ole sidottu seuraavan varainhoitovuoden 31 päivään maaliskuuta mennessä tai, jos määrärahat liittyvät kiinteistöhankeisiin, seuraavan vuoden 31 päivään joulukuuta mennessä, peruuntuvat ilman eri toimenpiteitä.

Komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle tiedot tällä tavoin peruuntuneista määrärahoista kuukauden kuluessa ensimmäisen alakohdan mukaisesta peruuntumisesta.

4. Määrärahoja, jotka on siirretty seuraavalle varainhoitovuodelle varainhoitoasetuksen 13 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti, voidaan käyttää seuraavan varainhoitovuoden 31 päivään joulukuuta saakka.

5. Määrärahat, jotka siirretään seuraavalle varainhoitovuodelle 1–4 kohdan mukaisesti, on eriteltävä kirjanpidossa.

3 LUKU

Laskentayksikön periaate

5 artikla

Euron ja muiden valuuttojen väliset muuntokurssit

(Varainhoitoasetuksen 19 artikla)

1. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä muuntaa euron muiksi valuutoiksi *Euroopan unionin virallisen lehden* C-sarjassa julkaistavan euron päivittäisen kurssin perusteella, sanotun kuitenkaan rajoittamatta alakohtaisten säädösten soveltamisesta johtuvia erityissäännöksiä.

▼B

Kun euron ja jonkin muun valuutan välisen muuntamisen toteuttaa toimeksisaja tai edunsaaja, sovelletaan hankinta-, avustus- tai rahoitusso-
pimusten määräyksiä muuntamista koskevista erityisjärjestelyistä.

2. Sen estämiseksi, että valuuttojen muuntamisella olisi merkittävä vaikutus unionin yhteisrahoituksen tasoon tai haitallinen vaikutus unionin talousarvioon, edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa muuntamista koske-
vissa erityissäännöksissä on tarvittaessa säädettävä euron ja muiden va-
luuttojen välisen muuntokurssin laskemisesta tietyn ajanjakson päivit-
täisten valuuttakurssien keskiarvon perusteella.

3. Jos euron päivittäistä kurssia tiettyyn valuuttaan nähden ei ole julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, toimivaltainen tulojen ja meno-
jen hyväksyjä käyttää 4 kohdassa tarkoitettua laskennallista kurssia.

4. Jollei tämän asetuksen 240 artiklan säännöksistä muuta johdu, euro muunnetaan muiksi valuutoiksi varainhoitoasetuksen 151–156 artik-
lassa säädetyn kirjanpidon tarpeita varten euron kuukausittaisen lasken-
nallisen kurssin avulla. Laskennallisen kurssin vahvistaa komission ti-
linpitäjä käyttämällä luotettaviksi katsomiaan tietolähteitä; kurssi mää-
räytyy vahvistamiskuukautta edeltävän kuukauden toiseksi viimeisen
arkipäivän valuuttakurssin perusteella.

5. Tämän artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen valuuttaoperaatioiden tu-
loket esitetään asianomaisen toimielimen kirjanpidossa erillisessä otsak-
keessa.

Tämän kohdan ensimmäistä alakohtaa sovelletaan varainhoitoasetuksen
208 artiklassa tarkoitettuihin elimiin soveltuvin osin.

*6 artikla***Euron ja muiden valuuttojen välisissä muuntotoimenpiteissä
käytettävä kurssi****(Varainhoitoasetuksen 19 artikla)**

1. Toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän toteuttamissa, euron ja muiden valuuttojen välisissä muuntotoimenpiteissä käytetään sen päi-
vän kurssia, jona tulojen ja menojen hyväksymisestä vastaava yksikkö
tekee maksu- tai perintämääräyksen, sanotun kuitenkin rajoittamatta
alakohtaisten säädösten soveltamisesta tai hankintasopimuksista, avus-
tussopimuksista, avustuspäätöksistä tai rahoitussopimuksista johtuvia
erityissäännöksiä tai -määräyksiä.

2. Kun on kyse euromääräisistä ennakkotileistä, euron ja muiden
valuuttojen välisissä muuntotoimenpiteissä käytettävä kurssi määräytyy
pankin maksupäivän perusteella.

▼B

3. Varainhoitoasetuksen 19 artiklassa tarkoitettujen kansallisen valuutan määräisten ennakkotilien selvittämisen yhteydessä euron ja muiden valuuttojen välisissä muuntotoimenpiteissä käytettävä kurssi määräytyy tililtä maksetun menon suorituskuukauden perusteella.

4. Kun on kyse kiinteämääräisistä menoista tai sellaisista menoista, jotka aiheutuvat Euroopan unionin virkamiehiin sovellettavista henkilöstösäännöistä ja unionin muuta henkilöstöä koskevista palvelussuhteen ehtoista, jäljempänä 'henkilöstösäännöt', joille on vahvistettu enimmäismäärä ja jotka maksetaan muuna valuuttana kuin euroina, käytetään kurssia, joka on voimassa saamisen syntyessä.

4 LUKU

Yleiskatteisuusperiaate

7 artikla

Käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen esittäminen talousarviossa ja niitä vastaavien määrärahojen ottaminen talousarvioon**(Varainhoitoasetuksen 21 artikla)**

1. Rajoittamatta 9 ja 10 artiklan soveltamista, käyttötarkoitukseensa sidotut tulot esitetään talousarviossa seuraavasti:

- a) kunkin toimielimen pääluokkaa koskevassa tulotaulukossa on budjettikohta kyseisiä tuloja varten;
- b) menotaulukon selvitysosissa ja yleisissä huomautuksissa mainitaan budjettikohdat, joihin voidaan ottaa käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja vastaavat määrärahat.

Ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitettussa tapauksessa budjettikohta varustetaan merkinnällä ”*pro memoria*”, ja arvio tuloista mainitaan budjettikohdan selvitysosassa.

2. Käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja vastaavat määrärahat saadaan käyttöön ilman eri toimenpiteitä sekä maksusitoumusmäärärahoina että maksumäärärahoina sen jälkeen kun toimielin on kantanut tulon, lukuun ottamatta seuraavia tapauksia:

- a) tapaukset, joista säädetään varainhoitoasetuksen 181 artiklan 2 kohdassa ja 183 artiklan 2 kohdassa;
- b) jäsenvaltioiden osalta tapaus, josta säädetään varainhoitoasetuksen 21 artiklan 2 kohdan b alakohdassa, kun rahoitusosuuden määrä on ilmaistu rahoitussopimuksessa euroina.

Ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettussa tapauksessa maksusitoumusmäärärahat voidaan asettaa käyttöön silloin, kun jäsenvaltio allekirjoittaa rahoitussopimuksen.

8 artikla

**Jäsenvaltioiden rahoitusosuudet tutkimusohjelmiin
(Varainhoitoasetuksen 21 artiklan 2 kohdan a alakohta)**

1. Tutkimustoimintaa täydentäviä ohjelmia koskevista jäsenvaltioiden rahoitusosuuksista, joista säädetään neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000 ⁽¹⁾ 5 artiklassa, maksetaan:

- a) seitsemän kahdestoistaosaa talousarviossa olevasta summasta viimeistään kuluvan varainhoitovuoden 31 päivänä tammikuuta;
- b) loput viisi kahdestoistaosaa viimeistään kuluvan varainhoitovuoden 15 päivänä heinäkuuta.

2. Jos talousarviota ei ole lopullisesti hyväksytty ennen varainhoitovuoden alkua, 1 kohdassa säädetty rahoitusosuudet määräytyvät edellisen varainhoitovuoden talousarvioon otettujen määrien perusteella.

3. Kaikki rahoitusosuudet tai lisämaksut, jotka jäsenvaltioiden on maksettava talousarvioon, on tuloutettava komission tilille tai tileille 30 kalenteripäivän kuluessa maksuvaatimuksen esittämisestä.

4. Maksusuoritukset kirjataan asetuksessa (EY, Euratom) N:o 1150/2000 säädetyille tilille, ja niitä koskevat mainituissa asetuksessa säädetyt edellytykset.

9 artikla

Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot, jotka saadaan EFTA-valtioiden osallistumisesta tiettyihin unionin ohjelmiin

(Varainhoitoasetuksen 21 artiklan 2 kohdan e alakohta)

1. Euroopan vapaakauppaliiton jäsenvaltioiden, jäljempänä 'EFTA-valtiot', osallistuminen tiettyihin unionin ohjelmiin esitetään talousarviossa seuraavasti:

- a) tulotaulukkoon lisätään *pro memoria* -merkinnällä varustettu budjettikohta, johon otetaan EFTA-valtioiden rahoitusosuuden kokonaismäärä kyseisenä varainhoitovuotena;
- b) menotaulukossa esitetään
  - i) EFTA-valtioiden osallistuessa unionin toiminnan rahoittamiseen rahoitusosuuden määrä merkitään ”tiedoksi” kyseistä toimintaa koskevan budjettikohdan selvitysosaan;
  - ii) talousarvioon laaditaan liite, joka on olennainen osa talousarviota ja johon merkitään kaikkia niitä unionin toimintoja koskevat budjettikohdat, joihin EFTA-valtiot osallistuvat.

⁽¹⁾ EYVL L 130, 31.5.2000, s. 1.

▼B

Arvio ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitettusta määrästä esitetään talousarvion selvityksissä.

Ensimmäisen alakohdan b alakohdan ii alakohdassa tarkoitettua liitteessä esitetään, miten rahoitusosuuksia vastaavat määrärahat on otettu 2 kohdan mukaisesti talousarvioon ja miten menot suoritetaan.

2. Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'ETA-sopimus', 82 artiklan nojalla EFTA-valtioiden vuosittaisia rahoitusosuuksia, sellaisina kuin Euroopan talousalueen sekakomitea on ne vahvistanut komissiolle ETA-sopimukseen liitettyssä pöytäkirjassa N:o 32 olevan 1 artiklan 5 kohdan mukaisesti, vastaavat maksusitoumuksiin ja maksu-määräyksiin käytettävät määrärahat otetaan talousarvioon kokonaisuudessaan heti varainhoitovuoden alussa.

3. Jos EFTA-valtioiden osaltaan rahoittamien budjettikohtien määrärahoja lisätään varainhoitovuoden aikana ilman, että EFTA-valtiot voivat kyseisen varainhoitovuoden aikana muuttaa vastaavasti rahoitusosuuksiaan ETA-sopimuksen 82 artiklassa määrätyn kertoimen mukaisesti, komissio voi varmistaa EFTA-valtioiden osuutta koskevan ennakkorahoituksen väliaikaisesti ja poikkeuksellisesti kassavaroistaan. Määrärahalisäyksen jälkeen komissio pyytää sitä vastaavat EFTA-valtioiden rahoitusosuudet maksettavaksi mahdollisimman pian. Komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle joka vuosi tiedon tällaisista päätöksistä.

Ennakkorahoituksen aiheuttama tilanne korjataan mahdollisimman pian seuraavan varainhoitovuoden talousarvion puitteissa.

4. Varainhoitoasetuksen 21 artiklan 2 kohdan e alakohdan mukaisesti EFTA-valtioiden rahoitusosuudet ovat ulkoisia käyttötarkoitukseensa sitottuja tuloja. Tilinpitäjä huolehtii asianmukaisesti siitä, että rahoitusosuuksista peräisin olevien tulojen ja niitä vastaavien määrärahojen käyttöä seurataan erikseen.

Komissio esittää varainhoitoasetuksen 150 artiklan 2 kohdassa säädetyssä kertomuksessaan erillisen selvityksen siitä, miten EFTA-valtioiden rahoitusosuus on toteutunut tuloina ja menoina.

10 artikla

Tuotto, joka saadaan liiallisten alijäämien vuoksi jäsenvaltioille langetetuista seuraamuksista

(Varainhoitoasetuksen 21 artiklan 2 kohdan c alakohta)

Neuvoston asetuksen (EY) N:o 1467/97 ⁽¹⁾ 4 jaksossa tarkoitettuja seuraamuksista kertyvä tuotto otetaan talousarvioon seuraavasti:

⁽¹⁾ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 6.

▼B

- a) tulotaulukkoon lisätään ”*pro memoria*” -merkinnällä varustettu budjettikohta, johon merkitään kyseisistä rahamääristä kertyvät korot;
- b) rajoittamatta varainhoitoasetuksen 77 artiklan soveltamista näitä tulotaulukkoon otettuja rahamääriä koskevat maksusitoumusmäärärahat ja maksumäärärahat otetaan samanaikaisesti tiettyyn menotaulukon budjettikohtaan.

Ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitetut määrärahat käytetään varainhoitoasetuksen 20 artiklan mukaisesti.

*11 artikla***Unionille annettujen lahjoitusten vastaanottamisesta aiheutuvat kulut****(Varainhoitoasetuksen 22 artikla)**

Varainhoitoasetuksen 22 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua Euroopan parlamentilta ja neuvostolta pyydettävää lupaa varten komissio antaa arvion ja asianmukaisen selvityksen unionille annettujen lahjoitusten vastaanottamiseen liittyvistä rahoituskuluista, mukaan lukien jatkokustannukset.

*12 artikla***Versaamisia koskeva tili****(Varainhoitoasetuksen 23 artiklan 3 kohta)**

Verot, jotka unioni on maksanut varainhoitoasetuksen 23 artiklan 2 kohdan ja 23 artiklan 3 a kohdan mukaisesti, kirjataan aputilille, kunnes asianomaiset valtiot ovat ne hyvittäneet.

*5 LUKU****Erittelyperiaate****13 artikla***Muiden toimielinten kuin komission määrärahasiirtojen prosenttiosuuksien laskentasäännöt****(Varainhoitoasetuksen 25 artikla)**

1. Varainhoitoasetuksen 25 artiklassa tarkoitetut prosenttiosuudet lasketaan talousarvioon ja lisätalousarvioihin otettujen määrärahojen perusteella, kun määrärahasiirtopyyntö esitetään.

2. Laskennassa otetaan huomioon kaikki määrärahasiirrot, joilla on määrä siirtää määrärahoja siitä budjettikohdasta tai siihen budjettikohtaan, josta määrärahat siirretään, sekä kyseistä budjettikohtaa koskevat aiemmat määrärahasiirrot.

▼B

Huomioon ei oteta sellaisia määrärahasiirtoja vastaavaa määrää, jotka asianomainen toimielin voi tehdä itse ilman Euroopan parlamentin ja neuvoston eri päätöstä.

14 artikla

Komission määrärahasiirtojen prosenttiosuuksien laskentasäännöt
(Varainhoitoasetuksen 26 artikla)

1. Varainhoitoasetuksen 26 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen prosenttiosuuksien laskentaan talousarvioon ja lisätalousarvioihin otettujen määrärahojen perusteella, kun määrärahasiirtopyyntö esitetään.

2. Laskennassa otetaan huomioon kaikki määrärahasiirrot, joilla on määrä siirtää määrärahoja siitä budjettikohdasta tai siihen budjettikohtaan, josta tai johon määrärahoja siirretään, sekä kyseistä budjettikohtaa koskevat aiemmat määrärahasiirrot.

Huomioon ei oteta sellaisia määrärahasiirtoja vastaavaa määrää, jotka komissio voi tehdä itse ilman Euroopan parlamentin ja neuvoston eri päätöstä.

*15 artikla***Hallintomenot**

(Varainhoitoasetuksen 26 artikla)

Varainhoitoasetuksen 26 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettujen menot kattavat kustakin toimintalohkosta varainhoitoasetuksen 44 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen menoerät.

*16 artikla***Määrärahasiirtopyyntöjen perustelevuus**

(Varainhoitoasetuksen 25 ja 26 artikla)

Määrärahasiirtoesityksiin ja kaikkiin tietoihin, jotka Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan varainhoitoasetuksen 25 ja 26 artiklan mukaisesti tehdyistä määrärahasiirroista, on liitettävä mukaan riittävät ja yksityiskohtaiset perustelut, joista käy ilmi määrärahojen toteutuminen sekä arvio loppuvuoden tarpeesta; perustelut on annettava sekä budjettikohdista, joihin määrärahoja siirretään, että budjettikohdista, joista määrärahoja otetaan.

17 artikla

Hätäapuvarakseen liittyvien määrärahasiirtopyyntöjen perustelevuus

(Varainhoitoasetuksen 29 artikla)

Jos määrärahasiirtoesitys koskee varainhoitoasetuksen 29 artiklassa tarkoitettua hätäapuvarakseen käyttöön ottamista, siihen on liitettävä riittävät ja yksityiskohtaiset perustelut, joista käyvät ilmi seuraavat seikat:

▼B

- a) budjettikohdasta, johon määrärahoja siirretään, esitetään mahdollisimman tuoreet tiedot määrärahojen toteutumisesta ja arvio loppuvuoden tarpeesta;
- b) ulkoisia toimia koskevista budjettikohdista esitetään määrärahojen käyttö siirtoesitystä edeltävän kuukauden loppuun mennessä, arvio loppuvuoden tarpeesta sekä loppuvuoden tarvearvion ja alkuperäisen arvion välinen vertailu;
- c) selvitys mahdollisuudesta kohdentaa määrärahoja uudelleen.

*6 LUKU**Moitteettoman varainhoidon periaate**18 artikla***Arviointi****(Varainhoitoasetuksen 30 artikla)**

1. Kaikista ohjelmia ja toimintoja koskevista ehdotuksista, jotka aiheuttavat menoja talousarviossa, tehdään ennakkoarviointi. Siinä tarkennetaan:
  - a) tarve, joka toiminnalla täytetään lyhyellä ja pitkällä aikavälillä;
  - b) unionin osallistumisesta saatava lisäarvo;
  - c) toimintapolitiikan ja hallinnon tavoitteet, joihin kuuluvat sellaiset unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi tarvittavat toimenpiteet, jotka liittyvät petosten ehkäisemiseen, paljastamiseen, tutkintaan, vahingonkorvauksiin ja seuraamuksiin;
  - d) käytettävissä olevat toimintavaihtoehdot ja niihin liittyvät riskit;
  - e) odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset, erityisesti taloudelliset ja sosiaaliset vaikutukset sekä ympäristövaikutukset, ja niiden mittaamiseen tarvittavat indikaattorit ja arviointijärjestelyt;
  - f) tarkoituksenmukaisin menettely valitun vaihtoehdon tai valittujen vaihtoehtojen toteuttamiseksi;
  - g) ehdotetun ohjelman tai toiminnan sisäinen johdonmukaisuus ja nivoutuminen muihin asiaan liittyviin välineisiin;
  - h) toimintaa varten osoitettavien määrärahojen, henkilöstön ja muiden hallintomenojen määrä kustannustehokkuusperiaatteen mukaisesti;
  - i) vastaavista hankkeista aiemmin saadut kokemukset.

▼B

2. Ehdotuksissa on esitettävä seuranta-, raportointi- ja arviointijärjestelyt, joissa on otettu asianmukaisesti huomioon kaikkien ehdotetun ohjelman tai toiminnan toteuttamiseen osallistuvien hallintotasojen vastualueet.

3. Kaikista sellaisista ohjelmista ja toiminnoista, pilottihankkeet ja valmistelutoimet mukaan luettuina, joihin osoitetut varat ylittävät 5 000 000 euroa, laaditaan väli- ja/tai jälkiarviointi, jossa tarkastellaan niihin osoitettuja taloudellisia resursseja ja henkilöstöresursseja sekä saavutettuja tuloksia; tarkoituksena on seuraavien edellytysten mukaisesti varmistaa, että toimet vastaavat niille asetettuja tavoitteita:

- a) monivuotisen ohjelman toteuttamisaikana saavutettuja tuloksia arvioidaan säännöllisesti sellaisen aikataulun mukaan, että arviointitulokset voidaan ottaa huomioon, kun tehdään päätöstä ohjelman jatkamisesta, muuttamisesta tai keskeyttämisestä;
- b) vuosi kerrallaan rahoitettavan toiminnan tuloksia arvioidaan vähintään kerran kuudessa vuodessa.

Ensimmäisen alakohdan a ja b alakohdassa säädetty vaatimus ei koske erikseen jokaista asianomaisen toiminnan osana toteutettavaa hanketta tai tointa, joiden osalta tämä vaatimus voidaan täyttää myös siten, että toimen toteuttaneet elimet antavat loppukertomuksen.

4. Edellä 1 ja 3 kohdassa tarkoitettujen arviointien on oltava oikeassa suhteessa asianomaista ohjelmaa tai toimintaa varten osoitettuihin varoihin sekä ohjelman tai toiminnan vaikutukseen.

*19 artikla***Rahoitus selvitys****(Varainhoitoasetuksen 31 artikla)**

Rahoitus selvityksessä esitetään ne taloudelliset tiedot, joiden perusteella lainsäätäjät voi arvioida, onko kyseiselle unionin toiminnalle tarvetta. Rahoitus selvityksessä on annettava tietoja siitä, miten ehdotus nivoutuu unionin muihin toimintoihin, sekä mahdollisista yhteisvaikutuksista.

Monivuotisten toimintojen rahoitus selvityksiin sisällytetään ennakoarvio vuosittaisista määräraha- ja henkilöstötarpeista ulkopuolinen henkilöstö mukaan luettuna sekä arvio toimintojen vaikutuksista rahoitukseen keskipitkällä aikavälillä.

*7 LUKU**Avoimuusperiaate**20 artikla***Talousarvion alustava julkaiseminen****(Varainhoitoasetuksen 34 artikla)**

Ennen kuin talousarvio julkaistaan virallisesti *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, talousarvion lopulliset yksityiskohtaiset numerotiedot

▼B

julkaistaan komission aloitteesta kaikilla kielillä toimielinten internetsivustolla mahdollisimman pian talousarvion lopullisen hyväksymisen jälkeen ja viimeistään neljän viikon kuluttua siitä.

21 artikla

**Unionin varojen määriä ja saajia koskevien tietojen julkaiseminen
(Varainhoitoasetuksen 35 artikla)**

1. Suoran hallinnoinnin nojalla myönnettyjen unionin varojen saajia koskevat tiedot julkaistaan unionin toimielinten internetsivuilla viimeistään kyseisten varojen myöntämivuotta seuraavan varainhoitovuoden 30 päivänä kesäkuuta.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun julkaisemisen lisäksi kyseiset tiedot voidaan julkaista vakiomuotoisina myös muulla soveltuvalla tavalla.

2. Jollei tässä asetuksessa tai alakohtaisissa säännöissä toisin säädetä tai määrätä, on julkaistava seuraavat tiedot, ottaen huomioon varainhoitoasetuksen 35 artiklan 3 kohdassa esitetyt perusteet:

- a) saajan nimi;
- b) saajan sijainti;
- c) myönnettyjen varojen määrä;
- d) toimenpiteen luonne ja tarkoitus.

Edellä b alakohdassa olevalla ilmaisulla 'sijainti' tarkoitetaan

- i) osoitetta, jos saaja on oikeushenkilö;
- ii) NUTS 2 -tason aluetta, jos saaja on luonnollinen henkilö.

Luonnollisista henkilöistä julkaistut henkilötiedot poistetaan kahden vuoden kuluttua sen varainhoitovuoden päättymisestä, jona varat myönnettiin. Samalla tavalla poistetaan sellaisia oikeushenkilöitä koskevat henkilötiedot, joiden virallisessa nimessä yksilöidään yksi tai useampi luonnollinen henkilö.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitetut tiedot saadaan julkaista ainoastaan sellaisten palkintojen, avustusten tai sopimusten osalta, jotka on myönnetty kilpailun, avustusten myöntämismenettelyn tai julkisen hankintamenettelyn tuloksena. Seuraavia tietoja ei julkaista:

▼B

a) luonnollisille henkilöille maksetut apurahat ja muu varainhoitoasetuksen 125 artiklan 4 kohdan c alakohdassa tarkoitettu suora tuki, joka on myönnetty sitä eniten tarvitseville luonnollisille henkilöille;

b) sopimukset, joiden arvo alittaa tämän asetuksen 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua määrää.

4. Julkaisemisesta luovutaan, jos se saattaisi uhata asianomaisten henkilöiden oikeuksia ja vapauksia, sellaisina kuin ne ovat suojattuina Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, tai jos se saattaisi vahingoittaa saajien kaupallisia etuja.

*22 artikla***Linkki välillisen hallinnon nojalla myönnettyjen unionin varojen saajista julkaistuihin tietoihin****(Varainhoitoasetuksen 35 artikla)**

Kun unionin varojen hallinnointi siirretään varainhoitoasetuksen 58 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetuille viranomaisille ja elimille, valtuutussovitimuksissa on edellytettävä, että viranomaiset ja elimet, joille tehtäviä siirretään, julkaisevat 21 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettua tietoa vakio- ja muotoisina omilla internetsivuillaan.

Unionin toimielinten internetsivuilla on oltava vähintään viittaus niiden internetsivujen osoitteeseen, joilla kyseiset tiedot ovat saatavilla, ellei niitä julkaista suoraan unionin toimielinten internetsivuilla omassa osiossaan.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua julkaisemisen lisäksi kyseiset tiedot voidaan julkaista vakio- ja muotoisina myös muulla soveltuvalta tavalla.

Ensimmäisessä kohdassa tarkoitettuun julkaisemiseen sovelletaan 21 artiklan 2–4 kohtaa.

III OSASTO

TALOUSARVION LAATIMINEN JA RAKENNE

*23 artikla***Rahoitussuunnitelma****(Varainhoitoasetuksen 38 artikla)**

Varainhoitoasetuksen 38 artiklassa tarkoitettu rahoitussuunnitelma esitetään menolajeittain, toimintalohkoittain ja budjettikohdittain. Kokonaisrahoitussuunnitelma kattaa kaikki menolajit lukuun ottamatta maataloutta, koheesiopolitiikkaa ja hallintoa, joiden osalta esitetään ainoastaan yhteenvedo.

▼B*24 artikla***Lisätalousarvioesitykset****(Varainhoitoasetuksen 41 artiklan 1 kohta)**

Lisätalousarvioesityksiin liitetään perustelut ja laadinnan aikana käytettävissä olevat tiedot edellisen ja kuluvaan varainhoitovuoden talousarvion toteuttamisesta.

*25 artikla***Budjettinimikkeistö****(Varainhoitoasetuksen 44 artikla)**

Budjettinimikkeistön on oltava erittelyperiaatteen, avoimuusperiaatteen ja moitteettoman varainhoidon periaatteen mukainen. Sen avulla varmistetaan talousarviomenettelyä varten tarvittava selkeys ja avoimuus, helpotetaan keskeisten tavoitteiden johtamista asianomaisista oikeusperustoista sekä mahdollistetaan poliittisia painopisteitä koskevat valinnat ja tehokas ja vaikuttava täytäntöönpano.

*26 artikla***Viimeksi päättyneen varainhoitovuoden toteutuneet menot****(Varainhoitoasetuksen 49 artiklan 1 kohdan a alakohdan v alakohta)**

Viimeksi päättyneen varainhoitovuoden toteutuneet menot määritetään talousarvion laatimista varten seuraavasti:

- a) maksusitoumuksina: varainhoitovuoden aikana kirjanpitoon viedyt maksusitoumukset, jotka rahoitetaan saman varainhoitovuoden määrärahoista, sellaisina kuin ne määritellään 3 artiklassa;
- b) maksuina: varainhoitovuoden aikana suoritettut maksut eli maksut, joiden suorittamista koskeva määräys on toimitettu pankille ja jotka katetaan saman varainhoitovuoden määrärahoista, sellaisina kuin ne määritellään 3 artiklassa.

*27 artikla***Talousarvion selvitysosat****(Varainhoitoasetuksen 49 artiklan 1 kohdan a alakohdan vi alakohta)**

Talousarvion selvitysosissa ilmoitetaan seuraavat tiedot:

- a) perussäädös, jos sellainen on olemassa,
- b) riittävä selvitys määrärahojen luonteesta ja käyttötarkoituksesta.

28 artikla

Henkilöstötaulukko

(Varainhoitoasetuksen 49 artiklan 1 kohdan c alakohdan i alakohta)

Hankintakeskuksen henkilöstö esitetään erikseen komission henkilöstötaulukon yhteydessä.

IV OSASTO

TALOUSARVION TOTEUTTAMINEN

1 LUKU

Yleiset säännökset

29 artikla

Tiedot henkilötietojen luovuttamisesta tarkastuksia varten

(Varainhoitoasetuksen 53 artikla)

Kaikissa sellaisissa ehdotus- ja tarjouspyynnöissä, jotka liittyvät suoran hallinnon piiriin kuuluviin avustuksiin, hankintoihin tai palkintoihin, mahdollisille edunsaajille, ehdokkaille, tarjoajille ja osallistujille on Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 45/2001⁽¹⁾ mukaisesti ilmoitettava, että niiden henkilötietoja voidaan unionin taloudellisten etujen suojaamistarkoituksessa luovuttaa sisäisen tarkastuksen yksiköille, Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle, taloudellisten väärinkäytösten tutkintaelimelle tai Euroopan petostentorjuntavirastolle, jäljempänä 'OLAF', sekä siirtää komission ja toimeenpanovirastojen tulojen ja menojen hyväksyjien välillä.

30 artikla

Yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa koskevat valmistelevat toimenpiteet

(Varainhoitoasetuksen 54 artiklan 2 kohdan c alakohta)

Sellaisten toimenpiteiden rahoittamiseen, jotka on neuvostossa hyväksytty Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V osaston mukaisten unionin kriisinhallintaoperaatioiden valmistelemiseksi, kuuluvat lisäkustannukset, jotka aiheutuvat suoraan sellaisen operaation tai ryhmän sijoittamisesta kentälle, jossa on mukana unionin toimielinten henkilöstöä, mukaan lukien toiminnan riskialttiilla alueella kattava vakuutus sekä matka- ja majoituskulut ja päivärahat.

31 artikla

Perussopimusten mukaiset komission erityiset toimivaltuudet

(Varainhoitoasetuksen 54 artiklan 2 kohdan d alakohta)

1. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', artiklat, joissa komissiolle myönnetään suoraan erityiset toimivaltuudet, ovat seuraavat:

⁽¹⁾ EYVL L 8, 12.1.2001, s. 1.

▼B

- a) 154 artikla (työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu);
  - b) 156 artikla (sosiaalipoliittiset tutkimukset, lausunnot ja neuvottelut);
  - c) 159 ja 161 artikla (sosiaalipoliittiset erityiskertomukset);
  - d) 168 artiklan 2 kohta (aloitteet terveydensuojelua koskevan yhteensovittamisen edistämiseksi);
  - e) 171 artiklan 2 kohta (aloitteet Euroopan laajuisia verkkoja koskevan yhteensovittamisen edistämiseksi);
  - f) 173 artiklan 2 kohta (aloitteet teollisuusasioita koskevan yhteensovittamisen edistämiseksi);
  - g) 175 artiklan toinen kohta (kertomus taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden toteuttamisessa saavutetusta edistymisestä);
  - h) 181 artiklan 2 kohta (aloitteet tutkimusta ja teknologian kehittämistä koskevan yhteensovittamisen edistämiseksi);
  - i) 190 artikla (kertomus tutkimuksesta ja teknologian kehittämisestä);
  - j) 210 artiklan 2 kohta (aloitteet kehitysyhteistyöpolitiikkoja koskevan yhteensovittamisen edistämiseksi).
  - k) 214 artiklan 6 kohta (aloitteet humanitaarisen avun toimia koskevan yhteensovittamisen edistämiseksi);
2. Euroopan atomienergiayhteisön perustamisesta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'Euratomin perustamissopimus', artikkelit, joissa komissiolle myönnetään suoraan erityiset toimivaltuudet, ovat seuraavat:
- a) 70 artikla (talousarvion rajoissa oleva taloudellinen tuki jäsenvaltioiden alueella toteutettavaan malminetsintätoimintaan);
  - b) 77–85 artikla.
3. Edellä 1 ja 2 kohdassa esitettyjä luetteloita voidaan täydentää talousarvioesityksen yhteydessä ilmoittamalla kyseeseen tulevat artikkelit ja rahamäärät.

32 artikla

**Toimet, jotka saattavat johtaa etu- tai menettelyristiriitaan
(Varainhoitoasetuksen 57 artikla)**

1. ►**M1** Muun muassa seuraavanlaiset toimet saattavat johtaa varainhoitoasetuksen 57 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun eturistiriitaan, sanotun kuitenkin rajoittamatta niiden määrittelemistä laittomaksi toiminnaksi varainhoitoasetuksen 106 artiklan 1 kohdan d alakohdan nojalla: ◀

▼B

- a) myönnetään itselle tai jollekin toiselle perusteettomia suoria tai välillisiä etuuksia;
- b) kieltäydytään myöntämästä edunsaajalle oikeuksia tai etuuksia, joihin tällä on oikeus;
- c) toimitaan asiattomasti tai väärin tai jätetään toteuttamatta pakollisia toimia.

Myös sellaiset toimet saattavat johtaa eturistiriitaan, jotka heikentävät henkilön edellytyksiä hoitaa tehtäviään riippumattomasti ja puolueettomasti, kuten henkilön osallistuminen julkisen hankintamenettelyyn tai avustusmenettelyyn arviointikomitean toimintaan, silloin kun hän voi saada suoraa tai välillistä taloudellista hyötyä näiden menettelyjen tuloksesta.

2. Eturistiriidan oletetaan syntyvän, jos hakija, ehdokas tai tarjoaja on henkilöstösääntöjen alaisen henkilöstön jäsen, ellei hän ole saanut etukäteen esimieheltään lupaa osallistua menettelyyn.

3. Eturistiriidan syntyessä valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä toteuttaa tarvittavat toimenpiteet, joilla estetään asianomaista henkilöä vaikuttamasta sopimattomasti kyseiseen menettelyyn.

*2 LUKU****Toteuttamistavat***

1 j a k s o

Yleiset säännökset*33 artikla***Hallinnointitapa****(Varainhoitoasetuksen 58 artikla)**

Komission kirjanpitojärjestelmässä on ilmoitettava hallinnointitapa ja kunkin hallinnointitavan osalta se, minkä tyyppisille varainhoitoasetuksen 58 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetuille yhteisöille tai henkilöille talousarvion toteuttamistehtäviä on siirretty.

Kun on kyse varainhoitoasetuksen 58 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettusta komission toteuttamasta suorasta hallinnoinnista, kirjanpitojärjestelmässä on eriteltävä seuraavat toteuttamisesta vastaavat tahot:

- a) komission yksiköt;
- b) toimeenpanovirastot;

▼B

- c) unionin edustustojen päälliköt;
- d) varainhoitoasetuksen 187 artiklassa tarkoitetut erityisrahastot.

2 j a k s o

Suora hallinnointi

34 artikla

Suora hallinnointi**(Varainhoitoasetuksen 58 artiklan 1 kohdan a alakohta)**

Kun komissio toteuttaa talousarviota suoraan omissa yksiköissään, toteuttamistehtävistä vastaavat varainhoitoasetuksen 64–75 artiklassa tarkoitettujen taloushallinnon toimijat tässä asetuksessa säädettyjen edellytysten mukaisesti.

35 artikla

Toimivallan siirtäminen toimeenpanovirastoille**(Varainhoitoasetuksen 58 artiklan 1 kohdan a alakohta ja 62 artikla)**

1. Päätöksissä, joissa toimivaltaa siirretään toimeenpanovirastoille, nämä virastot valtuutetaan käyttämään tulojen ja menojen hyväksyjinä niille hallinnoitavaksi siirrettyyn unionin ohjelmaan kuuluvia määrärahoja.

2. Komission valtuutusasiakirjassa on oltava vähintään 40 artiklan a–d ja h alakohdassa säädetyt määräykset. Asianomaisen toimeenpanoviraston johtaja hyväksyy kirjallisesti valtuutusasiakirjan viraston nimissä.

36 artikla

Hankintasääntöjen noudattaminen**(Varainhoitoasetuksen 63 artikla)**

Siirtäessään varainhoitoasetuksen 63 artiklan 2 kohdan mukaisesti tehtäviä yksityisille yhteisöille komissio tekee hankintasopimuksen varainhoitoasetuksen ensimmäisen osan V osaston ja toisen osan IV osaston III luvun mukaisesti.

3 j a k s o

Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa

37 artikla

Jäsenvaltioiden kanssa yhteistyössä toteutettavaa hallinnointia koskevat erityissäännökset – toimenpiteet parhaiden käytänteiden edistämiseksi

(Varainhoitoasetuksen 59 artikla)

Komissio laatii rekisterin elimistä, jotka ovat alakohtaisten säädösten mukaan vastuussa hallinnoinnista, todistusten myöntämisestä ja tarkastustoiminnasta.

▼B

Edistääkseen parhaiden käytänteiden noudattamista rakennerahastojen, koheesiorahaston, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahas-ton, Euroopan maatalouden tukirahaston ja Euroopan kalatalousrahas-ton määrärahojen toteuttamisessa komissio voi antaa hallinnoinnista ja val-vonnasta vastaavien elinten käyttöön tiedotustarkoituksessa menetelmä-oppaan, jossa se esittää valvontastrategiansa ja -lähestymistapansa ja joka sisältää myös tarkistuslistoja sekä esimerkkejä parhaista käytänteis-tä. Tätä opasta päivitetään aina tarpeen mukaan.

4 j a k s o

Välillinen hallinnointi*38 artikla***Järjestelmien, sääntöjen ja menettelyjen vastaavuus välillisessä hallinnoinnissa****(Varainhoitoasetuksen 60 artikla)**

1. Komissio voi hyväksyä hankintasäännöt ja -menettelyt omia han-kintasääntöjään ja -menettelyjään vastaaviksi, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) ne ovat kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen saamiseksi toteutettavaan tarjoajien laajaan kilpailuttamiseen perustuvan periaatteen mukaisia, ja neuvottelumenettelyjä käytetään vain kun on kyse kohtuullisista määristä tai kun niiden käyttö on asianmukaisesti perusteltua;
- b) niillä varmistetaan avoimuus huolehtimalla tietojen, etenkin tarjous-pyyntöjen, riittävästä julkistamisesta ennakkoon sekä toimeksisaajien riittävästä julkistamisesta jälkikäteen;
- c) niillä varmistetaan tasapuolinen kohtelu, oikeasuhteisuus ja syrjimät-tömyys;
- d) niillä estetään eturistiriidat hankintamenettelyn kaikissa vaiheissa.

Lainsäädännön, jonka jäsenvaltiot tai kolmannet maat ovat antaneet direktiivin 2004/18/EY saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä, katsotaan vastaavan toimielinten varainhoitoasetuksen mukaisesti sovel-tamia sääntöjä.

2. Komissio voi hyväksyä avustuksia koskevat säännöt ja menettelyt omia avustuksiin soveltamia sääntöjä ja menettelyjä vastaaviksi, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) ne ovat suhteellisuusperiaatteen, moitteettoman varainhoidon periaatteen, tasapuolisen kohtelun periaatteen ja syrjimättömyyden periaatteen mukaisia;
- b) niillä varmistetaan avoimuus huolehtimalla ehdotuspyyntöjen riittävästä julkistamisesta, käyttämällä suoria myöntämismenettelyjä vain silloin kun on kyse kohtuullisista määristä tai kun niiden käyttö on asianmukaisesti perusteltua ja huolehtimalla edunsaajien riittävästä julkistamisesta jälkikäteen suhteellisuusperiaatetta noudattaen;

▼B

- c) niillä estetään eturistiriidat avustusten myöntämismenettelyn kaikissa vaiheissa;
- d) niiden mukaan avustukset eivät saa olla päällekkäisiä, niitä ei saa myöntää takautuvasti, niihin on pääsääntöisesti liityttävä rahoitusta myös muista lähteistä eikä niiden tarkoituksena tai tuloksena saa olla voiton tuottaminen edunsaajalle.

3. Komissio voi hyväksyä, että sellaisten yhteisöjen ja henkilöiden käyttämät kirjanpidon ja sisäisen valvonnan järjestelmät, joille komission lukuun hoidettavia talousarvion toteuttamistehtäviä on tarkoitus siirtää, tarjoavat vastaavantasoisien, unionin taloudelliset edut varmistavan suojan ja vastaavantasoisien, kohtuullisen varmuuden siitä, että hallintotavoitteet saavutetaan, jos kyseiset järjestelmät ovat varainhoitoasetuksen 32 artiklassa säädettyjen periaatteiden mukaisia.

*39 artikla***Muiden yhteisöjen ja henkilöiden sääntöjen ja menettelyjen ennakoarviointi välillisessä hallinnoinnissa****(Varainhoitoasetuksen 61 artiklan 1 kohta)**

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi varainhoitoasetuksen 61 artiklan 1 kohdan mukaista ennakoarviointia tehdessään perustaa arviointinsa toisen tulojen ja menojen hyväksyjän tekemään ennakoarviointiin sillä edellytyksellä, että näiden ennakoarviointien päätelmillä on merkitystä siirrettäviin tehtäviin liittyvien riskien kannalta, etenkin siltä osin kuin on kyse tehtävien luonteesta ja niihin liittyvistä määristä.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi perustaa ennakoarviointinsa muiden rahoittajien tekemään ennakoarviointiin, jos kyseinen ennakoarviointi koskee edellytyksiä, jotka vastaavat varainhoitoasetuksen 60 artiklassa säädettyjä välilliseen hallintointiin sovellettavia edellytyksiä.

▼M1*40 artikla***Talousarvion toteuttamistehtäviä muille yhteisöille ja henkilöille siirtävän sopimuksen sisältö****(Varainhoitoasetuksen 60 artiklan 3 kohta ja 61 artiklan 3 kohta)****▼B**

Valtuutus sopimuksissa on määrättävä yksityiskohtaisista järjestelyistä, joilla varmistetaan unionin taloudellisten etujen suoja ja toteutettavien toimien avoimuus. Kyseisten sopimusten on sisällettävä ainakin seuraavat:

- a) tehtävien selkeä määrittely ja niiden rajaaminen etenkin siltä osin kuin on kyse siirrettyjen tehtävien muuttamisesta, velkojen perimisestä luopumisesta ja takaisinmaksettujen tai käyttämättä jääneiden varojen käytöstä;
- b) tehtävien toteuttamisedellytykset ja -järjestelyt, vastualueet sekä toimitettavien tarkastusten, myös ohjelmien arvioinnin, järjestäminen;

▼ B

- c) edellytykset unionin rahoitusosuuden maksamiselle, myös täytäntöönpanosta aiheutuneiden kustannusten korvaamiselle sekä korvauksille, jotka maksetaan yhteisölle, jolle tehtäviä on siirretty, ja säännöt siitä, mitä asiakirjoja maksujen perusteiksi on esitettävä;
- d) säännöt siitä, miten komissiolle raportoidaan tehtävien hoidosta, odotetuista tuloksista, havaituista sääntöjenvastaisuuksista ja niiden osalta toteutetuista toimenpiteistä, edellytyksistä, joiden täytyessä maksut voidaan keskeyttää tai niitä voidaan lykätä, sekä edellytyksistä, joiden täytyessä tehtävien hoitaminen päättyy;
- e) päivämäärä, johon mennessä valtuutus sopimuksen täytäntöönpanemiseksi tarvittavat yksittäiset hankinta- ja avustussopimukset on tehtävä ja jonka on oltava oikeassa suhteessa siirrettyjen tehtävien luonteeseen;

▼ M1

- f) säännöt, joiden nojalla yhteisö tai henkilö voi sulkea sellaiset taloudelliset toimijat, jotka ovat jossakin varainhoitoasetuksen 106 artiklan 1 kohdan d tai f alakohdassa tai 107 artiklan b alakohdassa tarkoitetuista tilanteista, hankintamenettelyjen sekä avustusten ja palkintojen myöntämismenettelyjen ulkopuolelle tai estää hankintasopimuksen tekemisen tällaisten taloudellisten toimijoiden kanssa taikka avustuksen tai palkinnon myöntämisen niille, ja säännöt, joiden nojalla yhteisö tai henkilö voi määrätä taloudellisen seuraamuksen kyseisille taloudellisille toimijoille;

▼ B

- g) komission toimittamia tarkastuksia koskevat yksityiskohtaiset järjestelyt sekä määräykset, joiden nojalla komissio, OLAF ja tilintarkastustuomioistuin voivat tutustua tehtäviensä hoitamiseksi tarvitsemiinsa tietoihin sekä toimittaa tarkastuksia ja tutkimuksia, myös paikalla;

▼ M1

- h) seuraavat järjestelyt:
  - i) yhteisön, jolle tehtäviä on siirretty, antama sitoumus, jonka mukaan se ilmoittaa komissiolle viipymättä kaikista unionin varojen hoitoon liittyvistä varainhoitoasetuksen 106 artiklan 1 kohdan d ja f alakohdassa tarkoitetuista petoksista tai sääntöjenvastaisuuksista ja niiden osalta toteutetuista toimenpiteistä;

▼ B

- ii) sellaisen yhteystahon nimeäminen, jolla on asianmukaiset valtuudet tehdä suoraan yhteistyötä OLAFin kanssa tämän operatiivisen toiminnan helpottamiseksi;
- i) edellytykset pankkitilien käytölle ja varainhoitoasetuksen 8 artiklan 4 kohdan mukaiselle korkotuoton käytölle;
- j) määräykset tai säännökset, joilla varmistetaan, että unionin toiminta erottuu asianomaisen elimen muista toiminnoista.

▼ M1

Ensimmäisen kohdan f alakohdassa katsotaan varainhoitoasetuksen 106 artiklan 5 kohdan soveltamiseksi, että kolmas maa on jättänyt toimimatta muun muassa tilanteessa, jossa sen kansallinen lainsäädäntö ei anna mahdollisuutta sulkea taloudellista toimijaa kaikkien EU:n rahoittamien hankinta- ja myöntämismenettelyjen ulkopuolelle varainhoitoasetuksen 106 artiklassa tarkoitettussa merkityksessä. Valtuutus sopimuksissa täsmennetään, milloin kolmannen maan katsotaan jättäneen toimimatta.

▼ M1

Sovellettaessa ensimmäisen kohdan h alakohdan i alakohtaa kolmansiin maihin ja kansainvälisiin järjestöihin kyseisissä järjestelyissä täsmennetään, milloin kolmansien maiden ja kansainvälisten järjestöjen on ehkäistävä, todettava ja korjattava sääntöjenvastaisuudet ja petokset ja ilmoitettava niistä varainhoitoasetuksen 60 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

▼ B*41 artikla***Johdon vahvistuslausuma ja vaatimusten täyttymistä koskeva selvitys****(Varainhoitoasetuksen 60 artiklan 5 kohta)**

Jos toimi päättyy ennen asianomaisen varainhoitovuoden päättymistä, varainhoitoasetuksen 60 artiklan 5 kohdan b alakohdassa tarkoitettu johdon vahvistuslausuma voidaan korvata toimesta vastaavan yhteisön tai henkilön loppuraportilla, jos kyseinen raportti toimitetaan ennen asianomaista varainhoitovuotta seuraavan varainhoitovuoden helmikuun 15 päivää.

Silloin kun kansainväliset järjestöt ja kolmannet maat toteuttavat toimia, jotka eivät ole monivuotisia ja joiden kesto on enintään 18 kuukautta, varainhoitoasetuksen 60 artiklan 5 kohdassa tarkoitettu vaatimusten täyttymistä koskeva selvitys voidaan sisällyttää loppuraporttiin.

*42 artikla***Tilien tarkastamis- ja hyväksymismenettelyt ja menettely välillisessä hallinnoinnissa sovellettavien sääntöjen vastaisesti aiheutuneiden menojen sulkemiseksi unionin rahoituksen ulkopuolelle****(Varainhoitoasetuksen 60 artiklan 6 kohdan b ja c alakohta)**

1. Varainhoitoasetuksen 60 artiklan 6 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitettut menettelyt käsittävät seuraavat toimet, sanotun kuitenkaan rajoittamatta alakohtaisiin sääntöihin sisältyviä erityissäännöksiä:

- a) komissio toimittaa tarkastuksia asiakirjojen perusteella ja tarvittaessa paikalla;
- b) komissio määrittää hyväksyttäväksi katsottavat menot, tarvittaessa viranomaisten ja elinten kanssa järjestettävän kuulemismenettelyn jälkeen ja ilmoitettuaan asiasta ensin asianomaisille viranomaisille ja elimille;
- c) komissio laskee tarvittaessa rahoituskorjaukset;
- d) komissio perii takaisin tai maksaa hyväksytyjen menojen sekä viranomaisille ja elimille jo maksettujen varojen välisen erotuksen;

ensimmäisen alakohdan d alakohdan osalta komissio suorittaa takaisinperinnän mieluiten kuittaamalla 87 artiklassa säädetyin edellytyksin.

▼ B

2. Kun talousarvion toteuttamistehtäviä siirretään usean rahoittajan rahoittamaa toimea toteuttavalle yhteisölle, varainhoitoasetuksen 60 artiklan 6 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitettujen menettelyt koostuvat sen tarkastamisesta, että yhteisö on käyttänyt toimeen komission kyseistä toimea varten maksamaa määrää vastaavan määrän ja että menot ovat yhteisön kanssa allekirjoitettuun sopimukseen sisältyvien velvoitteiden mukaiset.

Usean rahoittajan toimella tarkoitetaan tässä asetuksessa mitä tahansa sellaista tointa, jossa unionin varoja yhdistetään ainakin yhden toisen rahoittajan varoihin.

▼ M1*43 artikla***Erityissäännökset yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa toteutettavasta välillisestä hallinnoinnista****(Varainhoitoasetuksen 58 artiklan 1 kohdan c alakohdan ii alakohta ja 188 artikla)**

1. Varainhoitoasetuksen 58 artiklan 1 kohdan c alakohdan ii alakohdassa tarkoitettujen kansainvälisten järjestöjen ovat kansainvälisillä sopimuksilla perustettuja kansainvälisiä julkisoikeudellisia järjestöjä ja näiden perustamia erityisjärjestöjä.

Edellä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen sopimusten on toimitettava toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle 39 artiklassa tarkoitettua ennakoarviointia varten ennen kuin komissio siirtää talousarvion toteuttamistehtäviä.

2. Seuraavat järjestöt rinnastetaan kansainvälisiin järjestöihin:

- a) Punaisen Ristin kansainvälinen komitea;
- b) Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun yhdistysten kansainvälinen liitto.

3. Komissio voi hyväksyä asianmukaisesti perustellun päätöksen, jolla jokin voittoa tavoittelematon järjestö rinnastetaan kansainväliseen järjestöön, edellyttäen, että kyseinen järjestö täyttää seuraavat edellytykset:

- a) se on itsenäinen oikeushenkilö, ja sillä on itsenäiset hallintoelimet;
- b) se on perustettu hoitamaan tiettyjä yleisen kansainvälisen edun mukaisia tehtäviä;
- c) sen jäsenten joukossa on vähintään kuusi jäsenvaltiota;
- d) se antaa riittävät rahoitustakuut;
- e) sen toiminnan perustana on pysyvä rakenne ja sellaiset järjestelmät, säännöt ja menettelyt, joita voidaan arvioida varainhoitoasetuksen 61 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

4. Kun komissio toteuttaa talousarviota yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa välillisesti hallinnoiden, sovelletaan kyseisten järjestöjen kanssa tehtyjä tarkastussopimuksia.

▼B*44 artikla***Julkisoikeudellisten elinten tai julkisen palvelun tehtäviä hoitavien yksityisoikeudellisten elinten nimeäminen****(Varainhoitoasetuksen 58 artiklan 1 kohdan c alakohdan v ja vi alakohhta)**

1. Julkisoikeudellisiin elimiin ja julkisen palvelun tehtäviä hoitaviin yksityisoikeudellisiin elimiin sovelletaan sen jäsenvaltion tai maan lakeja, jossa ne on perustettu.

2. Jos hallinnointi suoritetaan verkostona, joka edellyttää ainakin yhden elimen tai yhteisön nimeämistä verkostoon osallistuvaa jäsenvaltiota tai maata kohden, nimeämisen suorittaa asianomainen jäsenvaltio tai maa perussäädöksen mukaisesti.

Kaikissa muissa tapauksissa komissio nimeää kyseiset elimet tai yhteisöt asianomaisten jäsenvaltioiden tai maiden suostumuksella.

*3 LUKU**Taloushallinnon toimijat*

1 jakso

Taloushallinnon toimijoiden oikeudet ja velvollisuudet*45 artikla***Taloushallinnon toimijoiden oikeudet ja velvollisuudet****(Varainhoitoasetuksen 64 artikla)**

1. Kukin toimielin antaa kullekin taloushallinnon toimijalle hänen tehtävänsä hoidossa tarvittavat voimavarat sekä toimenkuvauksen, jossa esitetään yksityiskohtaisesti hänen tehtävänsä, oikeutensa ja velvollisuutensa.

2. Edelleenvaltuutettuina tulojen ja menojen hyväksyjinä varainhoitoasetuksen 56 artiklan 2 kohdan mukaisesti toimivien unionin edustustojen päälliköiden on heille edelleenvaltuutuksella siirrettyjä varainhoidon tehtäviä hoitaessaan noudatettava komission antamaa toimenkuvausta.

2 jakso

Tulojen ja menojen hyväksyjä*46 artikla***Valtuutettujen ja edelleenvaltuutettujen tulojen ja menojen hyväksyjien avustaminen****(Varainhoitoasetuksen 65 artikla)**

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi käyttää tehtävänsä hoidossa apunaan henkilöstöä, jonka tehtävänä on suorittaa hänen vastuullaan tiettyjä talousarvion toteuttamisessa sekä taloutta ja hallintoa

▼B

koskevien tietojen tuottamisessa tarvittavia toimia. Eturistiriitojen välttämiseksi valtuutettujen tai edelleenvaltuutettujen tulojen ja menojen hyväksyjien apuna toimivan henkilöstön on noudatettava varainhoitoasetuksen 57 artiklassa tarkoitettuja velvollisuuksia.

Edelleenvaltuutettuina tulojen ja menojen hyväksyjinä varainhoitoasetuksen 56 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti toimivat unionin edustustojen päälliköt voivat käyttää tehtävänsä hoidossa apuna komission henkilöstöä.

*47 artikla***Valtuuttamista koskevat sisäiset säännökset****(Varainhoitoasetuksen 65 artikla)**

Kukin toimielin vahvistaa omissa sisäisissä säännöissään varainhoitoasetuksen ja tämän asetuksen säännösten mukaisesti talousarvion oman pääluokkansa moitteetonta toteuttamista varten tarpeellisiksi katsomansa määrärahojen hallintotoimenpiteet.

Edelleenvaltuutettuina tulojen ja menojen hyväksyjinä varainhoitoasetuksen 56 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti toimivien unionin edustustojen päälliköiden on heille edelleenvaltuutuksella siirrettyjä varainhoidon tehtäviä hoitaessaan noudatettava komission antamia sisäisiä sääntöjä.

*48 artikla***Tulojen ja menojen hyväksyjien säilyttämät tositteet****(Varainhoitoasetuksen 66 artiklan 2 kohta)**

Tulojen ja menojen hyväksyjä luo paperiasiakirjoihin perustuvia tai sähköisiä järjestelmiä talousarvion toteuttamiseen ja talousarvion toteuttamistoimiin liittyvien tai niistä tuloksena olevien alkuperäisten tositteiden säilyttämistä varten. Järjestelmässä huolehditaan, että

- a) tositteet numeroidaan;
- b) tositteet päivätään;
- c) tositteet luetteloidaan, mahdollisesti sähköisesti, siten että voidaan selvittää niiden tarkka sijainti;
- d) varainhoitovuoden tositteet säilytetään vähintään viiden vuoden ajan siitä päivästä, jona Euroopan parlamentti on myöntänyt kyseistä varainhoitovuotta koskevan vastuuvapauden;
- e) toimielimen vaatimia ennakkomaksuvakuuksia koskevat asiakirjat säilytetään, ja perustetaan tapahtumarekisteri, jonka avulla voidaan järjestää kyseisten vakuuksien riittävä seuranta.

Tositteet, jotka koskevat vielä keskeneräisiä toimenpiteitä, säilytetään ensimmäisen kohdan d alakohdassa säädettyä määräaikaa kauemmin, toimenpiteiden päättymistä seuraavan vuoden loppuun saakka.

▼B

Tositteissa olevat henkilötiedot on mahdollisuuksien mukaan poistettava, kun kyseisiä tietoja ei tarvita talousarviota koskevassa vastuuvapausmenettelyssä eikä valvonnassa tai tarkastuksissa. Teleliikennetietojen säilyttämisen osalta sovelletaan asetuksen (EY) N:o 45/2001 37 artiklan 2 kohdan säännöksiä.

*49 artikla***Ennako- ja jälkitarkastukset****(Varainhoitoasetuksen 66 artiklan 5 ja 6 kohta)**

1. Tapahtuman luomisella tarkoitetaan kaikkia 46 artiklassa tarkoitettujen henkilöiden tavanomaisesti toteuttamia toimenpiteitä, joilla valmistellaan toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän vastuulla olevaa talousarvion toimeenpanoa.

2. Tapahtuman ennakkotarkastuksella tarkoitetaan kaikkia ennakkotarkastuksia, jotka toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä on ottanut käyttöön tapahtuman toiminnallisten ja taloudellisten näkökohtien tarkastamiseksi.

3. Ennakkotarkastuksissa tarkistetaan vaadittujen tositteiden ja muiden käytettävissä olevien tietojen yhdenmukaisuus.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä päättää ennakkotarkastusten suorittamistiheydestä ja perusteellisuudesta ottaen huomioon riskit ja kustannustehokkuuden. Maksun vahvistamisesta vastuussa oleva tulojen ja menojen hyväksyjä pyytää epäselvissä tapauksissa lisätietoja tai suorittaa tarkastuksen paikalla saadakseen ennakkotarkastuksen yhteydessä kohtuullisen varmuuden.

Ennakkotarkastusten tavoitteena on varmistaa, että

- a) meno ja tulo ovat asianmukaiset ja asiaan sovellettavien säännösten mukaiset, erityisesti talousarvion ja asiaankuuluvan lainsäädännön sekä perussopimusten ja asetusten soveltamiseksi annettujen säädösten ja mahdollisten sopimusehtojen mukaiset;
- b) varainhoitoasetuksen ensimmäisen osan II osaston 7 luvussa tarkoitettua moitteetoman varainhoidon periaatetta noudatetaan.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi tarkastuksissa katsoa, että joukko samankaltaisia yksittäisiä maksutapahtumia, jotka koskevat henkilöstön palkkoihin tai eläkkeisiin taikka virkamatka- tai sairauslukurvauksiin liittyviä toistuvia menoja, muodostaa yhden tapahtuman.

4. Jälkitarkastukset voidaan toteuttaa asiakirjojen pohjalta ja tarvittaessa paikalla.

Jälkitarkastuksissa varmistetaan, että talousarviosta rahoitettavat toimet toteutetaan asianmukaisesti ja erityisesti että 3 kohdassa tarkoitettuja kriteereitä noudatetaan.

▼B

Valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä tarkistaa jälkitarkastusten tulokset vähintään kerran vuodessa havaitakseen mahdolliset järjestelmään liittyvät ongelmat. Valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä toteuttaa tarvittavat toimenpiteet ongelmien korjaamiseksi.

Varainhoitoasetuksen 66 artiklan 6 kohdassa tarkoitettua riskianalyysia tarkistetaan tarkastustulosten ja muiden keskeisten tietojen pohjalta.

Valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä laatii monivuotisten ohjelmien osalta monivuotisen tarkastusstrategian, jossa määritellään tarkastusten luonne ja laajuus ja se, miten tuloksia mitataan vuosikohtaisesti varmuuden hankkimiseksi vuosittain.

*50 artikla***Johtosääntö****(Varainhoitoasetuksen 66 artiklan 7 kohta ja 73 artiklan 5 kohta)**

1. Henkilöt, jotka toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä nimeää taloustapahtumien valvojiksi, valitaan todistuksin tai riittävällä työkokemuksella vahvistetun erityispätevyyden perusteella tai soveltuvan koulutusohjelman pohjalta.

2. Kukin toimielin vahvistaa johtosäännön, jossa määritellään sisäisen valvonnan alalla

- a) edellä 1 kohdassa tarkoitetuilta henkilöiltä vaadittava tekninen osaaminen ja talousasioiden tuntemus;
- b) kyseisten henkilöiden jatkokoulutusvaatimus;
- c) heidän vastuualueensa, asemansa ja tehtävänsä;
- d) käytäntösäännöt, joita heidän on noudatettava, varsinkin eettiset normit ja luotettavuuden vaatimus, sekä heidän oikeutensa.

3. Edelleenvaltuutettuina tulojen ja menojen hyväksyjinä varainhoitoasetuksen 56 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti toimivien unionin edustustojen päälliköiden on heille edelleenvaltuutuksella siirrettyjä varainhoidon tehtäviä hoitaessaan noudatettava tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettua komission johtosääntöä.

4. Kukin toimielin ottaa käyttöön riittävät rakenteet tietojen jakamiseksi tuloja ja menoja hyväksyville yksiköille valvontaa koskevista säännöistä sekä sitä varten käytettävistä menetelmistä ja tekniikoista ja tietojen saattamiseksi säännöllisesti ajan tasalle.

*51 artikla***Valtuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän pidättäytyminen toimenpiteistä****(Varainhoitoasetuksen 66 artiklan 8 kohta)**

Varainhoitoasetuksen 66 artiklan 8 kohdassa tarkoitettu valtuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän pidättäytyminen toimenpiteistä tarkoittaa, ettei tämä puutu asiaan siihen liittyvien seikkojen kannalta tarkoituksenmukaisessa määrääjässä tai viimeistään yhden kuukauden kuluessa.

▼B*52 artikla***Taloutta ja hallintoa koskevien tietojen toimittaminen tilinpitäjälle
(Varainhoitoasetuksen 66 artikla)**

Valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä toimittaa tilinpitäjälle tämän vahvistamien sääntöjen mukaisesti tämän tehtävien hoitamiseen tarvittavat taloutta ja hallintoa koskevat tiedot.

Tulojen ja menojen hyväksyjä ilmoittaa tilinpitäjälle säännöllisesti ja ainakin tilinpäätöstä varten varainhoitotilejä koskevat keskeiset tiedot, jotta unionin kirjanpito vastaisi unionin varojen käyttöä.

▼M1*53 artikla***Neuvottelumenettelyistä raportointi
(Varainhoitoasetuksen 66 artikla)**

Valtuutetut tulojen ja menojen hyväksyjät luetteloivat kunakin varainhoitovuonna hankintasopimukset, jotka on tehty käyttämällä tämän asetuksen 134 artiklan 1 kohdan a–f alakohdassa ja 266 artiklassa tarkoitettuja neuvottelumenettelyjä. Jos neuvottelumenettelyjen osuus valtuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän tekemistä hankintasopimuksista on kasvanut huomattavasti aiempiin varainhoituvuosiin verrattuna tai jos neuvottelumenettelyjä käyttämällä tehtyjen hankintasopimusten osuus on merkittävästi suurempi kuin keskimäärin koko toimielimen tasolla, toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on raportoitava asiasta kyseiselle toimielimelle ja esitettävä mahdolliset toimenpiteet, jotka on toteutettu tilanteen korjaamiseksi. Kukin toimielin toimittaa neuvottelumenettelyistä kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Komission kertomus esitetään varainhoitoasetuksen 66 artiklan 9 kohdassa tarkoitetun vuotuisia toimintakertomuksia koskevan yhteenvedon liitteenä.

▼B

3 j a k s o

Tilinpitäjä*54 artikla***Tilinpitäjän nimeäminen
(Varainhoitoasetuksen 68 artikla)**

1. Kukin toimielin nimeää tilinpitäjän Euroopan unionin virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen piiriin kuuluvista virkamiehistä.

Toimielin valitsee tilinpitäjän tämän erityisosaamisen perusteella, joka osoitetaan todistuksin tai vastaavalla työkokemuksella.

2. Vähintään kaksi toimielintä tai elintä voi nimetä saman tilinpitäjän.

Siinä tapauksessa ne huolehtivat tarvittavista järjestelyistä eturistiriitojen välttämiseksi.

*55 artikla***Tilinpitäjän palvelussuhteen päättyminen****(Varainhoitoasetuksen 68 artikla)**

1. Tilinpitäjän luopuessa tehtävästään tilitapahtumista laaditaan viipymättä koetase.

2. Tilinpitäjä, joka luopuu tehtävästään, tai jos tämä ei ole mahdollista, joku hänen yksikkönsä virkamiehistä, toimittaa koetaseen ja sen luovuttamisesta laadittavan kertomuksen uudelle tilinpitäjälle.

Uuden tilinpitäjän on kuukauden kuluessa koetaseen toimittamisesta hyväksyttävä se allekirjoituksellaan; hän voi esittää varaumia.

Koetaseen luovuttamisesta laadittavassa kertomuksessa on esitettävä myös koetaseen tulos ja mahdolliset varaumat.

3. Kukin toimielin tai varainhoitoasetuksen 208 artiklassa tarkoitettu elin ilmoittaa Euroopan parlamentille, neuvostolle ja komission tilinpitäjälle kahden viikon kuluessa tilinpitäjän nimityksestä ja palvelussuhteen päättymisestä.

*56 artikla***Kirjanpitojärjestelmien ja omaisuuden luettelointijärjestelmien hyväksyminen****(Varainhoitoasetuksen 68 artikla)**

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä ilmoittaa tilinpitäjälle merkittävistä muutoksista sellaisessa taloushallintojärjestelmässä, omaisuuden luettelointijärjestelmässä tai varojen ja velkojen arvostusjärjestelmässä, josta toimitetaan tietoja toimielimen kirjanpitoon tai jota käytetään sen sisältämien tietojen perustelemiseen, jotta tilinpitäjä voi tarkistaa, että hyväksymisperusteita on noudatettu.

Tilinpitäjä voi milloin tahansa tarkastella uudelleen jo hyväksytyä taloushallintojärjestelmää. Jos tilinpitäjä ei hyväksy tai ei enää hyväksy tulojen ja menojen hyväksyjän perustamaa taloushallintojärjestelmää, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä laatii toimintasuunnitelman, jonka avulla järjestelmän hylkäämisen perusteena olleet puutteet korjataan määräajassa.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä vastaa tilinpitäjälle toimittujen tietojen täydellisyydestä.

*57 artikla***Kassanhallinta****(Varainhoitoasetuksen 68 artikla)**

1. Tilinpitäjä huolehtii siitä, että hänen toimielimellään on käytettävissään riittävästi varoja kattamaan talousarvion toteuttamisesta aiheutuvat kassatarpeet.

2. Edellä 1 kohdan soveltamiseksi tilinpitäjä kehittää kassanhallintajärjestelmiä laatiakseen kassaennusteita.

▼B

3. Komission tilinpitäjä jakaa käytettävissä olevat varat asetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000 mukaisesti.

*58 artikla***Pankkitilien hallinnointi****(Varainhoitoasetuksen 68 artikla)**

1. Tilinpitäjä voi avata tai antaa muiden tehtäväksi avata toimielimen nimissä tilejä rahoituslaitoksissa tai kansallisissa keskuspankeissa kas-sanhallinnan tarpeisiin. Perustelluissa tapauksissa tilinpitäjä saa poikkeuksellisesti avata muun valuutan kuin euron määräisiä tilejä.
2. Tilinpitäjä sulkee 1 kohdassa tarkoitetut tilit tai varmistaa, että ne suljetaan.
3. Tilinpitäjä määrittää 1 kohdassa tarkoitettujen rahoituslaitoksiin avattujen tilien hoitoehdot moitteetonta varainhoitoa, tehokkuutta ja kilpailuttamista koskevien periaatteiden mukaisesti.
4. Vähintään viiden vuoden välein tilinpitäjä kilpailuttaa rahoituslaitoksia, joissa tilejä voidaan avata 1 kohdan mukaisesti.

Jos se on paikallisten pankkitoimintaolosuhteiden nojalla mahdollista, unionin ulkopuolella sijaitseviin rahoituslaitoksiin avatut ennakkotilit kilpailutetaan säännöllisesti. Kilpailuttaminen toteutetaan vähintään viiden vuoden välein ennakkotilin haltijan aloitteesta, minkä jälkeen tilin haltija esittää tilinpitäjälle perustellun ehdotuksen siitä, mikä pankki valitaan enintään viideksi vuodeksi.

5. Tilinpitäjä huolehtii siitä, että rahoituslaitoksissa 1 kohdan mukaisesti avattujen tilien hoitoehtoja noudatetaan tarkoin.

Unionin ulkopuolella sijaitseviin rahoituslaitoksiin avattujen ennakkotilien osalta tästä velvollisuudesta huolehtii ennakkotilin haltija ottaen huomioon sen maan lainsäädännön, jossa hän hoitaa tehtävänsä.

6. Komission tilinpitäjä ilmoittaa muiden toimielinten sekä varainhoitoasetuksen 208 artiklassa tarkoitettujen elinten tilinpitäjille rahoituslaitoksiin avattavien tilien hoitoehdot. Muiden toimielinten sekä varainhoitoasetuksen 208 artiklassa tarkoitettujen elinten tilinpitäjät varmistavat, että niiden avaamien tilien hoitoehdot vastaavat kyseisiä ehtoja.

▼B*59 artikla***Tilien allekirjoitukset****(Varainhoitoasetuksen 68 artikla)**

Tilien avaus-, hoito- ja käyttöehdoissa on mainittava sisäisen valvonnan tarpeiden mukaisesti, että sekkeihin, siirtomääräyksiin ja muihin pankkitapahtumiin tarvitaan allekirjoitus yhdeltä tai useammalta asianmukaisesti valtuutetulta henkilöstön jäseneltä. Muuten kuin sähköisesti annetuissa ohjeissa on oltava vähintään kahden asianmukaisesti valtuutetun henkilöstön jäsenen allekirjoitus tai tilinpitäjän omakätinen allekirjoitus.

Ensimmäisen alakohdan soveltamiseksi kunkin toimielimen tilinpitäjä toimittaa valtuutettujen henkilöstön jäsenten nimet ja nimikirjoitusnäytteet kaikille rahoituslaitoksille, joissa kyseinen toimielin on avannut tilejä.

*60 artikla***Tilien hoitaminen****(Varainhoitoasetuksen 68 artikla)**

1. Tilinpitäjä varmistaa, että 58 artiklassa säädettyjen pankkitilien saldo ei poikkea merkittävästi 57 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista kassaennusteista ja huolehtii aina, että

a) tilejä ei ylitetä;

b) valuuttatilien saldo muunnetaan säännöllisesti euroiksi.

2. Tilinpitäjä ei saa pitää valuuttatileillä summia, joista toimielimelle voi aiheutua mittavia valuuttakurssitappioita.

*61 artikla***Tilisiirrot ja valuuttojen muuntaminen****(Varainhoitoasetuksen 68 artikla)**

Tilinpitäjä tekee tilisiirtoja rahoituslaitoksiin toimielimen nimissä avaimiensa tilien välillä ja muuntaa valuuttoja, sanotun kuitenkin rajoittamatta 69 artiklan soveltamista.

*62 artikla***Maksutavat****(Varainhoitoasetuksen 68 artikla)**

Maksut suoritetaan tilisiirtona tai sekillä tai ennakkotileiltä pankkikortilla 67 artiklan 4 kohdan mukaisesti.

*63 artikla***Oikeushenkilörekisterit****(Varainhoitoasetuksen 68 artikla)**

1. Tilinpitäjä voi suorittaa maksut tilisiirtona vain jos maksun saajan

▼B

pankkiyhteys- ja tunnistetiedot ja niiden mahdolliset muutokset on syötetty ennalta toimielimen yhteisrekisteriin.

Maksun saajan oikeudelliset tiedot ja pankkiyhteystiedot sekä niiden muutokset merkitään rekisteriin asiakirjatodisteen perusteella; sen muodon määrittelee tilinpitäjä.

2. Tulojen ja menojen hyväksyjät voivat tehdä toimielimensä puolesta sitoumuksen maksun suorittamisesta tilisiirtona kolmannelle osapuolelle ainoastaan, jos tämä toimittaa saajarekisteriin tarvittavat tiedot.

Tulojen ja menojen hyväksyjät ilmoittavat tilinpitäjälle kaikki saajan ilmoittamat oikeudellisten tietojen ja pankkiyhteystietojen muutokset ja tarkistavat ennen maksun suorittamista, että nämä tiedot ovat voimassa.

Kun kyseessä on liittymistä edeltävä tuki, Euroopan unionin ehdokasmaiden viranomaisten kanssa voidaan tehdä yksittäisiä sitoumuksia, vaikka saajan tietoja ei vielä ole merkitty saajarekisteriin. Tässä tapauksessa tulojen ja menojen hyväksyjä pyrkii kaikin tavoin saamaan tiedot rekisteriin mahdollisimman nopeasti. Sopimusten mukaan ensimmäisen maksun suorittaminen edellyttää saajan pankkiyhteystietojen toimittamista komissioon.

64 artikla

Tilinpitäjän säilyttämät tositteet
(Varainhoitoasetuksen 68 artikla)

Kirjanpitoa ja varainhoitoasetuksen 141 artiklassa tarkoitettua tilinpäätöstä koskevat tositteet säilytetään vähintään viisi vuotta sen jälkeen kun Euroopan parlamentti on myöntänyt vastuuvapauden sen varainhoitovuoden osalta, johon tositteet liittyvät.

Tositteet, jotka koskevat vielä keskeneräisiä toimenpiteitä, säilytetään tätä määräaika kauden, toimenpiteiden päättymistä seuraavan vuoden loppuun saakka. Teleliikennetietojen säilyttämisen osalta sovelletaan asetuksen (EY) N:o 45/2001 37 artiklan 2 kohdan säännöksiä.

Kukin toimielin päättää, missä yksikössä tositteita säilytetään.

65 artikla

Tilien käyttöoikeuksien haltijat
(Varainhoitoasetuksen 69 artikla)

Kukin toimielin määrittää edellytykset, joilla sen nimeämät ja 72 artiklassa tarkoitettujen paikallisyksiköiden tilejä käyttämään valtuuttamat henkilöstön jäsenet saavat antaa nimensä ja nimikirjoitusnäytteensä tiedoksi paikallisille rahoituslaitoksille.

▼B

4 j a k s o

E n n a k o i d e n h o i t a j a*66 artikla***Ennakkotilien käyttöedellytykset
(Varainhoitoasetuksen 70 artikla)**

1. Jos maksuja on käytännössä mahdotonta maksaa talousarviosta tai niiden maksaminen talousarviosta ei ole tarkoituksenmukaista sen vuoksi, että maksettavat määrät ovat vähäisiä, niiden maksamiseksi voidaan perustaa ennakkotilejä.

2. Ennakoiden hoitaja voi väliaikaisesti vahvistaa ja maksaa menot toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän antamassa ohjeessa esitetyn yksityiskohtaisen kehyksen perusteella. Kyseisessä ohjeessa annetaan menojen väliaikaista vahvistamista ja maksamista koskevat säännöt ja edellytykset ja tarvittaessa ehdot 97 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettujen oikeudellisten sitoumusten allekirjoittamiselle.

3. Päätöksen ennakkotilin perustamisesta ja ennakoiden hoitajan nimeämisestä antaa tilinpitäjä toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän asianmukaisesti perustellun ehdotuksen perusteella. Päätöksessä esitetään ennakoiden hoitajan ja tulojen ja menojen hyväksyjän vastuualueet ja velvollisuudet.

Myös ennakkotilin hoitoehtojen muuttamispäätöksen tekee tilinpitäjä toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän asianmukaisesti perustellun ehdotuksen perusteella.

4. Unionin edustustoissa perustetaan ennakkotilejä sekä komissiota koskevaan talousarvion pääluokkaan että Euroopan ulkosuhdehallintoa, jäljempänä 'EUH', koskevaan talousarvion pääluokkaan kuuluvien menojen suorittamiseksi ja menojen täyden jäljitettävyyden varmistamiseksi.

*67 artikla***Perustamis- ja maksuedellytykset
(Varainhoitoasetuksen 70 artikla)**

1. Ennakkotilin perustamista ja ennakoiden hoitajan nimeämistä koskevassa päätöksessä sekä ennakkotilin hoitoehtojen muuttamista koskevassa päätöksessä mainitaan erityisesti

- a) myönnettävän ensimmäisen ennakon käyttötarkoitus ja enimmäismäärä;
- b) se, aiotaanko toimielimen nimissä avata pankkitili tai postisiirtotili;
- c) kunkin sellaisen menoerän laji ja enimmäismäärä, jonka ennakoiden hoitaja voi suorittaa kolmansille tai periä niiltä;

▼ B

- d) tositteiden esittämistä koskevat määräajat ja yksityiskohtaiset säännöt sekä järjestelyt tositteiden toimittamiseksi tulojen ja menojen hyväksyjälle lopullista kirjausta varten;
- e) menettelyt ennakon täydentämiseksi, jos se on tarpeen;
- f) se, että tulojen ja menojen hyväksyjä kirjaa ennakotililtä maksetut suoritukset lopullisesti viimeistään seuraavan kuukauden lopussa, jotta kirjanpitosaldo ja pankkisaldo voidaan täsmäyttää;
- g) tilinpitäjän ennakoiden hoitajalle antaman luvan voimassaoloaika;
- h) ennakoiden hoitajan nimi.

2. Tehtäessä ennakotilin perustamista koskevia päätösehdotuksia toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä huolehtii siitä, että

- a) maksut suoritetaan ensisijaisesti talousarviosta, jos tämä on mahdollista kirjanpidon keskitetyn tietojenkäsittelyjärjestelmän kautta;
- b) ennakotilejä käytetään ainoastaan perustelluissa tapauksissa.

Menon enimmäismäärä, jonka ennakoiden hoitaja voi maksaa, jos maksuja maksettaessa on käytännössä mahdotonta noudattaa talousarviosta suoritettaviin maksuihin sovellettavaa menettelyä tai niiden maksaminen talousarviosta ei ole tarkoituksenmukaista, saa olla enintään 60 000 euroa.

3. Ennakoiden hoitaja voi suorittaa maksuja kolmannelle seuraaville perusteille ja rajoituksin:

- a) toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä on ensin allekirjoittanut talousarviositoumuksen ja oikeudellisen sitoumuksen;
- b) ennakotilin saldo kassassa tai pankissa on positiivinen.

4. Ennakotileiltä suoritettavat maksut voidaan suorittaa tilisiirtona, mukaan lukien varainhoitoasetuksen 89 artiklassa tarkoitettu suoraveloitus, sekillä tai muilla maksutavoilla, myös pankkikortilla, tilinpitäjän antamien ohjeiden mukaisesti.

5. Maksusuorituksen jälkeen annetaan lopullinen virallinen vahvistuspäätös ja/tai maksumääräys, jonka toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä allekirjoittaa.

*68 artikla***Ennakoiden hoitajien valinta****(Varainhoitoasetuksen 70 artikla)**

Ennakoiden hoitajat valitaan virkamiehistä tai, ainoastaan asianmukaisesti perustelluista syistä, tarvittaessa muusta henkilöstöstä. Ennakoiden hoitajat valitaan todistuksin tai riittävällä työkokemuksella vahvistetun erityispätevyyden perusteella tai soveltuvan koulutusohjelman pohjalta.

▼B*69 artikla***Ennakkotilien rahoittaminen
(Varainhoitoasetuksen 70 artikla)**

1. Tilinpitäjä suorittaa maksuja varojen siirtämiseksi ennakkotileille ja huolehtii seurannasta niin pankkitilien avaamisen, allekirjoitusvaltuuksien kuin paikalla toimitettavien ja keskuskirjanpidon tarkastusten osalta. Tilinpitäjä siirtää varoja ennakkotileille. Ennakot maksetaan niitä varten avatulle pankkitilille.

Ennakkotilejä voidaan rahoittaa myös suoraan erilaisilla paikallisilla tuloilla, joita saadaan muun muassa:

- a) tarvikkeiden myynnistä;
- b) julkaisuista;
- c) erilaisista korvauksista; ja
- d) korkotuotoista.

Lopulliset kirjaukset menoiksi tai sekalaisiksi tai käyttötarkoitukseensa sidotuiksi tuloiksi tehdään 67 artiklassa tarkoitetun perustamispäätöksen ja varainhoitoasetuksen säännösten mukaisesti. Tulojen ja menojen hyväksyjä vähentää kyseiset määrät siirtäessään myöhemmin varoja samoille ennakkotileille.

2. Kurssitappioiden välttämiseksi ennakoiden hoitaja voi siirtää varoja samaan ennakkotiliin kuuluvien eri pankkitilien välillä.

*70 artikla***Tulojen ja menojen hyväksyjien ja tilinpitäjien suorittamat tarkastukset****(Varainhoitoasetuksen 70 artikla)**

1. Ennakoiden hoitaja pitää tilinpitäjän laatimien sääntöjen ja ohjeiden mukaisesti kirjaa hallussaan olevista käteis- ja tilivaroista sekä makssuorituksista ja kertyneistä tuloista. Toimivaltaisella tulojen ja menojen hyväksyjällä on milloin tahansa oikeus saada kyseisen kirjanpidon tilitiedot käyttöönsä, ja tapahtumista laaditaan vähintään kuukausittain luettelo, jonka ennakoiden hoitaja lähettää seuraavassa kuussa tositteiden kera toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle ennakkotililtä suoritettujen maksujen lopullista kirjaamista varten.

2. Tilinpitäjä tarkastaa itse tai antaa tähän tarkoitukseen valtuutetun henkilöstön jäsenen, joka kuuluu hänen omaan yksikköön tai tuloja ja menoja hyväksyvään yksikköön, tehtäväksi tarkastaa, pääsääntöisesti paikalla ja ilman ennakoilmoitusta, että ennakoiden hoitajalle uskotut varat ovat tallessa, että kirjanpito on asianmukainen ja että ennakkotileiltä maksetut suoritukset on kirjattu lopullisesti määräajassa. Tilinpitäjä toimittaa kyseisten tarkastusten tulokset toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle.

71 artikla

**Hankintamenettelyt
(Varainhoitoasetuksen 70 artikla)**

Ennakkotileiltä suoritettavat maksut voidaan maksaa 137 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuin rajoituksin pelkän laskun perusteella ilman edeltävän tarjouksen hyväksymistä.

72 artikla

**Ennakkotilien perustaminen
(Varainhoitoasetuksen 70 artikla)**

Varainhoitoasetuksen 70 artiklan mukaisesti jokaiseen unionin ulkopuoliseen paikallisyksikköön voidaan perustaa yksi tai useampi ennakkotili tiettytyyppisten menojen maksamiseksi. Paikallisyksiköllä tarkoitetaan esimerkiksi unionin edustustoa, toimistoa tai sivutoimipistettä kolmannessa maassa.

Ennakkotilien hoitoehdot määritetään kunkin paikallisyksikön erityistarpeiden mukaisesti tilien perustamispäätöksissä varainhoitoasetuksen 70 artiklan säännöksiä noudattaen.

73 artikla

**Ennakoiden hoitajat ja unionin edustustojen tilejä hoitamaan
valtuutetut henkilöt
(Varainhoitoasetuksen 70 artikla)**

Poikkeustapauksissa ja toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi EUH:n ennakoiden hoitajien tehtäviä unionin edustustoissa voivat hoitaa komission henkilöstön jäsenet. Komission ennakoiden hoitajiksi unionin edustustoissa voidaan nimetä samoin edellytyksin EUH:n henkilöstön jäseniä.

Ensimmäisessä kohdassa säädettyjä sääntöjä ja edellytyksiä sovelletaan unionin edustustoissa henkilöihin, jotka tilinpitäjä on valtuuttanut toteuttamaan pankkitoimia.

4 LUKU

Taloushallinnon toimijoiden vastuu

1 j a k s o

Yleiset säännöt

74 artikla

**Petostentorjunnassa toimivaltaiset elimet
(Varainhoitoasetuksen 66 artiklan 8 kohta ja 72 artiklan 2 kohta)**

Varainhoitoasetuksen 66 artiklan 8 kohdassa ja 72 artiklan 2 kohdassa tarkoitettut viranomaiset ja elimet ovat henkilöstösäännöissä nimetyt elimet sekä elimet, jotka on nimetty unionin toimielinten päätöksissä

▼B

petosten, lahjonnan tai muun unionin etuja vahingoittavan laittoman toiminnan torjuntaan liittyvien sisäisten tutkimusten edellytyksistä ja menettelyistä.

2 jakso

Valtuutettuihin ja edelleenvaltuutettuihin tulojen ja menojen hyväksyjiin sovellettavat säännöt

75 artikla

Taloudelliset väärinkäytökset

(Varainhoitoasetuksen 66 artiklan 7 kohta ja 73 artiklan 6 kohta)

Edellä 29 artiklassa tarkoitettu taloudellisten väärinkäytösten tutkintaelin, jäljempänä 'tutkintaelin', on toimivaltainen tutkimaan varainhoitoasetuksen tai muiden taloushallintoa tai toimenpiteiden valvontaa koskevien säännösten rikkomistapauksia, jotka johtuvat henkilöstön jäsenen teosta tai laiminlyönnistä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta OLAFin toimivaltaa.

76 artikla

Taloudellisten väärinkäytösten tutkintaelin

(Varainhoitoasetuksen 66 artiklan 7 kohta ja 73 artiklan 6 kohta)

1. Nimittävä viranomainen pyytää tutkintaelimeltä varainhoitoasetuksen 73 artiklan 6 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetun lausunnon tämän asetuksen 75 artiklassa tarkoitetuista taloudellisista väärinkäytöksistä.

Kun unionin edustustojen päälliköt toimivat edelleenvaltuutettuina tulojen ja menojen hyväksyjinä varainhoitoasetuksen 56 artiklan 2 kohdan mukaisesti, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi pyytää suoraan tutkintaelimeltä lausuntoa tämän asetuksen 75 artiklassa tarkoitetuista taloudellisista väärinkäytöksistä.

Jos valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä katsoo, että on tapahtunut taloudellinen väärinkäytös, hän voi saattaa asian tutkintaelimen käsiteltäväksi. Tutkintaelin antaa lausunnon, jossa arvioidaan, onko tapahtunut 75 artiklassa tarkoitettu väärinkäytös, miten vakava väärinkäytös on ja mitkä ovat sen mahdolliset seuraukset. Kun tutkintaelin katsoo tarkastelunsa perusteella, että sen käsiteltäväksi annettu asia kuuluu OLAFin toimivaltaan, se palauttaa asian viipymättä nimittävälle viranomaiselle ja ilmoittaa tästä välittömästi OLAFille.

Jos tutkintaelin saa varainhoitoasetuksen 66 artiklan 8 kohdan mukaisesti ilmoituksen suoraan henkilöstön jäseneltä, se siirtää asian nimittävän viranomaisen käsiteltäväksi ja ilmoittaa tästä ilmoituksen tehneelle henkilölle. Nimittävä viranomainen voi pyytää tutkintaelimeltä lausuntoa asiasta.

▼B

2. Toimielin vahvistaa tai, jos on kyseessä yhteinen tutkintaelin, sen perustamiseen osallistuneet toimielimet vahvistavat sisäisen organisaationsa mukaisesti tutkintaelimen toimintaa koskevat yksityiskohtaiset säännöt sekä sen kokoonpanon; tutkintaelimeen kuuluu yksi ulkopuolinen jäsen, jolla on riittävä pätevyys ja asiantuntemus.

77 artikla

Toimeksiantojen vahvistaminen
(Varainhoitoasetuksen 73 artiklan 3 kohta)

1. Jos tulojen ja menojen hyväksyjä katsoo, että hänelle osoitettuun toimeksiantoon liittyy sääntöjenvastaisuuksia tai että toimeksianto on moitteettoman varainhoidon periaatteen vastainen esimerkiksi sen vuoksi, että sitä ei voida toteuttaa hänelle osoitetuilla varoilla, hänen on ilmoitettava tästä kirjallisesti valtuutuksen tai edelleenvaltuutuksen antajalle. Jos valtuutuksen antaja vahvistaa toimeksiannon kirjallisesti ja hyvissä ajoin ja jos toimeksiannossa mainitaan riittävän selvästi seikat, joiden perusteella valtuutettu tai edelleenvaltuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä ei katso voivansa toimeksiantoa suorittaa, tämä vapautuu vastuustaan. Hän suorittaa toimeksiannon, paitsi jos se on selvästi laiton tai asiaan sovellettavien turvallisuussääntöjen vastainen.

2. Edellä olevan 1 kohdan säännöksiä sovelletaan myös, kun tulojen ja menojen hyväksyjä saa hänelle osoitetun toimeksiannon kuluessa tietää, että asiaan liittyvät seikat ovat johtamassa sääntöjenvastaisuuteen.

Valtuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän on pidettävä kirjaa varainhoitoasetuksen 73 artiklan 3 kohdassa esitettyjen edellytysten mukaisesti vahvistetuista toimeksiannoista ja mainittava ne vuotuisessa toimintakertomuksessaan.

*5 LUKU****Tulotapahtumat****1 j a k s o***O m a t v a r a t***78 artikla*

Omiin varoihin sovellettavat säännöt
(Varainhoitoasetuksen 76 artikla)

Tulojen ja menojen hyväksyjä laatii ennakkoarvion komission käyttöön asetettavista omista varoista, jotka määritellään unionin omien varojen järjestelmästä annetussa päätöksessä.

Omat varat todetaan ja kannetaan ensimmäisessä kohdassa tarkoitettua päätöksen soveltamisesta annettujen säännösten mukaisesti.

▼B

2 j a k s o

S a a m i s e n n u s t e*79 artikla***Saamisennuste****(Varainhoitoasetuksen 77 artikla)**

1. Saamisennusteessa mainitaan tulon laji ja kohta, johon tulo kirjataan talousarviossa, sekä mahdollisuuksien mukaan velallisen nimi ja arvio saamisen määrästä.

Saamisennustetta laatiessaan toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä tarkistaa erityisesti, että

- a) talousarvioon tehty kirjaus on oikein;
- b) saamisennuste on asianmukainen sekä asiaan sovellettavien säännösten ja moitteettoman varainhoidon periaatteen mukainen.

2. Jollei varainhoitoasetuksen 181 artiklan 2 kohdasta ja 183 artiklan 2 kohdasta sekä tämän asetuksen 7 artiklan 2 kohdasta muuta johdu, saamisennuste ei aiheuta maksusitoumusmäärärahoja. Varainhoitoasetuksen 21 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa määrärahoja voi syntyä ainoastaan sen jälkeen kun unioni on saanut perittyä erääntyneet saamiset.

3 j a k s o

S a a m i s e n v a h v i s t a m i n e n*80 artikla***Menettely****(Varainhoitoasetuksen 78 artikla)**

1. Saamisen vahvistaminen on toimi, jolla toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä toteaa, että unionilla on saaminen velalliselta, ja laatii määräyksen, jolla velallista vaaditaan maksamaan velkansa.

2. Perintämääräys on toimenpide, jolla toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä antaa tilinpitäjälle ohjeen periä vahvistettu saaminen.

3. Veloitusilmoituksella velalliselle ilmoitetaan, että

- a) unioni on vahvistanut saamisen;
- b) jos maksu suoritetaan eräpäivään mennessä, viivästyskorkoa ei peritä;
- c) jos maksua ei suoriteta b alakohdassa tarkoitettuun eräpäivään mennessä, velasta peritään 83 artiklassa tarkoitettua korkokannan mukaista korkoa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asiaan sovellettavia erityissäännöksiä;

▼B

- d) jos maksua ei suoriteta b alakohdassa tarkoitettuun eräpäivään mennessä, toimitella suoritaa perinnän joko kuittaamalla tai etukäteen annetuista vakuuksista;
- e) tilinpitäjä voi ilmoitettuaan velalliselle kuittauksen syyn ja toteutusajankohdan periä saamisen kuittaamalla ennen b alakohdassa tarkoitettua eräpäivää, jos tämä on tarpeen unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi ja jos hänellä on perustellut syyt olettaa, että komission saaminen muuten menetetään;
- f) jos perintää ei ole saatu kokonaan suoritettua tämän alakohdan a–e alakohdassa tarkoitetuilla tavoilla, toimitella suoritaa perinnän täytännönpanokelpoisella päätöksellä joko varainhoitoasetuksen 79 artiklan 2 kohdan mukaisesti tai oikeusteitse.

Tulojen ja menojen hyväksyjä tulostaa veloituseroilmoituksen ja lähettää sen velalliselle. Tilinpitäjälle ilmoitetaan asiasta varainhoidon tietojärjestelmän kautta.

*81 artikla***Saamisen vahvistaminen****(Varainhoitoasetuksen 78 artikla)**

Saamisen vahvistamiseksi toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä varmistaa, että

- a) saaminen on selvä eli sen osalta ei ole asetettu mitään ehtoja;
- b) saaminen on likvidi eli sen määrä on määriteltävä rahassa ja tarkasti;
- c) saaminen on eräänntynyt eikä sille ole annettu maksuaikaa;
- d) velallisen nimi on oikein;
- e) perittävä määrä on kirjattu oikeaan budjettikohtaan;
- f) tositteet ovat asianmukaiset; ja
- g) moitteettoman varainhoidon periaatetta, erityisesti 91 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja perusteita, on noudatettu.

*82 artikla***Saamisen vahvistamisen tueksi esitettävät tositteet****(Varainhoitoasetuksen 78 artikla)**

1. Saamisen vahvistaminen perustuu tositteisiin, jotka osoittavat, että unionilla on oikeus saamiseen.
2. Ennen saamisen vahvistamista toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä tarkastaa henkilökohtaisesti tositteet tai varmistaa omalla vastuullaan, että tarkastus on tehty.

▼B

3. Tulojen ja menojen hyväksyjä säilyttää tositteet 48 artiklan mukaisesti.

*83 artikla***Viivästyskorko****(Varainhoitoasetuksen 78 artikla)**

1. Jos saamista ei ole maksettu 80 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun eräpäivään mennessä, saamisesta peritään korkoa tämän artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta alakohtaisten säädösten soveltamisesta johtuvia erityissäännöksiä.

2. Korkokantana saamisiin, joita ei ole maksettu 80 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun eräpäivään mennessä, käytetään *Euroopan unionin virallisen lehden C-sarjassa erääntymiskuukauden ensimmäisenä kalenteripäivänä* julkaistua Euroopan keskuspankin perusrahoitusoperatioidensa soveltamaa korkoa korotettuna

a) kahdeksalla prosenttiyksiköllä silloin kun saaminen on aiheutunut V osastossa tarkoitetuista julkisista tavara- ja palveluhankinnoista;

b) kolmella ja puolella prosenttiyksiköllä muissa tapauksissa.

3. Korkoa kertyy 80 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettua ja veloitusilmoituksessa vahvistettua eräpäivää seuraavasta kalenteripäivästä alkaen siihen kalenteripäivään, jona velka maksetaan kokonaisuudessaan takaisin.

Viivästyskorkoa koskeva perintämääräys annetaan siinä vaiheessa, kun korko todellisuudessa maksetaan.

4. Kun on kyse sakoista ja kun velallinen antaa vakuuden, jonka tilinpitäjä hyväksyy maksusuorituksen sijasta, 80 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettu eräpäivästä laskettavan koron korkokantana käytetään tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettua, sen kuukauden ensimmäisenä päivänä voimassa olevaa korkoa, jona sakkoa koskeva päätös on annettu, korotettuna ainoastaan yhdellä ja puolella prosenttiyksiköllä.

4 j a k s o

Perinnän hyväksyminen*84 artikla***Perintämääräyksen laatiminen****(Varainhoitoasetuksen 79 artikla)**

1. Perintämääräyksessä esitetään

a) varainhoitovuosi, jolle meno kirjataan;

b) tiedot asiakirjasta tai oikeudellisesta sitoumuksesta, johon saaminen perustuu ja jonka nojalla perintäoikeus on syntynyt;

▼B

- c) talousarvion momentti ja muut tarvittavat alajaottelut, myös mahdolliset viittaukset asianomaiseen talousarviositoumukseen;
  - d) perittävä määrä euroina;
  - e) velallisen nimi ja osoite;
  - f) 80 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettu määräaika;
  - g) kysymykseen tuleva perintätapa, varsinkin periminen kuittaamalla tai periminen etukäteen annetuista vakuuksista.
2. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä päivää ja allekirjoittaa perintämääräyksen ja toimittaa sen tilinpitäjälle.
3. Kunkin toimielimen tilinpitäjä pitää perittävistä määristä luetteloa. Unionin saamiset on ryhmiteltävä luettelossa perintämääräyksen antamisajankohdan mukaan. Hän toimittaa luettelon komission tilinpitäjälle.

Komission tilinpitäjä laatii koonnetun luettelon, jossa perittävät määrät on eritelty toimielimen ja perintämääräyksen antamisajankohdan mukaan. Luettelo lisätään liitteeksi talousarvio- ja varainhallintoa koskevaan komission selvitykseen.

4. Unionin taloudellisten etujen suojan vahvistamiseksi komissio laatii unionin saamisista luettelon, jossa ilmoitetaan niiden velallisten nimet ja velkamäärät, jotka on määrätty maksamaan velkansa takaisin tuomioistuimen lainvoimaisella päätöksellä ja jotka eivät ole suorittaneet takaisinmaksua lainkaan tai eivät ole maksaneet takaisin huomattavaa osaa velasta vuoden kuluessa kyseisen päätöksen tekemisestä. Luettelo julkaistaan noudattaen asetuksessa (EY) N:o 45/2001 säädettyjä henkilötietojen suojaa koskevia vaatimuksia.

Luonnollisista henkilöistä julkaistut henkilötiedot poistetaan luettelosta, kun velka on maksettu takaisin kokonaan. Samalla tavalla poistetaan sellaisia oikeushenkilöitä koskevat henkilötiedot, joiden virallisessa nimessä yksilöidään yksi tai useampi luonnollinen henkilö.

Päätöksessä velallisen ottamisesta luetteloon unionin saamisista noudatetaan suhteellisuusperiaatetta ja otetaan huomioon erityisesti saamisen määrä.

85 artikla

**Muun toimielimen hyväksi annettu täytäntöönpanokelpoinen päätös
(Varainhoitoasetuksen 79 artiklan 2 kohta)**

1. Varainhoitoasetuksen 79 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen poikkeusolosuhteiden vallitsevat, kun asianomainen toimielin on käyttänyt kaikki varainhoitoasetuksen 80 artiklan 1 kohdassa säädetyt mahdollisuudet saada maksu suoritetuksi vapaaehtoisesti tai periä velka kuittaamalla ja kun velan määrä on huomattava.

▼B

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa asianomainen toimielin, lukuun ottamatta SEUT-sopimuksen 299 artiklassa mainittuja toimielimiä, voi pyytää komissiota antamaan täytäntöönpanokelpoisen päätöksen.
3. Kaikissa tapauksissa täytäntöönpanokelpoisessa päätöksessä on täsmennettävä, että vaaditut määrät otetaan asianomaista toimielintä koskevaan talousarvion osaan; tämä toimielin toimii tulojen ja menojen hyväksyjänä. Tulot otetaan talousarvioon yleisinä tuloina, elleivät ne kuulu varainhoitoasetuksen 21 artiklan 3 kohdassa säädettyihin, käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja koskeviin erityistapauksiin.
4. Pyynnön esittävä toimielin ilmoittaa komissiolle tapahtumista, jotka ovat omiaan muuttamaan perittävää määrää, ja tukee komission vaatimuksia, jos täytäntöönpanokelpoiseen päätökseen haetaan muutosta.
5. Komissio ja asianomainen toimielin sopivat tämän artiklan täytäntöönpanoa koskevista käytännön järjestelyistä.

5 j a k s o

P e r i n t ä*86 artikla*

Saamisten perintämuodollisuudet
(Varainhoitoasetuksen 80 artikla)

1. Perittyään saamisen tilinpitäjä vie sen kirjanpitoon ja antaa sen tiedoksi toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle.
2. Kaikista tilinpitäjän tai ennakoiden hoitajan kassaan suoritetuista käteismaksuista on annettava kuitti.
3. Jos velalliseen kohdistuu useita perintämääräyksiä, kuitataan velallisen suorittamalla osittaisella takaisinmaksulla ensin vanhin saaminen, ellei velallinen toisin määrää.

Osasuorituksilla katetaan ensin viivästyskorot.

87 artikla

Periminen kuittaamalla
(Varainhoitoasetuksen 80 artikla)

1. Jos velallisella on 81 artiklan a alakohdassa tarkoitettulla tavalla selvä, rahassa määritelty ja erääntynyt saaminen unionilta ja tämä rahamäärä on vahvistettu maksumääräyksellä, tilinpitäjä suorittaa vahvistetun saamisen perinnän kuittaamalla 80 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettua eräpäivän jälkeen.

Poikkeustapauksissa tilinpitäjä suorittaa perinnän kuittaamalla ennen 80 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettua eräpäivää, jos tämä on tarpeen unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi ja jos tilinpitäjällä on perustellut syyt olettaa, että unionin saaminen muuten menetetään.

▼B

Tilinpitäjä suorittaa perinnän kuittaamalla ennen 80 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettua eräpäivää myös, jos velallinen hyväksyy tämän.

2. Ennen 1 kohdassa tarkoitettun perimisen toimittamista tilinpitäjä neuvottelee asiasta toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän kanssa ja ilmoittaa siitä asianomaisille velallisille.

Kun velallinen on kansallinen viranomainen tai sen hallinnollinen yksikkö, tilinpitäjän on ilmoitettava asianomaiselle jäsenvaltiolle aikomuksesta toimittaa perintä kuittaamalla viimeistään 10 työpäivää ennen sen tekemistä. Tilinpitäjä voi kuitenkin toimittaa perinnän kuittaamalla ennen tämän määräajan päättymistä, jos asianomainen jäsenvaltio tai hallinnollinen yksikkö hyväksyy sen.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettulla kuittaamisella on sama vaikutus kuin maksulla, ja se vapauttaa unionin koko velkasummasta ja mahdollisesti erääntyneestä korosta.

*88 artikla***Perintämenettely silloin, kun maksua ei suoriteta vapaaehtoisesti****(Varainhoitoasetuksen 79 ja 80 artikla)**

1. Rajoittamatta 87 artiklan soveltamista, jos saamista ei ole saatu kokonaan perittyä 80 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun ja veloitusilmoituksessa vahvistettuun eräpäivään mennessä, tilinpitäjä ilmoittaa siitä toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle ja aloittaa viipymättä menettelyn saamisen perimiseksi lainmukaisin keinoin, soveltuvien osin myös perimällä saamisen etukäteen annetuista vakuuksista.

2. Rajoittamatta 87 artiklan soveltamista, kun tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettu perintätapa ei ole mahdollinen eikä velallinen ole suorittanut maksua tilinpitäjän lähettämän maksukehotuksen jälkeen, tämä toimittaa perinnän täytäntöönpanokelpoisella päätöksellä varainhoitoasetuksen 79 artiklan 2 kohdan mukaisesti tai oikeusteitse.

*89 artikla***Maksuaikojen myöntäminen****(Varainhoitoasetuksen 80 artikla)**

Tilinpitäjä voi yhdessä toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän kanssa myöntää lisää maksuaikaa ainoastaan velallisen asianmukaisesti perustellusta kirjallisesta hakemuksesta ja kahdella seuraavalla ehdolla:

- a) velallinen sitoutuu maksamaan 83 artiklassa säädettyä korkoa koko myönnettävältä lisäajalta 80 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitusta eräpäivästä lukien;
- b) velallinen toimittaa unionin etujen turvaamiseksi toimielimen tilinpitäjän hyväksymän vakuuden, joka kattaa sekä maksamattoman velan pääoman että sen korot.

▼B

Ensimmäisen kohdan b alakohdassa tarkoitettun vakuuden sijasta voidaan antaa toimielimen tilinpitäjän hyväksymän kolmannen omavelkainen takaus.

Poikkeustapauksissa tilinpitäjä voi velallisen pyynnöstä päättää olla vaatimatta ensimmäisen kohdan b alakohdassa tarkoitettua vakuutta, jos hän toteaa arvioinnin perusteella, että velallinen haluaa suorittaa maksun ja kykenee suorittamaan sen lisääjän kuluessa, mutta ei kykene antamaan tällaista vakuutta ja on vaikeassa asemassa.

*90 artikla***Sakkojen tai muiden seuraamusmaksujen perintä****(Varainhoitoasetuksen 80 ja 83 artikla)**

1. Jos Euroopan unionin tuomioistuimessa nostetaan kanne sellaista komission päätöstä vastaan, jossa määrätään Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen tai Euratomin perustamissopimuksen nojalla sakosta tai muista seuraamusmaksuista, velallinen joko maksaa asianomaiset saamiset alustavasti tilinpitäjän ilmoittamalle pankkitilille tai antaa tilinpitäjän hyväksymän vakuuden, ja nämä toimenpiteet ovat voimassa, kunnes kaikki muutoksenhakekeinot on käytetty. Vakuus on riippumaton velvollisuudesta maksaa sakko, uhkasakko tai muu seuraamusmaksu, ja se on täytäntöönpanokelpoinen ensimmäisestä vaatimuksesta. Se kattaa saamiset sekä velan pääomasta että 83 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua erääntyneestä korosta.

2. Komissio turvaa alustavasti maksetut määrät sijoittamalla ne rahoitusomaisuuteen; näin varmistetaan varojen suoja ja likviditeetti sekä pyritään saamaan varoille positiivista tuottoa.

3. Kun kaikki muutoksenhakekeinot on käytetty ja kun sakko tai seuraamusmaksu on vahvistettu, voidaan toteuttaa mikä tahansa seuraavista toimenpiteistä:

a) alustavasti perityt määrät ja niistä kertynyt korko sekä muut niistä saadut määrät otetaan talousarvioon varainhoitoasetuksen 83 artiklan mukaisesti viimeistään sitä vuotta seuraavana varainhoitovuonna, jona kaikki muutoksenhakekeinot on käytetty;

b) jos on annettu vakuus, se pannaan täytäntöön ja vastaavat määrät otetaan talousarvioon.

Jos tuomioistuin on korottanut sakon tai seuraamusmaksun määrää, ensimmäisen alakohdan a ja b alakohtaa sovelletaan vain komission päätöksessä säädettyihin määriin asti ja tilinpitäjä perii korotusta vastaavan määrän, joka otetaan talousarvioon.

4. Kun kaikki muutoksenhakekeinot on käytetty ja kun sakko tai seuraamusmaksu on peruutettu tai sitä on pienennetty, voidaan toteuttaa mikä tahansa seuraavista toimenpiteistä:

▼B

- a) aiheettomasti perityt määrät ja niistä kertynyt korko maksetaan takaisin kyseiselle kolmannelle. Jos kokonaistuotto asianomaiselta ajanjaksolta on negatiivinen, maksetaan takaisin aiheettomasti perittyjen määrien nimellisarvo;
- b) jos on annettu vakuus, se vapautetaan.

91 artikla

Vahvistetun saamisen perinnästä luopuminen
(Varainhoitoasetuksen 80 artikla)

1. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi luopua vahvistetun saamisen perinnästä kokonaan tai osittain vain seuraavissa tapauksissa:

- a) arvio perintäkuluista on suurempi kuin perittävä saaminen ja perinnästä luopuminen ei vahingoita unionin julkisuuskuvaa;
- b) saamista ei voida periä, koska se on vanhentunut tai velallinen on maksukyvytön;
- c) periminen on vastoin suhteellisuusperiaatetta.

2. Edellä 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä huomioi kussakin toimielimessä ennalta määritellyt menettelyt ja seuraavat pakolliset ja kaikissa tilanteissa sovellettavat perusteet:

- a) asian luonne saamisen aiheuttaneen sääntöjenvastaisuuden vakavuuden kannalta (petos, teon toistuvuus, teon tahallisuus, huolellisuus, vilpittömä miel, ilmeinen virhe);
- b) saamisen perinnästä luopumisen vaikutus unionin toimintaan ja sen taloudellisiin etuihin (saamisen määrä, ennakkotapauksen riski, sääntöjen kunnioituksen väheneminen);

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä saattaa yksittäistapauksissa joutua ottamaan huomioon myös seuraavat lisäperusteet:

- a) saamisen perinnästä luopuminen aiheuttaa kilpailun vääristymistä;
- b) saamisen perintä sen kokonaismäärän suuruisena aiheuttaa taloudellisia ja sosiaalisia ongelmia.

3. Varainhoitoasetuksen 80 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu luopumispäätös on perusteltava, ja siinä on mainittava perinnän suorittamiseksi toteutetut toimet sekä ne oikeudelliset seikat ja muut tosiseikat, jotka tukevat luopumista. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä luopuu perinnästä 84 artiklan mukaisesti.

▼B

4. Toimielin ei voi delegoida vahvistetun saamisen perinnästä luopumis päätöstä seuraavissa tapauksissa:

- a) määrä, jonka perimisestä luovutaan, on miljoona euroa tai enemmän;
- b) määrä, jonka perimisestä luovutaan, on 100 000 euroa tai enemmän, jos tämä summa on vähintään 25 prosenttia vahvistetun saamisen määrästä.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja määriä pienempien määrien osalta kukin toimielin vahvistaa omissa sisäisissä säännöissään edellytykset ja menettelytavat, joiden mukaisesti valtuudet vahvistetun saamisen perinnästä luopumiseen voidaan siirtää.

5. Kukin toimielin lähettää Euroopan parlamentille ja neuvostolle vuosittain kertomuksen tämän artiklan 1–4 kohdassa tarkoitetuista tapauksista, joissa saamisen perinnästä on luovuttu, kun saamisen määrä on 100 000 euroa tai enemmän. Komission kertomus esitetään varainhoitoasetuksen 66 artiklan 9 kohdassa tarkoitetun vuotuisia toimintaker- tomuksia koskevan yhteenvedon liitteenä.

92 artikla

**Vahvistetun saamisen peruuttaminen
(Varainhoitoasetuksen 80 artikla)**

1. Jos ilmenee virhe, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä peruuttaa vahvistetun saamisen 82 ja 84 artiklan mukaisesti joko kokonaan tai osittain ja esittää riittävät perustelut.

2. Kukin toimielin vahvistaa omissa sisäisissä säännöissään edellytykset ja menettelytavat, joiden mukaisesti valtuudet vahvistetun saamisen peruuttamiseen voidaan siirtää.

93 artikla

**Vanhentumissäännöt
(Varainhoitoasetuksen 81 artikla)**

1. Vanhentumisaika, jota sovelletaan unionin saamisiin kolmansilta, alkaa päivästä, jona velalliselle 80 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettulla veloitussilmoituksella ilmoitettu määräaika päättyy.

Vanhentumisaika, jota sovelletaan kolmansien saamisiin unionilta, alkaa päivästä, jona kolmannen saaminen eräännyy maksettavaksi sitä koskevan oikeudellisen sitoumuksen mukaisesti.

2. Kolmansien saamisiin unionilta sovellettavan vanhentumisajan keskeyttää toimielimen tai sen pyynnöstä toimivan jäsenvaltion toteut- tama perintätoimi, joka on annettu tiedoksi asianomaisille kolmansille.

Kolmansien saamisiin unionilta sovellettavan vanhentumisajan keskeyt- tää velkojien toteuttama tai velkojien puolesta toteutettu perintätoimi, joka on annettu tiedoksi unionille.

▼B

3. Uusi viiden vuoden vanhentumisaika alkaa 2 kohdassa tarkoitettua keskeytystä seuraavasta päivästä.

4. Vanhentumisaajan keskeyttää 1 kohdassa tarkoitettua saamista koskevan kanteen nostaminen, myös silloin kun tuomioistuin, jossa kanne on nostettu, ilmoittaa myöhemmin, että sillä ei ole asiassa toimivaltaa. Uusi viiden vuoden vanhentumisaika alkaa vasta, kun asiassa on annettu lainvoimainen tuomio tai kun saman asian samat osapuolet ovat sopineet asian tuomioistuimen ulkopuolella.

5. Vanhentumisaajan keskeyttämiseksi katsotaan se, että tilinpitäjä myöntää velalliselle lisää maksuaikaa 89 artiklan mukaisesti. Uusi viiden vuoden vanhentumisaika alkaa sitä päivää seuraavasta päivästä, jona myönnetty lisäaika päättyy.

6. Saamisia ei peritä sen jälkeen, kun vanhentumisaika on päättynyt 1–5 kohdan nojalla.

*6 LUKU****Menotapahtumat****94 artikla***Rahoituspäätös****(Varainhoitoasetuksen 84 artikla)**

1. Rahoituspäätöksessä määritetään talousarviosta rahoitettavia menoja aiheuttavan toiminnan keskeiset osat.

2. Rahoituspäätöksessä esitetään erityisesti seuraavat tiedot:
  - a) avustuksista:
    - i) viittaus perussäädökseen ja budjettikohtaan;
    - ii) ohjelmavuoden painopisteet, tavoitteet ja odotettavissa olevat tulokset sekä varainhoitovuodeksi hyväksytyt määrärahat;
    - iii) hankkeita valittaessa sovellettavat keskeiset kelpoisuusehdot sekä valinta- ja ratkaisuperusteet;
    - iv) suurin sallittu yhteisrahoitusosuus, ja jos sen suuruus vaihtelee, perusteet, joiden mukaan osuuden suuruusluokka määräytyy;
    - v) ehdotuspyyntöjen aikataulu ja alustava arvo;
  - b) julkisista hankinnoista:
    - i) hankinnoille varainhoitovuodeksi varatut kokonaismäärärahat;

▼B

- ii) hankintasopimusten alustava määrä ja luonne ja mahdollisuuksien mukaan yleiskuvaus sopimusten kohteena olevista hankinnoista;
  - iii) alustava aikataulu hankintamenettelyjen aloittamiselle;
- c) varainhoitoasetuksen 187 artiklassa tarkoitetuista erityisrahastoista:
- i) viittaus perussäädökseen ja budjettikohtaan;
  - ii) erityisrahastolle varainhoitovuotta varten vahvistetut määrärahat ja rahaston kokonaismäärärahat;
  - iii) erityisrahaston tavoitteet ja sen voimassaoloaika;
  - iv) erityisrahaston hallintosäännöt;
  - v) mahdollisuus siirtää talousarvion toteuttamistehtäviä varainhoitoasetuksen 187 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuille yhteisöille ja henkilöille;
- d) palkinnoista:
- i) viittaus perussäädökseen ja budjettikohtaan;
  - ii) tavoitteet ja odotettavissa olevat tulokset;
  - iii) keskeiset osallistumisedellytykset ja ratkaisuperusteet;
  - iv) kilpailuaikataulu ja palkinnon tai palkintojen suuruus;
- e) rahoitusvälineistä:
- i) viittaus perussäädökseen ja budjettikohtaan;
  - ii) tavoitteet ja odotettavissa olevat tulokset;
  - iii) rahoitusvälineelle osoitettu määrä;
  - iv) alustava toteutusaikataulu.

3. Jos varainhoitoasetuksen 128 artiklassa tarkoitettu työohjelma sisältää tämän artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettut tiedot avustuksista, jotka rahoitetaan varainhoitovuodeksi hyväksytyistä määrärahoista, päätös työohjelman hyväksymisestä katsotaan näiden avustusten rahoituspäätökseksi.

Kun hankintasopimuksia, erityisrahastoja, palkintoja ja rahoitusvälineitä koskevien varainhoitovuoden määrärahojen toteuttamisesta määrätään työohjelmassa, joka sisältää tämän artiklan 2 kohdan b, c, d ja e

▼B

alakohtassa tarkoitettut tiedot, päätös työohjelman hyväksymisestä katsotaan asianomaisia hankintasopimuksia, erityisrahastoja, palkintoja ja rahoitusvälineitä koskeväksi rahoituspäätökseksi.

Jos työohjelma ei sisällä näitä tietoja yhden tai useamman muun toimen osalta, sitä on tarkistettava vastaavasti tai on annettava asianomaisia toimia koskeva erillinen rahoituspäätös.

4. Jos jo hyväksytyyn rahoituspäätökseen tehdään olennaisia muutoksia, niiden hyväksymisessä on noudatettava alkuperäisen päätöksen hyväksymismenettelyä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta perussäädöksen erityissäännösten soveltamista.

1 jakso

Menoihin sitoutuminen*95 artikla***Kokonaissitoumukset ja alustavat sitoumukset****(Varainhoitoasetuksen 85 artikla)**

1. Talousarviota koskeva kokonaissitoumus pannaan täytäntöön joko rahoitussopimuksella, jossa määrätään, että myöhemmin tehdään useita oikeudellisia sitoumuksia, tai yhdellä tai useammalla oikeudellisella sitoumuksella.

Kolmansille maille myönnettävää suoraa taloudellista apua, budjettituki mukaan luettuna, koskevat rahoitussopimukset, jotka ovat oikeudellisia sitoumuksia, voivat aiheuttaa maksuja ilman, että tehdään muita oikeudellisia sitoumuksia.

2. Alustava talousarviositoumus pannaan täytäntöön joko yhdellä tai useammalla oikeudellisella sitoumuksella, jotka antavat oikeuden suorittaa maksuja, tai, kun on kyse henkilöstöhallintomenoista tai unionin ajankohtaisaiheita koskevista toimielinten tiedotusmenoista, suoraan maksuina.

*96 artikla***Kokonaissitoumuksen hyväksyminen****(Varainhoitoasetuksen 85 artikla)**

1. Kokonaissitoumus tehdään rahoituspäätöksen perusteella.

Se tehdään viimeistään ennen saajien valintapäätöstä tai, jos sitä koskevien määrärahojen täytäntöönpano edellyttää 188 artiklassa tarkoitettua työohjelman laatimista, aikaisintaan työohjelman hyväksymisen jälkeen.

2. Edellä olevan 1 kohdan toista alakohtaa ei sovelleta, kun kokonaissitoumus pannaan täytäntöön rahoitussopimuksella.

▼B*97 artikla***Saman allekirjoittajan vaatimus
(Varainhoitoasetuksen 85 artikla)**

1. Säännöstä, jonka mukaan talousarviositoumuksella ja sitä vastaavalla oikeudellisella sitoumuksella on oltava sama allekirjoittaja, voidaan poiketa ainoastaan seuraavissa tapauksissa:

- a) kyseessä ovat alustavat sitoumukset;
- b) kokonaissitoumukset koskevat kolmansien maiden kanssa tehtyjä rahoitussopimuksia;
- c) oikeudellisena sitoumuksena on toimielimen päätös;
- d) kokonaissitoumus pannaan täytäntöön usealla oikeudellisella sitoumuksella ja vastuu niistä on eri tulojen ja menojen hyväksyjillä;
- e) ulkoisia toimia varten avattuihin ennakkotileihin liittyvien oikeudellisten sitoumusten allekirjoittajina ovat 72 artiklassa tarkoitettuihin paikallisyksiköihin kuuluvat henkilöstön jäsenet toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän määräyksestä; tämä vastaa kuitenkin täysin sitoumuksen perustana olevasta tapahtumasta;
- f) jokin toimielin on valtuuttanut varainhoitoasetuksen 199 artiklan 1 kohdan nojalla toimielinten yhteisen unionin viraston johtajan toimimaan tulojen ja menojen hyväksyjänä.

2. Jos talousarviositoumuksen allekirjoittanut toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä ei ole käytettävissä ja tämän tilanteen vuoksi ei voida noudattaa oikeudellisen sitoumuksen tekemiselle asetettua määräaikaa, oikeudellisen sitoumuksen tekee henkilö, joka nimetään kunkin toimielimen vahvistamien sijaisuutta koskevien sääntöjen mukaisesti, edellyttäen, että hän voi varainhoitoasetuksen 65 artiklan 3 kohdan mukaisesti toimia tulojen ja menojen hyväksyjänä.

*98 artikla***Alustavilla sitoumuksilla katettavat hallintomenot
(Varainhoitoasetuksen 85 artikla)**

Juoksevia hallintomenoja, joita voidaan kattaa alustavilla sitoumuksilla, ovat erityisesti seuraavat:

- a) henkilöstösääntöjen alaisen ja niiden ulkopuolisen henkilöstön menot, muuta henkilöstöä koskevat menot sekä eläkemenot ja asian tuntijoiden palkkiot;
- b) toimielinten jäseniin liittyvät menot;
- c) koulutusmenot;
- d) kilpailuista, henkilöiden valinnasta ja palvelukseenotosta aiheutuvat menot;

▼B

- e) virkamatkakulut;
- f) edustuskulut;
- g) kokouskulut;
- h) freelancetulkit ja -kääntäjät;
- i) virkamiesvaihto;
- j) irtaimistojen ja kiinteistöjen toistuvaisvuokrat tai tämän asetuksen 121 artiklassa tarkoitettuun kiinteistöhankintasopimukseen liittyvät toistuvat maksut tai varainhoitoasetuksen 203 artiklan 8 kohtaan perustuvat lainan takaisinmaksuerät;
- k) erilaiset vakuutukset;
- l) siivous, kunnossapito ja turvallisuus;
- m) sosiaali- ja terveystalvelujen menot;
- n) tietoliikennepalvelujen käyttö;
- o) rahoituskulut;
- p) riita-asioiden käsittelykulut;
- q) vahingonkorvaukset, korko mukaan luettuna;
- r) työvälineet;
- s) vesi, kaasu ja sähkö;
- t) painetut tai sähköiset kausijulkaisut;
- u) unionin ajankohtaisaiheita koskevat toimielinten tiedotustoimet.

99 artikla

**Yksittäisten oikeudellisten sitoumusten kirjaaminen
(Varainhoitoasetuksen 86 artikla)**

Siinä tapauksessa, että talousarvioon tehdyn kokonaissitoumuksen jälkeen tehdään yksittäisiä oikeudellisia sitoumuksia, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä vie keskuskirjanpitoon näiden yksittäisten oikeudellisten sitoumusten rahamäärät.

Näissä kirjauksissa mainitaan tiedot kokonaissitoumuksesta, josta ne veloitetaan.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä tekee kirjauksen ennen vastaavan yksittäisen oikeudellisen sitoumuksen allekirjoittamista lukuun ottamatta varainhoitoasetuksen 86 artiklan 4 kohdan neljännessä alakohdassa tarkoitettuja tapauksia.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä varmistaa kaikissa tapauksissa, ettei näiden oikeudellisten sitoumusten yhteenlaskettu määrä ylitä sen kokonaissitoumuksen määrää, josta ne katetaan.

▼B

2 j a k s o

Menojen vahvistaminen*100 artikla***Menojen vahvistaminen ja hyväksymismerkintä
(Varainhoitoasetuksen 88 artikla)**

1. Meno voidaan vahvistaa vain, jos tueksi esitetään 110 artiklassa tarkoitetut tositteet, joista käy ilmi, että velkojalla on oikeus saamiseen ja että palvelut tai tavarahankinnat on toimitettu taikka urakat suoritettu, tai muut maksun aiheelliseksi osoittavat asiakirjat muun muassa silloin kun on kyse toistuvista tilaus- tai kurssimaksuista.

2. Ennen menojen vahvistuspäätöstä toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä tarkastaa henkilökohtaisesti tositteet tai varmistaa omalla vastuullaan, että tarkastus on tehty.

3. Menojen vahvistuspäätös osoitetaan toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän tai tämän muodollisella päätöksellä ja varainhoitoasetuksen 65 artiklan 5 kohdan mukaisesti omalla vastuullaan asianmukaisesti valtuuttaman, pätevyysvaatimukset täyttävän henkilöstön jäsenen allekirjoittamalla hyväksymismerkinnällä ("bon à payer"). Valtuutuspäätökset säilytetään myöhempää käyttöä varten.

*101 artikla***Ennakkomaksuja koskeva tarkastusmerkintä
(Varainhoitoasetuksen 88 artikla)**

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä tai tämän asianmukaisesti valtuuttama, pätevyysvaatimukset täyttävä henkilöstön jäsen vahvistaa tarkastusmerkinnällä ("conforme aux faits"), että oikeudellisessa sitoumuksessa asetetut ennakkomaksun suorittamisen ehdot täyttyvät.

*102 artikla***Hyväksymismerkintä julkisia hankintoja koskevissa väli- ja loppumaksuissa****(Varainhoitoasetuksen 88 artikla)**

Julkisia hankintoja koskevissa väli- ja loppumaksuissa hyväksymismerkinnällä vahvistetaan, että

- a) toimeksisaajan laatima lasku on saapunut toimielimeen ja se on kirjattu virallisesti saapuneeksi;
- b) laskussa tai sen liitteenä olevassa sisäisessä asiakirjassa on tarkastusmerkintä, jossa on toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän tai tämän asianmukaisesti valtuuttaman, pätevyysvaatimukset täyttävän henkilöstön jäsenen allekirjoitus;

▼B

- c) toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä on tarkastanut tai hänen vastuullaan on tarkastettu kaikki laskun tiedot etenkin maksun suuruuden määrittämistä ja maksuvelvoitteesta vapautumista varten.

Ensimmäisen kohdan b alakohdassa tarkoitettulla tarkastusmerkinnällä vahvistetaan, että sopimuksenmukaiset palvelut tai tavarat on toimitettu taikka urakat suoritettu. Pätevyysvaatimukset täyttävä virkamies tai toimihenkilö laatii tavaroista ja urakoista alustavan vastaanottotodistuksen ja sopimuksessa määrätyn takuuajan päätyttyä lopullisen vastaanottotodistuksen. Nämä todistukset vastaavat tarkastusmerkintää.

Kun on kyse tilaus- ja kurssimaksujen kaltaisista toistuvista maksuista, tarkastusmerkinnällä vahvistetaan, että velkojan saaminen vastaa maksun perusteena olevia tositteita.

103 artikla

**Hyväksymismerkintä avustuksia koskevista väli- ja loppumaksuissa
(Varainhoitoasetuksen 88 artikla)**

Avustuksia koskevista väli- ja loppumaksuissa hyväksymismerkinnällä vahvistetaan, että

- a) edunsaajan laatima maksupyynnö on saapunut toimielimeen ja se on kirjattu virallisesti saapuneeksi;
- b) maksupyynnössä tai kustannuserittelyn liitteenä olevassa sisäisessä asiakirjassa on asianmukainen tarkastusmerkintä, jossa on toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän asianmukaisesti valtuuttaman, pätevyysvaatimukset täyttävän virkamiehen tai toimihenkilön allekirjoitus.
- c) toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä on tarkastanut tai hänen vastuullaan on tarkastettu kaikki maksupyynnön tiedot etenkin maksun suuruuden määrittämistä ja maksuvelvoitteesta vapautumista varten.

Toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän asianmukaisesti valtuuttama, pätevyysvaatimukset täyttävä virkamies tai toimihenkilö vahvistaa ensimmäisen kohdan b alakohdassa tarkoitettulla tarkastusmerkinnällä, että edunsaajan toteuttama toimi tai työohjelma on täysin avustussopimuksen tai -päättöksen mukainen, myös tarvittaessa, että edunsaajan ilmoittamat kustannukset ovat avustuskelpoisia.

104 artikla

**Hyväksymismerkintä henkilöstömenoissa
(Varainhoitoasetuksen 88 artikla)**

Henkilöstömenoja koskevien maksujen hyväksymismerkinnällä vahvistetaan, että seuraavat tositteet ovat olemassa:

▼ B

- a) kuukausipalkan osalta:
- i) täydellinen henkilöstöluettelo, jossa yksilöidään kaikki palkkaukseen vaikuttavat tekijät;
  - ii) jokaisessa tapauksessa erikseen tehtävään päätökseen perustuva lomake (henkilötietolomake), josta ilmenevät kaikki palkkaukseen tehdyt muutokset;
  - iii) palvelukseenotto- tai nimitysasioissa ensimmäisen palkanmaksun liitteenä esitetään oikeaksi todistettu jäljennös palvelukseenotto- tai nimityspäätöksestä;
- b) muun palkkauksen, kuten tunti- tai päiväpalkan osalta: valtuutetun henkilöstön jäsenen allekirjoittama selvitys työpäivistä ja -tunneista;
- c) ylityötuntien osalta: valtuutetun henkilöstön jäsenen allekirjoittama selvitys, jossa vahvistetaan tehdyt ylityötunnit;
- d) virkamatkakulujen osalta:
- i) toimivaltaisen virkamiehen allekirjoittama matkamääräys;
  - ii) virkamatkan tehneen henkilöstön jäsenen, ja jos virkamatkakulut poikkeavat matkamääräyksestä, asianmukaiset valtuudet omaavan esimiehen allekirjoittama virkamatkakululaskelma;
- e) eräiden muiden henkilöstöön liittyvien hallintomenojen osalta, kuten tilaus- ja kurssimaksujen, jotka on sopimuksen nojalla maksettava ennakkoon: asiakirjat, jotka viittaavat menon perustana olevaan päätökseen ja joista käyvät ilmi kaikki laskelmaan vaikuttavat tekijät.

Edellä ensimmäisen kohdan d alakohdan ii alakohdassa tarkoitettussa virkamatkakululaskelmassa on esitettävä seuraavat tiedot: matkan kohde, lähtöpäivä ja -aika sekä kohteeseen saapumispäivä ja -aika, matkustamiskustannukset, oleskelukulut ja muut tositteiden perusteella hyväksyttävät kulut.

*105 artikla***Hyväksymismerkinnän tekeminen****(Varainhoitoasetuksen 88 artikla)**

Muussa kuin tietojenkäsittelyjärjestelmässä hyväksymismerkintä tehdään varustamalla asiakirja toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän tai tämän 100 artiklan säännösten mukaisesti valtuuttaman, pätevyysvaatimukset täyttävän henkilöstön jäsenen allekirjoituksen sisältävällä leimalla. Tietojenkäsittelyjärjestelmässä toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä tai tämän asianmukaisesti valtuuttama, pätevyysvaatimukset täyttävä henkilöstön jäsen tekee hyväksymismerkinnän sähköisellä varmuuksella.

▼B*106 artikla***Tarkastusmerkinnän tekeminen
(Varainhoitoasetuksen 88 artikla)**

Muussa kuin tietojenkäsittelyjärjestelmässä tarkastusmerkintä tehdään varustamalla asiakirja toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän tai tämän 101 artiklan säännösten mukaisesti valtuuttaman, pätevyysvaatimukset täyttävän henkilöstön jäsenen allekirjoituksen sisältävällä leimalla. Tietojenkäsittelyjärjestelmässä toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän asianmukaisesti valtuuttama, pätevyysvaatimukset täyttävä henkilöstön jäsen voi tehdä tarkastusmerkinnän sähköisellä varmennuksella.

3 j a k s o

Menojen hyväksyminen*107 artikla***Tulojen ja menojen hyväksyjän tekemät maksujen tarkastukset
(Varainhoitoasetuksen 89 artikla)**

Maksumääräystä laatiessaan toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä varmistaa, että

- a) maksumääräys on annettu asianmukaisesti eli sitä ennen on annettu hyväksymismerkinnällä osoitettu vahvistuspäätös, saajan nimi on oikein ja saaminen on eräänntynyt;
- b) maksumääräys vastaa talousarviositoumusta, josta se veloitetaan;
- c) talousarvioon tehty kirjaus on oikein;
- d) määrärahat ovat käytettävissä.

*108 artikla***Maksumääräysten pakolliset maininnat ja maksumääräysten toimittaminen tilinpitäjälle
(Varainhoitoasetuksen 89 artikla)**

1. Maksumääräyksessä on mainittava
  - a) varainhoitovuosi, jolle meno kirjataan;
  - b) talousarvion momentti ja muut tarvittavat alajaottelut;
  - c) oikeudellinen sitoumus, jonka perusteella oikeus maksun saamiseen on syntynyt;
  - d) talousarviositoumus, josta maksu veloitetaan;
  - e) maksettava määrä euroina;

▼B

- f) saajan nimi, osoite ja pankkiyhteystiedot;
  - g) menon käyttötarkoitus;
  - h) maksutapa;
  - i) omaisuuserien merkitseminen omaisuusluetteloon 248 artiklan mukaisesti.
2. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä päivää ja allekirjoittaa maksumääräyksen sekä toimittaa sen tilinpitäjälle.

4 j a k s o

Menojen maksaminen*109 artikla***Maksutyypit****(Varainhoitoasetuksen 90 artikla)**

1. Ennakkomaksulla annetaan käyttöön käteisvaroja. Se voidaan jakaa useaan maksuerään moitteettoman varainhoidon periaatetta noudattaen.
2. Välimaksu voidaan maksaa useampaan kertaan, ja sillä voidaan korvata päätöksen tai sopimuksen täytäntöönpanosta johtuvia menoja tai sopimuksen eri vaiheissa toimitettuja palveluja tai tavaroita tai suoritettuja urakoita. Siitä voidaan vähentää ennakkomaksu kokonaan tai osittain, sanotun kuitenkin rajoittamatta perussäädöksen säännösten soveltamista.
3. Meno selvitetään lopullisesti joko loppumaksulla, jota ei voida maksaa useampaan kertaan ja josta vähennetään sitä ennen suoritettut maksut, tai perintämääräyksellä.

*110 artikla***Asiakirjatodisteet****(Varainhoitoasetuksen 90 artikla)**

1. Ennakkomaksut, myös ennakkomaksujen eri maksuerät, maksetaan hankinta- tai avustussopimuksen, päätöksen tai perussäädöksen perusteella taikka sellaisten asiakirjatodisteiden perusteella, joista voidaan tarkistaa, että asianomaista hankinta- tai avustussopimusta tai päätöstä on noudatettu. Jos näissä asiakirjoissa on määritetty ennakkomaksun ajankohta, maksettavaksi erääntyneen määrän maksaminen ei riipu saajan esittämästä maksupyynnöstä.
2. Väli- ja loppumaksut perustuvat asiakirjatodisteisiin, joiden perusteella voidaan tarkistaa, että rahoitetut toimenpiteet on toteutettu perussäädöksen tai päätöksen mukaisesti taikka hankinta- tai avustussopimuksen mukaisesti.

▼B

3. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä määrittelee 1 kohdassa tarkoitettujen asiakirjojen luonteen moitteettoman varainhoidon periaatetta noudattaen perussäädöksen, päätösten sekä hankinta- ja avustussopimusten mukaisesti. Edellä 2 kohdassa tarkoitettuja asiakirjatodisteita ovat väli- ja loppukertomukset toiminnasta ja taloudenhoidosta.

4. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä säilyttää nämä asiakirjat 48 artiklan mukaisesti.

5 j a k s o

Menotapahtumia koskevat määräajat*111 artikla***Maksuajat ja viivästyskorot****(Varainhoitoasetuksen 92 artikla)**

1. Maksuajan katsotaan sisältävän maksujen vahvistamisen, hyväksymisen ja suorittamisen.

Maksuaika alkaa päivästä, jona maksupyyntö on vastaanotettu.

Maksupyyntö kirjataan viipymättä toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän valtuuttamassa yksikössä; maksupyyntö katsotaan vastaanotetuksi kirjaamispäivänä.

Maksupäiväksi katsotaan se päivä, jona toimielimen tiliä veloitetaan.

2. Maksupyynnössä on esitettävä seuraavat keskeiset tiedot:

a) velkojan tunnistetiedot;

b) määrä;

c) valuutta;

d) päivämäärä.

Jos yksikin keskeinen tieto puuttuu, maksupyyntö hylätään.

Velkojalle ilmoitetaan kirjallisesti hylkäämisestä ja sen syistä mahdollisimman pian ja viimeistään 30 kalenteripäivän kuluessa päivästä, jona maksupyyntö on vastaanotettu.

3. Varainhoitoasetuksen 92 artiklan 2 kohdan mukaisessa lykkäämistapauksessa jäljellä oleva maksuaika alkaa uudestaan päivästä, jona pyydetty tiedot tai tarkistetut asiakirjat vastaanotetaan tai tarvittava lisätarkastus, myös paikalla tehtävä tarkastus, tehdään.

4. Varainhoitoasetuksen 92 artiklan 1 kohdassa säädettyjen määräaikaisten päätyttyä velkojalla on oikeus viivästyskorkoon seuraavin ehdoin:

▼B

- a) korkokantana käytetään tämän asetuksen 83 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja korkoja;
- b) korkoa maksetaan varainhoitoasetuksen 92 artiklan 1 kohdan mukaisen maksuajan päättymistä seuraavasta kalenteripäivästä maksun suorittamisajankohtaan.

Kun ensimmäisen alakohdan säännösten mukaisesti laskettu korko on enintään 200 euroa, se maksetaan velkojalle kuitenkin vain pyynnöstä, joka on esitetty kahden kuukauden kuluessa myöhästyneen maksun saamisesta.

5. Kukin toimielin toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen varainhoitoasetuksen 92 artiklassa säädettyjen määräaikojen noudattamisesta ja lykkäämisestä. Komission kertomus liitetään varainhoitoasetuksen 66 artiklan 9 kohdassa tarkoitetuista vuotuisista toimintakertomuksista laadittuun yhteenvedoon.

*7 LUKU****Tietojenkäsittelyjärjestelmät****112 artikla***Tietojenkäsittelyjärjestelmien kuvaus
(Varainhoitoasetuksen 93 artikla)**

Kaikista talousarvion toteuttamistoimenpiteiden käsittelyssä käytettävistä tietojenkäsittelyjärjestelmistä ja niiden osajärjestelmistä on annettava täydellinen ja ajantasainen kuvaus.

Kuvauksessa määritellään, mitä kukin tietue sisältää, ja esitetään tarkasti, miten yksittäiset tapahtumat järjestelmässä käsitellään. Kuvauksessa esitetään myös yksityiskohtaisesti, miten järjestelmässä taataan, että joikaista tapahtumaa voidaan seurata kirjausketjun loppuun saakka.

*113 artikla***Tietojen säännöllinen tallentaminen
(Varainhoitoasetuksen 93 artikla)**

Tietojenkäsittelyjärjestelmien ja niiden osajärjestelmien tiedot tallennetaan säännöllisesti ja säilytetään turvallisessa paikassa.

*8 LUKU****Sisäinen tarkastaja****114 artikla***Sisäisen tarkastajan nimeäminen
(Varainhoitoasetuksen 98 artikla)**

1. Kukin toimielin nimeää sisäisen tarkastajan omiin erityispiirteisiinsä ja tarpeisiinsa muokattujen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti. Toimielin ilmoittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle sisäisen tarkastajan nimityksestä.

▼B

2. Kukin toimielin määrittelee omien erityispiirteidensä ja tarpeidensa mukaan sisäisen tarkastajan tehtäväkentän ja vahvistaa sisäisen tarkastuksen tehtävän yksityiskohtaiset tavoitteet ja menettelyt noudattaen sisäistä tarkastusta koskevia kansainvälisiä standardeja.
3. Toimielin voi nimetä sisäiseksi tarkastajaksi erityisosaamisen perusteella jäsenvaltioiden kansalaisten keskuudesta valitun, henkilöstösääntöjen alaisen virkamiehen tai muun toimihenkilön.
4. Jos useampi toimielin nimeää yhteisen sisäisen tarkastajan, ne ryhtyvät tarvittaviin järjestelyihin, jotta hänet voidaan saattaa vastuuseen 119 artiklassa tarkoitettuun edellytykseen.
5. Kun sisäisen tarkastajan palvelussuhde päättyy, toimielin ilmoittaa siitä Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

115 artikla

Sisäisen tarkastajan resurssit
(Varainhoitoasetuksen 99 artikla)

Toimielin antaa sisäiselle tarkastajalle hänen tarkastustehtävänsä hoidossa tarvittavat resurssit sekä toimenkuvauksen, jossa esitetään yksityiskohtaisesti hänen tehtävänsä, oikeutensa ja velvollisuutensa.

116 artikla

Toimintasuunnitelma
(Varainhoitoasetuksen 99 artikla)

1. Sisäinen tarkastaja laatii toimintasuunnitelmansa ja toimittaa sen toimielimelle.
2. Toimielin voi pyytää sisäistä tarkastajaa toimittamaan tarkastuksia, joita ei ole esitetty 1 kohdassa tarkoitettussa toimintasuunnitelmassa.

117 artikla

Sisäisen tarkastajan kertomukset
(Varainhoitoasetuksen 99 artikla)

1. Sisäinen tarkastaja esittää toimielimelle varainhoitoasetuksen 99 artiklan 3 kohdassa säädetyn sisäistä tarkastusta koskevan vuosikertomuksen, jossa ilmoitetaan tehtyjen sisäisten tarkastusten lukumäärä ja tyyppi, tärkeimmät suositukset ja näiden suositusten johdosta toteutetut jatko-toimet.

Vuosikertomuksessa mainitaan myös varainhoitoasetuksen 73 artiklan 6 kohdan mukaisesti perustetun erityisen tutkintaelimen havaitsemat järjestelmäongelmat.

▼B

2. Kukin toimielin tutkii, voidaanko toimielimen oman sisäisen tarkastajan kertomuksissa esitettyjen suositusten perusteella ehdottaa hyviä toimintatapoja muille toimielimille.

3. Sisäisen tarkastajan on kertomusta laatiessaan keskityttävä erityisesti siihen, miten moitteettoman varainhoidon periaatetta on yleisesti noudatettu, sekä varmistettava, että on toteutettu aiheelliset toimenpiteet kyseisen periaatteen noudattamisen jatkuvaksi parantamiseksi ja kehittämiseksi.

*118 artikla***Riippumattomuus****(Varainhoitoasetuksen 100 artikla)**

Sisäinen tarkastaja toimittaa tarkastuksensa täysin itsenäisesti. Hoitaessaan tehtäviä, jotka hänelle osoitetaan nimityksen myötä varainhoitoasetuksen säännösten mukaisesti, hän ei saa ottaa vastaan ohjeita eikä hänelle saa asettaa rajoituksia.

*119 artikla***Sisäisen tarkastajan vastuu****(Varainhoitoasetuksen 100 artikla)**

Sisäinen tarkastaja voidaan saattaa henkilöstösääntöjen alaisena virkamiehenä tai muuna toimihenkilönä vastuuseen toimistaan ainoastaan toimielimen itsensä toimesta tässä artiklassa mainituin edellytyksin.

Toimielin tekee tutkinnan aloittamisesta perustellun päätöksen. Tämä päätös annetaan tiedoksi asianomaiselle. Toimielin voi omalla vastuullaan antaa tutkinnan suorittamisen tehtäväksi yhdelle tai useammalle virkamiehelle, joka kuuluu tai jotka kuuluvat samaan tai ylempään palkkaluokkaan kuin kyseinen henkilöstön jäsen. Asianomaista on kuultava tutkinnan aikana.

Tutkintakertomus annetaan tiedoksi asianomaiselle, jonka jälkeen toimielin kuulee häntä kertomuksen johdosta.

Kertomuksen ja kuulemisen perusteella toimielin tekee joko perustellun päätöksen menettelyn lopettamisesta tai henkilöstösääntöjen 22 ja 86 artiklan sekä liitteen IX mukaisen perustellun päätöksen. Kurinpitoseuraamuksia tai taloudellisia seuraamuksia koskevat päätökset annetaan tiedoksi asianomaiselle ja toimitetaan muille toimielimille ja tilintarkastustuomioistuimelle.

Asianomainen voi hakea kyseisiin päätöksiin muutosta Euroopan unionin tuomioistuimelta henkilöstösäännöissä säädetyin edellytyksin.

▼B*120 artikla***Muutoksenhaku Euroopan unionin tuomioistuimessa
(Varainhoitoasetuksen 100 artikla)**

Rajoittamatta henkilöstösäännöissä säädettyjen muutoksenhakukeinojen käyttämistä, sisäinen tarkastaja voi hakea suoraan Euroopan unionin tuomioistuimelta muutosta mihin tahansa sisäisen tarkastuksen suorittamista koskevaan päätökseen. Muutosta on haettava tuomioistuimelta kolmen kuukauden kuluessa kalenteripäivästä, jona päätös on annettu tiedoksi.

Muutoksenhakuasia tutkitaan ja asia ratkaistaan Euroopan unionin virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen 91 artiklan 5 kohdan mukaisesti.

▼M1

V OSASTO

JULKISET HANKINNAT JA KÄYTTÖOIKEUSSOPIMUKSET**▼B***1 LUKU**Yleiset säännökset***▼M1**

1 jakso

Soveltamisala ja ratkaisuperiaatteet*121 artikla***Soveltamisala ja määritelmät
(Varainhoitoasetuksen 101 artiklan 2 kohta)**

1. Kiinteistöhankintasopimuksen tarkoituksena on tontin, rakennuksen tai muun kiinteän omaisuuden osto, vuokraaminen, pitkäaikainen vuokraaminen, leasingvuokraaminen, käyttöoikeuden hankkiminen tai osamaksulla hankkiminen ostooptioon tai ilman niitä.

2. Tavarahankintasopimuksen tarkoituksena on tavaroiden osto, vuokraaminen, leasingvuokraaminen tai osamaksulla hankkiminen ostooptioon tai ilman niitä. Tavarahankintasopimukseen voi kuulua liittäenaisesti kokoamis- ja asennustöitä.

3. Rakennusurakkasopimuksen tarkoituksena on Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/24/EU⁽¹⁾ liitteessä II tarkoitettuun toimintaan liittyvien töiden tai rakennusurakoiden toteuttaminen tai niiden suunnittelu ja toteuttaminen tai rakennusurakan tyyppin tai suunnittelun suhteen ratkaisevaa vaikutusvaltaa käyttävän hankintaviranomaisen asettamia vaatimuksia vastaavan rakennusurakan toteuttaminen millä tahansa tavalla.

Rakennusurakka on sellainen talon- tai maanrakennustöiden kokonaistulos, joka riittää itsessään täyttämään jonkin taloudellisen tai teknisen tarkoituksen.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/24/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 65).

▼ **M1**

4. Palveluhankintasopimus koskee henkisiä suorituksia tai muita palveluja, jotka eivät kuulu tavarahankinta-, rakennusurakka- tai kiinteistö-hankintasopimusten piiriin.

5. Jos on kyse sekamuotoisista hankintasopimuksista, jotka koskevat tavaroita ja palveluja, niiden pääkohde on määritettävä vertaamalla kyseisten tavaroiden tai palvelujen arvoja.

Sellainen sopimus, joka kattaa vain yhdentyypisen hankinnan (rakennusurakka, tavarat tai palvelut), ja käyttöoikeussopimukset (rakennusurakka tai palvelut) on tehtävä niiden säännösten mukaisesti, joita sovelletaan kyseiseen hankintasopimukseen.

6. Jos julkisen hankinnan yhteydessä viitataan nimikkeistöihin, viitaukset on tehtävä käyttämällä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2195/2002 ⁽¹⁾ vahvistettua yhteistä hankintanimikkeistöä (CPV).

7. Hankintaviranomainen ei voi edellyttää taloudellisten toimijoiden ryhmittymältä tiettyä oikeudellista muotoa tarjouksen tai osallistumishakemuksen jättämistä varten, mutta sopimuspuoleksi valitulta ryhmittymältä voidaan edellyttää tiettyä oikeudellista muotoa sopimuksen teon jälkeen, jos tämä on tarpeen sopimuksen asianmukaiseksi toteuttamiseksi.

8. Kaikki yhteydenpito toimeksisaajiin, esimerkiksi sopimusten ja mahdollisten sopimusmuutosten tekeminen, voidaan toteuttaa käyttämällä hankintaviranomaisen perustamia sähköisiä tietojenvaihtojärjestelmiä.

9. Sähköisten tietojenvaihtojärjestelmien on täytettävä seuraavat vaatimukset:

- a) vain valtuutetuilla henkilöillä on pääsy järjestelmään ja sen kautta lähetettyihin asiakirjoihin;
- b) vain valtuutetut henkilöt voivat sähköisesti allekirjoittaa tai siirtää asiakirjan järjestelmän kautta;
- c) valtuutetut henkilöt on tunnistettava vakiintunein keinoin järjestelmän kautta;
- d) sähköisen tapahtuman aika ja päivämäärä on ilmoitettava tarkasti;
- e) asiakirjojen eheyden on säilyttävä;
- f) asiakirjojen saatavuuden on säilyttävä;
- g) tarvittaessa asiakirjojen luottamuksellisuuden on säilyttävä;
- h) henkilötietojen suoja on varmistettava asetuksen (EY) N:o 45/2001 vaatimusten mukaisesti.

10. Tällaisen järjestelmän kautta lähetettyihin tai vastaanotettuihin tietoihin liitetään oikeusolettama, jonka mukaan tiedot ovat eheät ja järjestelmässä ilmoitettu tietojen lähetyksen tai vastaanottopäivä ja -aika pitävät paikkansa.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 2195/2002, annettu 5 päivänä marraskuuta 2002, yhteisestä hankintasanastosta (CPV) (EYVL L 340, 16.12.2002, s. 1).

▼ M1

Järjestelmän kautta lähetetyn tai tiedoksiannetun asiakirjan katsotaan vastaavan paperiasiakirjaa, se on hyväksyttävä todisteeksi oikeudellisissa menettelyissä, se katsotaan alkuperäiseksi asiakirjaksi ja siihen liitetään oikeusolettama, jonka mukaan se on aito ja eheä edellyttäen, että se ei sisällä dynaamisia piirteitä, jotka voisivat automaattisesti muuttaa sitä.

Edellä 9 kohdan b alakohdassa tarkoitetuilla sähköisillä allekirjoituksilla on samanlaiset oikeusvaikutukset kuin käsin kirjoitetuilla allekirjoituksilla.

122 artikla

**Puitesopimukset ja erillissopimukset
(Varainhoitoasetuksen 101 artiklan 2 kohta)**

1. Puitesopimuksen kesto saa olla enintään neljä vuotta paitsi puitesopimuksen kohteen kannalta asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa.

Puitesopimukseen perustuvat erillissopimukset tehdään kyseisessä puitesopimuksessa vahvistettujen ehtojen mukaisesti.

Erillissopimuksia tehtäessä sopimuspuolet eivät saa tehdä huomattavia muutoksia puitesopimukseen.

2. Jos puitesopimus tehdään yhden ainoan taloudellisen toimijan kanssa, erillissopimukset tehdään puitesopimuksessa vahvistettujen ehtojen mukaisesti.

Hankintaviranomaiset voivat asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa ottaa yhteyttä toimeksisaajaan kirjallisesti ja tarvittaessa pyytää tätä täydentämään tarjoustaan.

3. Jos puitesopimus tehdään usean taloudellisen toimijan kanssa, jäljempänä ”rinnakkainen puitesopimus”, se voidaan tehdä useana erillisenä, kunakin toimeksisaajan kanssa samoin ehdoin tehtävänä sopimuksena.

Useiden taloudellisten toimijoiden kanssa tehtyihin puitesopimuksiin perustuvat erillissopimukset pannaan täytäntöön jollakin seuraavista tavoista:

- a) puitesopimuksen ehtojen mukaisesti: ilman uutta kilpailuttamista, jos puitesopimuksessa vahvistetaan kaikki asianomaisten rakennusurakoiden toteuttamista tai asianomaisten tavaroiden tai palvelujen toimittamista koskevat ehdot ja puolueettomat perusteet sen toimeksisaajan määrittämiseksi, joka toteuttaa rakennusurakan tai toimittaa tavarat tai palvelut;
- b) jos kaikkia rakennusurakoiden toteuttamista tai asianomaisten tavaroiden tai palvelujen toimittamista koskevia ehtoja ei ole vahvistettu puitesopimuksessa: kilpailuttamalla toimeksisaajat uudelleen 4 kohdan mukaisesti käyttämällä jotakin seuraavassa esitetyistä perusteista:
  - i) samat ja tarvittaessa tarkemmin määritellyt ehdot;
  - ii) soveltuvien osin sellaiset muut ehdot, joihin viitataan puitesopimukseen liittyvissä hankinta-asiakirjoissa;

▼ **M1**

- c) osittain ilman uudelleen kilpailuttamista a alakohdan mukaisesti ja osittain kilpailuttamalla toimeksisaajat uudelleen b alakohdan mukaisesti, jos hankintaviranomainen on määrännyt tästä mahdollisuudesta puitesopimukseen liittyvissä hankinta-asiakirjoissa.

Edellä toisen alakohdan c alakohdassa tarkoitetuissa hankinta-asiakirjoissa on ilmoitettava myös, mitkä ehdot voidaan kilpailuttaa uudelleen.

4. Uudelleen kilpailuttamiseen perustuva rinnakkainen puitesopimus on tehtävä vähintään kolmen taloudellisen toimijan kanssa edellyttäen, että 158 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuja hyväksyttäviä tarjouksia on riittävä määrä.

Tehdessään toimeksisaajien uudelleen kilpailuttamiseen perustuvaa erillissopimusta hankintaviranomaisen on otettava kirjallisesti yhteyttä kyseisiin toimeksisaajiin ja asetettava määräaika, joka on niin pitkä, että erillistarjoukset voidaan tehdä. Erillistarjoukset on tehtävä kirjallisesti. Hankintaviranomainen tekee kunkin erillissopimuksen sen tarjoajan kanssa, joka on tehnyt puitesopimukseen liittyvissä hankinta-asiakirjoissa esitettyjen ratkaisuperusteiden perusteella kokonaistaloudellisesti edullisimman erillistarjouksen.

5. Aloitilla, joilla hintojen ja tekniikan kehitys on nopeaa, puitesopimuksissa, joihin ei liity uudelleen kilpailuttamista, on oltava lauseke joko väliarvioinnista tai vertailuanalysista. Jos alkuperäiset sopimusehdot eivät väliarvioinnin jälkeen enää vastaa hintojen tai tekniikan kehitystä, hankintaviranomainen ei saa käyttää asianomaista puitesopimusta, vaan sen on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sopimuksen purkamiseksi.

6. Ennen puitesopimukseen perustuvien erillissopimusten tekemistä on tehtävä talousarviositoumus.

2 j a k s o

J u l k a i s e m i n e n*123 artikla*

Tiedottaminen menettelyistä, joissa hankinnan arvo on yhtä suuri tai suurempi kuin varainhoitoasetuksen 118 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu asianomainen kynnysarvo, tai direktiivin 2014/24/EU soveltamisalaan kuuluvista hankinnoista

(Varainhoitoasetuksen 103 artiklan 1 kohta)

1. *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* julkaistavissa ilmoituksissa on menettelyn avoimuuden varmistamiseksi oltava kaikki tiedot, jotka sisältyvät direktiivissä 2014/24/EU tarkoitettuihin asianomaisiin vakio-lomakkeisiin.

2. Hankintaviranomainen voi ilmoittaa varainhoitovuodeksi suunnittelemistaan hankinnoista julkaisemalla ennakoilmoituksen. Ennakoilmoituksen on katettava ajanjakso, joka on enintään 12 kuukautta siitä päivästä, jona ilmoitus on lähetetty Euroopan unionin julkaisutoimistoon.

▼ **M1**

Hankintaviranomainen voi julkaista ennakoilmoituksen joko *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* tai hankkijaprofiilissaan. Jälkimmäisessä tapauksessa ennakoilmoituksen julkaisemisesta hankkijaprofiilissa on julkaistava ilmoitus *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

3. Hankintailmoitusta käytetään käynnistämään hankintamenettely, jossa hankinnan arvo on arviolta yhtä suuri tai suurempi kuin varainhoitoasetuksen 118 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu asianomainen kynnysarvo, lukuun ottamatta tämän asetuksen 134 artiklan mukaista menettelyä.

4. Hankintaviranomaisen on lähetettävä Euroopan unionin julkaisu-toimistoon jälki-ilmoitus menettelyn tuloksista viimeistään 30 päivän kuluttua sellaisen sopimuksen tai puitesopimuksen allekirjoittamisesta, jonka arvo on yhtä suuri tai suurempi kuin varainhoitoasetuksen 118 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu asianomainen kynnysarvo.

Dynaamiseen hankintajärjestelmään perustuviin hankintasopimuksiin liittyvät ilmoitukset voidaan kuitenkin yhdistää yhdeksi ryhmäksi neljännesvuosittain. Hankintaviranomaisen on tällöin lähetettävä jälki-ilmoitus viimeistään 30 päivää kunkin neljännesvuoden päättymisen jälkeen.

Jälki-ilmoitusta ei julkaista puitesopimukseen perustuvista erillissopimuksista.

5. Hankintaviranomaisen on julkaistava jälki-ilmoitus:

a) ennen sellaisen sopimuksen tai puitesopimuksen allekirjoittamista, jonka arvo on yhtä suuri tai suurempi kuin varainhoitoasetuksen 118 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu asianomainen kynnysarvo ja joka tehdään tämän asetuksen 134 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaista menettelyä noudattaen;

b) sellaisen sopimuksen tai puitesopimuksen allekirjoittamisen jälkeen, jonka arvo on yhtä suuri tai suurempi kuin varainhoitoasetuksen 118 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu asianomainen kynnysarvo, tämän asetuksen 134 artiklan 1 kohdan a ja c–f alakohdan mukaisia menettelyjä noudattaen tehdyt sopimukset mukaan luettuina.

6. Hankintaviranomaisen on julkaistava *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ilmoitus hankintasopimukseen sen voimassaolon aikana tehtävistä muutoksista varainhoitoasetuksen 114 a artiklan 3 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa silloin kun muutoksen arvo on yhtä suuri tai suurempi kuin varainhoitoasetuksen 118 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu asianomainen kynnysarvo.

7. Kun on kyse toimielinten yhteisestä menettelystä, sovellettavista tiedotustoimenpiteistä on vastuussa menettelystä vastaava hankintaviranomainen.

124 artikla

Tiedottaminen menettelyistä, joissa hankinnan arvo on pienempi kuin varainhoitoasetuksen 118 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu asianomainen kynnysarvo tai jotka eivät kuulu direktiivin 2014/24/EU soveltamisalaan

(Varainhoitoasetuksen 103 artiklan 2 kohta)

1. Menettelyistä, joissa sopimuksen arvioitu arvo on pienempi kuin varainhoitoasetuksen 118 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu asianomainen kynnysarvo, on tiedotettava asianmukaisin keinoin. Tähän tiedottamiseen kuuluu asianmukainen ennakkotiedotus internetissä tai hankintailmoitus tai tämän asetuksen 136 artiklan mukaista menettelyä noudattaen tehtävien hankintasopimusten tapauksessa kiinnostuksenilmaisupyynnön

▼ **M1**

julkaiseminen *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*. Tätä velvoitetta ei sovelleta tämän asetuksen 134 artiklan mukaiseen menettelyyn eikä tämän asetuksen 137 artiklan 2 kohdan mukaiseen neuvottelumenettelyyn, jossa sopimuksen arvo on hyvin vähäinen.

2. Tämän asetuksen 134 artiklan g ja i alakohdan mukaisesti tehtyjen hankintasopimusten tapauksessa hankintaviranomaisen on toimitettava Euroopan parlamentille ja neuvostolle luettelo kyseisistä sopimuksista viimeistään seuraavan varainhoitovuoden kesäkuun 30 päivänä. Komission tapauksessa luettelo liitetään varainhoitoasetuksen 66 artiklan 9 kohdassa tarkoitettuun vuotuisia toimintakertomuksia koskevaan yhteenvedoon.

3. Sopimuksen tekemistä koskevien tietojen on sisällettävä toimeksisaajan nimi, sopimuksen arvo ja kohde, ja suorien sopimusten ja erillissopimusten tapauksessa kyseisten tietojen on oltava 21 artiklan 3 kohdan mukaiset.

Hankintaviranomaisen on julkaistava luettelo sopimuksista internetsivustollaan viimeistään seuraavan varainhoitovuoden kesäkuun 30 päivänä seuraavien sopimusten osalta:

- a) sopimukset, joiden arvo on pienempi kuin varainhoitoasetuksen 118 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu asianomainen kynnyсарvo;
- b) tämän asetuksen 134 artiklan h ja j–m alakohdan mukaisesti tehdyt sopimukset;
- c) varainhoitoasetuksen 114 a artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettut sopimusten muutokset;
- d) varainhoitoasetuksen 114 a artiklan 3 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettut sopimusten muutokset, joiden arvo on pienempi kuin varainhoitoasetuksen 118 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu asianomainen kynnyсарvo;
- e) puitesopimuksen perusteella tehdyt erillissopimukset.

Julkaistut tiedot voidaan toisen alakohdan e alakohdan soveltamiseksi esittää aggregoituina toimeksisaajittain saman kohteen osalta.

4. Kun on kyse toimielinten yhteisistä puitesopimuksista, kukin hankintaviranomainen vastaa omia erillissopimuksiaan ja niiden muutoksia koskevasta tiedotuksesta 3 kohdassa säädettyjen edellytysten mukaisesti.

125 artikla

Ilmoitusten julkaiseminen**(Varainhoitoasetuksen 103 artiklan 1 kohta)**

1. Hankintaviranomaisen on laadittava ja toimitettava 123 ja 124 artiklassa tarkoitettut ilmoitukset sähköisessä muodossa julkaisutoimistolle.

▼ **M1**

2. Julkaisutoimisto julkaisee 123 ja 124 artiklassa tarkoitetut ilmoitukset *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* viimeistään

b) 12 päivän kuluttua niiden lähettämisestä kaikissa muissa tapauksissa.

3. Hankintaviranomaisen on pystyttävä osoittamaan, minä päivänä ilmoitus on lähetetty.

*126 artikla***Muut tiedotustavat****(Varainhoitoasetuksen 103 artiklan 2 kohta)**

Edellä 123 ja 124 artiklassa säädettyjen tiedotustoimenpiteiden lisäksi hankintamenettelyistä voidaan tiedottaa myös muulla tavoin, erityisesti sähköisesti. Tällaisessa tiedottamisessa on viitattava *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* julkaistuu ilmoitukseen, jos sellainen on julkaistu, eikä tällainen tiedottaminen saa edeltää edellä tarkoitettua ilmoituksen, joka yksin on todistusvoimainen, julkaisemista.

Tällainen tiedottaminen ei saa saattaa ehdokkaita tai tarjoajia eriarvoiseen asemaan, ja se saa sisältää ainoastaan tiedot, jotka sisältyvät hankintailmoitukseen, jos sellainen on julkaistu.

3 j a k s o

H a n k i n t a m e n e t t e l y t*128 artikla***Ehdokkaiden vähimmäismäärä ja neuvottelujärjestelyt****(Varainhoitoasetuksen 104 artiklan 4 kohta)**

1. Rajoitetussa menettelyssä ja 136 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa ja 136 a artiklassa tarkoitetuissa menettelyissä ehdokkaiden vähimmäismäärä on viisi.

2. Tarjousperusteisessa neuvottelumenettelyssä, kilpailullisessa neuvottelumenettelyssä, innovaatiokumppanuudessa, 134 artiklan 1 kohdan g alakohdan mukaisessa paikallisten markkinoiden kartoittamisessa ja 137 artiklan 1 kohdan mukaisessa arvoltaan vähäisiä sopimuksia koskevassa neuvottelumenettelyssä ehdokkaiden vähimmäismäärä on kolme.

3. Tämän artiklan 1 ja 2 kohtaa ei sovelleta seuraaviin tapauksiin:

a) 137 artiklan 2 kohdan mukaiset arvoltaan hyvin vähäisiä sopimuksia koskevat neuvottelumenettelyt;

b) 134 artiklan mukaiset neuvottelumenettelyt, joista ei julkaista etukäteen hankintailmoitusta, lukuun ottamatta 134 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukaisia suunnittelukilpailuja ja 134 artiklan 1 kohdan g alakohdan mukaista paikallisten markkinoiden kartoittamista.

▼ **M1**

4. Jos valintaperusteet täyttävien ehdokkaiden määrä alittaa 1 ja 2 kohdassa säädetyt vähimmäismäärät, hankintaviranomainen voi jatkaa menettelyä pyytämällä vaaditut edellytykset täyttäviä ehdokkaita osallistumaan siihen. Hankintaviranomainen ei kuitenkaan tällöin saa ottaa mukaan menettelyyn sellaisia taloudellisia toimijoita, jotka eivät alun perin ole esittäneet osallistumishakemusta tai joita se ei alun perin ole pyytänyt osallistumaan menettelyyn.

5. Hankintaviranomainen kohtelee neuvottelujen aikana kaikkia tarjoajia tasapuolisesti.

Neuvottelut voidaan toteuttaa vaiheittain siten, että neuvoteltavien tarjousten määrää rajoitetaan soveltamalla hankinta-asiakirjoissa ilmoitettuja ratkaisuperusteita. Hankintaviranomaisen on mainittava hankinta-asiakirjoissa, aikooko se käyttää tätä mahdollisuutta.

6. Jäljempänä 134 artiklan 1 kohdan d ja g alakohdassa sekä 136 a ja 137 artiklassa säädettyjen menettelyjen tapauksessa hankintaviranomaisen on pyydettävä vähintään niitä taloudellisia toimijoita osallistumaan menettelyyn, jotka ovat ilmaisseet kiinnostuksensa 124 artiklan 1 kohdan mukaisen ennakkotiedotuksen, paikallisten markkinoiden kartoittamisen tai suunnittelukilpailun seurauksena.

*129 artikla***Innovaatiokumppanuus****(Varainhoitoasetuksen 104 artiklan 1 kohta)**

1. Innovaatiokumppanuuden tavoitteena on innovatiivisen tuotteen, palvelun tai rakennusurakan kehittäminen ja tästä tuloksena olevien rakennusurakoiden, tavaroiden tai palvelujen ostaminen, jos ne vastaavat hankintaviranomaisten ja kumppanien sopimaa suoritustasoa ja niiden sopimia enimmäiskustannuksia.

Innovaatiokumppanuus on jäseneltävä peräkkäisiin vaiheisiin, jotka vastaavat tutkimus- ja innovointiprosessin eri vaiheita, joihin voi kuulua muun muassa rakennusurakan valmiiksi saattaminen, tuotteiden valmistaminen tai palvelujen toimittaminen. Innovaatiokumppanuudessa on asetettava kumppaneille välitavoitteita.

Hankintaviranomainen voi näiden välitavoitteiden perusteella kunkin vaiheen jälkeen päättää, että se lopettaa innovaatiokumppanuuden tai, useiden kumppanien kanssa perustetun innovaatiokumppanuuden tapauksessa, vähentää kumppaneiden lukumäärää päättämällä yksittäisiä hankintasopimuksia, jos se on ilmoittanut näistä mahdollisuuksista ja niiden käyttämisen ehdoista hankinta-asiakirjoissa.

2. Hankintaviranomaisen on ennen innovaatiokumppanuuden perustamista tehtävä 137 a artiklan mukainen markkinakartoitus varmistaakseen, ettei kyseistä rakennusurakkaa, tavaraa tai palvelua ole jo olemassa markkinoilla tai ettei sen kehittäminen ole vaiheessa, joka on lähellä markkinoille saattamista.

Tässä yhteydessä noudatetaan varainhoitoasetuksen 104 artiklan 4 kohdassa ja tämän asetuksen 128 artiklan 5 kohdassa säädettyjä neuvottelujärjestelyjä.

▼ **M1**

Hankintaviranomaisen on määriteltävä hankinta-asiakirjoissa innovatiivisen rakennusurakan, tavarun tai palvelun tarve, jota ei voida täyttää hankkimalla markkinoilla jo saatavilla olevia rakennusurakoita, tavaroita tai palveluja. Sen on ilmoitettava, missä tämän kuvauksen osissa määritellään vähimmäisvaatimukset. Annettujen tietojen on oltava riittävän täsmällisiä, jotta taloudelliset toimijat voivat määrittää tarvittavan ratkaisun luonteen ja laajuuden ja päättää, jättävätkö ne menettelyyn osallistumista koskevan hakemuksen.

Hankintaviranomainen voi päättää perustaa innovaatiokumppanuuden joko yhden kumppanin kanssa tai useamman erillisiä tutkimus- ja kehittämistoimintoja toteuttavan kumppanin kanssa.

Ainoana sopimuksentekoperusteena on varainhoitoasetuksen 110 artiklan 4 kohdan mukainen paras hinta-laatusuhde.

3. Hankintaviranomainen ilmoittaa hankinta-asiakirjoissa teollis- ja tekijänoikeuksiin sovellettavat järjestelyt.

Innovaatiokumppanuuden yhteydessä hankintaviranomainen ei saa ilmaista kumppanin ehdottamia ratkaisuja tai sen antamia muita luottamuksellisia tietoja toisille kumppaneille ilman tämän suostumusta.

Hankintaviranomaisen on varmistettava, että kumppanuuden rakenne ja erityisesti sen eri vaiheiden kesto ja arvo ilmentävät ehdotetun ratkaisun innovatiivisuusastetta ja vielä markkinoilta puuttuvan innovatiivisen ratkaisun kehittämiseksi tarvittavaa tutkimus- ja innovointitoimien vaiheista muodostuvaa kokonaisuutta. Rakennusurakoiden, tavaroiden tai palvelujen arvioitu arvo ei saa olla epäsuhteessa niiden kehittämiseksi tarvittavaan investointiin nähden.

*130 artikla***Suunnittelukilpailut****(Varainhoitoasetuksen 104 artiklan 1 kohta)**

1. Suunnittelukilpailuihin sovelletaan 123 artiklassa annettuja tiedottamista koskevia sääntöjä, ja niihin voi sisältyä myös palkintojen jakaminen.

Jos suunnittelukilpailuun osallistuvien ehdokkaiden määrä on rajoitettu, hankintaviranomaisen on vahvistettava selkeät ja syrjimättömät valintaperusteet.

Ehdokkaita on kutsuttava riittävästi todellisen kilpailun aikaansaamiseksi.

2. Tuomariston nimittää toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä. Siihen saa kuulua vain luonnollisia henkilöitä, joiden on oltava riippumattomia suunnittelukilpailuun osallistuvista ehdokkaista. Jos suunnittelukilpailuun osallistuvilta ehdokkailta vaaditaan erityistä ammattipätevyyttä, vähintään kolmasosalla tuomariston jäsenistä on oltava sama tai vastaava pätevyys.

Tuomariston on annettava lausuntonsa itsenäisesti. Se antaa lausuntonsa sille nimettömästi esitettyjen ehdotusten perusteella ja yksinomaan suunnittelukilpailuilmoituksessa esitetyillä perusteilla.

▼ **M1**

3. Tuomaristo kirjaa arvosteluunsa, jonka kaikki sen jäsenet allekirjoittavat, ratkaisuesityksensä, joka perustuu kunkin ehdotuksen ansioihin, sekä ehdotusten paremmuusjärjestyksen ja huomautuksensa.

Ehdotukset pysyvät nimettöminä tuomariston lausunnon antamiseen saakka.

Tuomaristo voi pyytää ehdokkaita vastaamaan arvosteluun kirjattuihin kysymyksiin ehdotuksen selkeyttämiseksi. Tämän seurauksena käytävästä vuoropuhelusta laaditaan pöytäkirja.

4. Tämän jälkeen hankintaviranomainen tekee ratkaisupäätöksen, jossa esitetään valitun ehdokkaan nimi ja osoite ja syyt tämän valintaan suunnittelukilpailuilmoituksessa esitettyjen perusteiden pohjalta etenkin, jos hankintaviranomaisen päätös poikkeaa tuomariston lausunnossa esitetyistä ehdotuksista.

*131 artikla***Dynaaminen hankintajärjestelmä****(Varainhoitoasetuksen 104 artiklan 6 kohta)**

1. Dynaaminen hankintajärjestelmä on tavanomaisiin ostoihin käytettävä kokonaan sähköinen hankintajärjestelmä, ja jokainen valintaperusteet täyttävä taloudellinen toimija voi koko sen keston ajan liittyä siihen. Se voidaan jakaa rakennusurakoiden, tavaratoimitusten ja palvelujen luokkiin, jotka on määritelty objektiivisesti asianomaisessa luokassa tehtävien hankintojen ominaisuuksien perusteella. Valintaperusteet on tällöin määriteltävä kutakin luokkaa varten.

2. Hankintaviranomaisen on ilmoitettava hankinta-asiakirjoissa suunniteltujen hankintojen laatu ja arvioitu määrä ja kaikki tarvittavat tiedot hankintajärjestelmästä ja käytettävistä sähköisistä laitteista sekä viestintäyhteyttä koskevista teknisistä järjestelyistä ja eritelmistä.

3. Hankintaviranomaisen on dynaamisen hankintajärjestelmän koko keston ajan annettava kaikille taloudellisille toimijoille mahdollisuus pyytää saada osallistua järjestelmään. Sen on arvioitava tällaiset pyynnöt 10 työpäivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta. Tätä määräaikaa voidaan pidentää 15 työpäivään, jos se on perusteltua. Hankintaviranomainen voi kuitenkin pidentää arviointiaikaa, jos sen kuluessa ei julkaista tarjouspyyntöä.

Hankintaviranomaisen on ilmoitettava ehdokkaalle mahdollisimman pian, onko se hyväksytty dynaamiseen hankintajärjestelmään.

4. Hankintaviranomainen kehottaa sen jälkeen kaikkia järjestelmään kunkin luokan osalta hyväksytyjä ehdokkaita tekemään tarjouksen kohdullisessa määräajassa. Hankintaviranomainen tekee sopimuksen sen tarjoajan kanssa, joka on tehnyt hankintailmoituksessa esitettyjen ratkaisuperusteiden perusteella kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen. Nämä perusteet voidaan tarvittaessa määritellä yksityiskohtaisemmin tarjouspyynnössä.

▼ M1

5. Hankintaviranomaisen on ilmoitettava dynaamisen hankintajärjestelmän kesto hankintailmoituksessa.

Dynaamisen hankintajärjestelmän kesto voi olla enintään neljä vuotta paitsi asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa.

Hankintaviranomainen ei saa käyttää tätä järjestelmää estääkseen, rajoittaakseen tai vääristääkseen kilpailua.

*132 artikla***Kilpailullinen neuvottelumenettely****(Varainhoitoasetuksen 104 artiklan 1 kohta)**

1. Hankintaviranomaisen on ilmoitettava tarpeensa ja vaatimuksensa sekä ratkaisuperusteet ja alustava aikataulu hankintailmoituksessa tai hankintakuvauksessa.

Sen on tehtävä sopimus parhaimman hinta-laatusuhteen sisältävän tarjouksen perusteella.

2. Hankintaviranomainen aloittaa neuvottelut valintaperusteet täyttävien ehdokkaiden kanssa kartoittaakseen ja määrittääkseen, miten se voi parhaiten täyttää tarpeensa. Se voi näiden neuvottelujen aikana keskustella valittujen ehdokkaiden kanssa hankinnan kaikista näkökohdista, mutta se ei saa muuttaa 1 kohdassa tarkoitettuja tarpeita, vaatimuksia tai ratkaisuperusteita.

Hankintaviranomaisen on neuvottelujen aikana varmistettava kaikkien tarjoajien tasapuolinen kohtelu, eikä se saa ilmaista tarjoajan ehdottamia ratkaisuja tai sen antamia muita luottamuksellisia tietoja toisille tarjoajille ilman tämän suostumusta.

Kilpailullinen neuvottelumenettely voidaan toteuttaa vaiheittain siten, että käsiteltävien ratkaisujen määrää rajoitetaan soveltamalla ilmoitettuja ratkaisuperusteita, jos tästä mahdollisuudesta on ilmoitettu hankintailmoituksessa tai hankintakuvauksessa.

3. Hankintaviranomaisen on jatkettava neuvottelua, kunnes se saa kartoitettua tarpeitaan vastaavan ratkaisun tai vastaavat ratkaisut.

Ilmoitettuaan jäljellä oleville tarjoajille neuvottelujen päättymisestä hankintaviranomainen kehottaa kutakin niistä tekemään lopullisen tarjouksen neuvottelun aikana esitetyn ja määritetyn ratkaisun tai esitettyjen ja määritettyjen ratkaisujen perusteella. Lopullisissa tarjouksissa on oltava kaikki hankkeen toteuttamiseksi vaaditut ja tarpeelliset osat.

Näitä lopullisia tarjouksia voidaan hankintaviranomaisen pyynnöstä selvittää, täsmentää ja optimoida edellyttäen, että tämä ei aiheuta olennaisia muutoksia tarjoukseen tai hankinta-asiakirjoihin.

Hankintaviranomainen voi neuvotella sen tarjoajan kanssa, joka on tehnyt parhaan hinta-laatusuhteen sisältävän tarjouksen, vahvistaakseen

▼ M1

tarjouksessa esitetyt sitoumukset edellyttäen, että tämä ei muuta tarjouksen olennaisia osia eikä aiheuta kilpailun vääristymisen tai syrjinnän vaaraa.

4. Hankintaviranomainen voi määritellä maksuja neuvotteluihin osallistuville valituille hakijoille.

133 artikla

Toimielinten yhteinen menettely
(Varainhoitoasetuksen 104 a artiklan 1 kohta)

Toimielinten yhteisessä hankintamenettelyssä yksi hankintaviranomainen hallinnoi menettelyä ja sen seurauksena tehtävää suoraa sopimusta tai puitesopimusta omaan lukuunsa ja muiden menettelyyn osallistuvien hankintaviranomaisten lukuun.

Hankintailmoituksessa on ilmoitettava varainhoitoasetuksen 104 a artiklan 1 kohdassa tarkoitetut hankintamenettelyyn osallistuvat hankintaviranomaiset, hankintamenettelystä vastaava toimielin ja kaikkien näiden hankintaviranomaisten hankintojen kokonaismäärä.

134 artikla

Tilanteet, joissa käytetään neuvottelumenettelyä julkaisematta etukäteen hankintailmoitusta
(Varainhoitoasetuksen 104 artiklan 5 kohta)

1. Kun hankintaviranomainen käyttää neuvottelumenettelyä julkaisematta etukäteen hankintailmoitusta, sen on noudatettava varainhoitoasetuksen 104 artiklan 4 kohdassa ja tämän asetuksen 128 artiklan 5 kohdassa säädettyjä neuvottelujärjestelyjä.

Hankintaviranomainen voi käyttää neuvottelumenettelyä sopimuksen arvioidusta arvosta riippumatta seuraavissa tapauksissa:

- a) kun avoimella tai rajoitetulla menettelyllä ei kyseisen menettelyn päättymiseen mennessä ole saatu yhtään tarjousta tai osallistumishakemusta tai yhtään 2 kohdassa tarkoitettua soveltuvaa tarjousta tai osallistumishakemusta ja edellyttäen, ettei alkuperäisiä hankintasiakirjoja ole olennaisesti muutettu;
- b) kun rakennusurakat, tavarat tai palvelut voi toimittaa yksi ainoa taloudellinen toimija 3 kohdassa asetettujen edellytysten mukaisesti ja jostakin seuraavista syistä:
  - i) hankinnan tarkoituksena on ainutkertaisen taideteoksen tai taiteellisen esityksen luominen tai hankkiminen;
  - ii) kilpailua ei ole teknisistä syistä;
  - iii) on varmistettava yksinoikeuksien suojele, teollis- ja tekijänoikeudet mukaan luettuina;

▼ M1

- c) siltä osin kuin on ehdottoman tarpeellista, kun ennalta arvaamattomista tapahtumista aiheutuneen äärimmäisen kiireen vuoksi on mahdotonta noudattaa 152, 154 ja 275 artiklassa säädettyjä määräaikoja ja kun tällaisen äärimmäisen kiireen perusteiksi esitetyt seikat eivät johdu hankintaviranomaisesta;
- d) kun palveluhankintasopimus tehdään suunnittelukilpailun tuloksena ja kun se on tehtävä suunnittelukilpailun voittajan tai, jos voittajia on useita, jonkin sen voittajan kanssa; jälkimmäisessä tapauksessa kaikki suunnittelukilpailun voittajat on kutsuttava osallistumaan neuvotteluihin;
- e) kun kyseessä ovat uudet palvelut tai rakennusurakat, jotka sama hankintaviranomainen antaa uudelleen toimeksi samanlaisen alkuperäisen hankinnan toteuttajaksi valitulle taloudelliselle toimijalle, jos nämä uudet palvelut tai rakennusurakat ovat samanlaisia kuin perushanke, josta alkuperäinen hankintasopimus on tehty hankintailmoituksen julkaisemisen jälkeen, ja edellyttäen, että 4 kohdassa säädetty edellytykset täyttyvät;
- f) tavarahankintasopimusten tapauksessa silloin,
- i) kun tarvitaan lisätoimituksia joko tavaroiden tai laitteistojen osittaiseksi korvaamiseksi tai aiemmin toimitettujen tavaroiden tai laitteistojen laajentamiseksi, ja jos hankintaviranomainen joutuisi tavarantoimittajan vaihtamisen vuoksi hankkimaan teknisiltä ominaisuuksiltaan poikkeavaa tavaraa, mikä johtaisi yhteensopimattomuuteen tai suhteettomiin teknisiin vaikeuksiin käytössä ja kunnossapidossa; kun toimielimet tekevät hankintasopimuksia omaan lukuunsa, kyseiset sopimukset voivat olla voimassa enintään kolmen vuoden ajan;
  - ii) kun hankittavat tuotteet valmistetaan ainoastaan tutkimusta, kokeilua tai kehittämistä varten; tällaisiin sopimuksiin ei kuitenkaan saa sisältyä massatuotantoa tuotteen taloudellisen kannattavuuden varmistamiseksi tai tutkimus- ja kehittämiskustannusten takaisinsaamiseksi;
  - iii) kun kohteena ovat perushyödykemarkkinoilla noteeratut ja näiltä markkinoilta hankitut tavarat;
  - iv) kun kohteena olevat tavarat hankitaan erityisen edullisin ehdoin joko liiketoimintansa lopullisesti päättävältä taloudelliselta toimijalta tai selvittäjältä maksukyvyttömyysmenettelyn, akordin tai muun samantyyppisen kansallisessa lainsäädännössä säännellyn menettelyn seurauksena;
- g) kiinteistöhanke sopimusten tapauksessa sen jälkeen kun paikalliset kiinteistömarkkinat on kartoitettu;
- h) kun hankintasopimuksen kohteena on mikä tahansa seuraavista:
- i) neuvoston direktiivin 77/249/ETY ⁽¹⁾ 1 artiklassa tarkoitettu asianajajalle tehtäväksi annettu oikeudellinen edustus välimies- tai sovittelumenettelyssä tai oikeudenkäynnissä;
  - ii) oikeudellinen neuvonta edellä tarkoitettujen menettelyjen valmistelemiseksi tai tilanteissa, joissa on selvää näyttöä siitä ja erittäin todennäköistä, että asiaa, johon neuvonta liittyy, tullaan käsittelemään tällaisessa menettelyssä, edellyttäen, että neuvontaa antaa direktiivin 77/249/ETY 1 artiklassa tarkoitettu asianajaja;

⁽¹⁾ Neuvoston direktiivi 77/249/ETY, annettu 22 päivänä maaliskuuta 1977, asianajajien palvelujen tarjoamisen vapauden tehokkaan käyttämisen helpottamisesta (EYVL L 78, 26.3.1977, s. 17).

▼ M1

- iii) välimies- ja sovittelupalvelut;
- iv) asiakirjojen varmentamis- ja todentamispalvelut, jotka on hankittava notaareilta;
- i) kun sopimus on julistettu salaiseksi tai sen täyttäminen edellyttää voimassa olevien hallinnollisten määräysten noudattamiseksi tai unionin olennaisten etujen suojaamiseksi erityisiä turvatoimenpiteitä, edellyttäen, että olennaisten etujen suojaamista ei voida taata muilla toimenpiteillä; tällaisiin toimenpiteisiin voivat kuulua vaatimukset, joiden tarkoituksena on suojata hankintaviranomaisen hankintamenettelyn kuluessa saataville asettamien tietojen luottamuksellisuutta;
- j) kun kyseessä ovat finanssipalvelut, jotka liittyvät Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2004/39/EY ⁽¹⁾ tarkoitettujen arvopapereiden tai muiden rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskuun, myyntiin, ostoon tai siirtoon, keskuspankkipalvelut ja Euroopan rahoitusvakausvälinettä ja Euroopan vakausmekanismia käyttämällä toteutetut toimet;
- k) kun kyseessä ovat lainat riippumatta siitä, liittyvätkö ne arvopapereiden tai muiden rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskuun, myyntiin, ostoon tai siirtoon;
- l) kun kyseessä on Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2002/21/EY ⁽²⁾ tarkoitettuihin yleisiin viestintäverkkoihin ja sähköiseen viestintään liittyvien palvelujen hankkiminen;
- m) kun kyse on sellaisen kansainvälisen järjestön toimittamista palveluista, jonka perussäännössä tai perustamisasiakirjassa kielletään tarjouskilpailumenettelyihin osallistuminen.

2. Tarjousta on pidettävä soveltumattomana, jos se ei liity hankintasopimuksen kohteeseen, ja osallistumishakemusta on pidettävä soveltumattomana, jos taloudellinen toimija on jossakin varainhoitoasetuksen 106 artiklan 1 kohdan mukaisessa poissulkemiseen johtavassa tilanteessa tai ei täytä valintaperusteita.

3. Edellä 1 kohdan b alakohdan ii ja iii alakohdassa säädettyjä poikkeuksia sovelletaan ainoastaan silloin, kun järkeviä vaihtoehtoisia tai korvaavia ratkaisuja ei ole eikä kilpailun puuttuminen johdu hankintaehtojen keinoitekoisesta kaventamisesta hankinnan määrittelyn yhteydessä.

4. Edellä 1 kohdan e alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa perushankkeessa on ilmoitettava mahdollisten lisäpalveluiden tai -rakennusrakoiden laajuudesta sekä edellytyksistä, joilla niitä koskeva hankintasopimus voidaan tehdä. Perushanketta koskevan tarjouskilpailun yhteydessä on ilmoitettava mahdollisesta neuvottelumenettelyn käytöstä ja lisäpalveluiden tai -rakennusrakoiden arvioitu kokonaisarvo on otettava huomioon sovellettaessa varainhoitoasetuksen 118 artiklan 1 kohdassa tai tämän asetuksen 265 artiklan 1 kohdan a alakohdassa, 267 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tai 269 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja kynnysarvoja ulkoisten toimien alalla. Kun toimielimet tekevät hankintasopimuksia omaan lukuunsa, tätä menettelyä voidaan käyttää ainoastaan alkuperäisen hankintasopimuksen täytäntönnäpönnön aikana ja enintään kolmen vuoden ajan kyseisen sopimuksen allekirjoittamisesta.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/39/EY, annettu 21 päivänä huhtikuuta 2004, rahoitusvälineiden markkinoista sekä neuvoston direktiivien 85/611/ETY ja 93/6/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/12/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 93/22/ETY kumoamisesta (EUVL L 145, 30.4.2004, s. 1).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/21/EY, annettu 7 päivänä maaliskuuta 2002, sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen yhteisestä sääntelyjärjestelmästä (puitedirektiivi) (EYVL L 108, 24.4.2002, s. 33).

▼ M1

135 artikla

Tarjousperusteisen neuvottelumenettelyn tai kilpailullisen neuvottelumenettelyn käyttö**(Varainhoitoasetuksen 104 artiklan 5 kohta)**

1. Kun hankintaviranomainen käyttää tarjousperusteista neuvottelumenettelyä tai kilpailullista neuvottelumenettelyä, sen on noudatettava varainhoitoasetuksen 104 artiklan 4 kohdassa ja tämän asetuksen 128 artiklan 5 kohdassa säädettyjä neuvottelujärjestelyjä. Hankintaviranomainen voi käyttää näitä menettelyjä sopimuksen arvioidusta arvosta riippumatta seuraavissa tapauksissa:

- a) kun avoimella tai rajoitetulla menettelyllä on kyseisen menettelyn päättymiseen mennessä saatu ainoastaan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja sääntöjenvastaisia tai ei hyväksyttävissä olevia tarjouksia ja edellyttäen, ettei alkuperäisiä hankinta-asiakirjoja ole olennaisesti muutettu; hankintailmoituksen julkaisemisvaatimuksesta voidaan luopua 4 kohdassa säädetyn edellytyksin;
- b) kun kyseessä ovat rakennusurakat, tavarat tai palvelut, jotka täyttävät yhden tai useamman seuraavista edellytyksistä:
  - i) hankintaviranomaisen tarpeita ei voida helposti täyttää mukauttamatta saatavilla olevaa ratkaisua;
  - ii) rakennusurakoihin, tavaroihin tai palveluihin kuuluu suunnittelua tai innovatiivisia ratkaisuja;
  - iii) hankintasopimusta ei sen luonteeseen, monitahoisuuteen tai oikeudelliseen ja rahoituskelliseen rakenteeseen liittyvistä erityisistä syistä tai sopimuksen kohteeseen liittyvien riskien vuoksi voida tehdä ilman edeltäviä neuvotteluja;
  - iv) hankintaviranomainen ei pysty laatimaan riittävän tarkkoja standardiin perustuvia teknisiä eritelmiä 139 artiklan 3 kohdan mukaisesti;
- c) kun kyseessä ovat käyttöoikeussopimukset;
- d) kun kyseessä ovat direktiivin 2014/24/EU liitteessä XIV tarkoitettut palveluhankintasopimukset;
- e) kun kyseessä ovat muut tutkimus- ja kehityspalvelut kuin ne, jotka kuuluvat CPV-koodeihin 73000000-2-73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 ja 73430000-5, paitsi silloin kun hyödyt koituvat yksinomaan hankintaviranomaiselle sen omassa toiminnassa käytettäväksi tai kun hankintaviranomainen maksaa suoritettun palvelun kokonaan;
- f) kun kyseessä ovat palveluhankintasopimukset, jotka koskevat Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2010/13/EU ⁽¹⁾ määriteltyihin audiovisuaalisiin mediapalveluihin tai radiotoiminnan palveluihin tarkoitettun ohjelmamateriaalin ostoa, kehittämistä, tuotantoa tai yhteistuotantoa, tai sopimukset, jotka koskevat radio- ja televisiolähetysaikaa tai ohjelmien toimittamista.

2. Tarjous on katsottava sääntöjenvastaiseksi missä tahansa seuraavista tapauksista:

- a) kun se ei täytä hankinta-asiakirjoissa asetettuja vähimmäisvaatimuksia;

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/13/EU, annettu 10 päivänä maaliskuuta 2010, audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoamista koskevien jäsenvaltioiden tiettyjen lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (audiovisuaalisia mediapalveluja koskeva direktiivi) (EUVL L 95, 15.4.2010, s. 1).

▼ **M1**

- b) kun se ei täytä varainhoitoasetuksen 111 artiklan 4 kohdassa tarjousten jättämiseksi asetettuja vaatimuksia;
- c) kun tarjoaja hylätään varainhoitoasetuksen 107 artiklan 1 kohdan b tai c alakohdan nojalla;
- d) kun hankintaviranomainen on katsonut, että tarjous on hinnaltaan poikkeuksellisen alhainen.

3. Tarjous on katsottava sellaiseksi, ettei sitä voida hyväksyä, missä tahansa seuraavista tapauksista:

- a) kun tarjouksessa ilmoitettu hinta ylittää hankintaviranomaisen enimmäisbudjetin, joka on määritelty ja dokumentoitu ennen hankintamenettelyn aloittamista;
- b) kun tarjous ei täytä ratkaisuperusteiden mukaisia vähimmäislaatuvaatimuksia.

4. Edellä 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa hankintaviranomainen ei tarvitse julkaista hankintailmoitusta, jos se ottaa tarjousperusteiseen neuvottelumenettelyyn kaikki ne tarjoajat, jotka täyttävät poissulkemis- ja valintaperusteet, lukuun ottamatta niitä tarjoajia, jotka ovat jättäneet hinnaltaan poikkeuksellisen alhaiseksi katsotun tarjouksen.

*136 artikla***Menettely, johon kuuluu kiinnostuksenilmaisupyynnö****(Varainhoitoasetuksen 104 artiklan 5 kohta)**

1. Jos sopimuksen arvo on pienempi kuin varainhoitoasetuksen 118 artiklan 1 kohdassa tai tämän asetuksen 265 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu asianomainen kynnysarvo, ja rajoittamatta tämän asetuksen 134 ja 135 artiklan soveltamista, hankintaviranomainen voi käyttää kiinnostuksenilmaisupyynnöä jompaankumpaan seuraavista tapauksista:

- a) esikarsintaan sellaisten ehdokkaiden valitsemiseksi, joita kehoitetaan tekemään tarjous rajoitetuissa tarjouspyynnöissä;
- b) luettelon laatimiseksi myyjistä, joita kehoitetaan tekemään osallistumishakemus tai tarjous.

2. Kiinnostuksenilmaisupyynnön perusteella laadittava luettelo on voimassa enintään neljän vuoden ajan siitä päivästä, jona 124 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu ilmoitus on julkaistu.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu luettelo voi käsittää useampia osia.

Taloudelliset toimijat voivat ilmaista kiinnostuksensa milloin tahansa luettelon voimassaoloaikana lukuun ottamatta sen kolmea viimeistä voimassaolokautta.

▼M1

3. Hankinnan tekemisen yhteydessä hankintaviranomainen pyytää kaikkia luetteloon tai sen osaan merkittyjä ehdokkaita tai myyjiä joko
- a) tekemään 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa tarjouksen; tai
  - b) toimittamaan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetun luettelon tapauksessa jommankumman seuraavista:
    - i) tarjouksen, joka sisältää poissulkemis- ja valintaperusteita koskevat asiakirjat; tai
    - ii) poissulkemis- ja valintaperusteita koskevat asiakirjat, minkä jälkeen nämä perusteet täyttäviä ehdokkaita pyydetään esittämään tarjous.

*136 a artikla***Arvoltaan keskiuuret sopimukset****(Varainhoitoasetuksen 104 artiklan 1 kohta)**

Arvoltaan keskiuuri hankintasopimus, jonka arvo on pienempi kuin varainhoitoasetuksen 118 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu asianomainen kynnysarvo, voidaan tehdä neuvottelumenettelyssä noudattaen varainhoitoasetuksen 104 artiklan 4 kohdassa ja tämän asetuksen 128 artiklan 5 kohdassa säädettyjä neuvottelujärjestelyjä. Tällaisiin menettelyihin sovelletaan tämän asetuksen 124 artiklan 1 kohtaa ja 128 artiklan 1 ja 4 kohtaa. Vain sellaiset ehdokkaat, joilta hankintaviranomainen on kirjallisesti pyytänyt tarjousta samanaikaisesti, voivat tehdä alustavan tarjouksen.

*137 artikla***Arvoltaan vähäiset sopimukset****(Varainhoitoasetuksen 104 artiklan 1 kohta)**

1. Arvoltaan vähäinen hankintasopimus, jonka arvo on enintään 60 000 euroa, voidaan tehdä neuvottelumenettelyssä noudattaen varainhoitoasetuksen 104 artiklan 4 kohdassa ja tämän asetuksen 128 artiklan 5 kohdassa säädettyjä neuvottelujärjestelyjä. Tällaisiin menettelyihin sovelletaan tämän asetuksen 124 artiklan 1 kohtaa ja 128 artiklan 2 ja 4 kohtaa. Vain sellaiset ehdokkaat, joilta hankintaviranomainen on kirjallisesti pyytänyt tarjousta samanaikaisesti, voivat tehdä alustavan tarjouksen.

2. Arvoltaan erittäin vähäinen hankintasopimus, jonka arvo on enintään 15 000 euroa, voidaan tehdä neuvottelumenettelyssä noudattaen varainhoitoasetuksen 104 artiklan 4 kohdassa ja tämän asetuksen 128 artiklan 5 kohdassa säädettyjä neuvottelujärjestelyjä. Tällaisiin menettelyihin sovelletaan tämän asetuksen 128 artiklan 3 kohtaa. Vain sellaiset ehdokkaat, joilta hankintaviranomainen on kirjallisesti pyytänyt tarjousta samanaikaisesti, voivat tehdä alustavan tarjouksen.

3. Enintään 1 000 euron menojen kattamiseksi suoritettavat maksut voidaan maksaa pelkän laskun perusteella ilman tarjouksen hyväksymistä ennakkoon.

▼ **M1***137 a artikla***Alustavat markkinakartoitukset****(Varainhoitoasetuksen 105 artiklan 1 kohta)**

1. Hankintaviranomainen voi alustavaa markkinakartoitusta varten pyytää tai hyväksyä neuvoja riippumattomilta asiantuntijoilta tai viranomaisilta taikka taloudellisilta toimijoilta. Näitä neuvoja voidaan käyttää hankintamenettelyn suunnittelussa ja toteuttamisessa edellyttäen, etteivät ne johda kilpailun vääristymiseen tai syrjimättömyyden tai avoimuuden periaatteen rikkomiseen.

2. Jos taloudellinen toimija on antanut neuvoja hankintaviranomaiselle tai muulla tavoin osallistunut hankintamenettelyn valmisteluun, hankintaviranomaisen on toteutettava 142 artiklan mukaiset aiheelliset toimenpiteet varmistaakseen, ettei kyseisen taloudellisen toimijan osallistuminen aiheuta kilpailun vääristymistä.

*138 artikla***Hankinta-asiakirjat****(Varainhoitoasetuksen 105 artiklan 2 kohta)**

1. Hankinta-asiakirjojen on sisällettävä seuraavat:

- a) soveltuvin osin hankintailmoitus tai muu tiedotustoimenpide 123–126 artiklan mukaisesti;
- b) tarjouspyyntö;
- c) tarjouseritelmä tai kilpailullisen neuvottelumenettelyn tapauksessa hankintakuvaus; näiden on sisällettävä tekniset eritelmät ja sovellettavat perusteet;
- d) mallisopimukseen perustuva sopimusluonnos.

Ensimmäisen alakohdan d alakohtaa ei sovelleta silloin, kun mallisopimusta ei asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa voida käyttää.

2. Tarjouspyynnössä on

- a) annettava tarjousten jättämistä koskevat säännöt, etenkin edellytykset, joiden mukaisesti tarjoukset pidetään luottamuksellisina niiden avaamiseen asti, tarjousten vastaanottamiselle asetettu määräpäivä ja kellonaika sekä osoite, johon tarjoukset on lähetettävä tai toimitettava, tai sähköisen toimittamisen tapauksessa internetosoite;
- b) todettava, että tarjouksen tekeminen merkitsee hankinta-asiakirjoissa asetettujen ehtojen hyväksymistä ja että tarjouksen tekeminen sitoo tarjouskilpailun voittanutta toimeksisaajaa sopimuksen täytäntöönpanon ajan;
- c) ilmoitettava määräaika, jonka tarjous on voimassa ja jonka ajan se on säilytettävä muuttamattomana;
- d) kiellettävä kaikki yhteydenotot hankintaviranomaisen ja tarjoajan välillä menettelyn aikana, lukuun ottamatta 160 artiklassa säädettyjä poikkeustapauksia, ja määrättävä tarkastuskäyntien tapauksessa kyseisiä käyntejä koskevista järjestelyistä;

▼ **M1**

- e) täsmennettävä keinot, joilla todistetaan, että tarjousten vastaanottamiselle asetettua määräaikaa on noudatettu;
  - f) todettava, että tarjouksen tekeminen merkitsee sen hyväksymistä, että menettelyn tulos annetaan tarjoajalle tiedoksi sähköisesti.
3. Tarjouseritelmän on sisällettävä seuraavat tiedot:
- a) poissulkemis- ja valintaperusteet;
  - b) ratkaisuperusteet ja niiden painotus, tai jos painotus ei objektiivisista syistä ole mahdollista, ratkaisuperusteiden aleneva tärkeysjärjestys, jota sovelletaan myös vaihtoehtoihin, jos ne hyväksytään hankintailmoituksessa;
  - c) 139 artiklassa tarkoitetut tekniset eritelmät;
  - d) jos hyväksytään vaihtoehtoja, vähimmäisvaatimukset, jotka vaihtoehtojen on täytettävä;
  - e) tieto siitä, sovelletaanko Euroopan unionin erioikeuksista ja vapauksista tehtyä pöytäkirjaa, tai tapauksen mukaan tieto siitä, sovelletaanko diplomaattisia suhteita koskevaa Wienin yleissopimusta tai konsulisuhteita koskevaa Wienin yleissopimusta;
  - f) todisteet hankintamarkkinoille pääsystä 172 artiklan ja 263 artiklan mukaisesti;
  - g) jos kyseessä ovat dynaamiset hankintajärjestelmät tai sähköiset luetelot, tiedot käytettävistä sähköisistä laitteista sekä viestintäyhteyttä koskevista teknisistä järjestelyistä ja eritelmistä.
4. Hankintasopimusluonnoksessa on
- a) ilmoitettava sopimusehtojen rikkomisesta seuraavat sopimussakot;
  - b) ilmoitettava, minkä tietojen on 102 artiklan mukaisesti käytävä ilmi laskuista tai asiakirjatodisteista;
  - c) todettava, että toimielinten tehdessä hankintasopimuksia omaan lukuunsa sopimukseen sovelletaan unionin lainsäädäntöä ja tarvittaessa täydentävästi kansallista lainsäädäntöä, tai jos 121 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen sopimusten tapauksessa on tarpeen, yksinomaan kansallista lainsäädäntöä;
  - d) mainittava riita-asioissa toimivaltainen tuomioistuin;
  - e) mainittava, että toimeksisaajan on noudatettava sovellettavia ympäristö-, sosiaali- ja työlänsäädännön velvoitteita, jotka on vahvistettu unionin oikeudessa, kansallisessa lainsäädännössä, työehtosopimuksissa tai direktiivin 2014/24/EU liitteessä X luetelluissa sosiaali- ja ympäristöaloja sekä työtä koskevissa kansainvälisissä sopimuksissa;
  - f) mainittava, edellytetäänkö teollis- ja tekijänoikeuksien siirtoa;
  - g) mainittava, että tarjouksessa ilmoitettu hinta on kiinteä ja muuttumaton, tai ilmoitettava edellytykset tai menetelmät, joilla hintaa voidaan tarkistaa sopimuksen voimassaoloaikana.

▼ M1

Sovellettaessa ensimmäisen alakohdan g alakohtaa, jos hintojen tarkistamisesta määrätään sopimuksessa, hankintaviranomaisen on otettava huomioon etenkin

- i) hankinnan kohde ja taloudellinen tilanne, jossa hankinta tehdään;
- ii) sopimuksen ja tehtävien luonne ja sopimuksen kesto;
- iii) omat taloudelliset etunsa.

Ensimmäisen alakohdan c ja d alakohtaa ei tarvitse soveltaa sopimukseen, jotka on allekirjoitettu 134 artiklan 1 kohdan m alakohdan mukaisesti.

*139 artikla***Tekniset eritelvät****(Varainhoitoasetuksen 105 artiklan 2 kohta)**

1. Teknisten eritelmien on mahdollistettava taloudellisten toimijoiden yhtäläinen pääsy hankintamenettelyihin, eikä niillä saa luoda perusteettomia esteitä hankintojen avaamiselle kilpailulle.

Teknisissä eritelmissä on esitettävä rakennusurakoilta, tavaroilta tai palveluilta vaadittavat ominaisuudet, vähimmäisvaatimukset mukaan luetuina, jotta rakennusurakat, tavarat tai palvelut soveltuvat siihen tarkoitukseen, johon hankintaviranomainen aikoo niitä käyttää.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin ominaisuuksiin kuuluvat soveltuvin osin seuraavat:

- a) laatutaso;
- b) ympäristö- ja ilmastomyötäisyys;
- c) luonnollisten henkilöiden käyttöön tarkoitettujen hankintojen tapauksessa vammaiskäytön vaatimukset tai kaikkien käyttäjien vaatimukset täyttävä suunnittelu, lukuun ottamatta asianmukaisesti perusteltuja tapauksia;
- d) vaatimustenmukaisuuden arviointitasot ja -menettelyt;
- e) tavaroiden suorituskyky tai käyttö;
- f) turvallisuus tai mitat, kuten tavarahankintojen tapauksessa myyntinimet ja käyttöohjeet sekä kaikkien hankintojen tapauksessa termistö, tunnuksat, testaus ja testausmenetelmät, pakkaukset, pakkausmerkinnot, tuotantoprosessit ja -menetelmät;
- g) rakennusurakoiden tapauksessa laadunvarmistusmenettelyt sekä rakennusurakoiden suunnittelu- ja kustannuslaskentasäännöt, testiolosuhteet ja töiden tarkastus- ja vastaanottoedellytykset, rakennustekniikat ja -menetelmät ja kaikki muut tekniset edellytykset, jotka hankintaviranomainen voi yleisten tai erityisten määräysten nojalla asettaa valmiille työlle ja siihen kuuluville materiaaleille tai osille.

▼ **M1**

3. Tekniset eritelvät esitetään jollakin seuraavista tavoista:
    - a) viittaamalla seuraavassa esitetystä ensisijaisuusjärjestyksessä seuraaviin: eurooppalaiset standardit, eurooppalaiset tekniset arvioinnit, yhteiset tekniset eritelvät, kansainväliset standardit tai muut eurooppalaisten standardointielinten perustamat tekniset viitejärjestelmät tai niiden puuttuessa vastaavat kansalliset järjestelmät; jokaiseen viittaukseen on liitettävä ilmaisu ”tai vastaava”;
    - b) käyttämällä perusteena suorituskykyä koskevia tai toiminnallisia vaatimuksia, ympäristövaatimukset mukaan luettuina, edellyttäen, että parametrit ovat niin tarkat, että tarjoajat pystyvät määrittämään hankinnan kohteen ja hankintaviranomainen pystyy tekemään hankintasopimuksen;
    - c) käyttämällä a ja b alakohdassa tarkoitettujen menetelmien yhdistelmää.
  4. Käyttäessään mahdollisuutta viitata 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettuihin eritelmiin hankintaviranomainen ei saa hylätä tarjousta sillä perusteella, että se ei ole mainittujen eritelmien mukainen, jos tarjoaja osoittaa millä tahansa tarkoitukseen soveltuvalla tavalla, että ehdotettu ratkaisu täyttää teknisissä eritelmissä asetetut vaatimukset jollakin vastaavalla tavalla.
  5. Käyttäessään 3 kohdan b alakohdassa säädettyä mahdollisuutta laatia suorituskykyä koskeviin tai toiminnallisiin vaatimuksiin perustuvia teknisiä eritelmiä hankintaviranomainen ei saa hylätä tarjousta, joka on eurooppalaisen standardin täytäntöönpanemiseksi annetun kansallisen standardin, eurooppalaisen teknisen hyväksynnän, yhteisen teknisen eritelmän, kansainvälisen standardin tai eurooppalaisen standardointielimen tuottamien teknisten viitejärjestelmien mukainen, jos kyseiset eritelvät koskevat hankintaviranomaisen asettamia suorituskykyä koskevia tai toiminnallisia vaatimuksia.
- Tarjoajan on osoitettava jollakin asianmukaisella tavalla, että standardin mukainen rakennusurakka, tavara tai palvelu täyttää hankintaviranomaisen asettamat suorituskykyä koskevat tai toiminnalliset vaatimukset.
6. Jos hankintaviranomainen aikoo ostaa rakennusurakoita, tavaroita tai palveluja, joilla on erityisiä ympäristöominaisuuksia taikka sosiaalisia tai muita erityisominaisuuksia, se voi vaatia erityistä merkkiä tai asettaa merkille erityisvaatimuksia edellyttäen, että kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:
    - a) merkille asetetut vaatimukset koskevat ainoastaan perusteita, jotka liittyvät sopimuksen kohteeseen ja soveltuvat hankinnan ominaisuuksien määrittelyyn;
    - b) merkille asetetut vaatimukset perustuvat puolueettomasti todennettavissa oleviin ja syrjimättömiin perusteisiin;
    - c) merkit vahvistetaan avoimessa ja läpinäkyvässä menettelyssä, johon kaikki asianomaiset sidosryhmät voivat osallistua;
    - d) kaikkien asianomaisten osapuolten on mahdollista saada merkki;
    - e) merkille asetetut vaatimukset laatii kolmas osapuoli, jonka suhteen merkkiä hakeva taloudellinen toimija ei voi käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa.

▼ **M1**

Hankintaviranomainen voi vaatia, että taloudelliset toimijat esittävät Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 765/2008 ⁽¹⁾ mukaisesti akkreditoitujen vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen tai vastaavan vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen antaman testausraportin tai todistuksen näyttönä siitä, että tarjous täyttää hankinta-asiakirjoissa asetetut vaatimukset.

7. Hankintaviranomaisen on hyväksyttävä mikä tahansa muu kuin 6 kohdassa tarkoitettu asianmukainen näyttö, kuten valmistajan tekniset asiakirjat, jos testausraportit tai todistukset eivät ole olleet asianomaisen taloudellisen toimijan käytettävissä tai toimijan ei ole ollut mahdollista saada niitä tai erityistä merkkiä asetettujen määräaikojen kuluessa, edellyttäen, että tämä ei johdu taloudelliseen toimijaan liittyvistä syistä ja että kyseinen taloudellinen toimija todistaa, että toimitettavat rakennusrakavat, tavarat tai palvelut täyttävät erityistä merkkiä koskevat vaatimukset tai hankintaviranomaisen asettamat erityisvaatimukset.

8. Teknisissä eritelmissä ei hankinnan kohteen vuoksi perusteltuja tapauksia lukuun ottamatta saa viitata tiettyyn merkkiin tai alkuperään taikka prosessiin, joka on ominainen tietyn taloudellisen toimijan tuotteille tai palveluille, eikä tavaramerkkeihin, patentteihin, tyypeihin tai tiettyyn alkuperään tai tuotantoon siten, että maininta suosisi tai sulkisi menettelystä pois tiettyjä tuotteita tai taloudellisia toimijoita.

Tällainen viittaus on poikkeuksellisesti sallittu, jos sopimuksen kohdetta ei ole muuten mahdollista kuvata riittävän täsmällisesti ja täysin selvästi. Tällaiseen viittaukseen on liitettävä ilmaisu ”tai vastaava”.

*141 artikla***Ilmoitus ja todisteet siitä, ettei taloudellinen toimija ole poissulkemista edellyttävässä tilanteessa****(Varainhoitoasetuksen 106 ja 107 artikla)**

1. Sovellettaessa varainhoitoasetuksen 106 artiklan 10 kohtaa hankintaviranomaisen on hyväksyttävä direktiivissä 2014/24/EU tarkoitettu yhteinen eurooppalainen hankinta-asiakirja tai sen puuttuessa päivätty ja allekirjoitettu kunnian ja omantunnon kautta annettu vakuutus, jossa todetaan, ettei taloudellinen toimija ole missään varainhoitoasetuksen 106 artiklan 1 ja 4 kohdassa ja 107 artiklassa tarkoitetuista tilanteista tai että se on jossakin varainhoitoasetuksen 106 artiklan 7 kohdan a alakohdassa tarkoitetuista tilanteista.

Taloudellinen toimija voi käyttää uudelleen sellaista yhteistä eurooppalaista hankinta-asiakirjaa, jota on jo käytetty aiemmassa hankintamenettelyssä, edellyttäen, että se vahvistaa, että kyseisen asiakirjan sisältämät tiedot ovat edelleen paikkansapitäviä.

Jos hankintaviranomainen rajoittaa ehdokkaiden määrää varainhoitoasetuksen 104 artiklan 3 kohdan mukaisesti, kaikkien ehdokkaiden on toimitettava tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettut todisteet.

Hankintaviranomainen voi riskinarviointinsa perusteella päättää olla edellyttämättä yhteistä eurooppalaista hankinta-asiakirjaa tai kunnian ja omantunnon kautta annettavaa vakuutusta seuraavien menettelyjen tapauksessa:

- a) 137 artiklan 2 kohdan mukaisia arvoltaan hyvin vähäisiä sopimuksia koskevat menettelyt;

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 765/2008, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2008, tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta (EUVL L 218, 13.8.2008, s. 30).

▼ M1

b) ulkoisten toimien alalla tehtäviä hankintoja koskevat menettelyt, joissa hankinnan arvo on 265 artiklan 1 kohdan, 267 artiklan 1 kohdan tai 269 artiklan 1 kohdan mukaisesti enintään 20 000 euroa.

2. Valitun tarjoajan on toimitettava hankintaviranomaiselle tämän asettamaan määräaikaan mennessä ja ennen sopimuksen allekirjoittamista 3 kohdassa tarkoitettut todisteet yhteisen eurooppalaisen hankinta-asiakirjan tai kunnian ja omantunnon kautta antaman vakuutuksen tueksi, kun on kyse

a) toimielinten omaan lukuunsa tekemistä sopimuksista, joiden arvo on suurempi tai yhtä suuri kuin varainhoitoasetuksen 118 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu asianomainen kynnysarvo;

b) ulkoisten toimien alalla tehtävistä sopimuksista, joiden arvo on suurempi tai yhtä suuri kuin 265 artiklan 1 kohdan a alakohdassa, 267 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tai 269 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu asianomainen kynnysarvo.

3. Hankintaviranomaisen on hyväksyttävä riittäväksi todisteeksi siitä, ettei taloudellinen toimija ole missään varainhoitoasetuksen 106 artiklan 1 kohdan a, c, d tai f alakohdassa tarkoitetuista tilanteista, äskettäin annettu rikosrekisteriote tai sen puuttuessa taloudellisen toimijan sijoittautumisvaltion oikeus- tai hallintoviranomaisen äskettäin antama vastaava asiakirja, joka osoittaa edellä tarkoitettujen vaatimusten täyttymisen.

Hankintaviranomaisen on hyväksyttävä riittäväksi todisteeksi siitä, ettei taloudellinen toimija ole varainhoitoasetuksen 106 artiklan 1 kohdan a tai b alakohdassa tarkoitettussa tilanteessa, kyseisen valtion toimivaltaisen viranomaisen äskettäin antama todistus.

Jos edellä tarkoitettussa valtiossa ei anneta tällaista todistusta, taloudellinen toimija voi toimittaa oikeusviranomaiselle tai notaarille annetun valaehtoisen vakuutuksen tai tällaisen puuttuessa sijoittautumisvaltionsa hallintoviranomaiselle tai asiassa toimivaltaiselle toimialaansa edustavalle järjestölle annetun virallisen vakuutuksen.

4. Hankintaviranomainen ei saa vaatia taloudelliselta toimijalta 3 kohdassa tarkoitettuja asiakirjatodisteita silloin kun on kyse kansainvälisistä järjestöistä, jos se voi tutustua niihin maksutta kansallisessa tietokannassa tai jos tällaiset todisteet on jo toimitettu sille muun menettelyn yhteydessä ja jos asiakirjojen antamisesta on kulunut enintään vuosi ja ne ovat edelleen voimassa.

Tällöin taloudellisen toimijan on annettava kunnian ja omantunnon kautta vakuutus, jonka mukaan asiakirjatodisteet on jo toimitettu aieman menettelyn yhteydessä, ja vahvistettava, ettei sen tilanne ole muuttunut.

*142 artikla***Toimenpiteet kilpailun vääristymisen estämiseksi****(Varainhoitoasetuksen 107 artiklan 1 kohta)**

Varainhoitoasetuksen 107 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä ovat muun muassa sellaisten keskeisten tietojen toimittaminen muille ehdokkaille ja tarjoajille, joita on vaihdettu ehdokkaan tai tarjoajan osallistuessa hankintamenettelyn valmisteluun tai jotka ovat tulosta tällaisesta osallistumisesta, sekä riittävien määräaikojen vahvistaminen tarjousten vastaanottamiselle.

▼ M1

Asianomaisen ehdokkaan tai tarjoajan saa hylätä hankintamenettelyssä vain, jos ei ole olemassa muita keinoja varmistaa tasapuolisen kohtelun periaatteen noudattamista.

Ennen poissulkemista ehdokkaille tai tarjoajille on annettava tilaisuus osoittaa, ettei niiden osallistuminen hankintamenettelyn valmisteluun johda kilpailun vääristymiseen.

*143 artikla***Varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmää varten perustetun tietokannan toiminta****(Varainhoitoasetuksen 108 artiklan 1, 2, 3, 4 ja 12 kohta)**

Varainhoitoasetuksen 108 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen tietokannan toiminnan varmistamiseksi varainhoitoasetuksen 108 artiklan 2 kohdan c, d ja e alakohdassa tarkoitettujen toimielimien, toimistojen, elimien, virastojen ja yhteisöjen nimeävät valtuutetut henkilöt.

Valtuutetut henkilöt toimittavat tarvittaessa varainhoitoasetuksen 108 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja tietoja. Valtuutetuille henkilöille myönnetään oikeus tutustua tietoihin varainhoitoasetuksen 108 artiklan 4 ja 12 kohdan mukaisesti.

Valtuutettuja henkilöitä, jotka varainhoitoasetuksen 108 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettujen yhteisöjen ovat jo aiemmin nimenneet alakohtaisten sääntöjen mukaisesti, voidaan käyttää varainhoitoasetuksen 108 artiklan 12 kohdassa mainittuun tarkoitukseen.

Varainhoitoasetuksen 108 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettujen yhteisöiltä pyydyttyä tieto on toimitettava alakohtaisten sääntöjen mukaisesti pelkästään sääntöjenvastaisuuksien hallinnointijärjestelmän kautta, joka on komission käyttöön ottama automatisoitu tietojärjestelmä petoksista ja sääntöjenvastaisuuksista ilmoittamista varten.

*144 artikla***Tutkintaelin****(Varainhoitoasetuksen 108 artiklan 6 kohta)**

1. Komissio nimittää tutkintaelimen puheenjohtajan. Puheenjohtaja valitaan tilintarkastustuomioistuimen tai unionin tuomioistuimen entisten jäsenten tai jossakin muussa unionin toimielimessä kuin komissiossa vähintään pääjohtajatasolla työskennelleiden entisten virkamiesten keskuudesta. Puheenjohtaja valitaan henkilökohtaisten ominaisuuksien, ammatillisen pätevyyden, laajan oikeus- ja talousalan kokemuksen sekä todistetun pätevyyden, riippumattomuuden ja ammatillisen luotettavuuden perusteella. Puheenjohtajan toimikausi on viisi vuotta, eikä samaa henkilöä voida nimetä uudeksi toimikaudeksi. Puheenjohtaja nimetään Euroopan unionin muuta henkilöstöä koskevien palvelussuhteen ehtojen 5 artiklassa tarkoitetuksi erityisneuvonantajaksi.

Tutkintaelimen puheenjohtaja johtaa kaikkia tutkintaelimen kokouksia. Hän hoitaa tehtävänsä riippumattomasti. Hänellä ei saa olla tutkintaelimen puheenjohtajan tehtävien ja muiden virkatehtävien välisiä eturistiriitoja.

▼ M1

2. Komissio nimeää tutkintaelimen kaksi pysyvää jäsentä. Lisäksi tutkintaelimeen kuuluu pyynnön esittäneen hankintaviranomaisen edustaja, joka nimetään hankintaviranomaisen oman sisäisen organisaation mukaisesti.
3. Tutkintaelimen pysyvä sihteeri
  - a) laatii analyysin tutkintaelimelle varainhoitoasetuksen 108 artiklan 8 kohdan a alakohdan mukaisesti toimitetuista tiedoista;
  - b) pitää yhteyttä taloudellisiin toimijoihin ja muihin tulojen ja menojen hyväksyjiin varainhoitoasetuksen 108 artiklan 8 kohdan b, c ja f alakohdan soveltamiseksi;
  - c) pitää rekisteriä tutkintaelimen varainhoitoasetuksen 108 artiklan 5 kohdan mukaisesti antamista suosituksista ja hankintaviranomaisen varainhoitoasetuksen 106 artiklan 3 kohdan mukaisesti tekemistä päätöksistä;
  - d) huolehtii tietojen keskitetystä julkaisemisesta varainhoitoasetuksen 106 artiklan 16 kohdan mukaisesti.
4. Kukin tutkintaelimen jäsen tarkastelee jokaista tutkintaelimen käsiteltäväksi annettua tapausa tässä asetuksessa ja varainhoitoasetuksessa vahvistettujen sääntöjen ja menettelyjen sekä muiden komission mahdollisesti vahvistamien sääntöjen mukaisesti. Kunkin tutkintaelimen jäsenen on ennen nimeämistään sekä koko toimikautensa ajan viipymättä ilmoitettava kaikki toimet, jotka todennäköisesti johtavat eturistiriitaan varainhoitoasetuksen 57 artiklassa tai tämän asetuksen 32 artiklassa tarkoitetulla tavalla. Tutkintaelimen jäsenet jäävät itsensä tapauksissa, joissa heillä on tosiasiallinen eturistiriita.
5. Komissio vahvistaa tutkintaelimen työjärjestyksen.

*146 artikla***Valintaperusteet****(Varainhoitoasetuksen 110 artiklan 2 kohta)**

1. Hankintaviranomaisen on ilmoitettava hankinta-asiakirjoissa valintaperusteet, suorituskykyä koskevat vähimmäisvaatimukset sekä todisteet, jotka suorituskyvystä on esitettävä. Kaikkien vaatimusten on liityttävä sopimuksen kohteeseen ja oltava oikeassa suhteessa siihen.

Hankintaviranomaisen on selvennettävä hankinta-asiakirjoissa, miten taloudellisten toimijoiden ryhmittymien on täytettävä valintaperusteet ottaen huomioon 6 kohta.

Jos sopimus on jaettu eriin, hankintaviranomainen voi vahvistaa kullekin erälle suorituskykyä koskevat vähimmäisvaatimukset. Se voi vahvistaa muitakin suorituskykyä koskevia vähimmäisvaatimuksia, jos useista eristä tehdään sopimus saman toimeksisaajan kanssa.

2. Ammattitoiminnan harjoittamiskelpoisuuden osalta hankintaviranomainen voi vaatia, että taloudellinen toimija täyttää ainakin yhden seuraavista ehdoista:

▼ M1

- a) kuuluu ammatti- tai kaupparekisteriin, lukuun ottamatta kansainvälisiä järjestöjä;
- b) kun on kyse palveluhankintasopimuksesta, taloudellisella toimijalla on oltava erityinen lupa, joka osoittaa, että sillä on valtuudet täyttää sopimus sijoittautumisvaltiossaan, tai sen on oltava tietyn ammatti-alajärjestön jäsen.

3. Kun hankintaviranomainen vastaanottaa osallistumishakemuksen tai tarjouksen, se hyväksyy yhteisen eurooppalaisen hankinta-asiakirjan tai sen puuttuessa kunnian ja omantunnon kautta annetun vakuutuksen, jossa ehdokas tai tarjoaja ilmoittaa täyttävänsä valintaperusteet.

Hankintaviranomainen voi milloin tahansa menettelyn aikana pyytää tarjoajia ja ehdokkaita toimittamaan päivitetyn vakuutuksen tai kaikki asiakirjatodisteet tai osan niistä, jos tämä on tarpeen menettelyn asianmukaisen kulun varmistamiseksi.

Hankintaviranomaisen on pyydettävä ehdokkaita tai valittua tarjoajaa toimittamaan ajantasaiset asiakirjatodisteet lukuun ottamatta tapauksia, joissa hankintaviranomainen on jo vastaanottanut todisteet jotakin toista menettelyä varten, edellyttäen, että ne ovat edelleen ajan tasalla, tai joissa hankintaviranomaisella on maksuton pääsy asiakirjatodisteisiin kansallisessa tietokannassa.

4. Hankintaviranomainen voi riskinarviointinsa perusteella päättää olla edellyttämättä taloudellisilta toimijoilta todisteita näiden oikeustoimikelpoisuudesta ja sääntelyyn liittyvästä kelpoisuudesta, taloudellisista ja rahoitusta koskevista voimavaroista, teknisestä suorituskyvystä ja ammatillisesta pätevyydestä, kun on kyse

- a) toimielinten omaan lukuunsa tekemistä arvoltaan vähäisistä tai keskiuurista sopimuksista, joiden arvo ei ylitä varainhoitoasetuksen 118 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua arvoa;
- b) ulkoisten toimien alalla tehtävistä sopimuksista, joiden arvo ei ylitä 265 artiklan 1 kohdan a alakohdassa, 267 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tai 269 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja kynnyisarvoja.

Jos hankintaviranomainen päättää olla edellyttämättä taloudellisilta toimijoilta todisteita näiden oikeustoimikelpoisuudesta ja sääntelyyn liittyvästä kelpoisuudesta, taloudellisista ja rahoitusta koskevista voimavaroista, teknisestä suorituskyvystä ja ammatillisesta pätevyydestä, ennakkomaksua ei suoriteta.

5. Taloudellinen toimija voi tarvittaessa käyttää tiettyä sopimusta varten muiden yhteisöjen voimavaroja riippumatta sen ja näiden yhteisöjen välisten yhteyksien oikeudellisesta luonteesta. Sen on tällöin osoitettava hankintaviranomaiselle, että sillä on saatavillaan sopimuksen toteuttamiseksi tarvittavat resurssit, esittämällä kyseisiltä yhteisöiltä saamansa sitoumuksen, joka koskee kyseisiä voimavaroja.

Tekniseen suorituskykyyn ja ammatilliseen pätevyyteen liittyvien perusteiden osalta taloudellinen toimija voi kuitenkin käyttää hyväksi muiden yhteisöjen voimavaroja vain, jos kyseiset yhteisöt suorittavat rakennusurakat tai tarjoavat palvelut, joissa tällaisia voimavaroja vaaditaan.

Jos taloudellinen toimija käyttää hyväksi muiden yhteisöjen voimavaroja täyttääkseen taloudellisiin ja rahoitusta koskeviin voimavaroihin liittyvät perusteet, hankintaviranomainen voi vaatia, että taloudellinen toimija ja kyseiset muut yhteisöt ovat yhdessä vastuussa sopimuksen toteuttamisesta.

▼ M1

Hankintaviranomainen voi pyytää tarjoajaa ilmoittamaan, minkä osan sopimuksesta se aikoo teettää alihankintana, sekä nimeämään alihankkijat.

Sellaisten rakennusurakoiden ja palvelujen osalta, jotka suoritetaan hankintaviranomaisen välittömässä valvonnassa olevissa tiloissa, hankintaviranomaisen on vaadittava toimeksisaajaa ilmoittamaan sopimuksen toteuttamiseen osallistuvien alihankkijoiden nimet, yhteystiedot ja valtuutetut edustajat sekä mahdolliset alihankkijoita koskevat muutokset.

6. Hankintaviranomaisen on tarkistettava, täyttävätkö yhteisöt, joiden voimavaroja taloudellinen toimija aikoo käyttää hyväksi, sekä alihankkijat, silloin kun alihankintojen osuus sopimuksesta on suuri, asiaankuuluvat valintaperusteet.

Hankintaviranomaisen on vaadittava, että taloudellinen toimija korvaa yhteisön tai alihankkijan, joka ei täytä asiaankuuluvia valintaperusteita.

7. Kun kyse on rakennusurakka- ja palveluhankintasopimuksista sekä tavarahankintasopimuksiin liittyvistä kokoamis- tai asennustöistä, hankintaviranomainen voi vaatia, että tarjoaja itse tai, jos tarjoajana on taloudellisten toimijoiden ryhmittymä, jokin ryhmittymään osallistuvista toimijoista suorittaa tietyt kriittiset tehtävät.

147 artikla

**Taloudelliset ja rahoitusta koskevat voimavarat
(Varainhoitoasetuksen 110 artiklan 2 kohta)**

1. Sen varmistamiseksi, että taloudellisilla toimijoilla on sopimuksen toteuttamiseen tarvittavat taloudelliset ja rahoitusta koskevat voimavarat, hankintaviranomainen voi vaatia erityisesti, että

- a) taloudellisilla toimijoilla on tietty vuotuinen vähimmäisliikevaihto, johon kuuluu tietty vähimmäisliikevaihto sopimuksen kattamalla alalla;
- b) taloudelliset toimijat esittävät tietoja tilinpäätöksestään, josta käyvät ilmi esimerkiksi varojen ja velkojen suhteet;
- c) taloudellisilla toimijoilla on asianmukainen ammatinharjoittajan vastuuvakuutus.

Ensimmäisen alakohdan a alakohdan osalta vuotuinen vähimmäisliikevaihto saa olla enintään kaksi kertaa sopimuksen ennakoidun vuotuisen arvon suuruinen paitsi asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa, jotka liittyvät hankinnan luonteeseen ja jotka hankintaviranomaisen on esitettävä hankinta-asiakirjoissa.

Ensimmäisen alakohdan b alakohdan osalta hankintaviranomaisen on esitettävä näihin suhteisiin sovellettavat menetelmät ja kriteerit hankinta-asiakirjoissa.

2. Dynaamisissa hankintajärjestelmissä vuotuinen enimmäisliikevaihto lasketaan kyseisessä järjestelmässä tehtävien erillissopimusten oletetun enimmäissuuruuden perusteella.

▼ M1

3. Hankintaviranomainen ilmoittaa hankinta-asiakirjoissa, millaiset todisteet taloudellisen toimijan on esitettävä taloudellisista ja rahoitusta koskevista voimavaroistaan. Hankintaviranomainen voi pyytää erityisesti yhden tai useamman seuraavista asiakirjoista:

- a) pankkien antamat asianmukaiset lausunnot tai tarvittaessa todiste asianmukaisesta ammatinharjoittajan vastuuvakuutuksesta;
- b) tilinpäätöslaskelmat tai otteet niistä enintään kolmelta viimeksi päättyneeltä varainhoitovuodelta;
- c) selvitys taloudellisen toimijan kokonaisliikevaihdosta ja tarvittaessa liikevaihdosta sopimuksen kohteena olevalla toimialalla enintään kolmelta viimeksi kuluneelta saatavilla olevalta varainhoitovuodelta.

Jos taloudellinen toimija ei pätevistä syistä voi toimittaa hankintaviranomaisen pyytämiä asiakirjoja, se voi osoittaa taloudelliset ja rahoitusta koskevat voimavaransa jollakin muulla hankintaviranomaisen asianmukaiseksi katsomalla asiakirjalla.

*148 artikla***Tekninen suorituskyky ja ammatillinen pätevyys****(Varainhoitoasetuksen 110 artiklan 2 kohta)**

1. Hankintaviranomainen tarkistaa 2–5 kohdan mukaisesti, että ehdokkaat tai tarjoajat täyttävät teknistä suorituskykyä ja ammatillista pätevyyttä koskevat vähimmäisvalintaperusteet.

2. Hankintaviranomainen ilmoittaa hankinta-asiakirjoissa, millaiset todisteet taloudellisen toimijan on esitettävä teknisestä suorituskyvystään ja ammatillisesta pätevyydestään. Hankintaviranomainen voi pyytää yhden tai useamman seuraavista asiakirjoista:

- a) kun on kyse rakennusurakoista, kokoamis- tai asennustöitä edellyttävistä tavaroista tai palveluista, todistukset toteuttamisesta vastaavien henkilöiden koulutuksesta ja ammatillisesta pätevyydestä, ammattitaidosta, työkokemuksesta ja asiantuntemuksesta;
- b) luettelo
  - i) tärkeimmistä palvelu- ja tavaratoimituksista viimeksi kuluneilta kolmelta vuodelta sekä tiedot niiden arvosta, ajankohdasta sekä julkisista tai yksityisistä asiakkaista ja pyydettyä asiakkaiden antamat lausunnot;
  - ii) viimeksi kuluneiden viiden vuoden aikana toteutetuista rakennusurakoista ja sen tueksi todistukset merkittävimpien rakennusurakoiden asianmukaisesta toteuttamisesta;
- c) selvitys teknisistä laitteista, välineistä tai kalustosta, jotka ovat taloudellisen toimijan käytettävissä palveluhankinta- tai rakennusurakkasopimuksen toteuttamiseksi;
- d) kuvaus laadunvarmistusta varten taloudellisen toimijan käytettävissä olevista teknisistä laitteista ja resursseista sekä kuvaus käytettävissä olevista tutkimusresursseista;

▼ **M1**

- e) selvitys taloudellisen toimijan käytettävissä olevista sen omista tai sen ulkopuolisista teknisistä asiantuntijoista tai teknisistä toimielimistä, erityisesti niistä, jotka vastaavat laadunvalvonnasta;
- f) tavaroiden osalta: näytteet, selostukset tai alkuperäiset valokuvat tai virallisten laadunvalvontaelinten tai toimivaltaisiksi tunnustettujen laitosten laatimat todistukset, joista käy ilmi, että tavarat on todettu voimassa olevien teknisten eritelmien tai standardien mukaisiksi selkein viittauksin kyseisiin eritelmiin ja standardeihin;
- g) rakennusurakoiden tai palvelujen osalta selvitys taloudellisen toimijan keskimääräisestä vuosittaisesta työvoimasta ja johtohenkilöiden lukumäärästä kolmelta viimeksi kuluneelta vuodelta;
- h) selvitys toimitusketjun hallinnoinnista ja seurantajärjestelmistä, joita taloudellinen toimija voi soveltaa sopimuksen toteuttamisen yhteydessä;
- i) selvitys ympäristöasioiden hallintatoimenpiteistä, joita taloudellinen toimija soveltaa sopimuksen toteuttamisen yhteydessä.

Ensimmäisen alakohdan b alakohdan i alakohdan soveltamiseksi, jos se on tarpeen riittävän kilpailun varmistamiseksi, hankintaviranomainen voi ilmoittaa, että huomioon otetaan todisteet merkityksellisistä tavara- tai palvelutoimituksista, jotka on tehty yli kolme vuotta sitten.

Ensimmäisen alakohdan b alakohdan ii alakohdan soveltamiseksi, jos se on tarpeen riittävän kilpailun varmistamiseksi, hankintaviranomainen voi ilmoittaa, että huomioon otetaan todisteet merkityksellisistä rakennusrakoista, jotka on tehty yli viisi vuotta sitten.

3. Jos palvelut tai tavarat ovat monitahoisia tai niitä tarvitaan poikkeuksellisesti vain tiettyä erityistarkoitusta varten, tekninen suorituskyky ja ammatillinen pätevyys voidaan osoittaa tarkastuksella, jonka toimittaa hankintaviranomainen tai tämän puolesta taloudellisen toimijan sijoittautumisvaltion toimivaltainen virallinen elin suostumuksellaan. Tarkastus koskee tavarantoimittajan teknistä suorituskykyä ja tuotantovalmiuksia ja tarvittaessa sen tutkimusresursseja sekä laadunvalvontatoimenpiteitä.

4. Jos hankintaviranomainen vaatii taloudellista toimijaa esittämään riippumattomien laitosten antamat todistukset siitä, että se täyttää tiettyjen laadunvarmistusstandardien vaatimukset, mukaan lukien esteettömyys vammaisille henkilöille, sen on viitattava alan eurooppalaisiin standardisarjoihin perustuviin laadunvarmistusjärjestelmiin, jotka akkreditoidut laitokset ovat sertifioineet. Hankintaviranomaisen on kuitenkin hyväksyttävä myös muut taloudellisen toimijan toimittamat todisteet vastaavien laadunvarmistustoimenpiteiden toteuttamisesta, jos taloudellisen toimijan saatavilla ei todistettavasti ole tällaisia todistuksia tai jos taloudellinen toimija ei voi hankkia niitä asetettujen määräaikojen kuluessa siitä riippumattomista syistä, edellyttäen, että taloudellinen toimija todistaa, että ehdotetut laadunvarmistustoimenpiteet täyttävät vaaditut laadunvarmistusstandardien vaatimukset.

▼ **M1**

5. Jos hankintaviranomainen vaatii taloudellista toimijaa esittämään riippumattomien laitosten antamat todistukset siitä, että se täyttää tiettyjen ympäristöasioiden hallintaa koskevien järjestelmien tai standardien vaatimukset, niiden osalta on viitattava Euroopan unionin ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään (EMAS) tai muihin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1221/2009 ⁽¹⁾ 45 artiklan mukaisesti tunnustettuihin ympäristöjärjestelmiin taikka muihin ympäristöasioiden hallintajärjestelmiä koskeviin standardeihin, jotka perustuvat akkreditoitujen laitosten antamiin alan eurooppalaisiin tai kansainvälisiin standardeihin. Jos taloudellisen toimijan saatavilla ei todistettavasti ollut tällaisia todistuksia tai jos taloudellinen toimija ei voinut hankkia niitä asetettujen määräaikojen kuluessa siitä riippumattomista syistä, hankintaviranomaisen on hyväksyttävä myös muut todisteet ympäristöasioiden hallintatoimenpiteiden toteuttamisesta edellyttäen, että taloudellinen toimija todistaa, että nämä toimenpiteet vastaavat sovellettavassa ympäristöasioiden hallintajärjestelmässä tai -standardissa vaadittuja toimenpiteitä.

6. Hankintaviranomainen voi katsoa, että taloudellisella toimijalla ei ole vaadittua ammatillista pätevyyttä sopimuksen toteuttamiseksi asianmukaisia laatuvaatimuksia noudattaen, jos hankintaviranomainen on todennut, että taloudellisella toimijalla on eturistiriitoja, jotka voivat vaikuttaa kielteisesti sen toimintaan.

*149 artikla***Ratkaisuperusteet****(Varainhoitoasetuksen 110 artiklan 3 kohta)**

1. Laatuiperusteisiin voivat sisältyä muun muassa tekniset ansiot, esteettiset ja toiminnalliset ominaisuudet, esteettömyys, kaikkien käyttäjien vaatimukset täyttävä suunnittelu, yhteiskunnalliset, ympäristöön liittyvät ja innovatiiviset ominaisuudet, tuotanto-, toimitus- ja kaupankäyntiprosessi ja muut erityiset prosessit missä tahansa sopimuksen elinkaaren vaiheessa, sopimuksen toteuttamiseen osoitetun henkilöstön organisointi sekä toimituksen jälkeinen palvelu, tekninen tuki ja toimitusehdot, kuten toimituspäivä, toimitusmenettely ja toimitus- tai toteutusaika.

2. Hankintaviranomaisen on täsmennettävä kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen määrittämiseksi valitsemansa kunkin perusteen suhteellinen painotus hankinta-asiakirjoissa, paitsi jos perusteena käytetään yksinomaan alhaisinta hintaa. Painotukset voidaan ilmaista määrittämällä asteikko, jonka vaihteluväli on tarkoituksenmukainen.

Hinta- tai kustannuskriteerin suhteellinen painotus muihin perusteisiin nähden ei saa aiheuttaa hinnan tai kustannuksen vaikutuksen häviämistä.

Jos painotusta ei objektiivisista syistä voida määritellä, hankintaviranomaisen on ilmoitettava perusteet alenevassa tärkeysjärjestyksessä.

3. Hankintaviranomainen voi asettaa laatua koskevat vähimmäisvaatimukset. Tarjoukset, jotka eivät täytä näitä vaatimuksia, hylätään.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1221/2009, annettu 25 päivänä marraskuuta 2009, organisaatioiden vapaaehtoisesta osallistumisesta yhteisön ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään (EMAS-järjestelmä) ja asetuksen (EY) N:o 761/2001 ja komission päätösten 2001/681/EY ja 2006/193/EY kumoamisesta (EUVL L 342, 22.12.2009, s. 1).

▼ **M1**

4. Elinkaarikustannuksiin lasketaan tarkoituksenmukaisessa määrin osa tai kaikki seuraavista kustannuksista rakennusurakan, tavaran tai palvelun elinkaaren aikana:

- a) hankintaviranomaiselle tai muille käyttäjille aiheutuneet kustannukset, esimerkiksi
  - i) hankintakustannukset;
  - ii) käyttökustannukset, esimerkiksi energian ja muiden resurssien kulutus;
  - iii) huoltokustannukset;
  - iv) elinkaaren lopun kustannukset, kuten keräys- ja kierrätyskustannukset;
- b) ulkoisista ympäristövaikutuksista aiheutuvat kustannukset, jotka liittyvät rakennusurakkaan, tavarahan tai palveluun sen elinkaaren aikana, edellyttäen, että niiden rahallinen arvo voidaan määrittää ja todentaa.

5. Jos hankintaviranomainen arvioi kustannukset käyttämällä elinkaarikustannusmallia, sen on ilmoitettava hankinta-asiakirjoissa, millaisia tietoja tarjoajien on toimitettava ja mitä menetelmää käyttäen elinkaarikustannukset lasketaan kyseisten tietojen perusteella.

Ulkoisista ympäristövaikutuksista aiheutuvien kustannusten arviointimenetelmän on täytettävä seuraavat ehdot:

- a) se perustuu puolueettomasti todennettavissa oleviin ja syrjimättömiin perusteisiin;
- b) se on kaikkien asianomaisten osapuolten saatavilla;
- c) tietojen toimittamisesta ei aiheudu taloudellisille toimijoille kohtuutonta rasitusta.

Hankintaviranomainen laskee tarvittaessa elinkaarikustannukset käyttäen pakollisia yhteisiä menetelmiä direktiivin 2014/24/EU liitteen XIII mukaisesti.

150 artikla

Sähköisen huutokaupan käyttäminen
(Varainhoitoasetuksen 110 artiklan 5 kohta)

1. Hankintaviranomainen voi käyttää sähköisiä huutokauppoja, joissa tarjousten tietyistä osista esitetään uusia alennettuja hintoja tai uusia arvoja.

Hankintaviranomaisen on järjestettävä sähköinen huutokauppa toistuvana sähköisenä menettelyinä, joka toteutetaan sen jälkeen, kun tarjouksille on tehty alustava kokonaisarviointi, joka mahdollistaa niiden asettamisen paremmuusjärjestykseen automaattisia arviointimenetelmiä käyttäen.

2. Hankintaviranomainen voi päättää avoimissa tai rajoitetuissa menettelyissä taikka tarjousperusteisissa neuvottelumenettelyissä, että ennen julkista hankintaa koskevan sopimuksen tekemistä käydään sähköinen huutokauppa, kun hankinta-asiakirjat voidaan laatia riittävän tarkasti.

Sähköistä huutokauppa voidaan käyttää silloin, kun kilpailutetaan uudelleen 122 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitetun puitesopimuksen

▼ **M1**

osapuolia tai kun kilpailutetaan hankintoja 131 artiklassa tarkoitetussa dynaamisessa hankintajärjestelmässä.

Sähköisessä huutokaupassa sovelletaan jotakin varainhoitoasetuksen 110 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuista sopimuksentekomenetelmistä.

3. Jos hankintaviranomainen päättää järjestää sähköisen huutokaupan, sen on ilmoitettava asiasta hankintailmoituksessa.

Hankinta-asiakirjojen on sisällettävä seuraavat tiedot:

- a) niiden tekijöiden arvot, jotka ovat sähköisen huutokaupan kohteena, siltä osin kuin nämä tekijät ovat määrällisesti ilmaistavissa joko lukuina tai prosenttimäärinä;
- b) niiden arvojen mahdolliset rajat, jotka voidaan esittää, sellaisina kuin ne vahvistetaan sopimuksen kohdetta koskevissa eritelmissä;
- c) tiedot, jotka annetaan tarjoajien käyttöön sähköisen huutokaupan aikana, sekä tarvittaessa tietojen antamisen ajankohta;
- d) keskeiset tiedot sähköisen huutokaupan kulusta mukaan lukien huutokaupan mahdollisista vaiheista ja sen lopetustavasta 7 kohdan mukaisesti;
- e) edellytykset, joiden mukaisesti tarjoajat voivat tehdä tarjouksen, ja erityisesti tarjouksen tekemiseen mahdollisesti vaadittavat tarjousten väliset vähimmäiserot;
- f) keskeiset tiedot käytettävistä sähköisistä laitteista sekä viestintäyhteyttä koskevista yksityiskohdista ja teknisistä eritelmistä.

4. Kaikki hyväksyttävän tarjouksen tehneet tarjoajat on kutsuttava samanaikaisesti sähköisessä muodossa osallistumaan sähköiseen huutokauppaan käyttäen viestintäyhteyksiä kutsussa esitettyjen ohjeiden mukaisesti. Kutsussa on ilmoitettava sähköisen huutokaupan alkamispäivä ja -aika.

Sähköinen huutokauppa voidaan käydä useissa peräkkäisissä vaiheissa. Sähköinen huutokauppa voi alkaa aikaisintaan kahden työpäivän kuluessa kutsujen lähettämispäivästä.

5. Kutsuun on liitettävä asianomaista tarjousta koskevan kokonaisarvioinnin tulokset.

Kutsussa on ilmoitettava myös sähköisessä huutokaupassa käytettävä matemaattinen kaava, jonka mukaan tarjousten uusi paremmuusjärjestys määräytyy esitettyjen uusien hintojen ja/tai uusien arvojen perusteella automaattisesti. Kaava sisältää kaikkien kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen määrittämiseksi valittujen perusteiden painotuksen, joka on ilmoitettu hankinta-asiakirjoissa. Tätä varten mahdolliset vaihteluvälit on kuitenkin etukäteen muutettava tietyksi arvoksi.

Jos hyväksytään vaihtoehtoja, kullekin vaihtoehdolle on määriteltävä erillinen kaava.

▼ **M1**

6. Sähköisen huutokaupan kussakin vaiheessa hankintaviranomainen ilmoittaa välittömästi kaikille tarjoajille vähintään ne tiedot, joiden perusteella nämä voivat milloin tahansa tarkistaa keskinäisen järjestyksensä. Hankintaviranomainen voi myös antaa tietoja muista esitetyistä hinnoista tai arvoista, jos tästä on ilmoitettu ennakolta, sekä mainita huutokaupan kulloiseenkin vaiheeseen osallistuvien lukumäärän. Se ei kuitenkaan voi paljastaa tarjoajien henkilöllisyyttä sähköisen huutokaupan eri vaiheiden aikana.

7. Hankintaviranomainen lopettaa sähköisen huutokaupan käyttäen yhtä tai useampaa seuraavista menettelytavoista:

- a) etukäteen ilmoitettuna päivänä ja kellonaikana;
- b) kun hankintaviranomaiselle ei enää tarjota uusia hintoja tai arvoja, jotka vastaavat vähimmäiseroja koskevia vaatimuksia, edellyttäen että se on etukäteen ilmoittanut ajan, joka viimeisen tarjouksen vastaanottamisesta saa kulua, ennen kuin se lopettaa sähköisen huutokaupan;
- c) kun etukäteen ilmoitettu määrä huutokaupan eri vaiheita on suoritettu loppuun.

8. Päätettyään sähköisen huutokaupan hankintaviranomainen tekee sopimuksen sähköisen huutokaupan tulosten perusteella.

*151 artikla***Poikkeuksellisen alhaiset tarjoukset****(Varainhoitoasetuksen 110 artiklan 5 kohta)**

1. Jos tarjouksessa esitetty hinta tai esitetyt kustannukset vaikuttavat tietyn sopimuksen yhteydessä poikkeuksellisen alhaisilta, hankintaviranomaisen on pyydettävä kirjallisesti lisätietoja olennaisiksi katsomistaan hinnan tai kustannusten osista ja annettava tarjoajalle mahdollisuus huomautusten esittämiseen.

Hankintaviranomainen voi ottaa huomioon erityisesti huomautukset, jotka koskevat

- a) valmistusmenetelmän, palvelun suorittamisen tai rakennusmenetelmän taloudellisuutta;
- b) valittuja teknisiä ratkaisuja tai tarjoajan kannalta poikkeuksellisen edullisia olosuhteita;
- c) tarjoajan esittämän tarjouksen omintakeisuutta;
- d) sitä, noudattaako tarjoaja sovellettavia ympäristö-, sosiaali- ja työolainsäädäntöön liittyviä velvoitteita;
- e) sitä, noudattavatko alihankkijat sovellettavia ympäristö-, sosiaali- ja työolainsäädäntöön liittyviä velvoitteita;
- f) tarjoajan sovellettavien sääntöjen mukaisesti mahdollisesti saamaa valtiontukea.

▼ M1

2. Hankintaviranomainen voi hylätä tarjouksen vain siinä tapauksessa, että esitetyt todisteet eivät tyydyttävästi selitä tarjotun hinnan tai ilmoitettujen kustannusten alhaista tasoa.

Hankintaviranomaisen on hylättävä tarjous, jos se on todennut, että tarjous on poikkeuksellisen alhainen sen takia, että se ei ole sovellettavien ympäristö-, sosiaali- ja työlainsäädäntöön liittyvien velvoitteiden mukainen.

3. Jos hankintaviranomainen toteaa, että tarjous on poikkeuksellisen alhainen tarjoajan saaman valtiontuen takia, se voi hylätä tarjouksen pelkästään tähän syyhyn vedoten vain, jos tarjoaja ei kykene osoittamaan hankintaviranomaisen asettaman kohtuullisen määräajan kuluessa, että kyseinen valtiontuki soveltuu sisämarkkinoille SEUT-sopimuksen 107 artiklan mukaisesti.

*152 artikla***Tarjousten ja osallistumishakemusten vastaanottamiselle asetetut määräajat****(Varainhoitoasetuksen 111 artiklan 1 kohta)**

1. Hankintaviranomaisen on vahvistettava määräajat tarjousten ja osallistumishakemusten vastaanottamiselle.

Määräaikoja vahvistaessaan hankintaviranomaisen on otettava huomioon sopimuksen monitahoisuus ja tarjousten laatimiseen tarvittava aika. Jos tarjousten tekeminen edellyttää toteutuspaikkaan tutustumista tai hankinta-asiakirjojen perustana olevien asiakirjojen tarkastelua paikalla, määräaikojen on oltava tässä artiklassa vahvistettuja vähimmäismääräaikoja pidempiä.

Määräaikoja pidennetään viidellä päivällä seuraavissa tapauksissa:

- a) hankintaviranomainen ei tarjoa maksutonta ja suoraa pääsyä hankinta-asiakirjoihin sähköisin keinoin;
- b) hankintailmoitus julkaistaan 125 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti.

▼ B

2. Avoimissa menettelyissä, jotka koskevat vähintään 170 artiklan 1 kohdassa säädettyjen kynnysarvojen suuruisia hankintoja, tarjousten tekemisen määräaika on vähintään 42 päivää hankintailmoituksen lähetyspäivästä.

3. Rajoitetussa menettelyssä, 132 artiklassa tarkoitettua kilpailullista neuvottelumenettelyä käytettäessä ja 170 artiklan 1 kohdassa vahvistetut kynnysarvot ylittäviä hankintoja koskevassa neuvottelumenettelyssä, jonka yhteydessä julkaistaan hankintailmoitus, vähimmäismääräaika osallistumishakemusten vastaanottamiselle on 37 päivää hankintailmoituksen lähetyspäivästä.

Rajoitetuissa menettelyissä, jotka koskevat vähintään 170 artiklan 1 kohdassa säädettyjen kynnysarvojen suuruisia hankintoja, tarjousten tekemisen määräaika on vähintään 40 päivää tarjouspyynnön lähetyspäivästä.

▼B

Edellä 136 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa menettelyissä, joita edeltää kiinnostuksenilmaisupyynnö, tarjousten tekemisen määräaika on kuitenkin

- a) vähintään 21 päivää tarjouspyynnön lähetyspäivästä 136 artiklan 1 kohdan a alakohdassa ja 136 artiklan 3 kohdan b alakohdan i alakohdassa tarkoitettu menettelyssä;
- b) vähintään 10 päivää osallistumishakemusten vastaanottamiselle ja vähintään 21 päivää tarjousten vastaanottamiselle 136 artiklan 3 kohdan b alakohdan ii alakohdassa tarkoitettu kaksivaiheisessa menettelyssä.

▼M1

4. Rajoitetuissa menettelyissä ja tarjousperusteisissa neuvottelumenettelyissä tarjousten vastaanottamiselle asetetun määräajan on oltava vähintään 30 päivää tarjouspyynnön lähetyspäivästä.

5. Dynaamisessa hankintajärjestelmässä tarjousten vastaanottamiselle asetetun määrärajan on oltava vähintään 10 päivää tarjouspyynnön lähetyspäivästä.

6. Edellä 136 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa menettelyissä, joita edeltää kiinnostuksenilmaisupyynnö, määräaika on

- a) vähintään 10 päivää tarjouspyynnön lähetyspäivästä, kun on kyse tarjousten vastaanottamisesta 136 artiklan 1 kohdan a alakohdassa ja 136 artiklan 3 kohdan b alakohdan i alakohdassa tarkoitettu menettelyssä;
- b) vähintään 10 päivää osallistumishakemusten vastaanottamiselle ja vähintään 10 päivää tarjousten vastaanottamiselle 136 artiklan 3 kohdan b alakohdan ii alakohdassa tarkoitettu kaksivaiheisessa menettelyssä.

7. Hankintaviranomainen voi lyhentää tarjousten vastaanottamisen määräaikoja viidellä päivällä avointen tai rajoitettujen menettelyjen osalta, jos se hyväksyy tarjousten esittämisen sähköisessä muodossa.

*153 artikla***Hankinta-asiakirjojen saatavuus ja määräaika lisätietojen antamiselle****(Varainhoitoasetuksen 111 artiklan 1 kohta)**

1. Hankintaviranomaisen on asetettava hankinta-asiakirjat sähköisessä muodossa ilmaiseksi suoraan saataville päivästä, jona hankintailmoitus on julkaistu, tai jos menettelyssä ei julkaista hankintailmoitusta tai jos on kyse 136 artiklassa tarkoitettu menettelystä, päivästä, jona tarjouspyynnö on lähetetty.

Hankintaviranomainen voi perustelluissa tapauksissa toimittaa hankinta-asiakirjat myös muulla, ennalta määrittämällä tavalla, jos suora pääsy sähköisessä muodossa ei ole mahdollinen teknisestä syystä tai jos hankinta-asiakirjoihin sisältyy luottamuksellisia tietoja. Tällöin sovelletaan 152 artiklan 1 kohdan kolmatta alakohtaa lukuun ottamatta 154 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiireellisiä tapauksia.

▼ M1

Hankintaviranomainen voi asettaa taloudellisille toimijoille vaatimuksia, joiden tarkoituksena on suojata hankinta-asiakirjoihin sisältyvien tietojen luottamuksellisuutta. Sen on ilmoitettava näistä vaatimuksista sekä siitä, miten kyseisiin hankinta-asiakirjoihin voi tutustua.

2. Hankintaviranomaisen on annettava hankinta-asiakirjoihin liittyvät lisätiedot samanaikaisesti, mahdollisimman nopeasti ja kirjallisessa muodossa kaikille asiasta kiinnostuneille taloudellisille toimijoille.

Jos lisätietoja on pyydetty vähemmän kuin kuusi työpäivää ennen tarjousten vastaanottamiselle asetetun määräajan päättymistä, hankintaviranomaisen ei tarvitse vastata lisätietopyyntöihin.

3. Hankintaviranomaisen on pidennettävä tarjousten vastaanottamisen määräaika, jos

- a) se ei ole antanut lisätietoja viimeistään kuusi päivää ennen tarjousten vastaanottamiselle asetetun määräajan päättymistä, vaikka taloudellinen toimija on pyytänyt lisätietoja hyvissä ajoin;
- b) se tekee hankinta-asiakirjoihin merkittäviä muutoksia.

*154 artikla***Määräajat kiireellisissä tapauksissa****(Varainhoitoasetuksen 111 artiklan 1 kohta)**

1. Jos 152 artiklan 2 ja 3 kohdassa säädettyjä vähimmäismääräaikoja ei asianmukaisesti perustellun kiireen vuoksi kyetä noudattamaan avoimissa tai rajoitetuissa menettelyissä, hankintaviranomainen voi vahvistaa

- a) osallistumishakemusten tai tarjousten vastaanottamiselle avoimissa menettelyissä määräajan, joka on vähintään 15 päivää hankintailmoituksen lähetyspäivästä;
- b) tarjousten vastaanottamiselle rajoitetuissa menettelyissä määräajan, joka on vähintään 10 päivää tarjouspyynnön lähetyspäivästä.

2. Kiireellisissä tapauksissa 153 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa ja 153 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettu määräaika on neljä päivää.

*155 artikla***Tarjousten jättämistä koskevat järjestelyt****(Varainhoitoasetuksen 111 artiklan 1 ja 2 kohta)**

1. Tarjousten ja osallistumishakemusten jättämistä koskevista järjestelyistä päättää hankintaviranomainen, joka voi valita yhden yksinomaisen toimitustavan.

Valituilla toimitustavoilla on voitava varmistaa, että seuraavat edellytykset täyttyvät:

▼ M1

- a) jokaisessa tarjouksessa ja hakemuksessa on kaikki sen arvioimiseksi tarvittavat tiedot;
- b) tietojen eheys säilyy;
- c) tarjousten ja osallistumishakemusten luottamuksellisuus säilyy, eikä hankintaviranomainen tutustu tarjousten tai osallistumishakemusten sisältöön ennen kuin niiden jättämisen määräaika on päättynyt;
- d) henkilötietojen suoja varmistetaan asetuksen (EY) N:o 45/2001 vaatimusten mukaisesti.

2. Lukuun ottamatta sopimuksia, joiden arvo on pienempi kuin varainhoitoasetuksen 118 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu asianomainen kynnysarvo, tarjousten ja osallistumishakemusten sähköiseen vastaanottamiseen käytettävien laitteiden avulla on voitava teknisin keinoin ja asianmukaisin menettelyin varmistaa, että

- a) taloudellinen toimija voidaan todentaa varmuudella;
- b) tarjousten ja osallistumishakemusten täsmällinen jättöpäivämäärä ja -aika ovat tarkasti määritettävissä;
- c) voidaan kohtuudella varmistaa, että näiden vaatimusten mukaisesti toimitettuihin tietoihin ei ole pääsyä ennen vahvistettuja määräaikoja;
- d) ainoastaan valtuutetut henkilöt voivat vahvistaa tai muuttaa toimitettujen tietojen avaamista koskevia päivämääriä;
- e) ainoastaan valtuutetut henkilöt voivat hankintamenettelyn eri vaiheissa tutustua kaikkiin toimitettuihin tietoihin tai sallia pääsyn kyseisiin tietoihin siltä osin kuin se on menettelyssä tarpeen;
- f) jos a–e alakohdassa tarkoitettuja ehtoja rikotaan, voidaan kohtuudella varmistaa, että rikkominen on havaittavissa.

3. Jos hankintaviranomainen sallii tarjousten ja osallistumishakemusten toimittamisen sähköisesti, tällaisten järjestelmien välityksellä toimitetut sähköiset asiakirjat katsotaan alkuperäisiksi.

4. Jos tarjoukset tai osallistumishakemukset toimitetaan kirjeitse, ehdokas tai tarjoaja voi jättää tarjouksen tai osallistumishakemuksen

- a) joko postitse tai lähettipalvelua käyttäen, jolloin todisteeksi katsotaan postileima tai lähetystodistuksen päivämäärä; tai
- b) hankintaviranomaisen tiloihin henkilökohtaisesti tai edustajaa käyttäen, jolloin todisteeksi katsotaan vastaanottodokumentti.

5. Jättäessään osallistumishakemuksen tai tarjouksen ehdokas tai tarjoaja hyväksyy, että menettelyn tulos annetaan tiedoksi sähköisesti.

▼ M1*155 a artikla***Sähköiset luettelot****(Varainhoitoasetuksen 111 artiklan 7 kohta)**

1. Jos sähköisen viestintämuodon käyttö on pakollista, hankintaviranomainen voi vaatia, että tarjoukset esitetään sähköisen luettelon muodossa tai että niihin liitetään sähköinen luettelo.

2. Jos tarjousten esittäminen sähköisten luetteloiden muodossa sallitaan tai jos sitä edellytetään, hankintaviranomaisen on

a) mainittava siitä hankintailmoituksessa;

b) ilmoitettava hankinta-asiakirjoissa kaikki tarvittavat luetteloon liittyvät tiedot, jotka koskevat muotoa, käytettäviä sähköisiä laitteita sekä viestintäyhteyttä koskevia teknisiä järjestelyjä ja eritelmiä.

3. Jos on tehty rinnakkainen puitesopimus sähköisten luetteloiden muodossa tehtyjen tarjousten perusteella, hankintaviranomainen voi päättää, että uudelleenkilpailuttaminen erillissopimusten tekemiseksi tapahtuu päivitettyjen luetteloiden perusteella käyttäen jotakin seuraavista menetelmistä:

a) hankintaviranomainen kutsuu toimeksisaajat esittämään uudelleen sähköiset luettelonsa, jotka on mukautettu kyseisen erillissopimuksen vaatimuksiin;

b) hankintaviranomainen ilmoittaa toimeksisaajille aikovansa poimia jo toimitetuista sähköisistä luetteloista tiedot, joita tarvitaan asianomaisen erillissopimuksen vaatimuksiin mukautettujen tarjousten muodostamiseksi, edellyttäen, että tämän menetelmän käytöstä on ilmoitettu puitesopimuksen hankinta-asiakirjoissa.

4. Edellä 3 kohdan b alakohdassa tarkoitetun menettelyn osalta hankintaviranomaisen on ilmoitettava toimeksisaajille päivä ja kellonaika, jolloin se aikoo koota kyseisen erillissopimuksen vaatimuksiin mukautettujen tarjousten muodostamiseksi tarvittavat tiedot, ja annettava toimeksisaajille mahdollisuus kieltää tällainen tietojen kokoaminen.

Hankintaviranomaisen on varattava riittävä aika ilmoittamisen ja tietojen tosiasiallisen kokoamisen välille.

Ennen erillissopimuksen tekemistä hankintaviranomaisen on esitettävä kootut tiedot asianomaiselle toimeksisaajalle ja annettava sille tilaisuus esittää valitus tai vahvistaa, ettei tällä tavoin muodostetussa tarjouksessa ole asiavirheitä.

*156 artikla***Tarjousvakuudet****(Varainhoitoasetuksen 111 artiklan 3 kohta)**

1. Hankintaviranomainen voi vaatia 163 artiklan säännösten mukaisen tarjousvakuuden, jonka arvo on 1–2 prosenttia sopimuksen kokonaisarvosta.

▼ M1

2. Hankintaviranomainen vaatii tarjousvakuuden maksamista, jos tarjous perutaan ennen sopimuksen allekirjoittamista.

Hankintaviranomainen vapauttaa tarjousvakuuden

- a) 159 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen hylättyjen tarjoajien sekä 159 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen hylättyjen tarjousten osalta sen jälkeen, kun menettelyn tuloksesta on ilmoitettu;
- b) 159 artiklan 2 kohdan e alakohdassa tarkoitettujen, paremmuusjärjestykseen asetettujen tarjousten osalta siinä vaiheessa, kun sopimus allekirjoitetaan.

157 artikla

**Tarjousten ja osallistumishakemusten avaaminen
(Varainhoitoasetuksen 111 artiklan 4 kohta)**

1. Avoimissa menettelyissä tarjoajien valtuutetut edustajat voivat osallistua avaamistilaisuuteen.

2. Jos sopimuksen arvo on yhtä suuri tai suurempi kuin varainhoitoasetuksen 118 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu asianomainen kynnysarvo, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä nimeää tarjousten avaamista varten lautakunnan. Tulojen ja menojen hyväksyjä voi luopua tästä vaatimuksesta riskinarvioinnin perusteella, kun on kyse uudelleen kilpailuttamisesta puitesopimuksen yhteydessä, tai tämän asetuksen 134 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa lukuun ottamatta saman artiklan d ja g alakohtaa.

Tarjousten avaamisesta vastaavassa lautakunnassa on vähintään kaksi henkilöä vähintään kahdesta asianomaisen toimielimen organisaatioyksiköstä, jotka ovat toisistaan hierarkkisesti riippumattomia. Eturistiriitojen välttämiseksi kyseisiin henkilöihin sovelletaan varainhoitoasetuksen 57 artiklassa tarkoitettuja vaatimuksia.

Jos edustustoissa tai tämän asetuksen 72 artiklassa tarkoitetuissa tai jäsenvaltioissa yksittäin sijaitseissa paikallisyksiköissä ei ole erillisiä yksiköitä, niihin ei sovelleta toisistaan hierarkkisesti riippumattomia organisaatioyksiköitä koskevaa vaatimusta.

3. Kun on kyse toimielinten yhteisestä hankintamenettelystä, tarjousten avaamisesta vastaavan lautakunnan nimittää hankintamenettelystä vastaavan toimielimen toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä.

4. Hankintaviranomainen tarkistaa ja varmistaa alkuperäisen tarjouksen, mukaan lukien hintatarjouksen sekä tarjouksen vastaanottopäivää ja -ajankohtaa koskevien todisteiden eheyden jollakin asianmukaisella menetelmällä 155 artiklan 2 ja 4 kohdan mukaisesti.

5. Avoimissa menettelyissä, kun sopimus tehdään alhaisimman hinnan tai alhaisimpien kustannusten perusteella varainhoitoasetuksen 110 artiklan 4 kohdan mukaisesti, vaatimukset täyttäviin tarjouksiin sisältyvät hinnat luetaan ääneen.

6. Yksi tai useampi henkilö, joka on vastuussa tarjousten avaamisesta, tai tarjousten avaamisesta vastaavan lautakunnan jäsenet allekirjoittavat pöytäkirjan, joka laaditaan vastaanotettujen tarjousten avaamisesta. Pöytäkirjassa mainitaan erikseen tarjoukset, jotka ovat 155 artiklassa asetettujen vaatimusten mukaisia, ja tarjoukset, jotka eivät ole kyseisten

▼ **M1**

vaatimusten mukaisia, sekä perustellaan tarjousten hylkääminen varainhoitoasetuksen 111 artiklan 4 kohdan mukaisesti. Kyseinen pöytäkirja voidaan allekirjoittaa sähköisessä järjestelmässä, jossa allekirjoittajan henkilöllisyys voidaan todentaa riittävästi.

158 artikla

Tarjousten ja osallistumishakemusten arviointi
(Varainhoitoasetuksen 111 artiklan 5 kohta)

1. Toimivaltainen hankintaviranomainen nimeää arviointikomitean, joka antaa neuvoa-antavan lausunnon sopimuksista, joiden arvo on yhtä suuri tai suurempi kuin varainhoitoasetuksen 118 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu asianomainen kynnysarvo. Tulojen ja menojen hyväksyjä voi luopua tästä vaatimuksesta riskinarvioinnin perusteella, kun on kyse uudelleen kilpailuttamisesta puitesopimuksen yhteydessä, tai 134 artiklan 1 kohdan c ja e alakohdassa, f kohdan i ja iii alakohdassa sekä h alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi kuitenkin päättää, että arviointikomitea suorittaa tarjousten arvioinnin ja paremmuusjärjestykseen asettamisen ainoastaan ratkaisuperusteiden perusteella ja että pois-sulkemis- ja valintaperusteisiin perustuva arviointi toteutetaan muulla asianmukaisella tavalla siten, että vältetään eturistiriidat.

2. Arviointikomiteassa on oltava vähintään kolme henkilöä vähintään kahdesta toisistaan hierarkkisesti riippumattomasta toimielimen tai varainhoitoasetuksen 208 artiklassa tarkoitetun elimen organisaatioyksiköstä, joista ainakin toisen on oltava riippumaton toimivaltaisesta tulojen ja menojen hyväksyjästä.

Jos edustustoissa ja 72 artiklassa tarkoitetuissa tai jäsenvaltioissa yksittäin sijaitseissa paikallisyksiköissä ei ole erillisiä yksiköitä, niihin ei sovelleta toisistaan hierarkkisesti riippumattomia organisaatioyksiköitä koskevaa vaatimusta.

Ulkopuoliset asiantuntijat voivat avustaa komiteaa toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän päätöksellä.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä varmistaa, että arviointiin osallistuvat henkilöt, ulkopuoliset asiantuntijat mukaan luettuina, noudattavat varainhoitoasetuksen 57 artiklassa säädettyjä vaatimuksia.

3. Kun on kyse toimielinten yhteisestä hankintamenettelystä, arviointikomitean nimittää hankintamenettelystä vastaavan toimielimen toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä. Arviointikomitean kokoonpanon on mahdollisuuksien mukaan vastattava hankintamenettelyn toimielintenvälistä luonnetta.

4. Hyväksyttäviksi katsotaan osallistumishakemukset ja tarjoukset, jotka ovat 134 artiklan 2 kohdan mukaisesti soveltuvia eivätkä ole 135 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettulla tavalla sääntöjenvastaisia tai sellaisia, ettei niitä voida hyväksyä.

159 artikla

Arvioinnin tulos ja päätös sopimuksen tekemisestä
(Varainhoitoasetuksen 113 artiklan 1 kohta)

1. Arvioinnin lopuksi laaditaan arviointikertomus, jossa esitetään ehdotus sopimuksen tekemisestä. Arviointikertomuksen päiväyvät ja allekirjoittavat henkilö tai henkilöt, jotka toteuttivat arvioinnin, tai

▼ **M1**

arviointikomitean jäsenet. Kertomus voidaan allekirjoittaa sähköisessä järjestelmässä, jossa allekirjoittajan henkilöllisyys voidaan todentaa riittävästi.

Jos arviointikomitealle ei ole annettu tehtäväksi tarkastaa tarjouksia poissulkemis- ja valintaperusteiden kannalta, arviointikertomuksen allekirjoittavat myös henkilöt, joille toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä on antanut tämän tehtäväksi.

2. Arviointikertomuksen on sisällettävä seuraavat tiedot:

- a) hankintaviranomaisen nimi ja osoite, sopimuksen kohde ja arvo tai puitesopimuksen kohde ja enimmäisarvo;
- b) hylättyjen ehdokkaiden tai tarjoajien nimet ja hylkäämisen syyt, joiden osalta on viitattava joko johonkin varainhoitoasetuksen 107 artiklassa tarkoitettuun tilanteeseen tai valintaperusteisiin;
- c) tiedot hylätyistä tarjouksista ja hylkäämisen syistä mainitsemalla jokin seuraavista:
  - i) varainhoitoasetuksen 110 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen vähimmäisvaatimusten noudattamatta jättäminen;
  - ii) tämän asetuksen 149 artiklan 3 kohdassa vahvistettujen vähimmäislaatuvaatimusten noudattamatta jättäminen;
  - iii) tämän asetuksen 151 artiklassa tarkoitettu poikkeuksellisen alhainen tarjous;
- d) valittujen ehdokkaiden tai tarjoajien nimet sekä valinnan perusteet;
- e) paremmuusjärjestykseen asetettavien tarjoajien nimet sekä pistemäärät ja niiden perustelut;
- f) ehdotettujen ehdokkaiden tai valitun tarjoajan nimet sekä valinnan perusteet;
- g) osuus sopimuksesta tai puitesopimuksesta, jonka ehdotettu toimeksisaaja aikoo ulkoistaa kolmansille osapuolille, jos tiedossa.

3. Tämän jälkeen hankintaviranomainen tekee päätöksensä, jossa mainitaan jokin seuraavista:

- a) kaikki 2 kohdassa luetellut tiedot sisältävän ja seuraavilla seikoilla täydennetyn arviointikertomuksen hyväksyminen:
  - i) valitun tarjoajan nimi ja valinnan perusteet viittaamalla ennalta ilmoitettuihin valinta- ja ratkaisuperusteisiin ja tarvittaessa syyt siihen, miksi arviointikertomuksessa annettua suositusta ei ole noudatettu;
  - ii) kun on kyse neuvottelumenettelystä, jossa ei ole julkaistu etukäteen hankintailmoitusta, tarjousperusteisesta neuvottelumenettelystä tai kilpailullisesta neuvottelumenettelystä, 134, 135 ja 266 artiklassa tarkoitettut olosuhteet, joiden nojalla kyseisen menettelyn käyttö on perusteltua;
- b) tarvittaessa seikat, joiden perusteella hankintaviranomainen on päättänyt olla tekemättä sopimusta.

▼ M1

4. Tulojen ja menojen hyväksyjä voi yhdistää arviointikertomuksen ja sopimuksen tekemistä koskevan päätöksen sisällön yhteen asiakirjaan, jonka tulojen ja menojen hyväksyjä allekirjoittaa, jossakin seuraavista tapauksista:

- a) menettelyt, joissa hankinnan arvo on varainhoitoasetuksen 118 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kynnyksarvoja pienempi, jos tarjouksia on tullut vain yksi;
- b) kun on kyse uudelleen kilpailuttamisesta puitesopimuksen yhteydessä, eikä arviointikomiteaa ole nimetty;
- c) 134 artiklan 1 kohdan c ja e alakohdassa, f alakohdan i ja iii alakohdassa sekä h alakohdassa tarkoitettut tapaukset, joissa ei ole nimetty arviointikomiteaa.

5. Kun on kyse toimielinten yhteisestä hankintamenettelystä, 3 kohdassa tarkoitettun päätöksen tekee hankintamenettelystä vastaava hankintaviranomainen.

*160 artikla***Yhteydenpito hankintaviranomaisen ja ehdokkaiden tai tarjoajien välillä****(Varainhoitoasetuksen 112 artikla)**

1. Yhteydenpito hankintaviranomaisen ja ehdokkaiden tai tarjoajien välillä hankintamenettelyn aikana voidaan sallia poikkeuksellisesti 2 ja 3 kohdassa säädetyin edellytyksin.

2. Hankintaviranomainen voi ennen osallistumishakemusten tai tarjousten vastaanottamiselle asetetun määräajan päättymistä toimittaa 153 artiklan 2 kohdan mukaiset lisätiedot

- a) ehdokkaiden tai tarjoajien pyynnöstä ainoastaan hankinta-asiakirjojen selventämistä varten;
- b) omasta aloitteestaan, jos se havaitsee hankinta-asiakirjoissa virheen, epätäsmällisyyden, puutteen tai kirjoitusvirheen.

3. Tiedot jokaisesta yhteydenotosta sekä tiedot varainhoitoasetuksen 96 artiklassa tarkoitetuista asianmukaisesti perustelluista tapauksista, joissa yhteyttä ei ole otettu, on säilytettävä hankinta-asiakirjojen yhteydessä.

*161 artikla***Tiedottaminen ehdokkaille ja tarjoajille****(Varainhoitoasetuksen 113 artiklan 2 ja 3 kohta)**

1. Hankintaviranomaisen on ilmoitettava samanaikaisesti ja henkilökohtaisesti jokaiselle ehdokkaalle tai tarjoajalle sähköisesti menettelyn tulosta koskevista päätöksistä mahdollisimman pian jonkin seuraavassa luetellun vaiheen jälkeen:

- a) varainhoitoasetuksen 111 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen tapausten osalta avaamisvaihe;

▼ M1

- b) sen jälkeen kun poissulkemis- ja valintaperusteisiin perustuva päätös on tehty, kun kyse on kahdessa erillisessä vaiheessa toteutettavasta hankintamenettelystä;
- c) sopimuksen tekemisestä on tehty päätös.

Hankintaviranomaisen on kussakin tapauksessa ilmoitettava osallistumishakemuksen tai tarjouksen hylkäämisen syyt ja käytettävissä olevat muutoksenhakukeinot.

Ilmoittaessaan valitulle tarjoajalle päätöksestä hankintaviranomaisen on täsmennettävä, ettei tiedoksi annettu päätös sido hankintaviranomaista.

2. Hankintaviranomaisen on toimitettava varainhoitoasetuksen 113 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut tiedot mahdollisimman nopeasti ja viimeistään 15 päivän kuluessa asiaa koskevan kirjallisen pyynnön vastaanottamisesta. Silloin kun hankintaviranomainen tekee hankintoja omaan lukuunsa, sen on käytettävä sähköisiä viestintäkeinoja. Tarjoaja voi esittää tietopyynnön myös sähköisesti.

3. Kun hankintaviranomainen käyttää tiedottamisessa sähköisiä keinoja, ehdokkaiden tai tarjoajien katsotaan vastaanottaneen tiedot, jos hankintaviranomainen voi osoittaa lähettäneensä ne tarjouksessa tai osallistumishakemuksessa mainittuun sähköiseen osoitteeseen.

Tällöin ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan vastaanottaneen tiedot päivänä, jona hankintaviranomainen on lähettänyt ne.

4 j a k s o

Sopimuksen täyttäminen, vakuudet ja korjaavat toimet*163 artikla***Vakuudet****(Varainhoitoasetuksen 115 artikla)**

1. Jos hankintaviranomainen päättää pyytää vakuutta, tästä on ilmoitettava hankinta-asiakirjoissa.
2. Jos toimeksisaajilta vaaditaan vakuus, sen määrän ja voimassaoloajan on oltava riittävät, jotta siihen voidaan vedota.
3. Vakuus on hankittava hankintaviranomaisen hyväksymältä pankilta tai valtuutetulta rahoituslaitokselta. Sen sijasta voidaan antaa kolmannen osapuolen yhteisvastuullinen takaus, jos hankintaviranomainen hyväksyy tämän.

Vakuus annetaan euromääräisenä.

Vakuudella pankki tai rahoituslaitos tai kolmas osapuoli asetetaan vastaamaan peruuttamattomasti ja yhteisvastuullisesti first demand -takuun antajana toimeksisaajan velvoitteista.

▼ **M1***164 artikla***Ennakkomaksutakuu****(Varainhoitoasetuksen 115 artikla)**

1. Katsoessaan ennakkomaksut tarpeelliseksi hankintaviranomainen arvioi ennakkomaksujen suorittamiseen liittyvät riskit ennen hankintamenettelyn käynnistämistä ottaen huomioon erityisesti seuraavat kriteerit:

- a) sopimuksen arvioitu arvo;
- b) sopimuksen kohde;
- c) sopimuksen kesto ja toteutusnopeus;
- d) markkinoiden rakenne.

2. Ennakkomaksutakuuta ei vaadita, kun on kyse 137 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista arvoltaan vähäisistä sopimuksista.

Ennakkomaksutakuu vapautetaan sitä mukaa kuin ennakkomaksu vähennetään toimeksisaajalle sopimusehtojen mukaisesti suoritettavista väli- tai loppumaksuista.

*165 artikla***Suoritustakuu****(Varainhoitoasetuksen 115 artikla)**

1. Hankintaviranomainen voi vaatia alustavan riskinarvioinnin pohjalta tapauskohtaisesti suoritustakuun varmistaakseen, että toimeksisaaja noudattaa olennaisia sopimusvelvoitteitaan.

2. Suoritustakuu on enintään 10 prosenttia sopimuksen kokonaisarvosta.

3. Suoritustakuu vapautetaan kokonaisuudessaan sen jälkeen kun rakennusurakat, tavarat tai monitahoiset palvelut on lopullisesti hyväksytyt, sopimuksessa mainitun, varainhoitoasetuksen 92 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun ajan kuluessa. Se voidaan vapauttaa osittain tai kokonaan siinä vaiheessa, kun rakennusurakat, tavarat tai monitahoiset palvelut on hyväksytyt alustavasti.

*165 a artikla***Varojen pidättämiseen perustuva vakuus****(Varainhoitoasetuksen 115 artikla)**

1. Hankintaviranomainen voi vaatia alustavan riskinarvioinnin pohjalta varojen pidättämiseen perustuvan vakuuden tapauskohtaisesti varmistaakseen, että toimeksisaaja korjaa puutteet sopimuksen vastuuajan kuluessa.

Varojen pidättämiseen perustuvaa vakuutta ei sovelleta sopimukseen, joissa on vaadittu suoritustakuu, eikä suoritustakuuta ole vapautettu.

2. Varojen pidättämiseen perustuva vakuus, jonka määrä on enintään 10 prosenttia sopimuksen kokonaisarvosta, voidaan toteuttaa pidätyksinä suoritettaviksi erääntyvistä välimaksuista tai vähentää loppumaksusta.

▼ M1

Hankintaviranomainen määrittää vakuuden määrän, jonka on oltava oikeassa suhteessa sopimuksen toteutukseen liittyviin riskeihin, kun otetaan huomioon sopimuksen kohteen sekä alalla yleisesti sovellettavat kaupalliset ehdot.

3. Toimeksisaaja voi pyytää varojen pidättämiseen perustuvan vakuuden korvaamista 163 artiklassa tarkoitetulla vakuudella, jos hankintaviranomainen hyväksyy tämän.

4. Hankintaviranomainen vapauttaa varojen pidättämiseen perustuvan vakuuden sopimuksen vastuuajan päätyttyä, sopimuksessa mainitun, varainhoitoasetuksen 92 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun ajan kuluessa.

166 artikla

**Sopimuksen täytäntöönpanon keskeyttäminen huomattavien virheiden tai sääntöjenvastaisuuksien vuoksi
(Varainhoitoasetuksen 116 artiklan 3 kohta)**

Jos sopimuksen täytäntöönpano on keskeytetty varainhoitoasetuksen 116 artiklan 3 kohdan mukaisesti eikä oletettuja huomattavia virheitä tai sääntöjenvastaisuuksia voida näyttää toteen, sopimuksen täytäntöönpanoa jatketaan mahdollisimman pian.

2 LUKU

Unionin toimielinten omaan lukuunsa tekemiin sopimuksiin sovellettavat säännökset

166 a artikla

**Yhteishankintayksikkö
(Varainhoitoasetuksen 117 artikla)**

1. Yhteishankintayksikkö voi toimia jommassakummassa seuraavista tehtävistä:

- a) tukkuliikkeenä ostamalla, varastoimalla ja jälleenmyymällä tavaroita ja palveluja muille hankintaviranomaisille;
- b) välittäjänä tekemällä puitesopimuksia tai käyttämällä dynaamisia hankintajärjestelmiä, joita muut hankintaviranomaiset voivat käyttää alkuperäisen ilmoituksen mukaisesti.

2. Yhteishankintayksikkö toteuttaa kaikki hankintamenettelyt käyttäen sähköisiä viestintäkeinoja.

167 artikla

**Riittävän tason määrittely sopimuksen arvon laskemista varten
(Varainhoitoasetuksen 117 artikla)**

Kunkin toimielimen valtuutettu tai edelleenvaltuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä arvioi, onko varainhoitoasetuksen 118 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut kynnysarvot saavutettu.

▼ M1*168 artikla***Erät****(Varainhoitoasetuksen 118 artiklan 4 kohta)**

1. Sopimukset on tehtävä erillisinä erinä yhdessä menettelyssä aina, kun tämä on tarkoituksenmukaista, teknisesti toteutettavissa ja kustannustehokasta.

2. Jos sopimuksen kohde on jaettu useisiin eriin, joista jokaisesta tehdään erillinen sopimus, kaikkien erien yhteenlaskettu arvo on otettava huomioon sovellettavaa kynnysarvoa koskevassa kokonaisarvioinnissa.

Jos kaikkien erien yhteenlaskettu arvo on yhtä suuri tai suurempi kuin varainhoitoasetuksen 118 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu asianomainen kynnysarvo, varainhoitoasetuksen 103 artiklan 1 kohtaa sekä 104 ja 104 a artiklaa sovelletaan kaikkiin eriin.

3. Jos sopimus tehdään erillisinä erinä, tarjoukset on arvioitava erikseen kunkin erän osalta. Jos useista eristä tehdään sopimus saman tarjoajan kanssa, voidaan allekirjoittaa yksi kyseiset erät kattava sopimus.

*169 artikla***Sopimuksen arvon arviointia koskevat järjestelyt****(Varainhoitoasetuksen 118 artiklan 4 kohta)**

1. Hankintaviranomainen arvioi sopimuksen arvon maksettavan kokonaismäärän perusteella, mukaan lukien mahdolliset vaihtoehtomuodot ja sopimusten uusimiset.

Arviointi on tehtävä viimeistään silloin kun hankintaviranomainen käynnistää hankintamenettelyn.

2. Puitesopimusten ja dynaamisten hankintajärjestelmien osalta on otettava huomioon kaikkien niiden sopimusten enimmäisarvo, jotka aiotaan tehdä puitesopimuksen tai dynaamisen hankintajärjestelmän koko voimassaolon aikana.

Innovaatiokumppanuuksissa huomioon otettava arvo on suunnitellun kumppanuuden eri vaiheiden aikana toteutettavien tutkimus- ja kehittämistoimintojen sekä suunnitellun kumppanuuden lopussa hankittavien rakennusurakoiden, tavaroiden ja palvelujen arvioitu enimmäisarvo.

Jos hankintaviranomainen suorittaa ehdokkaille tai tarjoajille maksuja, sen on otettava ne huomioon sopimuksen arvioitua arvoa laskettaessa.

3. Palveluhankintasopimusten osalta otetaan huomioon seuraavat:

a) vakuutuspalvelujen tapauksessa kyseisistä palveluista suoritettavat vakuutusmaksut ja muut korvaukset;

b) pankki- ja rahoituspalvelujen tapauksessa kyseisistä palveluista suoritettavat maksut, palkkiot, korot ja muut korvaukset;

▼ **M1**

c) suunnittelua koskevien hankintasopimusten tapauksessa niistä suoritettavat maksut, palkkiot ja muut korvaukset.

4. Jos kyseessä on palveluhankintasopimus, josta ei käy ilmi kokonaishinta, tai tavarahankintasopimus, joka koskee tavaroiden leasingvuokraamista, vuokraamista tai osamaksulla hankkimista, sopimuksen arvioidun arvon laskentaperusteena käytetään

a) silloin kun hankintasopimus on määräaikainen:

i) enintään 48 kuukautta voimassa olevien palveluhankintasopimusten tai enintään 12 kuukautta voimassa olevien tavarahankintasopimusten kokonaisarvoa;

ii) yli 12 kuukautta voimassa olevien tavarahankintasopimusten kokonaisarvoa, johon sisältyy arvioitu jäännösarvo;

b) toistaiseksi tehtyjen hankintasopimusten tai yli 48 kuukautta voimassa olevien palveluhankintasopimusten kuukausiarvoa kerrottuna 48:lla.

5. Säännöllisesti toistuvien tai määräajoin uudistettavien palvelu- tai tavarahankintasopimusten arvioidun arvon laskentaperusteena käytetään

a) edellisten 12 kuukauden tai edellisen varainhoitovuoden aikana tehtyjen samantyyppisten peräkkäisten sopimusten todellista kokonaisarvoa, jota on mahdollisuuksien mukaan oikaistu alkuperäisen sopimuksen alkamista seuraavien 12 kuukauden aikana odotettavissa olevien määrän tai arvon muutosten perusteella;

b) varainhoitovuoden aikana tehtävien samantyyppisten peräkkäisten sopimusten arvioitua kokonaisarvoa.

6. Rakennusurakkasopimuksen arvoa määritettäessä otetaan rakennusurakoiden arvon lisäksi huomioon niiden tavara- ja palveluhankintojen arvioitu kokonaisarvo, jotka ovat tarpeen kyseisen rakennusurakan toteuttamiseksi ja jotka hankintaviranomainen asettaa toimeksisaajan käyttöön.

7. Käyttöoikeussopimusten arvon määrittämisestä käytetään käyttöoikeussopimuksen saajan arvioitua kokonaisliikevaihtoa sopimuksen voimassaoloaikana.

Kyseinen arvo lasketaan käyttäen hankinta-asiakirjoissa esitettyä objektiivista menetelmää, jossa otetaan huomioon erityisesti

a) tulot muista kuin hankintaviranomaisen puolesta kerätyistä rakennusurakoiden tai palvelujen käyttäjien maksamista maksuista ja sakoista;

b) kolmansien osapuolten käyttöoikeussopimuksen täytäntöönpanon johdosta antamien avustusten tai muiden rahamääräisten etujen arvo;

c) käyttöoikeussopimukseen kuuluvien omaisuuserien myynnistä saadut tulot;

d) hankintaviranomaisen käyttöoikeussopimuksen saajalle toimittamien kaikkien tavaroiden ja palvelujen arvo edellyttäen, että ne ovat tarpeen rakennusurakan tai palvelujen suorittamiseksi;

▼ **M1**

- e) ehdokkaille tai tarjoajille suoritettavat maksut.

*171 artikla***Sopimuksen allekirjoittamista edeltävä odotusaika****(Varainhoitoasetuksen 118 artiklan 2 ja 3 kohta)**

1. Odotusaika alkaa jompanakumpana seuraavista ajankohdista:
  - a) seuraavana päivänä sen jälkeen, kun valituille ja hylätyille tarjoajille on lähetetty ilmoitukset samanaikaisesti sähköisiä keinoja käyttäen;
  - b) seuraavana päivänä sen jälkeen, kun 123 artiklan 5 kohdassa tarkoitettu jälki-ilmoitus on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, jos sopimus tai puitesopimus on tehty 134 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti.

Hankintaviranomainen voi tarvittaessa lykätä sopimuksen allekirjoittamista lisätutkimusten ajaksi, jos tämä on perusteltua hylättyjen tai vahinkoa kärsineiden ehdokkaiden tai tarjoajien toimittamien pyyntöjen tai huomautusten taikka varainhoitoasetuksen 118 artiklan 3 kohdassa vahvistetun ajan kuluessa vastaanotettujen muiden merkityksellisten tietojen perusteella. Kaikille ehdokkaille ja tarjoajille on ilmoitettava allekirjoittamisen lykkäämisestä kolmen työpäivän kuluessa lykkäämispäätöksestä.

Jos sopimusta tai puitesopimusta ei voida allekirjoittaa tarjouspyynnön voittajan kanssa, hankintaviranomainen voi tehdä sopimuksen seuraavaksi parhaan tarjouksen tekijän kanssa.

2. Edellä 1 kohdassa vahvistettua ajanjaksoa ei sovelleta seuraaviin tapauksiin:
  - a) mikä tahansa menettely, jossa on tehty ainoastaan yksi tarjous;
  - b) puitesopimukseen perustuvat erillissopimukset;
  - c) dynaamiset hankintajärjestelmät;
  - d) 134 artiklan mukaiset neuvottelumenettelyt, joista ei julkaista etukäteen hankintailmoitusta, lukuun ottamatta 134 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettua menettelyä.

*172 artikla***Todisteet hankintamarkkinoille pääsystä****(Varainhoitoasetuksen 119 artikla)**

Hankinta-asiakirjoissa on määrättävä, että ehdokkaiden tai tarjoajien on ilmoitettava sijoittautumisvaltionsa ja esitettävä siitä kyseisen valtion lainsäädännön mukaisesti yleisesti hyväksyttävät todisteet.

VI OSASTO
AVUSTUKSET

1 LUKU

Avustusten soveltamisala ja muoto

173 artikla

Jäsenmaksut

(Varainhoitoasetuksen 121 artikla)

Varainhoitoasetuksen 121 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitetut jäsenmaksut ovat elimille, joiden jäsen unioni on, näiden elinten tekemien talousarviopäätösten ja vahvistamien maksuehtojen mukaisesti suoritettuja maksuja.

174 artikla

Avustussopimukset ja -päätökset

(Varainhoitoasetuksen 121 artiklan 1 kohta)

1. Avustuksista tehdään päätös tai kirjallinen sopimus.
2. Seuraavat näkökohdat otetaan huomioon päätettäessä, minkälaista välinettä käytetään:
  - a) edunsaajan sijainti Euroopan unionissa tai sen ulkopuolella;
  - b) rahoitettavien toimien tai työohjelmien sisällön monitahoisuus ja yhdenmukaisuus.

175 artikla

Toimielinten jäsenistä aiheutuvat menot

(Varainhoitoasetuksen 121 artikla)

Varainhoitoasetuksen 121 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettuihin toimielinten jäsenistä aiheutuviin menoihin sisältyvät Euroopan parlamentin nykyisten ja entisten jäsenten järjestöille myönnettävät avustukset. Tällaiset avustukset toteutetaan Euroopan parlamentin sisäisten hallintosääntöjen mukaisesti.

176 artikla

Toimet, joille voidaan myöntää avustusta

(Varainhoitoasetuksen 121 artikla)

Jotta toimelle voitaisiin myöntää varainhoitoasetuksen 121 artiklassa tarkoitettu avustus, sen on oltava selkeästi yksilöity.

Mitään toimea ei saa jakaa osiin tässä asetuksessa määriteltyjen rahoitussääntöjen kiertämiseksi.

177 artikla

**Unionin yleisen edun mukaista tavoitetta edistävät elimet
(Varainhoitoasetuksen 121 artikla)**

Unionin yleisen edun mukaista tavoitetta edistävä elin voi olla

- a) elin, joka toimii eurooppalaisia politiikkoja koskevan koulutuksen, tiedotuksen, innovoinnin tai tutkimuksen alalla tai on mukana kansalaisuutta tai ihmisoikeuksia edistävässä toiminnassa, tai eurooppalainen standardointielin;
- b) yhteisö, joka edustaa jäsenvaltioissa, ehdokasmaissa tai mahdollisissa ehdokasmaissa toimivia voittoa tavoittelemattomia yhteisöjä ja joka edistää perussopimusten tavoitteiden mukaisia periaatteita ja politiikkoja.

178 artikla

**Kumppanuudet
(Varainhoitoasetuksen 121 artikla)**

1. Toimia varten myönnettävät erillisavustukset sekä toiminta-avustukset voivat kuulua puitekumppanuuden piiriin.

2. Puitekumppanuus voidaan perustaa pitkäaikaisen yhteistyömekanismin luomiseksi komission ja avustuksen saajien välille. Se voi perustua joko puitekumppanuussopimukseen tai puitekumppanuuspäätökseen.

Puitekumppanuussopimuksessa tai -päätöksessä esitetään yhteiset tavoitteet, erilliset tai hyväksytyyn vuotuisen työohjelmaan kuuluvat toimenpide-ehdotukset ja tämän osaston periaatteiden ja menettelysääntöjen mukainen erillisavustusten myöntämismenettely sekä erillissopimusten tai -päätösten mukaiset kunkin osapuolen yleiset oikeudet ja velvollisuudet.

Puitekumppanuuden kesto voi olla enintään neljä vuotta paitsi poikkeustapauksissa, joissa se on puitekumppanuuden kohteen kannalta perusteltua.

Tulojen ja menojen hyväksyjät eivät saa käyttää puitekumppanuussopimuksia tai -päätöksiä väärin tai niin, että niiden tarkoituksena tai tuloksena on avoimuuden ja hakijoiden tasapuolisen kohtelun periaatteiden rikkominen.

3. Puitekumppanuudet rinnastetaan ohjelmatyön, ennalta julkistamisen ja myöntämismenettelyn osalta avustuksiin.

4. Puitekumppanuussopimuksiin ja -päätöksiin perustuvat erillisavustukset myönnetään kyseisissä sopimuksissa määrättyjen tai kyseisissä päätöksissä säädettyjen menettelyjen mukaisesti ja tämän osaston sääntöksiä noudattaen.

Niiden osalta noudatetaan 191 artiklassa säädettyjä jälki-ilmoitusmenettelyjä.

▼B*179 artikla***Sähköiset tietojenvaihtojärjestelmät
(Varainhoitoasetuksen 121 artiklan 1 kohta)**

1. Kaikki yhteydenpito edunsaajiin, esimerkiksi avustussopimusten tekeminen, avustuspäätöksistä ilmoittaminen ja sopimukseen mahdollisesti tehtävät muutokset, voidaan toteuttaa komission perustamien sähköisten tietojenvaihtojärjestelmien kautta.

2. Järjestelmien on täytettävä seuraavat vaatimukset:

- a) vain valtuutetuilla henkilöillä on pääsy järjestelmään ja sen kautta lähetettyihin asiakirjoihin;
- b) vain valtuutetut henkilöt voivat sähköisesti allekirjoittaa tai siirtää asiakirjan järjestelmän kautta;
- c) valtuutetut henkilöt on tunnistettava vakiintunein keinoin järjestelmän kautta;
- d) sähköisen tapahtuman aika ja päivämäärä on ilmoitettava tarkasti;
- e) asiakirjojen eheyden on säilyttävä;
- f) asiakirjojen saatavuuden on säilyttävä;
- g) tarvittaessa asiakirjojen luottamuksellisuuden on säilyttävä;
- h) henkilötietojen suoja on varmistettava asetuksen (EY) N:o 45/2001 vaatimusten mukaisesti.

3. Tällaisen järjestelmän kautta lähetettyihin tai vastaanotettuihin tietoihin liitetään oikeusolettama, jonka mukaan tiedot ovat eheät ja järjestelmässä ilmoitettu tietojen lähetyksen tai vastaanottopäivä ja -aika pitävät paikkansa.

Järjestelmän kautta lähetetyn tai tiedoksiannetun asiakirjan katsotaan vastaavan paperiasiakirjaa, se on hyväksyttävä todisteeksi oikeudellisissa menettelyissä, se katsotaan alkuperäiseksi asiakirjaksi ja siihen liitetään oikeusolettama, jonka mukaan se on aito ja eheä edellyttäen, että se ei sisällä dynaamisia piirteitä, jotka voisivat automaattisesti muuttaa sitä.

Edellä 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetuilla sähköisillä allekirjoituksilla on samanlaiset oikeusvaikutukset kuin käsin kirjoitetuilla allekirjoituksilla.

*180 artikla***Avustussopimusten ja -päätösten sisältö
(Varainhoitoasetuksen 122 artikla)**

1. Avustussopimuksessa on määriteltävä vähintään seuraavat:

- a) sopimuksen kohde;
- b) avustuksen saaja;
- c) sopimuksen kesto eli:
  - i) sopimuksen voimaantulopäivä;

▼B

- ii) avustettavan toimen tai tilikauden alkamispäivä ja kesto;
- d) unionin rahoituksen enimmäismäärä euroina ja avustuksen muoto täydennettynä tarvittaessa seuraavalla:
  - i) toimen tai työohjelman arvioidut avustuskelpoiset kokonaiskustannukset sekä näiden kustannusten rahoitusosuus;
  - ii) varainhoitoasetuksen 123 artiklan b alakohdassa tarkoitetut yksikkökustannukset, c alakohdassa tarkoitettu kertakorvaus ja d alakohdassa tarkoitettu kiinteämääräinen rahoitus, jos niitä käytetään;
  - iii) tämän alakohdan i ja ii kohdassa tarkoitettujen osien yhdistelmä;
- e) toimen kuvaus tai toiminta-avustusta varten työohjelman kuvaus, jonka tulosten ja menojen hyväksyjä on hyväksynyt tilikaudelle, sekä toimen tai työohjelman toteuttamisesta odotettavissa olevien tulosten kuvaus;
- f) yleiset ehdot, joita sovelletaan kaikkiin tämäläisiin sopimuksiin, kuten se, että avustuksen saaja hyväksyy komission, OLAFin ja tilintarkastustuomioistuimen tarkastukset;
- g) toimen tai työohjelman arvioitu kokonaisbudjetti;
- h) jäljempänä 209 artiklassa tarkoitetut periaatteet tai hankintasäännöt, joita avustuksen saajan on noudatettava silloin kun toimen toteuttaminen edellyttää julkisia hankintoja;
- i) avustuksen saajan velvoitteet, erityisesti:
  - i) moitteettoman varainhoidon sekä toteutusta ja taloutta koskevien selvitysten toimittamisen osalta; tarvittaessa sovitaan välitavoitteista, joiden saavuttamisen jälkeen tällaiset selvitykset tulevat toimitettaviksi;
  - ii) komission ja usean avustuksen saajan välisen sopimuksen osalta mahdollisen koordinaattorin erityiset velvoitteet sekä muiden avustuksen saajien velvoitteet koordinaattoria kohtaan sekä avustuksen saajien taloudellinen vastuu komission saamisten osalta;
- j) näiden asiakirjojen hyväksymistä ja maksujen suorittamista koskeva komission menettely ja aikataulu;
- k) tarvittaessa yksityiskohtainen selvitys toimen tai hyväksytyyn työohjelman avustuskelpoisista kustannuksista tai varainhoitoasetuksen 123 artiklassa tarkoitetuista yksikkökustannuksista, kertakorvauksista tai kiinteämääräisestä rahoituksesta;
- l) unionin rahoituksen näkyvyyttä koskevat säännökset lukuun ottamatta asianmukaisesti perusteltuja tapauksia, joissa julkistaminen ei ole mahdollista tai tarkoituksenmukaista.

Ensimmäisen alakohdan f alakohdassa tarkoitetuissa yleisissä ehdoissa on ainakin:

- i) todettava, että avustussopimukseen sovelletaan unionin lainsäädäntöä ja tarvittaessa täydentävästi sopimuksessa määrättyä kansallista lainsäädäntöä. Tästä voidaan poiketa kansainvälisten järjestöjen kanssa tehtävissä sopimuksissa;
- ii) mainittava riita-asioissa toimivaltainen tuomioistuin tai välitystuomioistuin.

▼B

2. Avustussojimuksessa voidaan määrätä avustuksen täytäntöönpanon keskeyttämistä tai sopimuksen purkamista koskevista yksityiskohdaisista säännöistä ja määrääjoista varainhoitoasetuksen 135 artiklan mukaisesti.

3. Edellä 178 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa tämän artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a ja b alakohdassa, c alakohdan i alakohdassa, f alakohdassa, h–j alakohdassa ja l alakohdassa tarkoitettut tiedot annetaan puitekumppanuuspäätöksessä tai -sopimuksessa.

Erillispäätös tai -sopimus sisältää 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a–e, g, k ja tarvittaessa i alakohdassa tarkoitettut tiedot.

4. Avustussojimuksia voidaan muuttaa ainoastaan kirjallisesti. Muutosten, mukaan lukien avustuksen saajan lisääminen tai poistaminen, tarkoituksena tai vaikutuksena ei saa olla avustussojimusten muuttaminen niin, että avustusten myöntämisestä annettu päätös tulee kyseenalaiseksi, eikä avustuksen saajien asettaminen eriarvoiseen asemaan.

5. Mitä 1, 2, 3 ja 4 kohdassa säädetään, sovelletaan avustuspäätöksiin soveltuvin osin.

Osa 1 kohdassa tarkoitetuista tiedoista voidaan antaa avustuspäätöksen sijasta ehdotuspyynnössä tai siihen liittyvässä asiakirjassa.

*181 artikla***Avustusmuodot****(Varainhoitoasetuksen 123 artikla)**

1. Varainhoitoasetuksen 123 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen avustusten määrän laskentaperusteena ovat avustuskelpoiset kustannukset, jotka avustuksen saajalle ovat tosiasiallisesti aiheutuneet ja joita koskeva alustava kustannusarvio on esitetty ehdotuksen yhteydessä ja sisällytetty avustuspäätökseen tai -sopimukseen.

2. Varainhoitoasetuksen 123 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettut yksikkökustannukset kattavat joko kaikki tai tietyt avustuskelpoiset kustannuserät, jotka on selkeästi yksilöity ennalta soveltamalla kiinteää määrää yksikköä kohti.

3. Varainhoitoasetuksen 123 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettut kertakorvaukset kattavat yleisesti kaikki tai erät avustuskelpoiset kustannuserät, jotka on selkeästi yksilöity etukäteen.

4. Varainhoitoasetuksen 123 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettu kiinteämääräinen rahoitus kattaa tietyt avustuskelpoiset kustannuserät, jotka on selkeästi yksilöity ennalta soveltamalla tiettyä prosenttiosuutta.

*182 artikla***Kertakorvaukset, yksikkökustannukset ja kiinteämääräinen rahoitus****(Varainhoitoasetuksen 124 artikla)**

1. Varainhoitoasetuksen 124 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu kertakorvausten, yksikkökustannusten tai kiinteämääräisen rahoituksen käyttö hyväksytään ohjelman voimassaoloajaksi. Hyväksyntää voidaan tarkastella uudelleen, jos merkittävät muutokset ovat tarpeen. Tietoja ja määriä on arvioitava säännöllisesti, ja kertakorvauksia, yksikkökustannuksia sekä kiinteämääräistä rahoitusta on tarvittaessa mukautettava.

▼B

Varainhoitoasetuksen 124 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettua enimmäismäärää sovelletaan saajakohtaisesti avustussopimuksissa, joissa komissio myöntää avustuksen useammalle kuin yhdelle saajalle.

2. Avustussopimuksessa tai -päätöksessä on annettava kaikki tarvittavat määräykset tai säännökset sen varmistamiseksi, että kertakorvausten, yksikkökustannusten tai kiinteämääräisen rahoituksen maksamisen edellytykset ovat täyttyneet.

3. Avustuksen maksaminen kertakorvausten, yksikkökustannusten tai kiinteämääräisen rahoituksen muodossa ei rajoita oikeutta tutustua avustuksen saajan lakisääteiseen kirjanpitoon 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa ja varainhoitoasetuksen 137 artiklan 2 kohdassa säädettyä tarkoitusta varten.

▼M1

4. Jos jälkitarkastuksessa ilmenee, että maksun perusteena oleva tapahtuma ei ole toteutunut, vaan avustuksen saajalle on suoritettu kertakorvaukseen, yksikkökustannuksiin tai kiinteämääräiseen rahoitukseen perustuva maksu perusteettomasti, komissio voi periä takaisin enintään avustuksen määrän.

▼B*2 LUKU**Periaatteet**183 artikla***Yhteisrahoitusperiaate****(Varainhoitoasetuksen 125 artiklan 3 kohta)**

1. Yhteisrahoitusperiaatteen mukaisesti toimen tai työohjelman toteuttamiseksi tarvittavia varoja ei kateta kokonaan unionin rahoitusosuudesta.

Yhteisrahoitus voi olla peräisin avustuksen saajan omista varoista, toimen tai työohjelman tuottamasta tulosta tai kolmansien osapuolten rahoitusosuuksista tai luontoissuorituksista.

2. Luontoissuoritukset ovat muita kuin taloudellisia resursseja, jotka kolmannet osapuolet asettavat maksutta avustuksen saajan käyttöön.

*184 artikla***Voiton tuottamisen kieltävä periaate****(Varainhoitoasetuksen 125 artiklan 5 kohta)**

Kolmansien osapuolten rahoitusosuudet, joilla avustuksen saaja voi katata muita kuin unionin avustuksen osalta avustuskelpoisia kustannuksia tai joita ei tarvitse palauttaa kolmannelle osapuolelle, jos niitä jää käyttämättä toimen tai työohjelman loppuessa, ei katsota varainhoitoasetuksen 125 artiklan 5 kohdassa tarkoitetuksi rahoittajien avustuskelpoisten kustannusten rahoittamiseen nimenomaisesti osoittamiksi rahoitusosuuksiksi.

185 artikla

Vähäiset avustukset

(Varainhoitoasetuksen 125 artiklan 4 kohta)

Vähäisinä avustuksina pidetään avustuksia, joiden arvo on enintään 60 000 euroa.

186 artikla

Tekninen apu

(Varainhoitoasetuksen 101 ja 125 artikla)

Teknisellä avulla tarkoitetaan ohjelman tai toimen toteuttamiseksi tarvittavaa tukea ja valmiuksien kehittämistä, erityisesti valmistelua, hallinnointia, seurantaa, arviointia, tarkastuksia ja valvontaa.

187 artikla

Avustuskelpoiset kustannukset

(Varainhoitoasetuksen 126 artiklan 3 kohdan c alakohta)

Arvonlisävero katsotaan sellaiseksi, ettei sitä voida periä takaisin kansallisen arvonlisäverolainsäädännön mukaisesti, jos se perustuu kansallisen lainsäädännön mukaan johonkin seuraavista toiminnoista:

- a) arvonlisäverosta vapautettu toiminta ilman vähennysoikeutta;
- b) arvonlisäveron soveltamisalan ulkopuolelle jäävä toiminta;
- c) edellä a tai b alakohdassa tarkoitettu toiminta, jonka osalta arvonlisäveroa ei voida vähentää, vaan se palautetaan erityisen palautusjärjestelmän tai korvausrahaston kautta, joista ei säädetä direktiivissä 2006/112/EY, vaikka kyseinen järjestelmä tai rahasto perustuisi kansalliseen arvonlisäverolainsäädäntöön.

Arvonlisävero, joka liittyy direktiivin 2006/112/EY 13 artiklan 2 kohdassa lueteltuihin toimintoihin, katsotaan sellaisen edunsaajan maksamaksi, joka ei ole kyseisen direktiivin 13 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu verovelvollisuudesta vapautettu henkilö, riippumatta siitä, katsooko asianomainen jäsenvaltio, että kyseessä on toiminta, jota julkisoikeudelliset yhteisöt harjoittavat viranomaisen ominaisuudessa.

188 artikla

Ohjelmasuunnittelu

(Varainhoitoasetuksen 128 artikla)

1. Kukin toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä laatii avustuksia koskevan vuotuisen tai monivuotisen työohjelman. Toimielin hyväksyy tämän työohjelman, ja se julkaistaan asianomaisen toimielimen avustuksia koskevalla internetsivustolla mahdollisimman pian ja viimeistään toteuttamisvuoden maaliskuun 31 päivänä.

Työohjelmassa on mainittava sen kesto, mahdollinen perussäädös, tavoitteet, odotettavissa olevat tulokset, ehdotuspyyntöjen alustava aikataulu ja niiden alustava arvo sekä yhteisrahoituksen enimmäismäärä.

▼B

Lisäksi työohjelmassa on esitettävä 94 artiklassa tarkoitetut tiedot, jotta työohjelman hyväksymispäätös voidaan katsoa kyseisen vuoden avustusten osalta rahoituspäätökseksi.

2. Jos työohjelmaan tehdään suuria muutoksia, ne on hyväksyttävä ja julkaistava erikseen 1 kohdassa säädettyjen sääntöjen mukaisesti.

189 artikla

**Ehdotuspyyntöjen sisältö
(Varainhoitoasetuksen 128 artikla)**

1. Ehdotuspyynnössä on esitettävä
  - a) tavoitteet;
  - b) varainhoitoasetuksen 131 ja 132 artiklassa tarkoitetut kelpoisuus-, poissulkemis-, valinta- ja ratkaisuperusteet sekä asiaankuuluvat asiakirjatodisteet;
  - c) unionin rahoitusta koskevat yksityiskohtaiset säännöt;
  - d) ehdotusten toimittamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt ja määräaika sekä päivämäärä, johon mennessä kaikille hakijoille on ilmoitettava hakemuksen arvioinnin tuloksesta, sekä avustussopimusten allekirjoittamisen tai avustuspäätösten tiedoksiantamisen arvioitu päivämäärä.
2. Ehdotuspyynnöt julkaistaan unionin toimielinten internetsivustolla ja lisäksi muussa soveltuvässä muodossa, kuten *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, jos on tarpeen lisätä näkyvyyttä avustusten mahdollisten saajien keskuudessa. Ne voidaan julkaista varainhoitoasetuksen 84 artiklassa tarkoitetun rahoituspäätöksen antamisesta lähtien, myös talousarvion toteuttamista edeltävänä vuonna. Kaikki muutokset ehdotuspyyntöjen sisältöön julkaistaan samalla tavoin kuin itse ehdotuspyynnöt.

190 artikla

**Ehdotuspyyntöjen osalta sovellettavat poikkeukset
(Varainhoitoasetuksen 128 artikla)**

1. Avustuksia voidaan myöntää ilman eri ehdotuspyyntöä ainoastaan seuraavissa tapauksissa:
  - a) humanitaariseen apuun, pelastuspalveluoperaatioihin tai 2 kohdassa tarkoitettuun kriisinhallinta-apuun;
  - b) muissa riittävästi perustelluissa poikkeuksellisen kiireellisissä tapauksissa;
  - c) elimille, joilla on lakisääteinen tai käytännössä vallitseva monopoli, joka on riittävästi perusteltu myöntämispäätöksessä;
  - d) varainhoitoasetuksen 54 artiklassa tarkoitetulla perussäädöksellä avustuskelpoisiksi määritellyille elimille tai jäsenvaltioiden omalla vastuullaan nimeämille elimille, kun kyseiset jäsenvaltiot määritellään avustuskelpoisiksi perussäädöksessä;

▼B

- e) kun on kyse tutkimuksesta ja teknologian kehittämisestä, varainhoitoasetuksen 128 artiklassa tarkoitetussa työohjelmassa mainituille elimille, jos tästä mahdollisuudesta säädetään erikseen perussäädöksessä eikä hanke kuulu ehdotuspyynnön soveltamisalaan;
- f) hankkeille, jotka niiden erityispiirteiden vuoksi voi toteuttaa vain tietyn tyyppinen elin, jolla on tarvittavat tekniset valmiudet, erityiso-
saaminen tai hallintovalta, jos hanke ei kuulu ehdotuspyynnön so-
veltamisalaan.

Ensimmäisen alakohdan f alakohdassa tarkoitetut tapaukset on perustel-
tava riittävästi myöntämispäätöksessä.

2. Kolmansien maiden kriisitilanne on tilanne, jossa on välitön vaara, joka uhkaa kärjistyä aseelliseksi selkkaukseksi tai horjuttaa maan va-
kautta. Kriisitilanteen voi synnyttää myös luonnononnettomuus, ihmisen
aiheuttama kriisi, kuten sota tai muu selkkaus, tai vaikutuksiltaan vasta-
avat erityisolosuhteet, jotka liittyvät esimerkiksi ilmastonmuutokseen,
ympäristön pilaantumiseen, energian ja luonnonvarojen saannin estymi-
seen tai äärimmäiseen köyhyyteen.

191 artikla

**Tietojen julkaiseminen jälkikäteen
(Varainhoitoasetuksen 128 artikla)**

1. Tiedot kaikista varainhoitovuoden aikana myönnettyistä avustuk-
sista julkaistaan 21 artiklan mukaisesti.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun julkaisemisen jälkeen komissio toi-
mittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle niiden pyynnöstä selvityk-
sen, josta käy ilmi
  - a) hakijoiden määrä edellisen vuoden aikana;
  - b) kunkin ehdotuspyynnön perusteella hyväksytyjen hakemusten määrä
ja prosenttiosuus suhteessa hakemusten kokonaismäärään;
  - c) menettelyn keskimääräinen kesto ehdotuspyynnön päättymispäivästä
avustuksen myöntämiseen;
  - d) sellaisten avustusten lukumäärä ja summa, joiden osalta on edellisen
vuoden aikana luovuttu jälki-ilmoitusta koskevasta velvollisuudesta
21 artiklan 4 kohdan mukaisesti.

192 artikla

**Hakijoille ilmoittaminen
(Varainhoitoasetuksen 128 artikla)**

Komissio antaa hakijoille tietoja ja neuvontaa seuraavasti:

- a) se vahvistaa yhteiset vaatimukset samantyyppisiä avustuksia koske-
via hakulomakkeita varten ja valvoo niiden laajuutta ja luettavuutta;

▼B

- b) se toimittaa tietoja mahdollisille hakijoille erityisesti järjestämällä seminaareja ja antamalla hakijoiden käyttöön käsikirjoja;
- c) se säilyttää 63 artiklassa tarkoitettussa oikeushenkilörekisterissä avustusten saajia koskevia pysyviä tietoja.

193 artikla

Rahoitus eri budjettikohdista
(Varainhoitoasetuksen 129 artikla)

Toimi voidaan rahoittaa useammasta kuin yhdestä budjettikohdasta useiden tulojen ja menojen hyväksyjien yhteistyönä.

194 artikla

Taannehtivuus äärimmäisen kiireellisissä tapauksissa ja konfliktien estämiseksi

(Varainhoitoasetuksen 130 artikla)

Varainhoitoasetuksen 130 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan kuuluvissa tapauksissa avustuksen saajalle ennen hakemuksen jättämispäivää aiheutuneisiin menoihin voidaan myöntää unionin rahoitusta seuraavin edellytyksin:

- a) tällaisen poikkeuksen syyt on perusteltu riittävästi rahoituspäätöksessä;
- b) rahoituspäätöksessä ja avustussopimuksessa tai -päätöksessä vahvistetaan menojen tukikelpoisuuspäiväksi nimenomaisesti hakemuksen jättämispäivää aikaisempi päivämäärä.

195 artikla

Avustushakemusten jättäminen
(Varainhoitoasetuksen 131 artikla)

1. Avustushakemusten jättämistä koskevista järjestelyistä päättää toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä, joka voi valita sovellettavan toimitustavan. Avustushakemukset voidaan toimittaa joko kirjeitse tai sähköisesti.

Valittujen toimitustapojen on oltava syrjimättömiä, eivätkä ne saa rajoittaa hakijoiden pääsyä ratkaisumenettelyyn.

Valituilla toimitustavoilla on voitava varmistaa, että seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) jokaisessa hakemuksessa on kaikki sen arvioimiseksi tarvittavat tiedot;
- b) tietojen eheyden on säilyttävä;
- c) ehdotusten luottamuksellisuuden on säilyttävä;
- d) henkilötietojen suoja varmistetaan asetuksen (EY) N:o 45/2001 vaatimusten mukaisesti.

▼B

Kolmannen alakohdan c alakohtaa sovellettaessa toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä tutustuu hakemusten sisältöön vasta sen jälkeen, kun hakemusten toimittamiselle asetettu määräaika on päättynyt.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi vaatia, että sähköisesti toimitetuissa hakemuksissa on oltava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 1999/93/EY ⁽¹⁾ tarkoitettu kehittynyt sähköinen allekirjoitus.

2. Kun toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä sallii hakemusten toimittamisen sähköisesti, käytettävien välineiden ja niiden teknisten vaatimusten on oltava syrjimättömiä, ja kyseisten välineiden on oltava yleisesti saatavilla ja yhteentoimivia yleisesti käytössä olevien tieto- ja viestintäteknologian tuotteiden kanssa. Hakemusten toimittamiseen tarvittavat tekniset tiedot, mukaan lukien salausta koskevat tiedot, on asetettava hakijoiden saataville.

Lisäksi sähköisten hakemusten vastaanottamisessa käytettävien välineiden on oltava sellaiset, että ne takaavat tietoturvan ja luottamuksellisuuden. Lisäksi niiden avulla on voitava määrittää täsmällisesti hakemusten vastaanottoaika ja -päivä.

3. Kun hakemukset toimitetaan kirjeitse, hakija voi toimittaa hakemuksensa jollakin seuraavista tavoista:

- a) postitse tai lähettipalvelua käyttäen, jolloin ehdotuspyynnössä on täsmennettävä, että toimituspäiväksi katsotaan postileiman tai lähetydistuksen päiväys;
- b) asianomaisen toimielimen toimitiloihin joko henkilökohtaisesti tai edustajan välityksellä, jolloin ehdotuspyynnössä on täsmennettävä yksikkö, jolle hakemukset toimitetaan päivättyä ja allekirjoitettua kuittia vastaan.

3 LUKU

Myöntämismenettely

196 artikla

Avustushakemusten sisältö

(Varainhoitoasetuksen 131 artikla)

1. Hakemukset tehdään 192 artiklan a alakohdan nojalla vahvistettujen yhteisten vaatimusten mukaisesti laaditulle lomakkeelle, jonka toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä asettaa saataville, ja niiden osalta noudatetaan perussäädöksessä ja ehdotuspyynnössä asetettuja vaatimuksia.

Varainhoitoasetuksen 131 artiklan 3 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettuihin asiakirjatodisteisiin voivat kuulua erityisesti tulostili ja tase viimeksi päättyneeltä tilikaudelta.

⁽¹⁾ EYVL L 13, 19.1.2000, s. 12.

▼B

2. Hakemukseen liitetystä toimen tai työohjelman budjettiarviossa menojen ja tulojen on oltava tasapainossa lukuun ottamatta asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa hyväksyttävistä ennakoiduista menoista ja mahdollisista valuuttakurssivaihtelujen varten varattuja määriä, ja siinä on mainittava toimen tai työohjelman arvioitujen avustuskelpoisien kustannukset.

3. Jos haettu avustus toimeen varten on yli 750 000 euroa tai haettu toiminta-avustus on yli 100 000 euroa, hakijan on toimitettava ulkopuolisen hyväksytyin tilintarkastajan laatima tilintarkastuskertomus. Kertomuksessa hyväksytään tilit viimeisimmältä tilikaudelta, jolta ne ovat käytettävissä.

Tämän kohdan ensimmäisen alakohdan säännöstä sovelletaan ainoastaan ensimmäiseen hakemukseen, joita sama avustuksen saaja tekee toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle saman varainhoitovuoden aikana.

Ensimmäisessä alakohdassa mainittuja kynnysarvoja sovelletaan saaja-kohtaisesti avustussopimuksissa, joissa komissio myöntää avustuksen useammalle kuin yhdelle saajalle.

Kun on kyse 178 artiklassa tarkoitetuista kumppanuuksista, puitekumppanuussopimus voidaan allekirjoittaa tai puitekumppanuuspäätös voidaan antaa tiedoksi vasta kun on esitetty tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu tilintarkastuskertomus kahdelta viimeisimmältä tilikaudelta, joilta kertomus on käytettävissä.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi riskinarviointinsa perusteella myöntää poikkeuksen ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuun tilintarkastuskertomuksen vaatimuksesta oppilaitoksille sekä sellaisille avustuksen saajille, jotka ovat yhteisvastuussa useita saajia kattavasta avustussopimuksesta tai jotka eivät ole lainkaan taloudellisessa vastuussa.

Tämän kohdan ensimmäistä alakohtaa ei sovelleta julkisoikeudellisiin yhteisöihin eikä 43 artiklassa tarkoitettuihin kansainvälisiin järjestöihin.

4. Hakijan on ilmoitettava lähteet ja määrät unionin rahoituksesta, jonka se on saanut tai jota se on hakenut saman tilikauden aikana samaa toimeen tai toimen osaa tai toimintaansa varten, sekä muusta samana toimeen varten saadusta tai haetusta rahoituksesta.

▼M1*197 artikla***Todisteet siitä, että hakija ei ole poissulkemistilanteessa****(Varainhoitoasetuksen 131 artikla)**

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi riskinarviointinsa perusteella pyytää hyväksytyjä hakijoita toimittamaan 141 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja todisteita, ellei 141 artiklan 4 kohdassa toisin säädetä.

Hyväksytyjen hakijoiden on toimivaltaisten tulojen ja menojen hyväksyjän pyynnöstä toimitettava 141 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja todisteita, paitsi jos se on toimivaltaisten tulojen ja menojen hyväksyjän hyväksymästä syystä käytännössä mahdotonta, ellei 141 artiklan 4 kohdassa toisin säädetä.

▼ B*198 artikla***Hakijat, jotka eivät ole oikeushenkilöitä****(Varainhoitoasetuksen 131 artikla)**

Jos avustushakemuksen tekijä ei ole oikeushenkilö, hakijan edustajien on varainhoitoasetuksen 131 artiklan 2 kohdan tarkoitetun mukaisesti todistettava, että heillä on valtuudet tehdä oikeudellisia sitoumuksia hakijan puolesta ja että hakijalla on vastaavat taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset kuin oikeushenkilöillä.

*199 artikla***Yhden hakijan muodostavat yhteisöt****(Varainhoitoasetuksen 131 artikla)**

Kun useat yhteisöt täyttävät avustuksen hakemista koskevat edellytykset ja muodostavat yhdessä yhden yhteisön, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi katsoa kyseisen oikeushenkilön yhdeksi hakijaksi, jos hakemuksessa mainitaan nämä ehdotettuun toimeen tai työohjelmaan osallistuvat yhteisöt hakijana olevaan tahoon kuuluvina.

▼ M1**▼ B***201 artikla***Avustuskelpoisuusperusteet****(Varainhoitoasetuksen 131 artikla)**

1. Avustuskelpoisuusperusteet julkaistaan ehdotuspyynnössä.
2. Avustuskelpoisuusperusteissa vahvistetaan ehdotuspyyntöön osallistumisen edellytykset. Näitä perusteita vahvistettaessa otetaan asianmukaisesti huomioon toimen tavoitteet ja noudatetaan avoimuuden ja syrjimättömyyden periaatteita.

*202 artikla***Valintaperusteet****(Varainhoitoasetuksen 132 artiklan 1 kohta)**

1. Valintaperusteet julkaistaan ehdotuspyynnön yhteydessä, ja niiden avulla on voitava arvioida hakijan taloudellisia ja toiminnallisia edellytyksiä toteuttaa ehdottamansa toimi tai työohjelma.
2. Hakijalla on oltava kestävä ja riittävä rahoituslähteet, jotta se kykenee jatkamaan toimintaansa avustetun toimen toteuttamisen tai avustetun tilikauden ajan ja osallistumaan sen rahoitukseen. Hakijalla on oltava riittävä ammatillinen osaaminen ja pätevyys ehdotetun toimen tai työohjelman toteuttamiseen, jollei perussäädöksessä erikseen toisin säädetä.

▼B

3. Hakijan taloudelliset tai toiminnalliset edellytykset tarkistetaan etenkin 196 artiklassa tarkoitettujen ja toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän ehdotuspyynnössä edellyttämien asiakirjatodisteiden perusteella.

Jos ehdotuspyynnössä ei ole pyydetty asiakirjatodisteita ja jos toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä epäilee hakijoiden taloudellisia tai toiminnallisia edellytyksiä, hän pyytää niitä toimittamaan kaikki asianmukaiset asiakirjat.

Kun on kyse 178 artiklassa tarkoitetuista kumppanuuksista, tarkistaminen suoritetaan ennen puittekumppanuussopimuksen allekirjoittamista tai puittekumppanuuspäätöksen tiedoksiantamista.

203 artikla

**Avustusten myöntämisperusteet
(Varainhoitoasetuksen 132 artiklan 2 kohta)**

1. Avustusten myöntämisperusteet julkaistaan ehdotuspyynnössä.
2. Myöntämisperusteiden on oltava sellaiset, että niitä käyttämällä avustukset voidaan myöntää toimille, joilla unionin ohjelma voidaan toteuttaa kokonaistehokkaimmin, tai elimille, joiden työsuunnitelmassa tavoitellaan samaa tulosta. Myöntämisperusteet on määriteltävä siten, että niillä varmistetaan unionin varojen moitteeton hoito.

Myöntämisperusteita on sovellettava siten, että ehdotetuista toimista tai työohjelmista voidaan valita ne, joiden komissio tietää varmuudella vastaavan tavoitteitaan ja painopisteitään ja jotka takaavat unionin rahoituksen näkyvyyden.

3. Myöntämisperusteet määritellään niin, että jälkeenpäin on mahdollista suorittaa arviointi.

204 artikla

**Hakemusten arviointi ja avustusten myöntäminen
(Varainhoitoasetuksen 133 artikla)**

1. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä nimittää ehdotusten arviointikomitean, paitsi jos komissio päättää toisin tietyn alakohtaisen ohjelman yhteydessä.

Komiteassa on vähintään kolme henkilöä vähintään kahdesta toisistaan hierarkkisesti riippumattomasta toimielinten tai varainhoitoasetuksen 62 ja 208 artiklassa tarkoitettujen elinten organisaatioyksiköstä. Eturistiriitojen välttämiseksi kyseisiin henkilöihin sovelletaan varainhoitoasetuksen 57 artiklassa tarkoitettuja vaatimuksia.

Jos edustustoissa ja tämän asetuksen 72 artiklassa tarkoitetuissa paikallisyksiköissä sekä varainhoitoasetuksen 62 ja 208 artiklassa tarkoitetuissa valtuutuksen saaneissa elimissä ei ole erillisiä yksiköitä, niihin ei sovelleta toisistaan hierarkkisesti riippumattomia organisaatioyksiköitä koskevaa vaatimusta.

▼ B

Ulkopuoliset asiantuntijat voivat avustaa komiteaa toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän päätöksellä. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä varmistaa, että asiantuntijat noudattavat varainhoitoasetuksen 57 artiklassa säädettyjä vaatimuksia.

2. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä jakaa menettelyn tarvittaessa eri vaiheisiin. Menettelyyn sovellettavat säännöt esitetään ehdotuspyynnössä.

Jos hakumenettely on ehdotuspyynnön mukaisesti kaksivaiheinen, ainoastaan sellaisten ehdotusten tekijöitä, jotka täyttävät ensimmäisen vaiheen arviointiperusteet, pyydetään toimittamaan täydellinen ehdotus toisessa vaiheessa.

Jos arviointimenettely on ehdotuspyynnön mukaisesti kaksivaiheinen, toiseen arviointivaiheeseen pääsevät ainoastaan ne ehdotukset, jotka täyttävät ensimmäisessä vaiheessa sovellettavat rajatut arviointiperusteet.

Hakijoille, joiden ehdotus on hylätty missä tahansa vaiheessa, ilmoitetaan hylkäämisestä varainhoitoasetuksen 133 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

Eri menettelyvaiheet on erotettava toisistaan selvästi.

Samana menettelyn aikana saa pyytää samoja asiakirjoja ja tietoja ainoastaan kerran.

3. Arviointikomitea tai tarvittaessa toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi pyytää hakijaa toimittamaan lisätietoja tai selventämään hakemukseen liitettyjä asiakirjoja edellyttäen, että tällaiset tiedot tai selvennykset eivät merkittävästi muuta ehdotusta. Kun on kyse ilmeisestä käsittelystä hakemukseen syntyneestä virheestä, arviointikomitea tai tulojen ja menojen hyväksyjä voi varainhoitoasetuksen 96 artiklan mukaisesti jättää pyytämättä puuttuvia lisätietoja tai selvennyksiä ainoastaan asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa. Tulojen ja menojen hyväksyjä pitää asianmukaisesti kirjata yhteydenpidosta hakijoihin menettelyn aikana.

4. Kun arviointikomitea on saanut työnsä päätökseen, sen jäsenet allekirjoittavat selvityksen, jossa käydään läpi kaikki komitean tarkastellamat ehdotukset, arvioidaan niiden laatua ja todetaan, mille ehdotuksille voidaan myöntää rahoitusta. Selvitys voidaan allekirjoittaa sähköisessä järjestelmässä, jossa allekirjoittajan henkilöllisyys voidaan todentaa riittävästi.

Tarvittaessa selvityksessä luokitellaan käsitellyt ehdotukset ja annetaan suosituksia myönnettävästä avustuksen enimmäismäärästä sekä avustushakemukseen mahdollisesti tehtävistä vähäisistä mukautuksista.

Selvitys säilytetään myöhempää käyttöä varten.

5. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi pyytää hakijaa mukauttamaan ehdotustaan arviointikomitean suositusten mukaisesti. Toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on pidettävä soveltuvalla tavalla kirjaa yhteyksistä hakijoihin menettelyn aikana.

▼B

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä tekee arvioinnin jälkeen päätöksensä, jossa mainitaan ainakin

- a) päätöksen sisältö ja myönnetyn avustuksen kokonaismäärä;
- b) valittujen hakijoiden nimet, toimien nimet ja hyväksytyjen avustusten määrä sekä päätöksen perustelut, myös silloin kun päätös poikkeaa arviointikomitean lausunnosta;
- c) hylättyjen hakijoiden nimet ja hylkäämisen syyt.

6. Tämän artiklan 1, 2 ja 4 kohdan säännösten soveltaminen ei ole pakollista, kun avustuksia myönnetään tämän asetuksen 190 artiklan ja varainhoitoasetuksen 125 artiklan 7 kohdan mukaisesti.

*205 artikla***Hakijoille ilmoittaminen****(Varainhoitoasetuksen 133 artikla)**

Hylätyille hakijoille on ilmoitettava hakemuksen hylkäämisestä mahdollisimman pian ja joka tapauksessa 15 kalenteripäivän kuluessa siitä, kun hyväksytyille hakijoille on ilmoitettu hakemuksen hyväksymisestä.

*4 LUKU****Maksaminen ja valvonta****206 artikla***Ennakkomaksutakuu****(Varainhoitoasetuksen 134 artikla)**

1. Rajoittaakseen ennakkomaksujen suorittamiseen liittyvää taloudellista riskiä toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi riskinarviointinsa perusteella joko vaatia avustuksen saajalta etukäteen enintään ennakkomaksujen suuruisen vakuuden, lukuun ottamatta vähäisiä avustuksia, tai jakaa ennakkomaksut useaan erään.

2. Vaaditun vakuuden voimassaolon edellytyksenä on, että toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä on arvioinut ja hyväksynyt kyseisen vakuuden.

Vakuuden on oltava voimassa riittävän pitkään, jotta se voidaan tarvittaessa hyödyntää.

3. Vakuus hankitaan jäsenvaltioon sijoittautuneelta hyväksytyltä pankilta tai rahoituslaitokselta. Jos avustuksen saaja on sijoittautunut kolmanteen maahan, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi hyväksyä kyseiseen maahan sijoittautuneen pankin tai rahoituslaitoksen antaman vakuuden katsoessaan, että tämä tarjoaa vastaavat takeet ja ominaisuudet kuin jäsenvaltioon sijoittautunut pankki tai rahoituslaitos.

▼B

Avustuksen saajan pyynnöstä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettun vakuuden sijasta voidaan antaa kolmannen osapuolen omavelkainen takaus tai saman avustussopimuksen tai -päätöksen osapuolina olevien avustuksen saajien peruuttamaton ja ehdoton yhteisvastuullinen takaus, jos toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä tämän hyväksyy.

Vakuus annetaan euromääräisenä.

Sen tarkoituksena on saada kyseinen pankki tai rahoituslaitos, kolmas osapuoli tai muut avustuksen saajat vastaamaan peruuttamattomasti ja ensimmäisestä vaatimuksesta avustuksen saajan velvoitteista.

4. Vakuus vapautetaan sitä mukaa kuin ennakkomaksu vähennetään avustuksen saajalle avustussopimuksen tai -päätöksen ehtojen mukaisesti suoritetuista välimaksuista tai loppumaksusta.

207 artikla

**Maksupyyntöihin liitettävät asiakirjat
(Varainhoitoasetuksen 135 artikla)**

1. Kunkin avustuksen ennakkomaksut voidaan jakaa useaan erään moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti.

Uusi ennakkomaksuerä maksetaan kokonaisuudessaan vasta, kun vähintään 70 prosenttia aiempien ennakkomaksujen kokonaismäärästä on käytetty.

Jos edellisestä ennakkomaksuerästä on käytetty alle 70 prosenttia, seuraavasta ennakkomaksuerästä vähennetään edellisestä ennakkomaksuerästä käyttämättä jäänyt osuus.

Avustuksen saajan on esitettävä jokaisen maksupyyntönsä tueksi kustannusselvitys.

2. Avustuksen saajan on annettava kunnian ja omantunnon kautta vakuutus siitä, että sen maksupyyntöihin sisältyvät tiedot ovat täydelliset, luotettavat ja oikeat, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 110 artiklan soveltamista. Avustuksen saajan on myös vakuutettava, että aiheutuneita kustannuksia voidaan pitää avustussopimuksen tai -päätöksen mukaisesti avustuskelpoisina ja että maksupyyntöjen tukena on riittävät asiakirjatoisteet, jotka voidaan tarkastaa.

3. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi riskinarvioinnin perusteella vaatia maksun tueksi hyväksytyyn ulkoisen tarkastajan tai, jos kyseessä on julkisoikeudellinen yhteisö, pätevän ja riippumattoman virkamiehen laatiman todistuksen tilinpäätöksestä ja sen perusteena olevista tileistä toimen tai työohjelman osalta. Todistus on liitettävä maksupyyntöön. Todistuksessa todistetaan toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän hyväksymiä menetelmiä käyttäen ja sovittuja, kansainvälisten standardien mukaisia menettelyjä noudattaen, että avustuksen saajan maksupyyntö perustana olevissa tilinpäätösasiakirjoissa esitetyt kustannukset ovat todelliset, oikein kirjatut ja avustussopimuksen tai -päätöksen mukaisesti avustuskelpoiset.

▼B

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi asianmukaisesti perustelluissa erityistapauksissa pyytää todistusta lausunnon muodossa tai muussa kansainvälisten standardien mukaisessa muodossa.

Tilinpäätöstä ja sen perusteena olevia tilejä koskeva todistus on pakollinen väli- ja loppumaksujen osalta seuraavissa tapauksissa:

- a) varainhoitoasetuksen 123 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu toimea koskeva avustus, jonka määrä on vähintään 750 000 euroa, kun maksupyyntöjen yhteenlaskettu määrä on vähintään 325 000 euroa;
- b) varainhoitoasetuksen 123 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu toiminta-avustus, jonka määrä on vähintään 100 000 euroa.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi riskinarvioinnin perusteella vapauttaa vaatimuksesta esittää tilinpäätöstä ja sen perusteena olevia tilejä koskeva todistus

- a) julkisoikeudelliset yhteisöt ja 43 artiklassa tarkoitetut kansainväliset järjestöt;
- b) humanitaarista apua, pelastuspalveluoperaatioita ja kriisinhallintapua koskevien avustusten saajat, lukuun ottamatta loppumaksuja;
- c) loppumaksujen osalta ne humanitaarisen avun saajat, jotka ovat alikirjoittaneet 178 artiklassa tarkoitetun puitekumppanuussopimuksen tai joille on annettu tiedoksi kyseisessä artiklassa tarkoitettu puitekumppanuuspäätös ja joilla on käytössä valvontajärjestelmä, josta saadaan vastaavat vakuudet kyseisille maksuille;
- d) useamman kuin yhden avustuksen saajat, jotka ovat toimittaneet riippumattoman tahon antaman todistuksen, josta saadaan vastaavat takeet maksuvaatimusten laatimisen yhteydessä käytettävistä valvontajärjestelmistä ja -menetelmistä.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi myös vapauttaa vaatimuksesta esittää tilinpäätöstä ja sen perusteena olevia tilejä koskeva todistus, jos komission henkilöstö on suorittanut tai suorittaa itse suoraan tai komission valtuuttaman yhteisön välityksellä tarkastuksen, josta saadaan vastaavat takeet ilmoitetuille kustannuksille.

Kolmannen alakohdan a ja b alakohdassa säädettyjä kynnysarvoja sovelletaan saajakohtaisesti avustussopimuksissa, joissa komissio myöntää avustuksen useammalle kuin yhdelle saajalle.

4. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi riskinarvioinnin perusteella vaatia maksun tueksi hyväksymänsä riippumattoman kolmannen osapuolen suorittaman, toimintaa koskevan tarkastusraportin. Tarkastuskertomus on toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän pyynnöstä liitettävä maksupyyntöön, ja vastaavat kustannukset ovat avustuskelpoiset samoin edellytyksin kuin varainhoitoasetuksen 126 artiklassa tarkoitetut tarkastuslausuntoihin liittyvät kustannukset. Tarkastuskertomuksessa on todettava, että toiminnan tarkastus on tehty toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän hyväksymiä menetelmiä käyttäen, sekä ilmoitettava, onko toimi tai työohjelma tosiasiallisesti toteutettu avustussopimuksessa tai -päätöksessä asetettujen ehtojen mukaisesti.

208 artikla

Avustuksen keskeyttäminen ja pienentäminen

(Varainhoitoasetuksen 135 artikla)

1. Avustussopimuksen tai -päätöksen täytäntöönpano, avustuksen saajan osallistuminen sen täytäntöönpanoon tai maksut voidaan keskeyttää sen selvittämiseksi, ovatko oletetut huomattavat virheet tai sääntöjenvastaisuudet tai petokset tai velvoitteiden laiminlyönti todella tapahtuneet. Jos niitä ei näytetä toteen, täytäntöönpanoa jatketaan mahdollisimman pian.

2. Jos hyväksytty toimi tai työohjelma jää toteuttamatta tai toteutetaan virheellisesti, puutteellisesti tai myöhässä, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä joko pienentää avustuksen määrää asianmukaisella osuudella tai perii takaisin asianmukaisen osuuden avustuksesta menettelyvaiheesta riippuen, edellyttäen että avustuksen saajalle on annettu mahdollisuus esittää huomautuksia.

5 LUKU

Täytäntöönpano

209 artikla

Toteuttamiseen liittyvät hankintasopimukset

(Varainhoitoasetuksen 137 artikla)

1. Kun toimen tai työohjelman toteuttaminen edellyttää julkisia hankintoja, avustuksen saajan on tehtävä hankintasopimus kokonaistaloudellisesti edullisimman tai tarvittaessa halvimman tarjouksen perusteella ja huolehdittava siitä, ettei eturistiriitoja synny, sanotun kuitenkaan rajoittamatta direktiivin 2004/18/EY soveltamista.

2. Kun toimen tai työohjelman toteuttaminen edellyttää julkisia hankintoja, joiden arvo ylittää 60 000 euroa, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi edellyttää, että avustuksen saaja noudattaa 1 kohdassa tarkoitettujen sääntöjen lisäksi erityissääntöjä.

Kyseisten erityissääntöjen on perustuttava varainhoitoasetuksessa säädettyihin sääntöihin, ja niitä laadittaessa on otettava asianmukaisesti huomioon asianomaisten hankintojen arvo, unionin rahoitusosuuden suuruus suhteessa toimen kokonaiskustannuksiin ja riskit. Tällaiset erityissäännöt on sisällytettävä avustussopimukseen tai -päätökseen.

210 artikla

Tuki kolmansille osapuolille

(Varainhoitoasetuksen 137 artikla)

Edellyttäen, että saavutettavat tavoitteet tai tulokset on määritelty riittävän täsmällisesti varainhoitoasetuksen 137 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa edellytyksissä, voidaan harkintavaltaa katsoa puuttuvan vain, jos avustuspäätöksessä tai -sopimuksessa täsmennetään myös seuraavat seikat:

▼B

- a) kolmannelle osapuolelle suoritettavan rahoitustuen enimmäismäärä, joka on enintään 60 000 euroa, paitsi jos rahoitustuki on toimen pääasiallinen tavoite, ja tuen tarkan määrän määrittämisperusteet;
- b) kiinteässä luettelossa mainitut erityyppiset toiminnot, joita varten voidaan myöntää tällaista rahoitustukea;
- c) sellaisten henkilöiden tai henkilöryhmien määritelmä, jotka voivat saada tällaista rahoitustukea, sekä tuen myöntämisperusteet.

VII OSASTO

PALKINNOT

*211 artikla***Ohjelmasuunnittelu****(Varainhoitoasetuksen 138 artiklan 2 kohta)**

1. Kukin toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä laatii palkintoja koskevan vuotuisen tai monivuotisen työohjelman. Toimielin hyväksyy tämän työohjelman, ja se julkaistaan asianomaisen toimielimen internetsivustolla mahdollisimman pian ja viimeistään toteuttamisvuoden maaliskuun 31 päivänä.

Työohjelmassa on mainittava sen kesto, mahdollinen perussäädös, tavoitteet, odotettavissa olevat tulokset, kilpailujen alustava aikataulu ja palkintojen alustava arvo.

Lisäksi työohjelmassa on esitettävä 94 artiklassa tarkoitetut tiedot, jotta työohjelman hyväksymispäätös voidaan katsoa kyseisen vuoden palkintojen osalta rahoituspäätökseksi.

2. Jos työohjelmaan tehdään suuria muutoksia, ne on hyväksyttävä ja julkaistava erikseen 1 kohdassa säädettyjen sääntöjen mukaisesti.

*212 artikla***Kilpailujen säännöt****(Varainhoitoasetuksen 138 artiklan 2 kohta)****▼M1**

1. Kilpailujen säännöissä on vahvistettava seuraavat seikat:

- a) osallistumisehdot, joissa on ainakin
  - i) määriteltävä kelpoisuusehdot;
  - ii) määriteltävä osanottajien ilmoittautumista koskevat säännöt ja tarvittaessa viimeinen ilmoittautumispäivä sekä vastausten toimittamista koskevat säännöt 2 kohdassa vahvistetuina edellytyksinä;
  - iii) määrättävä sellaisten osanottajien poissulkemisesta, jotka ovat jossakin varainhoitoasetuksen 106 artiklan 1 kohdassa ja 107 artiklassa tarkoitetuista tilanteista;

▼ M1

- iv) määrättävä osanottajien täydestä vastuusta sellaisten vaatimusten osalta, jotka koskevat kilpailun yhteydessä toteutettua toimintaa;
  - v) määrättävä, että voittajat hyväksyvät komission, OLAFin ja tilintarkastustuomioistuimen suorittamat tarkastukset sekä kilpailun säännöissä vahvistetut julkaisemista koskevat velvollisuudet;
  - vi) todettava, että kilpailuun sovelletaan unionin lainsäädäntöä ja tarvittaessa täydentävästi kansallista lainsäädäntöä kilpailun säännöissä määrätyn mukaisesti;
  - vii) mainittava riita-asioissa toimivaltainen tuomioistuin tai välitystuomioistuin;
  - viii) todettava, että osanottajille voidaan varainhoitoasetuksen 106 artiklan mukaisesti määrätä taloudellisia seuraamuksia tai osanottajat voidaan sulkea menettelyn ulkopuolelle;
- b) myöntämisperusteet, joiden avulla on voitava arvioida vastausten laatua asetettujen tavoitteiden ja odotettavissa olevien tulosten pohjalta sekä määritellä objektiivisesti, riittävätkö vastaukset voittoon;
- c) palkinnon tai palkintojen suuruus;
- d) järjestelyt palkintojen maksamiseksi voittajille.

Ensimmäisen alakohdan a alakohdan i alakohdassa esitetyn osalta kilpailuun voivat osallistua unionin avustusten saajat, ellei kilpailun säännöissä toisin todeta.

Ensimmäisen alakohdan a alakohdan vi alakohdassa esitetyn osalta voidaan myöntää poikkeus, kun on kyse kansainvälisistä järjestöistä.

▼ B

2. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä valitsee vastausten toimittamista varten keinot, jotka ovat syrjimättömiä eivätkä rajoita osanottajien mahdollisuutta osallistua kilpailuun.

Valituilla toimitustavoilla on voitava varmistaa, että seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) jokaisessa vastauksessa on kaikki sen arvioimiseksi tarvittavat tiedot;
- b) tietojen eheys säilyy;
- c) vastausten luottamuksellisuus säilyy;
- d) henkilötietojen suoja varmistetaan asetuksen (EY) N:o 45/2001 vaatimusten mukaisesti.

3. Kilpailujen säännöissä voidaan vahvistaa edellytykset kilpailun peruuttamiselle erityisesti, jos kilpailun tavoitteita ei voida saavuttaa tai jos voittajaksi tulisi oikeushenkilö tai luonnollinen henkilö, joka ei täytä osallistumisehtoja.

▼B

4. Kilpailujen säännöt julkaistaan unionin toimielinten internetsivustolla. Lisäksi kilpailujen säännöt voidaan julkaista muussa soveltuvassa muodossa, kuten *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, jos on tarpeen lisätä näkyvyyttä mahdollisten osanottajien keskuudessa. Ne voidaan julkaista varainhoitoasetuksen 84 artiklassa tarkoitetun rahoituspäätöksen antamisesta lähtien, myös talousarvion toteuttamista edeltävänä vuonna. Myös kaikki muutokset kilpailujen sääntöjen sisältöön julkaistaan samalla tavoin.

*213 artikla***Tietojen julkaiseminen jälkikäteen****(Varainhoitoasetuksen 138 artiklan 2 kohta)**

1. Tiedot kaikista varainhoitovuoden aikana myönnetystä palkinnoista julkaistaan 21 artiklan mukaisesti.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun julkaisemisen jälkeen komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle niiden pyynnöstä selvityksen, josta käy ilmi

- a) osanottajien määrä edellisen vuoden aikana;
- b) kunkin kilpailun osalta osanottajien määrä ja hyväksytyjen vastausten prosenttiosuus suhteessa vastausten kokonaismäärään;
- c) luettelo asiantuntijaryhmiin edellisen vuoden aikana osallistuneista asiantuntijoista sekä maininta heidän valintamenettelystään.

*214 artikla***Arviointi****(Varainhoitoasetuksen 138 artiklan 3 kohta)**

1. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä nimeää kilpailuvastausten arviointia varten vähintään kolmesta asiantuntijasta koostuvan ryhmän, jonka jäsenet voivat olla ulkopuolisia asiantuntijoita tai henkilöitä vähintään kahdesta toimielinten tai varainhoitoasetuksen 62 ja 208 artiklassa tarkoitettujen elinten organisaatioyksiköstä, joista yksikään ei saa olla toisen alaisuudessa, lukuun ottamatta edustustoja ja tämän asetuksen 72 artiklassa tarkoitettuja paikallisyksiköitä sekä varainhoitoasetuksen 62 ja 208 artiklassa tarkoitettuja valtuutuksen saaneita elimiä, jos niissä ei ole erillisiä yksiköitä.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuihin asiantuntijoihin sovelletaan varainhoitoasetuksen 57 artiklassa vahvistettuja, eturistiriitoja koskevia sääntöjä.

Ulkopuolisten asiantuntijoiden on vahvistettava, että minkäänlaiset eturistiriidat eivät koske heitä nimittämishetkellä ja että he sitoutuvat ilmoittamaan tulojen ja menojen hyväksyjälle, jos arviointimenettelyn aikana ilmenee eturistiriitoja.

▼B

2. Kun asiantuntijaryhmä on saanut työnsä päätökseen, sen jäsenet allekirjoittavat selvityksen, jossa käydään läpi kaikki ryhmän tarkastelemat vastaukset, arvioidaan niiden laatua ja todetaan, mille vastauksille voidaan myöntää palkinto. Selvitys voidaan allekirjoittaa sähköisessä järjestelmässä, jossa allekirjoittajan henkilöllisyys voidaan todentaa riittävästi.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu selvitys säilytetään myöhempää käyttöä varten.

3. Sen jälkeen toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä päättää, myönnetäänkö palkinnot. Päätöksessä on esitettävä seuraavat seikat:

- a) myönnettyjen palkintojen kohde ja yhteenlaskettu määrä, jos palkintoja on myönnetty;
- b) voittajien nimet, jos voittajat on valittu, ja kullekin voittajalle myönnetyn palkinnon määrä ja valinnan perusteet;
- c) hylättyjen osanottajien nimet ja hylkäämisen syyt.

*215 artikla***Ilmoittaminen ja tiedoksianto****(Varainhoitoasetuksen 138 artiklan 3 kohta)**

1. Osanottajille on ilmoitettava kilpailuvastausten arvioinnin tuloksesta mahdollisimman pian ja joka tapauksessa 15 kalenteripäivän kuluessa siitä, kun tulojen ja menojen hyväksyjä on päättänyt palkinnon myöntämisestä.

2. Palkinnon myöntämisestä on ilmoitettava voittajalle, ja myöntämisspätös on varainhoitoasetuksen 86 artiklassa tarkoitettu oikeudellinen sitoumus.

VIII OSASTO

RAHOITUSVÄLINEET*216 artikla***Välillisesti hallinnoitavien rahoitusvälineiden täytäntöönpanosta vastaavien yhteisöjen valinta****(Varainhoitoasetuksen 139 artikla)**

1. Kun on kyse välillisesti hallinnoitavien rahoitusvälineiden täytäntöönpanosta, komission on hankittava todisteet siitä, että yhteisö, jolle täytäntöönpanotehtäviä on siirretty, täyttää varainhoitoasetuksen 60 artiklan 2 kohdassa asetetut vaatimukset. Saatuja todisteita voidaan käyttää myös myöhemmin, jos kyseiselle yhteisölle siirretään rahoitusvälineiden täytäntöönpanotehtäviä, ellei edellä mainittujen vaatimusten soveltamisalaan kuuluviin yhteisöjen järjestelmiin, sääntöihin ja menettelyihin ole tehty huomattavia muutoksia.

2. Valitessaan yhteisöjä, joille siirretään rahoitusvälineiden täytäntöönpanotehtäviä varainhoitoasetuksen 61 artiklan 2 kohdan mukaisesti, komissio julkaisee potentiaalisille yhteisöille tarkoitetun ehdotuspyynnön. Pyyntöä esitetään valinta- ja ratkaisuperusteet.

▼B

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettussa pyynnössä on myös ilmoitettava, onko yhteisön osoitettava omia varojaan kyseiseen rahoitusvälineeseen tai osallistuttava riskeihin. Jos pyynnössä näin ilmoitetaan ja jos on tarpeen lieventää mahdollisen eturistiriidan vaikutusta, pyynnössä on myös todettava, että valitun yhteisön on ehdotettava etujen yhteensovittamista koskevia toimenpiteitä varainhoitoasetuksen 140 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Etujen yhteensovittamista koskevat toimenpiteet sisällytetään kyseistä rahoitusvälinettä koskevaan sopimukseen.

Komissio aloittaa valintaperusteet täyttävien yhteisöjen kanssa vuoropuhelun avoimella ja objektiivisella tavalla ja eturistiriitoja välttämällä. Vuoropuhelun jälkeen komissio allekirjoittaa valtuutus sopimukset sen yhteisön tai niiden yhteisöjen kanssa, jotka ovat esittäneet kokonaistaloudellisesti edullisimmat ehdotukset ja tarvittaessa ehdottaneet omaa rahoitusosuutta tai riskinjakoa.

3. Komissio voi aloittaa neuvottelut suoraan sellaisten yhteisöjen kanssa, joille täytäntöönpanotehtäviä voidaan siirtää, ennen valtuutus sopimusten allekirjoittamista, jos kyseiset yhteisöt mainitaan asianomaisessa perussäädöksessä tai varainhoitoasetuksen 58 artiklan 1 kohdan c alakohdan iii alakohdassa, tai asianmukaisesti perustelluissa ja asiakirjoin vahvistetuissa poikkeustapauksissa, erityisesti kun

- a) kohdeyhteisöille suunnattuun ehdotuspyyntöön ei ole tullut sopivia ehdotuksia;
- b) rahoitusvälineet voi niiden erityispiirteiden vuoksi toteuttaa vain tiettytyyppinen yhteisö, jolla on tarvittava tekninen pätevyys, erityiso-saaminen tai hallintovalta;
- c) äärimmäisen kiireellisistä, unionista riippumattomista ennalta arvaamattomista syistä ei voida noudattaa 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä.

217 artikla

**Välillisesti hallinnoitavien rahoitusvälineiden täytäntöönpanosta vastaavien yhteisöjen kanssa tehtävän valtuutus sopimuksen sisältö
(Varainhoitoasetuksen 139 artikla)**

Edellä 40 artiklassa lueteltujen vaatimusten lisäksi rahoitusvälineiden täytäntöönpanosta vastaavien yhteisöjen kanssa tehtävässä valtuutus sopimuksessa on määrättävä asianmukaisista järjestelyistä varainhoitoasetuksen 140 artiklassa säädettyjen periaatteiden ja edellytysten noudattamiseksi. Valtuutus sopimukseen on sisällyttävä erityisesti seuraavat seikat:

- a) rahoitusvälineen kuvaus, mukaan lukien sen investointistrategia tai -politiikka, välineestä tarjottava tuki, rahoituksen välittäjiin ja varojen lopullisiin saajiin sovellettavat tukikelpoisuus kriteerit sekä välineen toimintapolitiittisista tavoitteista johtuvat muut operatiiviset vaatimukset;
- b) vaatimukset, jotka koskevat vipuvaikutuksen aikaansaamiseksi tarvittavaa tavoitevaihteluväliä;

▼B

- c) muiden kuin tukikelpoisten toimintojen määritelmä ja poissulkemisen perusteet;
- d) määräykset, joilla varmistetaan etujen yhteensovittaminen ja ehkäistään eturistiriidat;
- e) määräykset, jotka koskevat rahoituksen välittäjien valintaa varainhoitoasetuksen 139 artiklan 4 kohdan toisen alakohdan mukaisesti sekä tarvittaessa erityisten sijoitusvälineiden perustamista;
- f) määräykset, jotka koskevat rahoitusvälineen täytäntöönpanosta vastaavan yhteisön ja muiden täytäntöönpanoon osallistuvien yhteisöjen vastuuta;
- g) riitojen ratkaisua koskevat määräykset;
- h) rahoitusvälineen hallinnointia koskevat määräykset;
- i) määräykset, jotka koskevat unionin rahoitusosuuden käyttöä ja uudelleenkäyttöä varainhoitoasetuksen 140 artiklan 6 kohdan mukaisesti;
- j) määräykset, jotka koskevat unionin rahoitusosuuksien ja varainhoitotilien hallinnointia, kuten vastapuoliriskejä, sallittuja kassanhallintatoimintoja, osapuolten vastuuta, varainhoitotilien liian suurten saldojen yhteydessä sovellettavia korjaavia toimia, asiakirjojen säilyttämistä ja raportointia;
- k) määräykset, jotka koskevat korvauksia yhteisölle, jolle täytäntöönpanotehtäviä on siirretty, kuten hallinnointipalkkioiden suuruutta, sekä yhteisölle 218 artiklan mukaisesti korvattavien hallinnointikustannusten ja -palkkioiden laskemista ja maksamista;
- l) tarvittaessa määräykset, jotka koskevat varainhoitoasetuksen 175 artiklassa tarkoitetuista rahastoista ja erityisesti Euroopan aluekehitysrahastosta, Euroopan sosiaalirahastosta, koheesiorahastosta, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta ja tulevasta kalatalousrahastosta, jäljempänä 'yhteisen strategiakehyksen rahastot', osoitettaviin rahoitusosuuksiin sovellettavia edellytyksiä;
- m) määräykset, jotka koskevat rahoitusvälineen kestoja, mahdollista voimassaolon pidentämistä ja välineen lopettamista sekä edellytyksiä välineen lakkauttamiseksi ennenaikaisesti ja tarvittaessa irtautumisstrategioita;
- n) määräykset, jotka koskevat rahoituksen välittäjille ja varojen lopullisille saajille myönnetyn tuen täytäntöönpanon valvontaa sekä rahoituksen välittäjien suorittamaa raportointia;
- o) tarvittaessa 219 artiklassa tarkoitettujen mahdollisten suojautumistimenpiteiden tyyppi ja luonne.

218 artikla

**Hallinnointikustannukset ja -palkkiot yhteisöille, joille täytäntöönpanotehtäviä on siirretty
(Varainhoitoasetuksen 139 artikla)**

1. Komissio korvaa yhteisöille, joille täytäntöönpanotehtäviä on siirretty, rahoitusvälineen täytäntöönpanon maksamalla tuloksiin perustuvia maksuja, korvaamalla poikkeukselliset kustannukset ja suorittamalla kassanhallintamaksuja, jos yhteisö vastaa rahoitusvälineen kassanhallinnasta.

▼B

2. Tuloksiin perustuvat maksut käsittävät hallinnollisia palkkioita, joilla korvataan yhteisölle, jolle täytäntöönpanotehtäviä on siirretty, rahoitusvälineen täytäntöönpanoon liittyvä työ. Tarvittaessa ne voivat käsittää myös toimintapolitiikkaan liittyviä kannustimia, joilla pyritään edistämään toimintapoliittisten tavoitteiden saavuttamista tai rahoitusvälineen taloudellista suorituskykyä.

*219 artikla***Välillisesti hallinnoitaviin varainhoitotileihin sovellettavat erityissäännöt****(Varainhoitoasetuksen 139 artikla)**

1. Yhteisöt, joille rahoitusvälineiden täytäntöönpanotehtäviä on siirretty, voivat avata varainhoitoasetuksen 68 artiklan 7 kohdassa tarkoitettuja varainhoitotilejä omissa nimissään ja yksinomaan komission puolesta. Kyseisten yhteisöjen on toimitettava näiden tilien tiliotteet komissiossa asiasta vastaavalle yksikölle.

2. Varainhoitotilien likviditeetin on oltava riittävä, ja tileillä olevien varojen hoitamisessa on noudatettava moitteettoman varainhoidon periaatteita ja asianmukaisia vakavaraisuussääntöjä varainhoitoasetuksen 140 artiklan 7 kohdan mukaisesti.

3. Yhteisöt, joille täytäntöönpanotehtäviä on siirretty, eivät saa rahoitusvälineiden täytäntöönpanon yhteydessä toteuttaa sellaisia suojautumistoimenpiteitä, joiden tarkoituksena on keinottelu. Komission on etukäteen hyväksyttävä mahdollisten suojautumistoimenpiteiden tyyppi ja luonne, ja ne on lisäksi mainittava 217 artiklassa tarkoitetuissa valtuutussopimuksissa.

*220 artikla***Suoraan täytäntöön pantavat rahoitusvälineet****(Varainhoitoasetuksen 139 artikla)**

1. Rahoitusvälineet voidaan poikkeustapauksissa panna täytäntöön suoraan varainhoitoasetuksen 139 artiklan 4 kohdan mukaisesti jollakin seuraavista tavoista:

- a) erityinen sijoitusväline, johon komissio osallistuu yhdessä muiden julkisten tai yksityisten sijoittajien kanssa lisätäkseen unionin rahoitusosuuden vipuvaikutusta;
- b) lainat, vakuudet, pääomasijoitukset ja muut riskinjakovälineet, lukuun ottamatta erityisiin sijoitusvälineisiin tehtäviä sijoituksia, kun niitä tarjotaan suoraan varojen lopullisille saajille tai rahoituksen välittäjien kautta.

2. Komissio ei saa rahoitusvälineiden täytäntöönpanon yhteydessä toteuttaa sellaisia suojautumistoimenpiteitä, joiden tarkoituksena on keinottelu. Komission on etukäteen hyväksyttävä mahdollisten suojautumistoimenpiteiden tyyppi ja luonne, ja ne on mainittava rahoitusvälineen täytäntöönpanosta vastaavien yhteisöjen kanssa tehtävissä valtuutussopimuksissa.

▼B*221 artikla***Rahoituksen välittäjien, erityisten sijoitusvälineiden hallinnoijien ja varojen lopullisten saajien valinta****(Varainhoitoasetuksen 139 artikla)**

1. Jos komissio panee rahoitusvälineet täytäntöön suoraan tai välillisesti erityisten sijoitusvälineiden kautta, kyseiset sijoitusvälineet on perustettava jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti. Kun on kyse ulkoisista toimista, sijoitusväline voidaan perustaa myös unionin ulkopuolisen maan lainsäädännön mukaisesti. Sijoitusvälineiden hallinnoijien on lain tai sopimuksen mukaisesti toimittava yhtä huolellisesti kuin ammattimaisen hallinnoijan sekä vilpittömässä mielessä.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen erityisten sijoitusvälineiden hallinnoijien sekä rahoituksen välittäjien tai rahoitusvälineiden varojen lopullisten saajien valinnassa on otettava asianmukaisesti huomioon rahoitusvälineen luonne, asianomaisten yhteisöjen kokemus ja toiminnalliset ja taloudelliset edellytykset ja/tai varojen lopullisten saajien esittämien hankkeiden taloudellinen elinkelpoisuus. Valinta on suoritettava avoimesti ja puolueettomien kriteerien pohjalta, eikä se saa aiheuttaa eturistiriitaa.

▼M1

_____

▼B*222 artikla***Rahoitusvälineiden käytön edellytykset****(Varainhoitoasetuksen 140 artikla)**

1. Rahoitusvälineitä käytetään markkinoiden toimintapuitteiden tai markkinahäiriöiden yhteydessä tai optimaalista heikommassa investointitilanteissa, ja niistä tuetaan ainoastaan sellaisia varojen lopullisia saajia, joita pidetään taloudellisesti elinkelpoisina rahoitusvälineen kautta osoitettavan unionin tuen myöntämishetkellä.

2. Rahoitusvälineistä tuetaan varojen lopullisia saajia oikeassa suhteessa. Erityisesti yhteissijoituksia tai riskinjakoa tarjoavien sijoittajien etuuskohtelu olisi perusteltava, sen olisi oltava oikeassa suhteessa riskeihin, joita sijoittajat ottavat rahoitusvälineen yhteydessä, ja se olisi rajoitettava sijoituksen tai riskinjoon kannalta välttämättömään.

*223 artikla***Vipuvaikutus****(Varainhoitoasetuksen 140 artikla)**

1. Rahoitusvälineillä pyritään saamaan aikaan vipuvaikutus eli unionin rahoitusosuutta määrällisesti suurempi kokonaisinvestointi.

Unionin varojen vipuvaikutuksen on oltava yhtä suuri kuin tukikelpoisille varojen lopullisille saajille myönnetyn tuen määrä jaettuna unionin rahoitusosuudella.

2. Vipuvaikutuksen aikaansaamiseksi tarvittava tavoitevaihteluväli perustuu vastaavaa rahoitusvälinettä koskevaan ennakoarviointiin.

224 artikla

Rahoitusvälineiden ennakkoarviointi
(Varainhoitoasetuksen 140 artikla)

1. Rahoitusvälineet perustuvat ennakkoarviointiin, jossa yksilöidään markkinoiden toimintapuuheet tai markkinahäiriöt tai optimaalista heikommat investointitilanteet ja arvioidaan sijoitustarpeita toimintapoliittisten tavoitteiden kannalta.

2. Ennakkoarvioinnissa on osoitettava, että havaittuja markkinatarpeita ei voida täyttää asianmukaisesti ja ajallaan markkinalähtöisin toimin eikä muilla unionin toimilla kuin rahoitusvälineen kautta tapahtuvalla rahoituksella, esimerkiksi sääntelyllä, markkinoiden vapauttamisella, uudistamisella tai muilla politiikkatoimilla. Siinä on arvioitava rahoitusvälineiden aiheuttaman markkinoiden vääristymisen ja yksityisten rahoittajien syrjäytymisen todennäköisyyttä ja mahdollisia kustannuksia sekä yksilöitävä keinot, joilla minimoidaan tällaisen vääristymisen kielteiset vaikutukset.

3. Toissijaisuusperiaatteen mukaisesti ennakoarvioinnissa on osoitettava, että unionin tason rahoitusväline täyttää havaitut markkinatarpeet paremmin kuin vastaavat kansallisen tai aluetason rahoitusvälineet, mukaan lukien yhteisen strategiakehyksen rahastoista rahoitettavat välineet. Arvioitaessa unionin rahoitusosuuden lisäarvoa on otettava huomioon esimerkiksi kansallisen tason rahoituksen vaikea saatavuus, erityisesti kun on kyse valtioiden rajat ylittävistä hankkeista, mittakaavaedut sekä ne merkittävät myönteiset vaikutukset, joita saadaan aikaan parhaiden käytänteiden levittämällä jäsenvaltioissa.

4. Ennakkoarvioinnissa on määriteltävä tehokkain tapa rahoitusvälineen toteuttamiseksi.

5. Ennakkoarvioinnissa on lisäksi osoitettava, että suunniteltu rahoitusväline on johdonmukainen seuraavien kanssa:
  - a) uudet ja vanhat rahoitusvälineet, joiden osalta on vältettävä turhaa päällekkäisyyttä ja luotava synergiaa ja mittakaavaetuja;
  - b) rahoitusvälineet ja muut julkisen tuen muodot, jotka koskevat samaa markkinaympäristöä ja joiden osalta on vältettävä epäjohdonmukaisuuksia ja tutkittava mahdollisuuksia synergiaan.

6. Ennakkoarvioinnissa on arvioitava, onko suunniteltu toimi oikeassa suhteessa havaittuun rahoitusvajeeseen, määritettävä suunnitellun rahoitusvälineen odotettu vipuvaikutus ja tarkasteltava myös muita laadullisia vaikutuksia, kuten parhaiden käytänteiden levittämistä, unionin toimintapoliittisten tavoitteiden tehokasta edistämistä koko täytäntöönpanoketjussa ja mahdollisuutta hyödyntää täytäntöönpanoketjuun osallistuvien toimijoiden asiantuntemusta.

7. Ennakkoarvioinnin yhteydessä luodaan ehdotettuja rahoitusvälineitä varten asianmukaiset tulosindikaattorit ja määritetään odotettavissa olevat tuotokset, tulokset ja vaikutukset.

▼B

8. Rahoitusvälineistä tehdään erillinen ennakoarviointi vain, jos kaikkien 1–7 kohdassa esitettyjen kriteerien mukainen arviointi ei sisälly perussäädöksen soveltamisalaan kuuluvan ohjelman tai toimen ennakoarviointiin tai vaikutustenarviointiin.

*225 artikla***Rahoitusvälineiden seuranta****(Varainhoitoasetuksen 140 artikla)**

1. Jotta voidaan varmistaa varainhoitoasetuksen 140 artiklan 12 kohdassa tarkoitettu rahoitusvälineiden yhdenmukainen seuranta, toimivaltainen menojen ja tulojen hyväksyjä perustaa seurantajärjestelmän, jonka avulla edistetään riittävän varmuuden saamista siitä, että unionin varoja käytetään varainhoitoasetuksen 32 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

2. Seurantajärjestelmän avulla arvioidaan täytäntöönpanon etenemistä kohti toimintapoliittisia tavoitteita, jotka ilmenevät ennakoarvioinnin yhteydessä vahvistetuissa tuotos- ja tulosindikaattoreissa, ja analysoidaan, vastaako täytäntöönpano varainhoitoasetuksen 140 artiklan 2 kohdan mukaisesti määritettyjä vaatimuksia, sekä luodaan perusta varainhoitoasetuksen 38 artiklan 5 kohtaan ja 140 artiklan 8 kohtaan perustuville komission kertomuksille.

3. Välillisessä hallinnoinnissa komission seuranta perustuu täytäntöönpanosta vastaavien yhteisöjen esittämiin kertomuksiin ja kirjanpitoon sekä käytettävissä oleviin tarkastustuloksiin ja niiden toteuttamiin tarkastuksiin, ja seurannassa on otettava asianmukaisesti huomioon yhteisöä koskeva johdon vahvistuslausuma ja varainhoitoasetuksen 60 artiklan 5 kohdassa tarkoitettu riippumattoman tarkastuselimen lausunto. Komissio tarkastelee täytäntöönpanosta vastaavien yhteisöjen toimittamia tietoja, ja se voi suorittaa tarkastuksia myös otantamenetelmällä asianmukaisella täytäntöönpanotasolla, myös varojen lopullisten saajien osalta.

Täytäntöönpanosta vastaava yhteisö toteuttaa seurantaan rahoituksen välittäjien toimittamien kertomusten ja kirjanpidon sekä käytettävissä olevien tarkastustulosten ja rahoituksen välittäjien toteuttamien tarkastusten pohjalta ottaen asianmukaisesti huomioon rahoituksen välittäjää koskevan johdon vahvistuslausuman sekä riippumattomien tarkastajien lausunnon.

Jos täytäntöönpanossa ei käytetä rahoituksen välittäjää, yhteisö, jolle täytäntöönpanotehtäviä on siirretty, seuraa itse suoraan rahoitusvälineen käyttöä varojen lopullisten saajien toimittamien kertomusten ja kirjanpidon pohjalta.

Yhteisön on tarkistettava tarvittaessa otantamenetelmää käyttäen rahoituksen välittäjien tai varojen lopullisten saajien toimittamat tiedot ja tehtävä tarkastuksia 217 artiklassa tarkoitettun sopimuksen mukaisesti.

4. Suorassa hallinnoinnissa komission seuranta perustuu rahoituksen välittäjien ja varojen lopullisten saajien toimittamiin kertomuksiin ja kirjanpitoon, joille tehdään asianmukaiset tarkastukset. Edellä olevan 3 kohdan säännöksiä sovelletaan suoraan hallintointiin soveltuvin osin.

▼B

5. Rahoitusvälineiden täytäntöönpanoa koskeviin sopimuksiin on sisällytettävä 1–4 kohdan soveltamiseksi tarvittavat määräykset.

226 artikla

Yhteisen strategiakehyksen rahastoista maksettavien rahoitusosuuksien käsittely
(Varainhoitoasetuksen 140 artikla)

1. Rahoitusosuuksista, jotka maksetaan yhteisen strategiakehyksen rahastoista varainhoitoasetuksen VIII osaston mukaisesti perustettuihin ja kyseisistä rahastoista alakohtaisten erityissäntöjen mukaisesti tuettuihin rahoitusvälineisiin, pidetään kirjaa erikseen.
2. Yhteisen strategiakehyksen rahastoista maksettavat rahoitusosuudet ohjataan erillisille tileille, ja ne osoitetaan kyseisten rahastojen tavoitteiden mukaisesti sellaisiin toimiin ja sellaisille varojen lopullisille saajille, jotka ovat yhdenmukaisia sen ohjelman tai niiden ohjelmien kanssa, joista rahoitusosuudet maksetaan.
3. Yhteisen strategiakehyksen rahastoista varainhoitoasetuksen VIII osaston mukaisesti perustettuihin rahoitusvälineisiin maksettaviin rahoitusosuuksiin sovelletaan alakohtaisia erityissäntöjä.

IX OSASTO

TILINPÄÄTÖS JA KIRJANPITO

*1 LUKU****Tilinpäätös****227 artikla*

Selvitys varainhoitovuoden talousarvio- ja varainhallinnosta
(Varainhoitoasetuksen 142 artikla)

Varainhoitovuoden talousarvio- ja varainhallintoa koskevassa selvityksessä esitetään luotettavat tiedot

- a) varainhoitovuoden tavoitteiden toteutumisesta moitteettoman varainhoidon periaatteiden mukaisesti;
- b) taloudellisesta asemasta ja tapahtumista, jotka ovat vaikuttaneet merkittävästi varainhoitovuoden aikana toteutettuihin toimiin.

Varainhoitovuoden talousarvio- ja varainhallintoa koskeva selvitys on eri asiakirja kuin kertomukset talousarvion toteuttamisesta.

228 artikla

Kirjanpitoperiaatteista poikkeaminen
(Varainhoitoasetuksen 144 artikla)

Jos tilinpitäjät katsovat, että unionin kirjanpitosäännöissä vahvistetuista kirjanpitoperiaatteista on jossakin tilanteessa poikettava, poikkeamisesta ilmoitetaan ja se perustellaan asianmukaisesti 232 artiklassa tarkoitetuissa tilinpäätöslaskelmien liitetiedoissa.

▼B*229 artikla***Tositteet****(Varainhoitoasetuksen 144 artikla)**

1. Kukin kirjaus perustuu päivättyyn ja numeroituun tositteeseen, joka on laadittu paperille tai tallennettu sellaiselle tietovälineelle, joka on luotettava ja jonka avulla kirjauksen sisältö säilyy 48 artiklassa tarkoitettuna ajan.

2. Samassa paikassa ja samana päivänä suoritettujen samanluonteisten tapahtumien voidaan koota samaan tositteeseen.

*230 artikla***Tuotto- ja kululaskelma****(Varainhoitoasetuksen 145 artikla)**

Tuotto- ja kululaskelmassa esitetään varainhoitovuoden tuotot ja kulut, jotka luokitellaan niiden luonteen mukaan.

*231 artikla***Rahavirtalaskelma****(Varainhoitoasetuksen 145 artikla)**

Rahavirtalaskelmassa esitetään rahavirran liikkeet tarkasteltavana olevalla ajanjaksolla eli kuvataan kassatilanteen kehitystä tarkastelujakson alusta sen loppuun.

Kassavarat muodostuvat seuraavista osista:

- a) käteisvarat;
- b) pankkitilit ja -talletukset;
- c) muut rahavarat, jotka voidaan muuttaa helposti rahaksi ja joiden arvo on vakaa.

*232 artikla***Tilinpäätöslaskelmien liitetiedot****(Varainhoitoasetuksen 145 artikla)**

Varainhoitoasetuksen 145 artiklassa tarkoitettujen liitetiedot ovat erottamaton osa tilinpäätöslaskelmia. Liitetiedoissa esitetään ainakin seuraavat tiedot:

- a) kirjanpitoperiaatteet, -säännöt ja -menetelmät;
- b) lisätiedot, joita ei esitetä tilinpäätöslaskelmissa mutta jotka ovat tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi.

▼B*233 artikla***Talousarvion toteutumalaskelmat
(Varainhoitoasetuksen 146 artikla)**

1. Talousarvion toteutumalaskelmat sisältävät
  - a) tiedot tuloista, joista esitetään:
    - i) talousarvion tuloarvioiden muutokset;
    - ii) talousarvion tulojen toteutuminen;
    - iii) vahvistetut saamiset;
  - b) tiedot kaikkien käytettävissä olevien maksusitoumusmäärärahojen ja maksumäärärahojen muutoksista;
  - c) tiedot siitä, miten käytettävissä olevat maksusitoumusmäärärahat ja maksumäärärahat on käytetty;
  - d) tiedot maksattamatta olevien, edelliseltä varainhoitovuodelta siirrettyjen tai kuluvan varainhoitovuoden aikana tehtyjen sitoumusten kehityksestä.
2. Tulotietojen liitteenä esitetään myös jäsenvaltiokohtainen selvitys varainhoitovuoden lopulla perimättä olevista omista varoista, joista on tehty perintämääräys.

*234 artikla***Tilinpäätöstietojen toimittaminen
(Varainhoitoasetuksen 148 artikla)**

Varainhoitoasetuksen 147 ja 148 artiklassa tarkoitetut alustavat ja lopulliset tilinpäätökset voidaan toimittaa sähköisesti.

*2 LUKU****Kirjanpito***

1 jakso

Kirjanpidon järjestäminen*235 artikla***Kirjanpidon järjestäminen
(Varainhoitoasetuksen 151 artikla)**

1. Kunkin toimielimen ja varainhoitoasetuksen 141 artiklassa tarkoitetun elimen tilinpitäjä laatii kirjallisen esityksen oman toimielimensä tai elimensä kirjanpidon järjestämisestä ja menetelmistä ja pitää sen ajan tasalla.

▼B

2. Tulot ja menot kirjataan 236 artiklassa tarkoitettuun tietojenkäsittelyjärjestelmään tapahtuman taloudellisen luonteen mukaisesti juoksevin tuloina tai menoina tai pääomana.

236 artikla

Tietojenkäsittelyjärjestelmät
(Varainhoitoasetuksen 151 artikla)

1. Kirjanpidossa käytetään integroitua tietojenkäsittelyjärjestelmää.
2. Kirjanpidossa käytettävistä tietojenkäsittelyjärjestelmistä ja niiden osajärjestelmistä on annettava täydellinen kuvaus.

Kuvauksessa määritellään, mitä kukin tietue sisältää, ja esitetään tarkasti, miten yksittäiset tapahtumat järjestelmässä käsitellään. Kuvauksessa esitetään, miten järjestelmässä taataan katkeamaton kirjausketju jokaiselle tapahtumalle ja jokaiselle tietojenkäsittelyjärjestelmiin ja niiden osajärjestelmiin tehdyille muutokselle siten, että muutoksen luonne ja tekijä saadaan aina selville.

Kirjanpidossa käytettäviä tietojenkäsittelyjärjestelmiä ja niiden osajärjestelmiä koskevissa kuvauksissa on myös mainittava, miten kyseiset järjestelmät ovat yhteydessä keskuskirjanpitojärjestelmään, esimerkiksi miten tietoja siirretään ja saldoja täsmäytetään.

3. Tietojenkäsittelyjärjestelmien ja niiden osajärjestelmien käyttöoikeus on ainoastaan henkilöillä, jotka on mainittu kunkin toimielimen ylläpitämässä ja päivittämässä valtuutettujen käyttäjien luettelossa.

2 j a k s o

Kirjanpitokirjat*237 artikla*

Kirjanpitokirjat
(Varainhoitoasetuksen 154 artikla)

Kukin toimielin ja varainhoitoasetuksen 141 artiklassa tarkoitettu elin pitää päiväkirjaa, pääkirjaa ja erillistä kirjaa vähintään velallisista, velkojista ja käyttöomaisuudesta, ellei tämä ole vastoin kustannushyötyperiaatetta.

Kirjanpitokirjat koostuvat sähköisistä asiakirjoista, jotka ovat tilinpitäjän tiedossa ja joiden perusteella tapahtumat ovat todennettavissa.

Päiväkirjan kirjaukset siirretään pääkirjaan, jossa tilit on eritelty 212 artiklassa tarkoitetun tililuettelon mukaisesti.

Päiväkirjan ja pääkirjan tilit voidaan eritellä tarvittavalla määrällä apukirjoja.

▼B

Apukirjanpidon kirjaukset viedään vähintään kuukausittain päiväkirjaan ja pääkirjaan.

*238 artikla***Koetase****(Varainhoitoasetuksen 154 artikla)**

Kukin toimielin ja varainhoitoasetuksen 141 artiklassa tarkoitettu elin laatii koetaseen, jossa esitetään kaikki liikekirjanpidon tilit sekä varainhoitovuoden aikana päätetyt tilit, joista käy kaikista ilmi

- a) tilin numero;
- b) kuvaus;
- c) veloitusten kokonaismäärä;
- d) hyvitysten kokonaismäärä;
- e) saldo.

*239 artikla***Kirjanpidon täsmäytykset****(Varainhoitoasetuksen 154 artikla)**

1. Pääkirjan tiedot säilytetään ja järjestetään niin, että jokaisen koetaseessa esitetyn tilin sisältö voidaan perustella.
2. Omaisuusluettelon osalta sovelletaan 246–253 artiklan säännöksiä.

3 j a k s o

Kirjausten tekeminen*240 artikla***Kirjaukset****(Varainhoitoasetuksen 154 artikla)**

1. Kirjaukset tehdään kahdenkertaisen kirjanpidon menetelmää noudattaen, jolloin kaikki kirjanpitoon viedyt tapahtumat tai muutokset kirjauksen kohteena olevilla tileillä näkyvät yhtä suurina kirjauksina debet- ja kredit-puolella.

2. Muista kuin euromääräisistä tapahtumista lasketaan vastaavat euromääräiset erät, jotka viedään kirjanpitoon.

Valuuttamääräiset tapahtumat tileillä, jotka voidaan uudelleenarvostaa, arvostetaan uudelleen ainakin tilinpäätöksen laadintahetkellä.

Uudelleenarvostus tehdään 6 artiklan mukaisten kurssien perusteella.

▼B

Kurssi, jota käytetään euron ja muiden valuuttojen välisissä muuntotoimenpiteissä laadittaessa tasetta vuoden n joulukuun 31 päivältä, on vuoden n viimeisen työpäivän kurssi.

3. Varainhoitoasetuksen 152 artiklan mukaisesti vahvistetuissa unionin kirjanpitosäännöissä on esitettävä muunto- ja uudelleenarvostussäännöt suoriteperusteista kirjanpitoa varten.

241 artikla

Kirjauksen sisältämät tiedot
(Varainhoitoasetuksen 154 artikla)

Kirjauksesta on käytävä ilmi sen alkuperä, sisältö, kirjaustunnus sekä sitä koskevat tositteet.

242 artikla

Kirjausten vieminen päiväkirjaan
(Varainhoitoasetuksen 154 artikla)

Kirjanpitotapahtumat viedään päiväkirjaan käyttäen yhtä seuraavista tavoista, jotka eivät sulje pois toisiaan:

- a) päivä- ja tapahtumakohtaisesti;
- b) laatimalla kuukausittain tapahtumayhteenveto ja säilyttämällä kaikki asiakirjat, joiden perusteella kukin tapahtuma voidaan varmentaa päiväkohtaisesti.

243 artikla

Kirjauksen vahvistaminen
(Varainhoitoasetuksen 154 artikla)

1. Päiväkirjaan ja erillisiin kirjoihin tehtyjen kirjausten lopullisuus varmistetaan vahvistamismenettelyllä, jonka jälkeen kirjausten muuttaminen ja poistaminen ovat kiellettyjä.

2. Viimeistään ennen lopullisen tilinpäätöksen esittämistä sovelletaan päättämismenettelyä, jonka tarkoituksena on vahvistaa aikajärjestys ja taata, että kirjat pysyvät muuttumattomina.

4 j a k s o

T ä s m ä y t t ä m i n e n j a v a r m e n t a m i n e n*244 artikla*

Tilien täsmäyttäminen
(Varainhoitoasetuksen 154 artikla)

1. Kunkin koetaseen saldo täsmäytetään määräajoin ja viimeistään tilinpäätöksen laadintahetkellä niiden järjestelmien tietoihin, joilla tulojen ja menojen hyväksyjät hallinnoivat varoja ja velkoja ja lisäävät kirjanpitojärjestelmään päivittäin tietoja.

▼B

2. Tilinpitäjä tarkastaa säännöllisin väliajoin ja viimeistään tilinpäätöksen laadintahetkellä, että pankkisaldot ovat todenmukaisia, ja tarkastaa varsinkin

- a) pankkitalletukset täsmäyttämällä rahoituslaitosten toimittamat tiliotteet;
- b) käteisvarat täsmäyttämällä ne kassakirjan tietojen kanssa.

Käyttöomaisuustilit tarkastetaan 250 artiklan säännösten mukaisesti.

3. Toimielinten väliset tilit täsmäytetään kuukausittain.

4. Tilinpitäjä avaa väliaikaistilit ja tarkastaa ne vuosittain. Nämä tilit ovat tulojen ja menojen hyväksyjän vastuulla, ja tulojen ja menojen hyväksyjä hyväksyy ne mahdollisimman nopeasti.

5 j a k s o

Talou sarviokirjanpito*245 artikla***Talou sarviokirjanpidon pitäminen ja sen sisältämät tiedot****(Varainhoitoasetuksen 156 artikla)**

1. Talou sarviokirjanpidosta on käytävä ilmi talou sarvion kunkin alajaottelun osalta seuraavaa:

a) menojen osalta:

- i) alkuperäisessä talou sarviossa vahvistetut määrärahat, lisätalou sarvioihin otetut määrärahat, edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt määrärahat, kannettuihin käyttötarkoitukseensa sidottuihin tuloihin perustuvat määrärahat, määrärahojen siirrot talou sarvion osasta toiseen sekä näin käyttöön saatujen määrärahojen kokonaismäärä;
- ii) varainhoitovuoden aikana tehdyt maksusitoumukset ja suoritettut maksut;

b) tulojen osalta:

- i) alkuperäiseen talou sarvioon otetut ennakkoarviot, lisätalou sarvioihin otetut ennakkoarviot, käyttötarkoitukseensa sidotut tulot ja näin määritettyjen ennakkoarvioiden kokonaismäärä;
- ii) varainhoitovuoden vahvistetut ja perityt saamiset;

c) aiemmilta varainhoitovuosilta maksamatta jääneet maksusitoumukset ja perimättä jääneet tulot.

Ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitettujen maksusitoumuserärahain ja maksu määrärahojen kirjataan erikseen ja niitä seurataan erikseen.

▼B

Talousarviokirjanpitoon viedään myös Euroopan maatalouden tukirahastoa, jäljempänä 'maataloustukirahasto', koskevat alustavat kokonaissitoumukset ja niitä vastaavat maksut.

Kyseiset maksusitoumukset esitetään suhteessa maataloustukirahaston kokonaismäärärahoihin.

2. Talousarviokirjanpidossa seurataan erikseen
  - a) edelliseltä varainhoitovuodelta siirrettyjen määrärahojen ja varainhoitovuoden määrärahojen käyttöä;
  - b) maksattamatta olevien sitoumusten maksattamista.

Tulojen osalta seurataan erikseen aiemmilta varainhoitovuosilta perimättä jääneitä saamisia.

3. Talousarviokirjanpitoa voidaan kehittää kustannuslaskennan suuntaan.
4. Talousarviokirjanpito järjestetään koneellisesti tai käyttäen kirjanpitokirjoja tai kortistoja.

3 LUKU

Omaisuuksien luettelo

246 artikla

Omaisuuksien luettelo

(Varainhoitoasetuksen 157 artikla)

Omaisuuksien luettelointijärjestelmän laatii tulojen ja menojen hyväksyjä tilinpitäjän avustuksella. Omaisuuksien luettelointijärjestelmä tuottaa kaikki kirjanpitoon ja omaisuuden säilyttämiseen tarvittavat tiedot.

247 artikla

Omaisuuksien säilyttäminen

(Varainhoitoasetuksen 157 artikla)

Kukin toimielin ja varainhoitoasetuksen 141 artiklassa tarkoitettu elin vahvistaa omalta osaltaan määräykset, jotka koskevat taseessa esitetyn omaisuuden säilyttämistä, ja määrittelee luettelointijärjestelmästä vastaavat hallintoyksiköt.

248 artikla

Omaisuuksien merkittäminen omaisuusluetteloon

(Varainhoitoasetuksen 157 artikla)

Omaisuuksien luettelointiin merkitään ja käyttöomaisuustileille kirjataan kaikki hankitut hyödykkeet, joiden käyttöaika on yli vuoden, jotka eivät ole kulutushyödykkeitä ja joiden hankintahinta tai tuotantokustannushinta on suurempi kuin se, joka mainitaan varainhoitoasetuksen 152 artiklan mukaisesti annetuissa unionin kirjanpitosäännöissä.

▼B*249 artikla***Omaisuusluettelon sisältö
(Varainhoitoasetuksen 157 artikla)**

Omaisuusluettelossa esitetään asianmukainen kuvaus hyödykkeestä, sen sijainnista, tai kun kyse on irtaimesta omaisuudesta, siitä vastuussa olevasta yksiköstä tai henkilöstä, hankintapäivästä ja yksikköhinnasta.

*250 artikla***Omaisuusluettelon tarkistaminen irtaimen omaisuuden osalta
(Varainhoitoasetuksen 157 artikla)**

Toimielimet ja varainhoitoasetuksen 141 artiklassa tarkoitetut elimet varmistavat omaisuusluetteloita tarkastaessaan, että kukin hyödyke on olemassa ja että se on omaisuusluetteloon tehtyjen merkintöjen mukainen. Tarkastus toimitetaan osana vuotuista tarkastusohjelmaa; aineelliset ja aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet tarkastetaan kuitenkin vähintään kolmen vuoden välein.

*251 artikla***Aineellisten hyödykkeiden jälleenmyynti
(Varainhoitoasetuksen 157 artikla)**

Toimielinten ja varainhoitoasetuksen 141 artiklassa tarkoitettujen elinten jäsenet, virkamiehet tai toimihenkilöt ja muu henkilöstö voivat hankkia kyseisten toimielinten ja elinten myymää omaisuutta ainoastaan julkisessa huutokaupassa.

*252 artikla***Aineellisten hyödykkeiden myyntimenettely
(Varainhoitoasetuksen 157 artikla)**

1. Aineellisten hyödykkeiden myynnistä ilmoitetaan asiaankuuluvien paikallisin ilmoitusmenettelyin, kun hyödykkeiden yksikkökohtainen hankinta-arvo on vähintään 8 100 euroa. Myyntisopimus voidaan tehdä aikaisintaan 14 kalenteripäivän kuluttua ilmoituksen viimeisestä julkaisemispäivästä.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetusta myynnistä julkaistaan ilmoitus *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, kun omaisuuden yksikkökohtainen hankinta-arvo on vähintään 391 100 euroa. Ilmoitus voidaan julkaista myös jäsenvaltioiden lehdissä. Myyntisopimus voidaan tehdä aikaisintaan kuukauden kuluttua siitä, kun ilmoitus on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

▼B

2. Toimielimet ja varainhoitoasetuksen 141 artiklassa tarkoitetut elimet voivat luopua ilmoittamisesta, jos siitä aiheutuvat kustannukset ovat suuremmat kuin myynnistä saatavaksi arvioitu voitto.

3. Toimielinten ja varainhoitoasetuksen 141 artiklassa tarkoitettujen elinten on pyrittävä myymään aineelliset hyödykkeet aina mahdollisimman hyvään hintaan.

4. Edellä olevaa 1, 2 ja 3 kohtaa ei sovelleta, jos myynti tapahtuu unionin toimielinten ja varainhoitoasetuksen 208 artiklassa tarkoitettujen elinten kesken.

253 artikla

**Aineellisten hyödykkeiden luovutus
(Varainhoitoasetuksen 157 artikla)**

Tulojen ja menojen hyväksyjän on laadittava laskelma tai selvitys omaisuusluetteloon merkityn omaisuuden, myös kiinteistöjen, myynnistä, vastikkeellisesta tai vastikkeettomasta luovutuksesta, romutuksesta, vuokraamisesta, varkaudesta tai muiden syiden vuoksi tapahtuneesta katoamisesta.

Laskelmassa tai selvityksessä mainitaan varsinkin, onko unionin virkamiehen tai toimihenkilön tai jonkun muun henkilön korvattava omaisuus omalla kustannuksellaan.

Kun kiinteää omaisuutta tai suuria rakennelmia annetaan käyttöön ilmaiseksi, siitä on laadittava sopimus ja asiasta on ilmoitettava Euroopan parlamentille ja neuvostolle vuosittain talousarvioesityksen yhteydessä toimitettavassa kertomuksessa.

Toimielinten ja varainhoitoasetuksen 141 artiklassa tarkoitettujen elinten jäsenet, virkamiehet, toimihenkilöt ja muu henkilöstö eivät saa ottaa vastaan omaisuusluetteloon sisältyvää vastikkeetta luovutettavaa tai romutettavaa omaisuutta.

254 artikla

**Omaisuusluettelo ja myynnistä ilmoittaminen unionin edustustoissa
(Varainhoitoasetuksen 157 artikla)**

1. Unionin edustustot laativat itse luettelot unionille kuuluvasta irtaimesta omaisuudesta ja päivittävät niitä jatkuvasti. Luettelot annetaan säännöllisesti tiedoksi keskusyksiköille kunkin toimielimen vahvistamien yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti.

Unionin edustustoihin siirrettävä irtain omaisuus merkitään väliaikaiseen luetteloon ennen sen kirjaamista pysyviin omaisuusluetteloihin.

2. Unionin edustustojen irtaimen omaisuuden myynnistä ilmoitetaan paikallisten käytäntöjen mukaisesti.

TOINEN OSA
ERITYISSÄÄNNÖKSET

I OSASTO
TUTKIMUS

255 artikla

Toimintamuodot
(Varainhoitoasetuksen 181 artikla)

1. Suorat toimet toteutetaan Yhteisen tutkimuskeskuksen laitosten toimesta ja rahoitetaan periaatteessa kokonaan talousarviosta. Niitä ovat seuraavat:

- a) tutkimusohjelmat;
- b) kokeellinen tutkimustoiminta;
- c) luonteeltaan institutionaaliset tieteelliset ja tekniset tukitoimet.

2. Yhteinen tutkimuskeskus voi osallistua epäsuoriin toimiin varainhoitoasetuksen 183 artiklassa säädettyjen edellytysten mukaisesti.

3. Varainhoitoasetuksen 181 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu saamisenuste toimitetaan tilinpitäjälle kirjattavaksi.

256 artikla

Muut Yhteiseen tutkimuskeskukseen sovellettavat säännöt
(Varainhoitoasetuksen 183 artikla)

1. Yhteisen tutkimuskeskuksen toteuttama kilpailuluonteinen toiminta tarkoittaa seuraavia:

- a) avustus- tai hankintamenettelyn pohjalta toteutettava toiminta;
- b) toiminta kolmansien lukuun;
- c) toiminta, joka toteutetaan muiden toimielinten tai muiden komission yksiköiden kanssa tieteellis-teknisten palvelujen tarjoamisesta tehdyn hallinnollisen sopimuksen mukaisesti.

2. Kun toiminta, jota Yhteinen tutkimuskeskus harjoittaa kolmansien puolesta, edellyttää julkisia hankintoja, hankintamenettelyssä noudatetaan avoimuuden ja tasapuolisen kohtelun periaatteita.

3. Varainhoitoasetuksen 183 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen saamisenusteiden toimitetaan tilinpitäjälle kirjattaviksi.

▼B

II OSASTO
ULKOISET TOIMET

*I LUKU****Yleiset säännökset****257 artikla*

Rahoituskelpoiset toimet
(Varainhoitoasetuksen 184 artikla)

Varainhoitoasetuksen toisen osan IV osaston 1 luvussa tarkoitettujen toimien määrärahoilla voidaan rahoittaa muun muassa hankintoja ja avustuksia, korkotuki mukaan luettuna, sekä erityislainoja, lainatakuita, taloudellista apua, budjettitukea ja muita erityistukia.

*II LUKU****Budjettituki ja monenväliset rahastot****258 artikla*

Budjettituen käyttö
(Varainhoitoasetuksen 186 artikla)

1. Komissio voi käyttää kolmannelle maalle myönnettävää alakohdasta tai yleistä budjettitukea, jos tästä säädetään asianomaisissa perussäädöksissä ja jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) kumppanimaan julkisen talouden hoito on riittävän avointa, luotettavaa ja tehokasta;
- b) kumppanimaa on otanut käyttöön riittävän uskottavan ja tarkoituksenmukaisen alakohtaisen tai kansallisen politiikan; ja
- c) kumppanimaa on otanut käyttöön vakauteen tähtäävän makrotalouspolitiikan.

2. Kumppanimaan kanssa tehtävissä sopimuksissa on velvoitettava kyseinen maa toimittamaan komissiolle ajallaan luotettavia tietoja, joiden pohjalta komissio voi arvioida 1 kohdassa säädettyjen edellytysten täyttymistä.

259 artikla

Ulkoisia toimia koskevat unionin erityisrahastot
(Varainhoitoasetuksen 187 artikla)

Muiden rahoittajien rahoitusosuudet otetaan huomioon euromääräisiksi muutettuina siinä vaiheessa, kun ne maksetaan erityisrahaston pankkitilille.

▼ B

Unionin rahoitusosuus suoritetaan ajallaan, jotta voidaan kattaa erityisrahastoa koskevat oikeudelliset sitoumukset, ottaen asianmukaisesti huomioon muiden rahoittajien antamat varat.

Erityisrahaston tilille kertyvä korko sijoitetaan takaisin rahastoon, ellei erityisrahaston perustamissääädöksessä toisin säädetä.

Kaikki kolmannessa alakohdassa tarkoitettuun pankkitiliin liittyvät tapahtumat vuoden ajalta esitetään asianmukaisesti erityisrahaston kirjanpidossa.

Tulojen ja menojen hyväksyjä laatii kahdesti vuodessa kertomuksen, jossa esitellään kunkin erityisrahaston toteuttamia toimia koskevat taloudelliset tiedot.

Erityisrahastoille järjestetään vuosittain riippumaton ulkoinen tarkastus.

Erityisrahaston hallitus hyväksyy tulojen ja menojen hyväksyjän laatiman erityisrahaston vuosikertomuksen sekä tilinpitäjän laatiman tilinpäätöksen. Kertomukset liitetään valtuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän laatimaan vuosikertomukseen ja esitetään Euroopan parlamentille ja neuvostolle komissiota koskevan vastuuvapausmenettelyn yhteydessä.

Hallituksen kokoonpanoa ja toimintaa koskevista sisäisistä säännöistä säädetään komission antamassa erityisrahaston perustamissääädöksessä, ja myös rahoittajat noudattavat näitä sääntöjä. Säännöillä varmistetaan rahoittajien tasapuolinen edustus, ja sääntöjen mukaan varojen käyttöä koskevalle lopulliselle päätökselle on saatava komission hyväksyntä.

▼ M1*III LUKU****Hankinnat****260 artikla***Kiinteistöjen vuokraaminen****(Varainhoitoasetuksen 190 artikla)**

Ulkoisiin toimiin tarkoitetuilla toimintamäärärahoilla voidaan rahoittaa kiinteistöhankintasopimuksia ainoastaan, jos ne liittyvät vuokrasopimuksen allekirjoittamishetkellä jo valmiiden rakennusten vuokraukseen. Tällaisista sopimuksista julkaistaan 124 artiklassa säädetyt ilmoitukset.

*261 artikla***Palveluhankintasopimukset****(Varainhoitoasetuksen 190 artikla)**

1. Palveluhankintasopimuksia ovat

- a) toimeksisaajan ja hankintaviranomaisen välinen tutkimussopimus, joka koskee muun muassa hankkeiden suunnitteluun ja valmisteluun liittyviä tutkimuksia, toteutettavuustutkimuksia, taloudellisia tutkimuksia ja markkinatutkimuksia, teknisiä tutkimuksia ja tarkastuksia;

▼ M1

- b) teknistä apua koskeva sopimus silloin kun toimeksisaajan tehtävänä on toimia neuvonantajana tai kun hänet nimitetään johtamaan tai valvomaan jotakin hanketta taikka hänet velvoitetaan antamaan käyttöön sopimuksessa nimettyjä asiantuntijoita.

2. Kun kolmannella valtiolla on osittain julkisomisteisissa yksiköissään tai yhteisöissään pätevää hallinnointihenkilöstöä, nämä yksiköt tai yhteisöt voivat suoraan toteuttaa kyseiset sopimukset.

*262 artikla***Ulkoisia toimia koskevien sopimusten tekemiseen sovellettavia kynnysarvoja ja menettelysääntöjä koskevat erityissäännökset****(Varainhoitoasetuksen 190 artikla)**

Tämän asetuksen 123–126 artiklaa, pois lukien määritelmät, 128 artiklaa, 134 artiklan 1 kohdan a alakohtaa, 135 artiklan 1 kohdan a sekä c–f alakohtaa, 135 artiklan 4 kohtaa, 137 ja 137 a artiklaa, 139 artiklan 3–7 kohtaa, 148 artiklan 4 kohtaa, 151 artiklan 3 kohtaa, 152 artiklaa, 153 artiklan 2 ja 3 kohtaa, 154, 155 ja 157 artiklaa, 158 artiklaa, lukuun ottamatta sen 4 kohtaa, sekä 160 artiklaa ei sovelleta varainhoitoasetuksen 190 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin hankintaviranomaisten tekemiin tai niiden lukuun tehtyihin hankintasopimuksiin.

Komissio tekee päätöksen tähän lukuun sisältyvien hankintasäännösten täytäntöönpanosta, myös sellaisista asianmukaisista tarkastuksista, jotka toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on tehtävä silloin, kun hankintaviranomaisena ei ole komissio.

*263 artikla***Todisteet hankintamarkkinoille pääsystä****(Varainhoitoasetuksen 191 artikla)**

Hankinta-asiakirjoissa on määrättävä, että ehdokkaiden tai tarjoajien on ilmoitettava tosiasiallinen sijoittautumisvaltionsa ja esitettävä siitä kyseisen valtion lainsäädännön mukaisesti yleisesti hyväksyttävät todisteet.

*264 artikla***Julkaisutoimenpiteet****(Varainhoitoasetuksen 190 artikla)**

1. Kansainvälisissä tarjouskilpailuissa ennakoilmoitus toimitetaan soveltuvin osin julkaisutoimistolle sähköisesti mahdollisimman varhain.

2. Tämän luvun soveltamista varten hankintailmoitus on julkaistava

- a) ainakin *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, jos kyseessä on kansainvälinen tarjouskilpailu;

▼ **M1**

- b) ainakin edunsaajavaltion virallisessa lehdessä tai muussa vastaavassa tiedotusvälineessä, jos kyseessä on paikallinen tarjouskilpailu.

Jos hankintailmoitus julkaistaan myös paikallisesti, ilmoituksen on oltava samanlainen kuin *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* julkaistu ilmoitus, ja se on julkaistava samanaikaisesti. Komissio huolehtii *Euroopan unionin viralliseen lehteen* tulevien ilmoitusten julkaisemisesta. Jos ilmoitus julkaistaan paikallisesti, julkaisemisesta voivat huolehtia varainhoitoasetuksen 190 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettut yhteisöt.

3. Jälki-ilmoitus toimitetaan sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen, paitsi jos on edelleen tarpeen, että sopimus on julistettu salaiseksi tai sen täyttäminen edellyttää erityisiä turvatoimenpiteitä tai jos Euroopan unionin tai kolmannen maan olennaisten etujen turvaaminen sitä vaatii eikä jälki-ilmoituksen julkistamista katsota tarkoituksenmukaiseksi.

4. Ilmoitus sopimukseen tehtävistä muutoksista on julkaistava *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* varainhoitoasetuksen 114 a artiklan 3 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa silloin kun muutoksen arvo on yhtä suuri tai suurempi kuin tämän asetuksen 265 artiklan 1 kohdan a alakohdassa, 267 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tai 269 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu asianomainen kynnysarvo.

265 artikla

Palveluhankintasopimusten ja palveluja koskevien käyttöoikeussopimusten tekemiseen sovellettavat kynnysarvot ja menettelyt

(Varainhoitoasetuksen 190 artikla)

1. Varainhoitoasetuksen 190 artiklassa tarkoitettujen kynnysarvojen ja menettelyjen vahvistetaan palveluhankintasopimusten ja palveluja koskevien käyttöoikeussopimusten osalta seuraavasti:

- a) kun sopimuksen arvo on vähintään 300 000 euroa:
- i) varainhoitoasetuksen 104 artiklan 1 kohdan b alakohdan ja tämän asetuksen 264 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukainen rajoitettu kansainvälinen tarjouskilpailu;
  - ii) varainhoitoasetuksen 104 artiklan 1 kohdan a alakohdan ja tämän asetuksen 264 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukainen avoin kansainvälinen tarjouskilpailu;
- b) kun sopimuksen arvo on vähemmän kuin 300 000 euroa: tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettu kilpailuun perustuva neuvottelumenettely.
- c) Sopimukset, joiden arvo on enintään 20 000 euroa, voidaan tehdä yhden ainoan tarjouksen perusteella.
- d) Enintään 2 500 euron menojen kattamiseksi suoritettavat maksut voidaan maksaa pelkän laskun perusteella ilman tarjouksen hyväksymistä ennakoon.

▼ **M1**

2. Edellä 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen rajoitetun kansainvälisen tarjouskilpailun hankintailmoituksessa ilmoitetaan, kuinka monelta ehdokkaalta tarjousta pyydetään. Palveluhankintasopimusten osalta pyydetään tarjous vähintään neljältä ehdokkaalta. Todellisen kilpailun aikaansaamiseksi on annettava riittävän monelle ehdokkaalle mahdollisuus esittää tarjous.

Luettelo valituista ehdokkaista julkaistaan komission internetsivustolla.

Jos valintaperusteet tai suorituskykyä koskevat vähimmäisvaatimukset täyttävien ehdokkaiden määrä on pienempi kuin vähimmäismäärä, hankintaviranomainen voi päättää pyytää tarjousta vain niiltä ehdokkailta, jotka täyttävät tarjouksen esittämiseksi vaaditut edellytykset.

3. Edellä 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettussa kilpailuun perustuvassa neuvottelumenettelyssä hankintaviranomainen laatii luettelon, jossa on vähintään kolme sen valitsemaa tarjoajaa, eikä hankintailmoitusta julkaista.

Kilpailuun perustuvaa neuvottelumenettelyä varten voidaan valita tarjoajat 136 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettua myyjien luettelosta, josta on ilmoitettu kiinnostuksenilmaisupyynnöllä.

Jos hankintaviranomainen saa tarjoajien kanssa neuvoteltuaan ainoastaan yhden hallinnollisesti ja teknisesti pätevän tarjouksen, sopimus voidaan tehdä tämän tarjouksen perusteella edellyttäen, että tarjous täyttää ratkaisuperusteet.

4. Kun on kyse oikeudellisista palveluista, jotka eivät kuulu 134 artiklan 1 kohdan h alakohdan soveltamisalaan, hankintaviranomaiset voivat käyttää kilpailuun perustuvaa neuvottelumenettelyä riippumatta sopimuksen arvioidusta arvosta.

266 artikla

Neuvottelumenettelyn käyttäminen palveluhankinta-, tavarahankinta- ja rakennusurakkasopimuksissa

(Varainhoitoasetuksen 190 artikla)

1. Hankintaviranomainen voi aloittaa neuvottelumenettelyn yhden tarjouksen perusteella seuraavissa tapauksissa:

- a) palvelut annetaan julkisoikeudellisten elinten tai voittoa tavoittelemattomien laitosten tai yhdistysten suoritettaviksi, ja ne liittyvät toimintaan, joka on luonteeltaan institutionaalista tai jonka tarkoituksena on tarjota ihmisille apua sosiaalialalla;
- b) tarjouspyyntö ei ole tuottanut tulosta, toisin sanoen yhtään laadulliset ja/tai taloudelliset kelpoisuusvaatimukset täyttävää tarjousta ei ole tehty; tässä tapauksessa hankintaviranomainen voi tarjouspyynnön peruutettuaan aloittaa neuvottelut valitsemansa yhden tai useamman tarjouspyyntömenettelyyn osallistuneen tarjoajan kanssa, kunhan hankinta-asiakirjoja ei olennaisesti muuteta;

▼ **M1**

c) on tehtävä uusi sopimus voimassa olevan sopimuksen ennenaikaisen päättymisen vuoksi.

2. Edellä olevassa 134 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetuiksi äärimmäisen kiireen perusteiksi voidaan katsoa 190 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa kriisitilanteissa toteutetut toimet. Valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä toteaa tarvittaessa yhdessä muiden asianomaisten valtuutettujen tulojen ja menojen hyväksyjien kanssa äärimmäisen kiireen ja tarkastelee päätöstään uudelleen säännöllisesti moitteettoman varainhoidon periaatteen kannalta.

3. Edellä 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu luonteeltaan institutionaalinen toiminta käsittää palveluja, jotka liittyvät suoraan julkisoikeudellisten elinten lakisääteiseen tehtävään.

*267 artikla***Tavarahankintasopimusten tekemiseen sovellettavat kynnysarvot ja menettelyt****(Varainhoitoasetuksen 190 artikla)**

1. Varainhoitoasetuksen 190 artiklassa tarkoitettujen kynnysarvot ja menettelyt vahvistetaan tavarahankintasopimusten osalta seuraavasti:

a) kun sopimuksen arvo on vähintään 300 000 euroa: varainhoitoasetuksen 104 artiklan 1 kohdan a alakohdan ja tämän asetuksen 264 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukainen avoin kansainvälinen tarjouskilpailu;

b) kun sopimuksen arvo on vähemmän kuin 300 000 euroa:

i) kun sopimuksen arvo on vähintään 100 000 euroa mutta vähemmän kuin 300 000 euroa: varainhoitoasetuksen 104 artiklan 1 kohdan a alakohdan ja tämän asetuksen 264 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukainen avoin paikallinen tarjouskilpailu;

ii) kun sopimuksen arvo on vähemmän kuin 100 000 euroa: jäljempänä 2 kohdassa tarkoitettu kilpailuun perustuva neuvottelumenettely.

c) Enintään 2 500 euron menojen kattamiseksi suoritettavat maksut voidaan maksaa pelkän laskun perusteella ilman tarjouksen hyväksymistä ennakoon.

d) Sopimukset, joiden arvo on enintään 20 000 euroa, voidaan tehdä yhden ainoan tarjouksen perusteella.

2. Edellä 1 kohdan b alakohdan ii alakohdassa tarkoitettussa kilpailuun perustuvassa neuvottelumenettelyssä hankintaviranomainen laatii luettelon, jossa on vähintään kolme sen valitsemaa tavarantoimittajaa, eikä hankintailmoitusta julkaista.

Jos hankintaviranomainen saa tavarantoimittajien kanssa neuvoteltuaan ainoastaan yhden hallinnollisesti ja teknisesti pätevän tarjouksen, sopimus voidaan tehdä tämän tarjouksen perusteella edellyttäen, että tarjous täyttää ratkaisuperusteet.

▼ **M1***269 artikla*

Rakennusurakka- ja käyttöoikeussopimusten tekemiseen sovellettavat kynnysarvot ja menettelyt
(Varainhoitoasetuksen 190 artikla)

1. Varainhoitoasetuksen 190 artiklassa tarkoitetut kynnysarvot ja menettelyt vahvistetaan rakennusurakka- ja käyttöoikeussopimusten osalta seuraavasti:

- a) kun sopimuksen arvo on vähintään 5 000 000 euroa, jokin seuraavista:
  - i) varainhoitoasetuksen 104 artiklan 1 kohdan a alakohdan ja tämän asetuksen 264 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukainen avoin kansainvälinen tarjouskilpailu;
  - ii) eräiden rakennusurakoiden ominaispiirteet huomioon ottaen varainhoitoasetuksen 104 artiklan 1 kohdan b alakohdan ja tämän asetuksen 264 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukainen rajoitettu kansainvälinen tarjouskilpailu;
- b) kun sopimuksen arvo on vähintään 300 000 euroa mutta vähemmän kuin 5 000 000 euroa: varainhoitoasetuksen 104 artiklan 1 kohdan a alakohdan ja tämän asetuksen 264 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukainen avoin paikallinen tarjouskilpailu;
- c) kun sopimuksen arvo on vähemmän kuin 300 000 euroa: tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettu kilpailuun perustuva neuvottelumenettely.
- d) Sopimukset, joiden arvo on enintään 20 000 euroa, voidaan tehdä yhden ainoan tarjouksen perusteella.
- e) Enintään 2 500 euron menojen kattamiseksi suoritettavat maksut voidaan maksaa pelkän laskun perusteella ilman tarjouksen hyväksymistä ennakoon.

2. Tämän artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettussa kilpailuun perustuvassa neuvottelumenettelyssä hankintaviranomainen laatii luettelon, jossa on vähintään kolme sen valitsemaa toimeksisaajaa, eikä hankintailmoitusta julkaista.

Jos hankintaviranomainen saa toimeksisaajien kanssa neuvoteltuaan ainoastaan yhden hallinnollisesti ja teknisesti pätevän tarjouksen, sopimus voidaan tehdä tämän tarjouksen perusteella edellyttäen, että tarjous täyttää ratkaisuperusteet.

273 artikla

Tarjuseritelmät
(Varainhoitoasetuksen 190 artikla)

Poiketen siitä, mitä 138 artiklan 3 kohdassa säädetään, kaikissa menettelyissä, joihin liittyy osallistumishakemus, tarjuseritelmät voidaan jakaa menettelyn kahteen vaiheeseen, ja ensimmäinen vaihe voi käsittää ainoastaan 138 artiklan 3 kohdan a ja f alakohdassa tarkoitetut tiedot.

▼ M1*274 artikla***Vakuudet****(Varainhoitoasetuksen 190 artikla)**

1. Poiketen siitä, mitä 163 artiklassa säädetään, vakuudet ovat euro-määräisiä tai vakuuden kattamassa sopimuksessa määrätyn rahan määräisiä.
2. Hankintaviranomainen voi vaatia tarjousvakuuden 156 artiklan mukaisesti. Poiketen siitä, mitä 156 artiklan 2 kohdassa säädetään, hankintaviranomainen vapauttaa tarjousvakuuden, kun sopimus allekirjoitetaan.
3. Poiketen siitä, mitä 165 artiklan 1 kohdassa säädetään, suoritustakuu vaaditaan silloin kun seuraavat kynnysarvot ylittyvät:
  - a) 345 000 euroa rakennusurakkasopimusten osalta;
  - b) 150 000 euroa tavarahankintasopimusten osalta.
4. Hankintaviranomainen voi vaatia varojen pidättämiseen perustuvan vakuuden 165 a artiklan mukaisesti.

*275 artikla***Menettelyjen määräajat****(Varainhoitoasetuksen 190 artikla)**

1. Tarjoukset on toimitettava hankintaviranomaiselle tarjouspyynnössä ilmoitettuun osoitteeseen siinä mainittuun päivään ja kellonaikaan mennessä. Hankintaviranomaisen on asetettava tarjousten ja osallistumishakemusten vastaanottamiselle riittävän pitkät määräajat, jotta asianomaisille jää kohtuullisesti ja sopivasti aikaa tarjousten laatimiseen ja jättämiseen.

Palveluhankintasopimusten osalta tarjousten vastaanottamiselle asetettava vähimmäismääräaika on 50 päivää tarjouspyyntökirjeen lähetyspäivästä. Tietyissä poikkeustapauksissa voidaan kuitenkin asettaa myös muunlaisia määräaikoja.
2. Tarjoajat voivat esittää kysymyksiä kirjallisesti ennen tarjousten vastaanottamiselle asetetun määräajan päättymistä. Hankintaviranomainen vastaa tarjoajien kysymyksiin ennen tarjousten vastaanottamiselle asetetun määräajan päättymistä.
3. Rajoitetuissa kansainvälisissä menettelyissä vähimmäismääräaika osallistumishakemusten vastaanottamiselle on 30 päivää hankintailmoituksen julkaisupäivästä. Tarjousten vastaanottamiselle asetettava vähimmäismääräaika on 50 päivää tarjouspyyntökirjeen lähetyspäivästä. Tietyissä poikkeustapauksissa voidaan kuitenkin asettaa myös muunlaisia määräaikoja.
4. Avoimissa kansainvälisissä menettelyissä vähimmäismääräaika tarjousten vastaanottamiselle on hankintailmoituksen lähetyspäivästä laskettuna
  - a) 90 päivää rakennusurakkasopimusten osalta;

▼ **M1**

b) 60 päivää tavarahankintasopimusten osalta.

Tietyissä poikkeustapauksissa voidaan kuitenkin asettaa myös muunlaisia määräaikoja.

5. Paikallisesti ilmoitettavissa avoimissa menettelyissä vähimmäismääräaika tarjousten vastaanottamiselle on hankintailmoituksen julkaisupäivästä laskettuna

a) 60 päivää rakennusurakkasopimusten osalta;

b) 30 päivää tavarahankintasopimusten osalta.

Tietyissä poikkeustapauksissa voidaan kuitenkin asettaa myös muunlaisia määräaikoja.

6. Edellä 265 artiklan 1 kohdan b alakohdassa, 267 artiklan 1 kohdan b alakohdan ii alakohdassa ja 269 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetuissa kilpailuun perustuviissa neuvottelumenettelyissä ehdokkaille on annettava aikaa tarjouksen tekemiseen vähintään 30 päivää tarjouspyyntökirjeen lähettämisestä.

276 artikla

Arviointikomitea

(Varainhoitoasetuksen 190 artikla)

1. Kaikki vaatimusten mukaiset osallistumishakemukset ja tarjoukset arvioi ja asettaa paremmuusjärjestykseen arviointikomitea etukäteen ilmoitettujen poissulkemis-, valinta- ja ratkaisuperusteiden mukaisesti. Arviointikomiteaan kuuluu pariton määrä jäseniä – vähintään kolme henkilöä – joilla on oltava tarjousten arvioinnin edellyttämä tekninen ja hallinnollinen asiantuntemus. Arviointikomitean jäsenet allekirjoittavat vakuutuksen puolueettomuudestaan ja eturistiriitojen puuttumisesta.

2. Jos komissio ei ole hankintaviranomaisena, se voi pyytää jäseniä hankinta-asiakirjoista, tarjouksista, tarjousten arvioinneista ja allekirjoitetuista sopimuksista. Se voi myös osallistua tarkkailijana tarjousten avaamis- ja arviointitilaisuuteen.

3. Tarjoukset, joista puuttuu hankinta-asiakirjoissa vaadittuja olennaisia osia tai jotka eivät täytä niissä asetettuja erityisvaatimuksia, hylätään.

Arviointikomitea tai hankintaviranomainen voi kuitenkin pyytää ehdokasta tai tarjoajaa täydentämään tai selventämään toimittamia poissulkemis-, valinta- ja ratkaisuperusteisiin liittyviä asiakirjatodisteita arviointikomitean tai hankintaviranomaisen asettamassa määräajassa tasapuolisen kohtelun periaatteen mukaisesti.

4. Edellä 151 artiklassa tarkoitettujen hinnaltaan poikkeuksellisen alhaisten tarjousten osalta komitea pyytää tarpeellisiksi katsomiaan selvennyksiä tarjouksen eri osista.

5. Velvollisuudesta perustaa arviointikomitea voidaan luopua menettelyissä, joissa hankinnan arvo on enintään 20 000 euroa, sekä riskinarvioinnin perusteella silloin, kun on kyse uudelleen kilpailuttamisesta putesopimuksen yhteydessä, sekä 134 artiklan 1 kohdan c ja e alakohdassa, f alakohdan i ja iii alakohdassa sekä h alakohdassa tarkoitetuissa neuvottelumenettelyissä.

▼B*IV LUKU**Avustukset**277 artikla***Täysimääräinen rahoittaminen
(Varainhoitoasetuksen 192 artikla)**

Yhteisrahoitusvelvollisuuteen tehtävät poikkeukset on perusteltava myöntämispäätöksissä.

III OSASTO

UNIONIN VIRASTOT

*278 artikla***Unionin virastot ja uusien virastojen perustaminen
(Varainhoitoasetuksen 195 artikla)**

Varainhoitoasetuksen 195 artiklassa tarkoitettut virastot ovat seuraavat:

- a) julkaisutoimisto;
- b) Euroopan petostentorjuntavirasto;
- c) Euroopan unionin henkilöstövalintatoimisto ja hallinnollisesti sen yhteydessä toimiva Euroopan unionin henkilöstökoulutuskeskus;
- d) henkilökohtaisten etuuksien hallinto- ja maksutoimisto;
- e) Brysselin infrastruktuuri- ja logistiikkatoimisto ja Luxemburgin infrastruktuuri- ja logistiikkatoimisto.

Yksi tai useampi toimielin voi perustaa lisää virastoja, jos ne voidaan perustella kustannus-hyötyanalyysillä ja jos niillä voidaan taata unionin toiminnan näkyvyys.

*279 artikla***Toimivaltuuksien siirtäminen toimielinten yhteisille unionin virastoille****(Varainhoitoasetuksen 195 ja 199 artikla)**

Kukin toimielin vastaa talousarviositoumuksista. Toimielimet voivat siirtää asianomaisen toimielinten yhteisen unionin viraston johtajalle toimivaltuudet toteuttaa kaikki talousarviositoumuksen tekemisen jälkeiset toimet, kuten oikeudelliset sitoumukset, menojen vahvistamisen, maksujen hyväksymisen ja tulojen toteuttamisen; toimielimet asettavat tämän toimivaltuuksien siirtämisen rajat ja ehdot.

▼B*280 artikla***Julkaisutoimistoa koskevat erityissäännöt
(Varainhoitoasetuksen 195 ja 199 artikla)**

Kukin toimielin päättää julkaisupolitiikastaan julkaisutoimiston suhteen. Toimielin, joka on laatinut julkaisun, käyttää julkaisujen myynnistä saadut nettotulot käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina varainhoitoasetuksen 21 artiklan mukaisesti.

*281 artikla***Joidenkin tehtävien siirtäminen tilinpitäjän toimesta
(Varainhoitoasetuksen 196 artikla)**

Komission tilinpitäjä voi viraston johtokunnan esityksestä siirtää joitakin tulojen kantoon ja asianomaisen viraston itse suorittamien menojen maksuun liittyviä tehtäviään mainitun viraston työntekijälle.

*282 artikla***Kassavarat – pankkitilit
(Varainhoitoasetuksen 196 artikla)**

Komissio voi avata toimielinten yhteisen viraston johtokunnan esityksestä viraston puolesta ja sen kassatarpeita varten pankki- tai postisiirtoilejä. Kassan vuosisaldo täsmäytetään, tarkistetaan ja hyväksytään viraston ja komission välillä varainhoitovuoden lopussa.

IV OSASTO

HALLINTOMÄÄRÄRAHAT*283 artikla***Yleiset säännökset
(Varainhoitoasetuksen 201 artikla)**

Tässä osastossa käsiteltävät hallintomäärärahat määritellään varainhoitoasetuksen 41 artiklassa.

Useiden osastojen sisältämiä samantyyppisiä hallintomäärärahoja vastaavat ja kokonaissitoumuksina hallinnoitavat talousarviositoumukset voidaan kirjata kerralla talousarviokirjanpitoon 25 artiklassa vahvistettua menolajin mukaista luokittelua noudattaen.

Niitä vastaavat menot kirjataan kunkin osaston budjettikohtiin samalla tavalla jaoteltuina kuin määrärahat.

▼B*284 artikla***Vuokravakuudet****(Varainhoitoasetuksen 201 artikla)**

Toimielinten tarjoamat vuokravakuudet ovat pankkivakuuksia tai toimielimen ja vuokranantajan nimissä pankin sulkutilille tehtyjä talletuksia, jotka riittävästi perusteltuja tapauksia lukuun ottamatta ovat euromääräisiä.

Jos kolmansissa maissa ei voida käyttää mitään näistä vuokravakuuksista, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi hyväksyä muunlaisia vakuuksia, jos ne turvaavat unionin taloudellisten etujen samantasoisen suojan.

*285 artikla***Henkilöstölle ja toimielinten jäsenille maksettavat palkkaennakot****(Varainhoitoasetuksen 201 artikla)**

Henkilöstölle ja toimielinten jäsenille voidaan maksaa henkilöstösäännöissä säädetyin edellytyksin palkkaennakkoa.

*286 artikla***Kiinteistöhankeet****(Varainhoitoasetuksen 203 artikla)**

1. Varainhoitoasetuksen 203 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettut menot kattavat kiinteistöjen varusteluun liittyvät kustannukset. Niihin ei sisälly hoitovastike.

2. Varainhoitoasetuksen 203 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua varhaista ilmoittamista ja varainhoitoasetuksen 203 artiklan 5 kohdassa tarkoitettua ennakkohyväksyntää ei sovelleta veloituksesta tai symboliseen hintaan tapahtuvaan maan hankintaan.

3. Varainhoitoasetuksen 203 artiklan 3–7 artiklassa tarkoitettua varhaista ilmoittamista ja ennakkohyväksyntää ei sovelleta asuinkiinteistöihin. Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat pyytää asianomaiselta toimielimeltä mitä tahansa asuinkiinteistöihin liittyviä tietoja.

4. Poikkeustapauksissa tai kiireellisissä poliittisissa tilanteissa varainhoitoasetuksen 203 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen varhaisessa vaiheessa ilmoitettavat tiedot unionin kolmansissa maissa oleviin edustustoihin tai virastoihin liittyvistä kiinteistöhankeista voidaan toimittaa yhdessä varainhoitoasetuksen 203 artiklan 5 kohdan mukaisten kiinteistöhankeita koskevien tietojen kanssa. Näissä tapauksissa varhainen ilmoittaminen ja ennakkohyväksyntä toteutetaan mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.

▼B

5. Varainhoitoasetuksen 203 artiklan 5 ja 6 kohdassa tarkoitettua ennakkohyväksyntää ei sovelleta kiinteistöhankkeiden tarkkojen kustannusten ja rahoituksen arviointiin tarvittaviin alustaviin sopimuksiin tai selvityksiin.

6. Varainhoitoasetuksen 203 artiklan 7 kohdan ii, iii ja iv alakohdassa esitetyt 750 000 euron tai 3 000 000 euron kynnsarvot sisältävät kiinteistön varusteluun liittyvät kustannukset. Vuokra- ja käyttöoikeussopimusten osalta kynnsarvoissa otetaan huomioon kiinteistön varusteluun liittyvät kustannukset, mutta ei muita kustannuksia.

7. Komissio antaa vuoden kuluttua varainhoitoasetuksen soveltamisen alkamispäivästä kertomuksen varainhoitoasetuksen 203 artiklan 3–8 kohdassa tarkoitettujen menettelyjen soveltamisesta.

V OSASTO
ASIAANTUNTIJAT

287 artikla

Palkatut ulkopuoliset asiantuntijat
(Varainhoitoasetuksen 204 artikla)

1. Tehtäviin, joiden arvo on pienempi kuin 170 artiklan 1 kohdassa säädettyt kynnsarvot, voidaan valita palkattuja ulkopuolisia asiantuntijoita 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen.

2. Tätä varten julkaistaan kiinnostuksenilmaisupyynnö *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* tai, jos on tarpeen varmistaa mahdollisimman laaja levitys mahdollisten ehdokkaiden keskuudessa, asianomaisen toimielimen internetsivustolla.

Kiinnostuksenilmaisupyynnössä on oltava tehtävänkuvaukset, tiedot tehtävien kestosta sekä korvauksen ehdot. Ehdot voivat perustua yksikköhintoihin.

Kiinnostuksenilmaisupyynnön perusteella laaditaan luettelo asiantuntijoista. Luettelo on voimassa enintään viisi vuotta sen julkistamisesta tai tehtäviin liittyvän monivuotisen ohjelman keston ajan.

▼MI

3. Asiasta kiinnostuneet luonnolliset henkilöt voivat ilmoittautua ehdokkaiksi milloin tahansa kiinnostuksenilmaisupyynnön voimassaolokautana lukuun ottamatta sen kolmea viimeistä voimassaolokuukautta.

▼B

4. Yhteydenpito valittuihin asiantuntijoihin, esimerkiksi sopimusten tekeminen ja mahdolliset sopimusmuutokset, tapahtuu toimielimen perustamien sähköisten tietojenvaihtojärjestelmien kautta.

Järjestelmien on täytettävä seuraavat vaatimukset:

- a) vain valtuutetuilla henkilöillä on pääsy järjestelmään ja sen kautta lähetettyihin asiakirjoihin;
- b) vain valtuutetut henkilöt voivat sähköisesti allekirjoittaa tai siirtää asiakirjan järjestelmän kautta;

▼B

- c) valtuutetut henkilöt on tunnistettava vakiintunein keinoin järjestelmän kautta;
- d) sähköisen tapahtuman aika ja päivämäärä on ilmoitettava tarkasti;
- e) asiakirjojen eheyden on säilyttävä;
- f) asiakirjojen saatavuuden on säilyttävä;
- g) tarvittaessa asiakirjojen luottamuksellisuuden on säilyttävä;
- h) henkilötietojen suoja on varmistettava asetuksen (EY) N:o 45/2001 vaatimusten mukaisesti.

Tällaisen järjestelmän kautta lähetettyihin tai vastaanotettuihin tietoihin liitetään oikeusolettama, jonka mukaan tiedot ovat eheät ja järjestelmässä ilmoitettu tietojen lähetys- tai vastaanottopäivä ja -aika pitävät paikkansa.

Järjestelmän kautta lähetetyn tai tiedoksiannetun asiakirjan katsotaan vastaavan paperiasiakirjaa, se on hyväksyttävä todisteeksi oikeudellisissa menettelyissä, se katsotaan alkuperäiseksi asiakirjaksi ja siihen liitetään oikeusolettama, jonka mukaan se on aito ja eheä edellyttäen, että se ei sisällä dynaamisia piirteitä, jotka voisivat automaattisesti muuttaa sitä.

Toisen alakohdan b alakohdassa tarkoitetuilla sähköisillä allekirjoituksilla on samanlaiset oikeusvaikutukset kuin käsin kirjoitetuilla allekirjoituksilla.

5. Asiantuntijaluettelo ja tehtäväkuvaus julkaistaan vuosittain. Korvaus on julkistettava, jos se on enemmän kuin 15 000 euroa tehtävää kohti.

6. Edellä olevaa 5 kohtaa ei sovelleta, jos julkaiseminen saattaisi uhata asianomaisten henkilöiden oikeuksia ja vapauksia sellaisina kuin ne ovat suojattuina Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, tai jos se saattaisi vahingoittaa asiantuntijoiden kaupallisia etuja.

KOLMAS OSA

LOPPU- JA SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET*288 artikla***Siirtymäsäännökset**

Asetuksen (EY, Euratom) N:o 2342/2002 35–43 artiklaa sovelletaan edelleen sitoumuksiin, jotka on tehty viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2013. Tämän asetuksen 33–44 artiklaa sovelletaan sitoumuksiin, jotka tehdään 1 päivästä tammikuuta 2014 alkaen.

Asetuksen (EY, Euratom) N:o 2342/2002 ensimmäisen osan VI osastoa voidaan soveltaa viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2013 allekirjoitetuihin avustussopimuksiin ja tiedoksi annettuihin avustuspäätöksiin vuoden 2012 talousarvion mukaisten kokonaissitoumusten puitteissa, jos toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä niin päättää, ottaen asianmukaisesti huomioon yhdenvertaisen kohtelun ja avoimuuden periaatteet.

▼B

289 artikla

Kumoaminen

Kumotaan asetus (EY, Euratom) N:o 2342/2002.

Viittauksia kumottuun asetukseen pidetään viittauksina tähän asetukseen liitteessä olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

290 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2013.

Tämän asetuksen 216–226 artiklaa sovelletaan kuitenkin 1 päivästä tammikuuta 2014.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

LIITE

Vastaavuustaulukko

Asetus (EY, Euratom) N:o 2342/2002	Tämä asetus
1 artikla	1 artikla
4 a artikla	2 artikla
5 artikla	3 artikla
6 artikla	4 artikla
7 artikla	5 artikla
8 artikla	6 artikla
10 artikla	7 artikla
11 artikla	8 artikla
12 artikla	9 artikla
13 artikla	10 artikla
13 a artikla	11 artikla
15 artikla	12 artikla
17 artikla	13 artikla
17 a artikla	14 artikla
18 artikla	15 artikla
19 artikla	16 artikla
20 artikla	17 artikla
21 artikla	18 artikla
22 artikla	19 artikla
23 artikla	20 artikla
—	21 artikla
—	22 artikla
—	23 artikla
26 artikla	24 artikla
27 artikla	25 artikla
28 artikla	26 artikla
29 artikla	27 artikla
30 artikla	28 artikla
43 a artikla	29 artikla
32 a artikla	30 artikla
33 artikla	31 artikla
34 artikla	32 artikla
—	33 artikla

▼B

Asetus (EY, Euratom) N:o 2342/2002	Tämä asetus
36 artikla	34 artikla
37 artikla	35 artikla
40 artikla	36 artikla
35 a artikla	37 artikla
—	38 artikla
—	39 artikla
41 artikla	40 artikla
—	41 artikla
42 artikla	42 artikla
43 artikla	43 artikla
39 artikla	44 artikla
44 artikla	45 artikla
45 artikla	46 artikla
46 artikla	47 artikla
49 artikla	48 artikla
47 artikla	49 artikla
50 artikla	50 artikla
51 artikla	51 artikla
53 artikla	52 artikla
54 artikla	53 artikla
55 artikla	54 artikla
56 artikla	55 artikla
57 artikla	56 artikla
58 artikla	57 artikla
59 artikla	58 artikla
60 artikla	59 artikla
61 artikla	60 artikla
62 artikla	61 artikla
63 artikla	62 artikla
64 artikla	63 artikla
65 artikla	64 artikla
255 artikla	65 artikla
66 artikla	66 artikla
67 artikla	67 artikla
68 artikla	68 artikla
69 artikla	69 artikla
70 artikla	70 artikla

▼B

Asetus (EY, Euratom) N:o 2342/2002	Tämä asetus
71 artikla	71 artikla
254 artikla	72 artikla
—	73 artikla
72 artikla	74 artikla
74 artikla	75 artikla
75 artikla	76 artikla
73 artikla	77 artikla
76 artikla	78 artikla
77 artikla	79 artikla
78 artikla	80 artikla
79 artikla	81 artikla
80 artikla	82 artikla
86 artikla	83 artikla
81 artikla	84 artikla
—	85 artikla
82 artikla	86 artikla
83 artikla	87 artikla
84 artikla	88 artikla
85 artikla	89 artikla
85 a artikla	90 artikla
87 artikla	91 artikla
88 artikla	92 artikla
85 b artikla	93 artikla
90 artikla	94 artikla
91 artikla	95 artikla
92 artikla	96 artikla
94 artikla	97 artikla
96 artikla	98 artikla
95 artikla	99 artikla
97 artikla	100 artikla
—	101 artikla
98 artikla	102 artikla
99 artikla	103 artikla
100 artikla	104 artikla
101 artikla	105 artikla
—	106 artikla
102 artikla	107 artikla

▼B

Asetus (EY, Euratom) N:o 2342/2002	Tämä asetus
103 artikla	108 artikla
105 artikla	109 artikla
104 artikla	110 artikla
106 artikla	111 artikla
107 artikla	112 artikla
108 artikla	113 artikla
109 artikla	114 artikla
110 artikla	115 artikla
111 artikla	116 artikla
112 artikla	117 artikla
113 artikla	118 artikla
114 artikla	119 artikla
115 artikla	120 artikla
116 artikla	121 artikla
117 artikla	122 artikla
118 artikla	123 artikla
119 artikla	124 artikla
120 artikla	125 artikla
121 artikla	126 artikla
122 artikla	127 artikla
123 artikla	128 artikla
124 artikla	129 artikla
125 artikla	130 artikla
125 a artikla	131 artikla
125 b artikla	132 artikla
125 c artikla	133 artikla
126 artikla	134 artikla
127 artikla	135 artikla
128 artikla	136 artikla
129 artikla	137 artikla
130 artikla	138 artikla
131 artikla	139 artikla
132 artikla	140 artikla
133 artikla	141 artikla
133 a artikla	142 artikla
134 artikla	143 artikla
134 a artikla	144 artikla

▼B

Asetus (EY, Euratom) N:o 2342/2002	Tämä asetus
134 b artikla	145 artikla
135 artikla	146 artikla
136 artikla	147 artikla
137 artikla	148 artikla
138 artikla	149 artikla
138 a artikla	150 artikla
139 artikla	151 artikla
140 artikla	152 artikla
141 artikla	153 artikla
142 artikla	154 artikla
143 artikla	155 artikla
144 artikla	156 artikla
145 artikla	157 artikla
146 artikla	158 artikla
147 artikla	159 artikla
148 artikla	160 artikla
149 artikla	161 artikla
149 a artikla	162 artikla
150 artikla	163 artikla
151 artikla	164 artikla
152 artikla	165 artikla
153 artikla	166 artikla
154 artikla	167 artikla
155 artikla	168 artikla
156 artikla	169 artikla
158 artikla	170 artikla
158 a artikla	171 artikla
159 artikla	172 artikla
160 a artikla	173 artikla
160 e artikla	174 artikla
160 f artikla	175 artikla
161 artikla	176 artikla
162 artikla	177 artikla
163 artikla	178 artikla
—	179 artikla
164 artikla	180 artikla
180 a artikla	181 artikla

▼B

Asetus (EY, Euratom) N:o 2342/2002	Tämä asetus
181 artikla	182 artikla
165 a artikla	183 artikla
165 artikla	184 artikla
—	185 artikla
236 artiklan 1 kohta	186 artikla
172 a artikla	187 artikla
166 artikla	188 artikla
167 artikla	189 artikla
168 artikla	190 artikla
169 artikla	191 artikla
169 a artikla	192 artikla
170 artikla	193 artikla
171 artikla	194 artikla
172 c artikla	195 artikla
173 artikla	196 artikla
174 artikla	197 artikla
174 a artikla	198 artikla
—	199 artikla
175 artikla	200 artikla
175 a artikla	201 artikla
176 artikla	202 artikla
177 artikla	203 artikla
178 artikla	204 artikla
179 artikla	205 artikla
182 artikla	206 artikla
180 artikla	207 artikla
183 artikla	208 artikla
184 artikla	209 artikla
184 a artikla	210 artikla
—	211 artikla
—	212 artikla
—	213 artikla
—	214 artikla
—	215 artikla
—	216 artikla
—	217 artikla
—	218 artikla

▼B

Asetus (EY, Euratom) N:o 2342/2002	Tämä asetus
—	219 artikla
—	220 artikla
—	221 artikla
—	222 artikla
—	223 artikla
—	224 artikla
—	225 artikla
—	226 artikla
185 artikla	227 artikla
186 artikla	228 artikla
215 artikla	229 artikla
199 artikla	230 artikla
201 artikla	231 artikla
203 artikla	232 artikla
205 artikla	233 artikla
—	234 artikla
207 artikla	235 artikla
208 artikla	236 artikla
209 artikla	237 artikla
210 artikla	238 artikla
211 artikla	239 artikla
213 artikla	240 artikla
214 artikla	241 artikla
216 artikla	242 artikla
217 artikla	243 artikla
218 artikla	244 artikla
219 artikla	245 artikla
220 artikla	246 artikla
221 artikla	247 artikla
222 artikla	248 artikla
223 artikla	249 artikla
224 artikla	250 artikla
225 artikla	251 artikla
226 artikla	252 artikla
227 artikla	253 artikla
256 artikla	254 artikla
229 artikla	255 artikla

▼B

Asetus (EY, Euratom) N:o 2342/2002	Tämä asetus
230 artikla	256 artikla
231 artikla	257 artikla
—	258 artikla
—	259 artikla
235 artikla	260 artikla
236 artikla	261 artikla
237 artikla	262 artikla
239 artikla	263 artikla
240 artikla	264 artikla
241 artikla	265 artikla
242 artikla	266 artikla
243 artikla	267 artikla
244 artikla	268 artikla
245 artikla	269 artikla
246 artikla	270 artikla
247 artikla	271 artikla
248 artikla	272 artikla
249 artikla	273 artikla
250 artikla	274 artikla
251 artikla	275 artikla
252 artikla	276 artikla
253 artikla	277 artikla
257 artikla	278 artikla
258 artikla	279 artikla
258 a artikla	280 artikla
259 artikla	281 artikla
260 artikla	282 artikla
262 artikla	283 artikla
264 artikla	284 artikla
265 artikla	285 artikla
263 artikla	286 artikla
265 a artikla	287 artikla
—	288 artikla
272 artikla	289 artikla
273 artikla	290 artikla